సంపుటము: 3
నెం· 2

28 మార్చి, 2000·
మంగళవారము,
(శక సం· 19.., చైత్రం – 8)·

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

1· ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

2· జీరో అవర్

3· ప్రభుత్వ బిల్లులు:

1· 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల సంక్షేమ నిధి, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల సంక్షేమనిధి (సవరణ) బిల్లు· .. 223

2· 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతముల (అభివృద్ధి) (సవరణ) బిల్లు .. 22[illegible]

3· 2000, సాధారణ అమ్మకపు పన్ను (సవరణ) బిల్లు .. 227

4· 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ (వ్యవసాయోత్పత్తి జీవధన) మార్కెట్లు (సవరణ) బిల్లు .. 2[illegible]

· అర్జీల సమర్పణ .. 22[illegible]

· సభా కార్యక్రమము .. 229

(తరువాయి మూడవ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది·
2000·

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
ఉప సభాపతి	శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు
	శ్రీమతి శోభా నాగిరెడ్డి
	శ్రీ పి. రాములు
	శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి
	శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్
	డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి
కార్యదర్శి	శ్రీ కె. తుల్జానందసింగ్
సంయుక్త కార్యదర్శి	శ్రీ టి.వి. శర్మ
ఉప కార్యదర్శులు	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ
	శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
	శ్రీ సయ్యద్ అహమ్మద్
	శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	శ్రీమతి వి. జయకుమారి
	శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి
	శ్రీ పి. కాశిరాజు
	శ్రీ కె. హరినారాయణరావు
	శ్రీ పి. వెంకటరామారావు
	శ్రీ ఎం.ఎ. సిద్దిఖీ
	శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. నర్సరాజు
	శ్రీ బి. పద్మారెడ్డి
	శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ
చీఫ్ రిపోర్టర్	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్

పేజీ నెం.

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి స్టేట్‌మెంట్

1. నల్లగొండజిల్లా భువనగిరిలోని సాంఘిక సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలో విద్యార్థి మరణం గురించి. .. 248

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు:

1. పొగాకు కొనుగోలు చేయనందువలన పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి. .. 248

2. రాష్ట్రంలో రోష్ని కార్యక్రమాన్ని అమలుచేయక పోవుటను గురించి. .. 272

చట్టబద్ధ తీర్మానము:
2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) ఆర్డినెన్సును నిరాకరిస్తూ .. 291

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

1. 1999, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 16/1999) .. 291

2. 1999, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైవేటు ఎయిడెడ్ విద్యా సంస్థల సిబ్బంది (వేతన క్రమబద్ధీకరణ) బిల్లు. .. 295
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 17/1999)

3. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయిల్‌పామ్ (ఉత్పత్తి, ప్రాసెసింగుల క్రమబద్ధీకరణ) (సవరణ) బిల్లు .. 314
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 1/2000)

4. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనకబడిన తరగతుల కమిషన్ (సవరణ) బిల్లు .. 325
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 3/2000)

(తరువాయి నాలుగవ కవరులో)

పేజి నెం.

5. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ అబ్కారీ (సవరణ) బిల్లు. .. 335

(ఎల్.ఎ.బిల్లు 2/2000)

10. 2000-2001 సంవత్సరానికి బడ్జెట్ (ఓట్ ఆన్ అకౌంటు)పై సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు).. 337

"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad"

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదకొండవ శాసనసభ)

(రెండవ సమావేశము: ఎనిమిదవ రోజు)

మంగళవారము, 28 మార్చి, 2000

(సభ ఉదయం 9-00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ఎన్.డి.పి.యస్ చట్టంక్రింద విచారణలో ఉన్న ఖైదీల కేసుల సమీక్ష

ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

51-

*48 – శ్రీ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి(కమలాపురం), శ్రీమతి ఎస్. రాజ్యలక్ష్మి(వెంకటగిరి), సర్వశ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి(బాల్కొండ), పి. ఇంద్రారెడ్డి(చేవెళ్ల), జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి(తాడిపత్రి), కన్నా లక్ష్మీనారాయణ(పెదకూరపాడు):- హోం మరియు జైళ్ల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఎన్.డి.పి.ఎస్.(మాదక ద్రవ్యాలు, మత్తు పదార్థాల నిరోధక చట్టం) క్రింద నేరాలకు జైళ్లలో మగ్గుతూ విచారణలో ఉన్న ఖైదీల కేసులను సమీక్షించుటకు ఒక న్యాయాధికారి, ప్రధానంగా ఒక మాజీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి నాయకత్వంలో ఒక సమీక్షా సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేయమని రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఈ విషయమై ఇంతవరకు ప్రభుత్వం తీసికొన్న చర్య ఏది?

హోం మరియు జైళ్ల శాఖామంత్రి(శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్): (అ) అవునండి.

(ఆ) సుప్రీంకోర్టు సలహామేరకు, ఎన్.డి.పి.ఎస్. చట్టము క్రింద నిర్బంధించబడి న్యాయ విచారణలో ఉన్న ఖైదీల కేసులను సమీక్షించడానికై క్రింద తెలిపిన సభ్యులతో ఒక సమీక్షా సంఘాన్ని నియమించడమైనది.

1.	గౌ. శ్రీ గోగినేని రాధాకృష్ణరావుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు జడ్జి(రిటైర్డు)	.. అధ్యక్షులు
2.	కమీషనరు, అబ్కారీశాఖ	.. సభ్యులు
3.	డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరు జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్	. సభ్యులు

శ్రీమతి ఎన్. రాజ్యలక్ష్మి:- అధ్యక్షా, నార్కొటిక్ డ్రగ్ చట్టం క్రింద జైళ్లలో ఉన్న కేసులను సమీక్షించడానికి సుప్రీంకోర్టు ఆదేశంమేరకు ఒక కమిటీ వేశామని మంత్రిగారు చెప్పటం జరిగింది. అందులో కమిటీ అధ్యక్షులతోపాటు సభ్యుల సంఖ్య కూడా చెప్పారు. ఇంతవరకు వారు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? జైళ్లలో ఉన్న వారిలో సంవత్సరం పైబడి ఉన్నవారి సంఖ్య ఎంత? వారిలో విదేశస్థులు ఎవరైనా ఉన్నారా? ముఖ్యంగా వీరు స్మగుల్ చేసే పదార్థాలు ఏవి? ఇటువంటి విషయాలు మీరు ముందుగానే ఆలోచించారా? సిటీలో నేడు రాత్రి 12 గంటలు దాటిన తరువాత కొన్ని స్పెసిఫిక్ ఏరియాస్‌లో ఈ డ్రగ్స్ స్మగుల్ చేయటమనేది విపరీతంగా జరుగుతోంది. దీని గురించి ఆలోచించి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అధ్యక్షా, 1994లో సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చిన తరువాత వారి గైడ్‌లైన్స్ ప్రకారం దేశంలో ఉన్నటువంటి అన్ని రాష్ట్రాలలో చాలామంది జైళ్లలో ఉన్నారని భావించి ఒక కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేయమని చెప్పటం వాస్తవం. దాని ప్రకారమే రాష్ట్రంలో కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేశాము. ఈ చట్టం క్రింద రాష్ట్రంలో మొత్తం 227 మంది అండర్ ట్రయల్ ఖైదీలు ఉన్నారు. దీంట్లో ఆరు నెలల లోపువారు 215 మంది కాగా ఆరునెలలు పైబడినవారు 10 మంది ఉన్నారు. ఫారినర్స్ ఎవరూ ఇందులో లేరు. మన రాష్ట్రంలో చాలామటుకు ఎక్కడా కూడా అలార్మింగ్ సిట్యుయేషన్ లేదు. మీరు చెప్పినట్లు సిటీలోగాని, ఇతర ప్రాంతాలలో గాని పరిస్థితులు లేవు. ప్రత్యేకంగా ఏ యాక్టివిటీ అయినా మా దృష్టికి రాగానే పోలీసులు దానిపై యాక్ట్ చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా చాలామందిని అరెస్టు చేశారు.

Sri K.K. Suresh Reddy:- Madam Speaker, the Hon'ble Minister has referred to 227 persons who are under trial at the moment. He has also mentioned that the narcotic activity is not really at an alarming. stage. ఈ రోజు డ్రగ్ యాక్టివిటీ అనేది ప్రధానంగా యూనివర్సిటీలో, కాలేజీల్లో చాలా ఎక్కువగా జరుగుతోంది. ప్రధానంగా స్టూడెంట్స్ ఈ డ్రగ్స్‌కు వల్నరబుల్‌గా ఎడిక్ట్ అయి ఉన్నారు. వీరిని కాపాడటానికి, ఇటువంటి యాక్టివిటీస్ అరికట్టడానికి ప్రత్యేకమైన టాస్క్‌ఫోర్స్ ఏదైనా మీరు ఏర్పాటు చేస్తారా? Coming back to the Committee which the Government has appointed, I would like to know whether the Government has provided all the relevant records to the Committee. If so, when did they forward the records to the Committee?

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- మేడమ్ స్పీకర్, నేను ఇష్యూ చాలా అలార్మింగ్‌గా లేదని అన్నాను. కాని మరొకటి కాదు. కొన్ని రాష్ట్రాలలో అండర్ ట్రయల్స్‌లో ఉన్నవారు చాలా సంవత్సరాలుగా జైళ్లలో మగ్గుతుండటంతో సుప్రీంకోర్టు ఆ విధంగా డైరెక్షన్ ఇవ్వటం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో ఆ విధమైన పరిస్థితి లేదని వారికి నేను చెప్పాను. సభ్యులకు పూర్తి సమాచారం కావాలంటే, ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నామో తెలుసుకోవాలంటే ఈ విషయంపై ఒక సపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే డ్రగ్స్‌పైన

ఎక్సైజ్ డిపార్ట్‌మెంట్, పోలీస్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లు రెండూ పనిచేస్తున్నాయి. అవి కాకుండా మనకు కొన్ని కమిటీలు ఉన్నాయి కూడా. కొంతమంది ఆఫీసర్స్ కూడా ఇందులో ఇన్‌వాల్వ్ అయ్యారు. సపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే డిటెయిల్డ్‌గా ఆన్సర్స్ ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

Sri K.R. Suresh Reddy:- We would like to know as to whether the records were provided to the Committee.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అవును, వారికి కావలసిన సమాచారాన్ని వారికి ఇవ్వటం జరిగింది.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ మన స్టేట్‌లో సిట్యుయేషన్ అంత అలార్మింగ్‌గా లేదని చెప్పారు. మంత్రిగారు కనుక ఒకసారి సెక్రటేరియట్ ప్రక్కన ఉన్న నెక్లెస్ రోడ్డులో దాదాపు 12 గంటల ప్రాంతంలో వెళ్ళి చూస్తే పండుకున్న బిచ్చగాళ్ళను లేపి చూసినా నాగరకర్రాజులు దొరుగుతాయని ఈ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. సురేష్‌రెడ్డిగారు కోరినట్లు దీనిపై ఏదైనా స్పెషల్ టాస్క్‌ఫోర్స్ వేస్తారా?

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అధ్యక్షా, మరొకసారి రిపీట్ చేస్తున్నాను. అండర్ ట్రయల్స్ విషయంలో రాష్ట్రంలో పరిస్థితి అంత అలార్మింగ్‌గా లేదు. ఇప్పుడు ఇష్యూలోకి పోలేదు. మేగ్నిట్యూడ్ ఆఫ్ ది ప్రాబ్లమ్ గురించి డిస్కస్ చేయాలంటే సావధానంగా ఇమ్మీడియెట్‌గా సమాధానంలేదు. మీకు అన్ని వివరాలు కావాలంటే ఒక సపరేట్ క్వశ్చన్ వేయండి. పోలీస్ అండ్ ఎక్సైజ్ డిపార్ట్‌మెంట్లవారు దీనిపైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఎఫెక్టివ్‌గానే పనిచేస్తున్నాము. నిన్న చెప్పాచేసినప్పుడు గంజాయి కొన్ని జిల్లాలో సాగుబడి చేస్తున్నట్లు అధికారులు మా దృష్టికి తీసుకురావటం జరిగింది. ప్రాబ్లం అనేది లేదని చెప్పలేము. ప్రాబ్లం ఉంది, అయితే ప్రాబ్లంని టాకిల్ చేయగలుగుతున్నాము.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- టాస్క్‌ఫోర్స్ ఏదైనా ఏర్పాటుచేస్తారా?

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- ఇది ఆల్‌రెడీ ఉంది. డిపార్ట్‌మెంట్ సపరేట్‌గా దీనిని పరిశీలిస్తుంది

శ్రీ గద్దె బాబూరావు (వీరులపాడు):- మేడమ్, మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే అండర్ ట్రయల్స్ జైళ్ళలో చాలామంది మగ్గుతున్న మాట వాస్తవమా, కాదా? వారికి ఎస్కార్ట్ లేక వారిని కోర్టులో హాజరుపరచలేకపోతున్నారా? దానిమీద ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుని పరిష్కరిస్తారు? జైళ్ళలో పరిస్థితి ఏమీబాగాలేదని తెలుస్తోంది. ఈ పరిస్థితిని పునరుద్ధరించటానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా?

మేడమ్ స్పీకర్:- ఇష్యూ వేరు కాబట్టి దీనిమీద సపరేట్ క్వశ్చన్ వేయండి

సోమశిల రిజర్వాయరు సామర్థ్యాన్ని పెంచుటకు భూసేకరణ

52–

9-12 | సర్వశ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి (సర్వేపల్లి), బి. రఘునాథరెడ్డి (నల్లమడ)
ప్ర. | శ్రీ తంగెళ్ళ వెంకటేశ్వరరావు (ఏలూరు), పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటి పారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) సోమశిల రిజర్వాయరు సామర్థ్యాన్ని పెంచుటకై అదనపు భూసేకరణ ప్రతిపాదన ప్రభుత్వము వద్ద పెండింగులో వున్న విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకుగల కారణములేవి;

(ఇ) దానిని ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖమంత్రి) (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) 330.00 అడుగుల ఎఫ్.ఆర్.ఎల్.వరకు (77.98 టి.ఎం.సి.) నీటిని నిలవ చేయడానికి 2001-2002 చివరి నాటికి ఎ.ఐ.బి.పి. క్రింద దశలవారీగా గ్రామాలు, భూములలోని ముంపుకు గురయ్యే కట్టడాలన్ని సేకరించాలని ప్రతిపాదించడమయింది.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ సోమశిల ప్రాజెక్టుకు మొత్తం 78 టి.ఎం.సి.ల స్టోరేజి కెపాసిటీ ఉంది. ఇప్పుడు కేవలం 38 టి.ఎం.సి.ల నీటిని మాత్రమే నిల్వచేసుకుంటున్నాం. భారీవర్షాలు వచ్చినపుడు నీటిని సముద్రంలోకి వదిలేసి, కరువు వచ్చినపుడు తీవ్రమైన నీటిఎద్దడిని ఎదుర్కొంటున్న విషయాన్ని మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఈ రోజు 306 కాంటూరు వరకు మాత్రమే నీరు నిల్వ చేసుకోగలుగుతున్నాం. రెండు సంవత్సరాల క్రితం శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడుగారి నాయకత్వంలో ఉన్న ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టుయొక్క స్టోరేజి కెపాసిటీని పెంచడానికి అవసరమైన భూసేకరణకు, మిగిలిపోయిన ప్రాజెక్టు పనులు పూర్తిచేయడానికి యాక్సిలరేటెడ్ ఇరిగేషన్ బెనిఫిట్ ప్రోగ్రాం (ఎ.ఐ.బి.పి.) క్రింద రూ.193 కోట్లు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు ఎఐబిపి క్రింద ఎంత అమౌంటును యుటిలైజ్ చేసుకున్నాం? రెండవది ఏమంటే ఈ రోజు 306 కాంటూరు వరకు 38 టి.ఎం.సి.ల నీరును నిల్వ చేసుకోవచ్చు. 310 వరకు చేస్తే 41 టి.ఎం.సి.లు, 320 కాంటూరు వరకు చేస్తే 54 టి.ఎం.సి.లు, 330 కాంటూరు వరకు చేస్తే 78 టి.ఎం.సి.ల నీరు వస్తుంది. రాబోవు ఎంత కాలం లోపల ఈ ప్రాజెక్టుయొక్క పూర్తి స్థాయి స్టోరేజీ కెపాసిటీని భర్తీ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారు? ఈ ఫైనాన్షియల్ ఇయర్‌లో ఎన్ని టి.ఎం.సి.ల నీటి కెపాసిటీని పెంచుతున్నారు? భూసేకరణ క్రింద ఎంత

ఖర్చు చేస్తారు? మిగిలిపోయిన పనులకు ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నారు? ఇది ఇంటిర్‌స్టేట్ ప్రాజెక్టు, తెలుగుగంగలో అంతర్భాగం, ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ఉన్న క్యాచ్‌మెంట్ ఏరియాలో నీళ్లు వస్తే, వాటిని స్టోరేజ్ చేసుకొని పెన్నాకు వదలడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఈ సోమశిల ప్రాజెక్టుద్వారా కండలేరుకు 68 టి.ఎం.సి.ల నీరు నిల్వచేసుకునే వీలుంది. దానిద్వారా నెల్లూరుజిల్లాలో 2.50 లక్షల ఎకరాలు, చిత్తూరు జిల్లాలో 50వేల ఎకరాలకు నీరు అందించే అవకాశం ఉంది. మద్రాసుకు త్రాగడానికి రిజర్వుచేసిన నీరు ఇవ్వవచ్చు. ఈ విధంగా సోమశిల ప్రాజెక్టుకు అత్యంత ప్రాముఖ్యత ఉంది కాబట్టి దని స్టోరేజి కెపాసిటీని 78 టి.ఎం.సి.లకు పెంచడానికి చర్యలు తీసుకోవడం ఎంతైనా అవసరం. గత సంవత్సరం నెల్లూరు జిల్లాలో తీవ్రమైన కరువు వచ్చింది. యిటువంటి విపత్కర పరిస్థితుల్లో ప్రాజెక్టుయొక్క స్టోరేజి కెపాసిటీని పెంచినట్లయితే దీనిద్వారా పెన్నాడెల్టాలో 4.50 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందించే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఆ ప్రాజెక్టుయొక్క యింపార్టెన్స్‌ను గుర్తించి ఎ.ఐ.బి.పి. క్రింద ఒక స్కీము పెట్టడం జరిగింది. రూ.192 కోట్ల యాక్షన్‌ప్లాన్ చేసి డ్రా చేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు సుమారు రూ.55.94 కోట్లు ఖర్చుచేయడం జరిగింది మిగతా వర్క్సును కూడా యాక్షన్‌ప్లాన్‌లో ప్రొవైడ్ చేసినట్లుగా 2001-2002 నాటికి పూర్తిచేయాలి ల్యాండ్ అక్విజిషన్‌కు యింపార్టెన్సు యిచ్చి మిగతా పనులు పూర్తిచేయడం జరుగుతుంది

శ్రీ ఏసి. చంద్రమోహనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, ఇప్పటివరకు ఎఐబిపి క్రింద సుమారు రూ 55 కోట్లు ఖర్చుచేశామని చెప్పారు. అయితే నేను స్పెసిఫిక్‌గా కొన్ని విషయాలను అడుగుతున్నాను. ల్యాండ్ అక్విజిషన్‌కు ఎంత ఖర్చు చేశారు? ప్రాజెక్టు క్రింద మిగిలిపోయిన పనులకుగాను మీరు ఎంత ఖర్చుచేయబోతున్నారో చెప్పాలి. 1989 నుంచి 1994 వరకు ఈ అయిదు సంవత్సరాల్లో సోమశిల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి భూసేకరణ పనులకు ఎంత ఖర్చుచేశారు? 1994-95 నుంచి 2000 సంవత్సరం వరకు ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ఎంత అమౌంటును ఖర్చుచేశారు, ఈ రెండు విషయాల గురించి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- గౌరవసభ్యులు అడిగిన దానికి సంబంధించి, 1989-94 మధ్యకాలంలో రూ.63.18 కోట్లు దాదాపుగా ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. తర్వాత రూ.136.34 కోట్లు ఖర్చుచేయడం జరిగింది. ల్యాండ అక్విజిషన్‌కు సంబంధించి 330 కాంటూరు వరకు రూ.74 కోట్లు ఖర్చుచేయాలి. ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ప్రాసెస్‌ను స్పీడప్ చేయాలి, మెయిన్ కెనాల్, డిస్ట్రిబ్యూటరీస్ మొదలైన వాటిక్రింద యింకా రూ.62 కోట్ల పనులున్నాయి. వీటిన్నింటిని టైంబౌండ్‌లో పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటోందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ ఫైనాన్షియల్ యియర్‌లో ఎన్ని టి.ఎం.సి.ల నీటి కెపాసిటీని పెంచడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారని మంత్రిగారిని అడిగాను. దయచేసి సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– సుమారుగా 310 కాంటూరు వరకు 41 టి.ఎం.సి., 320 కాంటూరు వరకు 54 టి.ఎం.సి.లు చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. దాన్ని కంప్లీటు చేయడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రఘునాథరెడ్డి:– అధ్యక్షా, గౌరవమంత్రిగారిని ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. 85 నుంచి ఈ సంవత్సరం వరకు ఎంత నీరు యిచ్చారు, ఎన్ని ఎకరాల్లో పంటను కాపాడగలిగారు?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, 50 సంవత్సరాల నుంచి యిటువంటి డ్రౌట్ ఎప్పుడు రాలేదు. శ్రీశైలం నుంచి నీటిని డ్రాచేసి పెన్నాలో వదలి దగ్గరదగ్గర 3 లక్షల ఎకరాల్లో పంటలను కాపాడడం జరిగింది.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని స్పెసిఫిక్‌గా రెండు ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాను. ఎఐబిపి క్రింద 1999–2000 సంవత్సరానికి ఎంత అమౌంట్ శాంక్షన్ చేశారు, దీంట్లో స్టేట్ షేర్ ఎంత, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు షేర్ ఎంత? స్టేట్ షేర్‌ను మీరు కట్టారా? కట్టకుంటే కట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా?

రెండవది ఏమంటే; అన్‌గోయింగ్ ప్రాజెక్టు క్రింద ముంపుకు గురైన ఏకరేజ్ ఎంత ఉంది? ఆ ఏకరేజ్‌కు ఎంత అమౌంట్‌ను ఎలోకేట్ చేశారు? యింకా ఎంత ఎలోకేట్ చేయవలసి వుంది? దయచేసి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం దీనికి సంబంధించి బడ్జెట్‌లో ఎఐబిపి క్రింద రూ. 24 కోట్లు పెట్టారు. ఇందులో శాలరీస్ కాకుండా ఒక స్కీము ఉంది. స్టేట్, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్లకు సంబంధించి 2/3, 1/3 రేషియో ఉంది. మనం కూడా డబ్బులు యివ్వడం జరిగింది. యిపుడు కూడా యిచ్చాం. ఖర్చు జరుగుతోంది. మనం ఖర్చు చేసిన డబ్బును వాళ్లు రియింబర్స్ చేస్తారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– అధ్యక్షా, నేను స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాను 99–2000 సంవత్సరానికి ఎంత ఎలోకేట్ చేశారో చెప్పాలి.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– 99–2000 సంవత్సరంలో బడ్జెట్‌లో రూ.24 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన స్కీములో 2/3, 1/3 రేషియో ఉంటుంది. మనం ఖర్చు పెట్టిన తర్వాత రియింబర్స్ చేస్తారు. ఆ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– మొత్తం అమౌంట్ ఎంత, అందులో మన రాష్ట్ర షేర్ ఎంత? గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా షేర్ ఎంత? అని అడిగితే 24 కోట్లని చెబుతారేంటి?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను చాలా క్లియర్‌గా చెప్పాను. రూ.193 కోట్ల స్కీము అది, ఈ ప్యాకేజ్‌లో 2/3, 1/3 రేషియో ఉంది. మనం ఖర్చు పెట్టిన తరువాత రియింబర్స్ చేసుకునే సిస్టం ఉంది. ఆ విధంగా మేము ప్రొసీడ్ అవుతున్నాం.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆ రోజు జిల్లాకు చెందిన సభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నపుడు ఈ ప్రాజెక్టుకు రూ.5.63 కోట్లు ఖర్చుచేస్తే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత రూ.136 కోట్లు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. వాళ్ళకన్నా ఎక్కువే ఖర్చు పెట్టింది ఈ ప్రభుత్వం. మిగతా ప్రభుత్వాలకంటే ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రతిష్ట పెరిగేందుకు ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన పనులను ఎఐబిపి క్రింద రెండు సంవత్సరాల్లో కంప్లీట్ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- ఖర్చుపెట్టి కంప్లీట్ చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి సి.టి. స్కాన్ పరికరాలు కొనుగోలు

53-

*2-సర్వశ్రీ ఎన్. నరసింహయ్య(నకిరేకల్), ఎస్. రాజయ్య(భద్రాచలం):- వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి సి.టి స్కాన్ పరికరాన్ని కొనుగోలు చేయడానికి ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా;

(ఆ) అయినచో, దానిని ఎప్పుడు స్థాపిస్తారు;

(ఇ) రాష్ట్రంలోని బోధనా ఆసుపత్రులన్నిందిలోను వాటిని ఏర్పాటు చేయు ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?

ఆరోగ్య, వైద్య శాఖామంత్రి(డా.ఎస్.అరుణ):- (అ) అవునండీ. హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా జనరల్ ఆసుపత్రి, విశాఖపట్నంలోని కింగ్‌జార్జి ఆసుపత్రి, కర్నూలులోని ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రులలో ఒక్కొక్కటి చొప్పున 3 సి.టి. స్కానర్లకు ప్రభుత్వం కేటాయింపును మంజూరు చేసింది.

(ఆ) 3 సి.టి. స్కానర్లను సరఫరాచేయడం కోసం టెండర్లను పిలవడం జరిగింది. అవి ఖరారు చేసే దశలో ఉన్నాయి. సి.టి. స్కానర్లను సాధ్యమైనంత త్వరలో నెలకొల్పడం జరుగుతుంది.

(ఇ) లేదండీ.

౯.౨౦ ఉ. శ్రీ ఎస్. నర్సింహయ్య:– అధ్యక్షా, బి–ప్రశ్నకు సమాధానం మంత్రిగారు చాలా చక్కగా చెప్పారు. సాధ్యమైనంత త్వరగా ఏర్పాటుచేస్తామని చెప్పారు. తమద్వారా మంత్రిగారికి కొన్ని విషయాలు తెలియజేస్తాను. వీటికి తగిన సమాధానం కావాలని కోరుతున్నాను. సెప్టెంబర్ 1998లో స్పెసిఫికేషన్స్ కమిటీ మీటింగు అయింది. ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపారా, లేదా? ప్రభుత్వం ఒక యూనిట్‌కు రు.1.75 కోట్ల చొప్పున అవి ఖరీదు చేయటానికి రు.5.25 కోట్లు విడుదల చేసింది. టెండర్సును కాల్‌ఫర్ చేశారు. ఏప్రిల్ 1999లో ఎవాల్యుయేషన్ కమిటీ పని పూర్తి అయింది. పర్చేజ్ కమిటీవారు ఏప్రిల్ నెలలో ఒక కంపెనీ పేరు నిర్ణయము చేశారా, లేదా? నిర్ణయం చేసినట్లయితే ఇప్పటివరకు ఎందుకు ఖరీదు చేయలేరు. ఆ నిర్ణయాన్ని జూన్, 1999లో ఇంకొక కంపెనీ తక్కువకు ఇస్తుందని, దాని గురించి రివ్యూ చేయమని కమిటీకి రిఫర్ చేశారని, ఆ కమిటీ మరల ఇదే ఖరీదు చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరినట్లుగా ఉంది. 1997 నుంచి 2000 సంవత్సరము వరకు వచ్చాము. మూడు సంవత్సరాలు అయిపోయింది. యక్షగానం మొదలుపెట్టిన తరువాత పెద్ద పశేయి వచ్చిందు సగం అయిపోయింది, మరల ఇంకొక పెళేలు వచ్చిందు మొదలు పెట్టమని అలా తెల్లవారేవరకు చేసినట్లుంది. దీనికి స్పెసిఫిక్ సమాధానం చెప్పండి. సరైన డేట్ కావాలి. చెప్పండి.

డా. ఎస్. అరుణ:– సెప్టెంబర్, 1998లో ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపించడం జరిగింది స్పెషల్ పర్చేజ్ కమిటీ వేసి, ఆ ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టరుకి పంపించడం జరిగింది. దానిని టెక్నికల్ కమిటీ కలిసి 27–11.99న ప్రభుత్వానికి నివేదిక సమర్పించింది. ఇది చాలా ఖరీదైన మెషినరీ కనుక మెయింటెనెన్సు బాగుండాలి. అవి కుంటుపడకుండా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఒక ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. అది కడా నివేదికను సమర్పించడం జరిగింది. త్వరలోనే దానిని ఎరక్ట్‌చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధముగా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్(ఆసిఫ్‌నగర్):– మేడమ్ స్పీకర్, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో ది గవర్నమెంట్ వౌక్ మెన్షన్డ్.....

మేడమ్ స్పీకర్:– వారు చదివారు కదా. మరల మీరెందుకు సమాధానం చదవటం.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– వారు చెప్పిన సమాధానములో గాంధీ ఆసుపత్రి పేరు లేకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. హైదరాబాదులో గాంధీ ఆసుపత్రి, ఉస్మానియా ఆసుపత్రి చాలా పెద్ద ఆసుపత్రులు. పేదవారు, ఆర్థిక పరిస్థితి బాగా లేనివారు అక్కడికి వెళతారు. అక్కడ సిటీ స్కాన్ లేనందువలన కొంతమంది ప్రయివేటు ఆసుపత్రికి చెందిన పేషెంట్లను ఉస్మానియాలో పెట్టుకున్నారు. సి.డి.ఆర్. ఆసుపత్రికి సంబంధించిన పేషెంట్సు ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో కూర్చొని, ఎవరైన యాక్సిడెంట్ గురించి కాని, ఇంకా దేనిలో అయినా సి.టి.స్కాన్ అవసరమైతే, వారి అంబులెన్స్‌లోనే పేషెంట్సును సి.డి.ఆర్.కు తీసుకువెళుతున్నారు. ఇది అవునా, కాదా? అని అడుగుతున్నాను. గాంధీ ఆసుపత్రిలో సి.టి. స్కాన్ పెట్టకపోవడానికి గల కారణమేమిటి? రాష్ట్రంలో ఈ ఆసుపత్రులకు నలుమూలల నుండి ప్రజలు ట్రీట్‌మెంట్ కొరకు వస్తుంటారు. దీనిని ఎంత తొందరలో పెడతారని అడుగుతున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi(Charminar):- Madam Speaker, I would like to ask the Hon'ble Health Minister. When will the C.T. SCAN start functioning? What proposal the Government has? Are they going to charge the patients for availing the C.T. SCAN facilities? Why other Teaching Hospitals are left out? It is one of the important components in the medical field. For each and every thing diagnosis is required. I request the Hon'ble Minister to provide C.T. SCANs in all the Teaching Hospitals also.

డా. ఎస్. అరుణ.- గౌరవ శాసనసభ్యులు చెప్పినట్లుగా పేషెంట్లను సి.డి.ఆర్. వాళ్ళు తీసుకువెళ్ళడమనేది అవాస్తవమైన విషయం. ప్రభుత్వం ఎంతో శ్రద్ధతో ఎన్నో మెషినరీస్, స్కోప్స్ కాని అలాగే ఎక్స్‌రే, లాప్రోస్కోప్ హిస్టోస్కోప్, అల్ట్రాసౌండ్, కలర్ డాప్లర్స్‌లాంటి ఎన్నో పరికరాలను అన్ని ఆసుపత్రులలో పెడుతుంది. సిటీస్కాన్‌ను కూడా ఫేజ్డ్ మ్యానర్‌లో సప్లై చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచనలో ఉంది. అలాగే ఫీజు కలెక్టు చేస్తారా అని అడిగారు. అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమీ లేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ టెండర్లు ఫైనల్ స్టేజ్‌కి వచ్చాయి. అతి తొందరలోనే వాటిని సప్లై చేయడానికి రెడీగా ఉన్నాము.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- చాలా స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాము. మాకు ఆన్సర్ రాలేదు.

శ్రీ ఎం. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆసుపత్రులలో...

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అయామ్ వెరీ సారీ. ప్రయివేటు ఆసుపత్రులవారు ఉండి అలా చేయలేదని అంటున్నారు. అది నిజము కాకపోతే నేను నా శాసనసభ్యత్వానికి రాజీనామా చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. అక్కడ వారు అంబులెన్సు పెట్టుకొని చేస్తున్నారు. ఇది చాలా వాస్తవము. ఫ్రాంక్‌లీ అయామ్ టెల్లింగ్. వారు వేలాది రూపాయలు సిటీ స్కాన్‌కు కలెక్టు చేస్తున్నారు. ఇది వాస్తవం కాకపోతే దేనికైనా సిద్ధముగా ఉన్నాను. ప్రత్యేకముగా ఒక బృందం పెట్టి వెరిఫై చేయించండి. వాస్తవం కాకపోతే మీరు ఏమి చెప్పినా చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. దానిని నేను ప్రూవ్ చేస్తాను. ఇట్ ఈజ్ ట్రూ అయామ్ టెల్లింగ్....

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. ధర్మారావు(హనుమకొండ):- అధ్యక్షా రాష్ట్రంలో ఎనిమిది టీచింగ్ ఆసుపత్రులు ఉన్నాయి. వాటిలో మూడింటికి మాత్రమే సి.టి. స్కాన్‌లు ఇస్తామని అన్నారు. ఆరోగ్యమంత్రులు ఒకరు, ఇద్దరు లేక ముగ్గురు రావడం పత్రికలలో ప్రకటనలు ఇవ్వడం తప్ప నిర్దిష్టమైన తేదీని మాత్రం ప్రకటించడం లేదు. దానికి కారణమేమిటి? ఏ తేదీ నాటికి ఆ మూడు ఆసుపత్రులలో ఫిక్స్ చేస్తారు? తేదీలు ప్రకటించమని కోరుతున్నాను. వరంగల్‌లో ఉన్న టీచింగ్ ఆసుపత్రిలో కూడా సిటీ స్కాన్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అదిలాబాద్, కరీంనగర్, ఖమ్మం వరంగల్

జిల్లాలన్నిటికి కలిపి వరంగల్‌లో ఒక టీచింగ్ ఆసుపత్రి ఉన్నది. అక్కడ నక్సలైట్ల ప్రాబ్లమ్ కూడా ఉన్నది. వరంగల్‌లో కూడా సిటీ స్కాన్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

డా. పి. శంకర్‌రావు(షాద్‌నగర్):– అధ్యక్షా, హైటెక్ అనే దాని విషయంలో మాట్లాడుతున్నాము. చాలా సంతోషము. ఈ రోజు తమిళనాడులో పదహారు ఆసుపత్రులలో సిటీ స్కాన్ ఉంది. మన రాష్ట్రములో నిమ్స్‌లో తప్పించి ఎక్కడా లేదు. మన రాష్ట్రములో ఎనిమిది టీచింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ఉన్నాయి. గతంలో ఉన్న ముగ్గురు మంత్రులు కూడా సిటీస్కాన్‌లను ప్రొవైడ్ చేస్తామని ఈ సభలో ప్రామిస్ చేశారు. ఇంత వరకు ఇవ్వలేదు. ఇంతవరకు ఏ చర్యలు తీసుకోలేదు, టెండర్స్ కూడా ఫైనలైజ్ అయి
9-30 ఉ. సంవత్సరం అయిపోయింది. మీద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే పేద ప్రజలకు రూ.500/–లతో ఇన్వెస్టిగేషన్‌కు సౌకర్యం కలుగుతుంది. అదే బయట అయితే 5వేల రూపాయలు ఇవ్వవలసి వస్తుంది. వేరే స్టేట్స్‌తో కంపేర్ చేస్తే ఇక్కడ చాలా బాగుందని వారు అంటున్నారు. అసలు ఎన్ని రోజులలో మీరు ప్రొవైడ్ చేయగలుగుతారో స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పండి. ఇది పూర్తిగా పేద ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్య. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు పేద ప్రజల రెస్క్యూకు వచ్చి వెంటనే దీని గురించి ఎనౌన్స్ చేయాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– శంకర్‌రావుగారు డాక్టరు కాబట్టి గట్టిగా చెపుతున్నారు. ఫస్ట్‌టైం మూడుచోట్ల సి.టి. స్కాన్ పెడుతున్నాం 50 సంవత్సరాల చరిత్రలో. మీరు చెప్పినట్లు తమిళనాడులో 16 వుంటే మన రాష్ట్రంలో ఎవరు కూడా పెట్టకపోతే ఫస్ట్‌టైం 3 సి.టి. స్కాన్స్ పెట్టినందుకు సంతోషించకుండా అక్కడ ఇన్ని ఉన్నాయి. ఇక్కడ పెట్టడం లేదని గట్టిగా చెపుతున్నారు. తప్పు ఏమీలేదు.

(అధికారపక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

డా. పి. శంకర్‌రావు:– స్పెసిఫిక్‌గా టైం చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– మొట్టమొదటిసారిగా ఇదే హౌజ్‌లో డిస్కషన్‌కు వచ్చినప్పుడు...

(అంతరాయము)

అధ్యక్షా, మీరు కూర్చోమంటే కూర్చుంటాను. ఒక పద్ధతి ప్రకారం వుంటే ఈ హౌజ్‌లో హుందాతనం వుంటుంది. హుందాతనం లేకుండా ప్రతి ఒక్కరు లేచి మాట్లాడడం సభ్యత కాదు. మీరు అనుమతిస్తే మాట్లాడతాను. లేకుంటే కూర్చుంటాను.

మేడమ్ స్పీకర్:– మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– ఇదే హౌజ్‌లో చాలాసార్లు డిస్కషన్‌కు వచ్చినప్పుడు చెప్పాను. మొట్టమొదటిసారిగా మూడుచోట్ల అంటే ఉస్మానియాలో, కర్నూలులో మరియు విశాఖపట్టణంలో ఏర్పాటుచేసుకొంటున్నాం. అదేమాదిరిగా ఈ రోజు రెఫరల్ హాస్పిటల్స్ ఐతే భారీఎత్తున పెట్టాం. తాలూకా హాస్పిటల్స్ బిల్డింగ్స్ కట్టాం. ఎక్విప్‌మెంట్ పెట్టాం. మొట్టమొదటిసారిగా రూ.1300 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి చాలా హాస్పిటల్స్‌ను

అప్‌గ్రేడ్ చేసి ముందుకుపోతున్నాం. అది కూడా టెండర్స్ పిలవడం, ఒక సి.టి. స్కాన్‌కు రూ.14 కోట్లు ఖర్చుకావడం జరుగుతోంది. అయితే వాటి మెయింటెనెన్స్‌ను టేకప్ చేయకపోతే రాబోయే రోజులలో ఇబ్బందులు వస్తాయని అన్నారు. మెయింటెనెన్స్‌ను టేకప్ చేయడానికి కరెక్టు వాల్యుయేషన్ కొరకు ఒక ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని వేస్తే ఆ కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చింది. నేను ఇప్పుడు కనుక్కొన్నాను. మూడు నెలల లోపల ఈ మూడు చోట్ల సి.టి. స్కాన్ ఆపరేషన్‌లోకి వస్తుంది. ఆ విధంగా మూడుచోట్ల పెడతామని తెలియ జేస్తున్నాను. వరంగల్ గురించి అడిగారు.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- గాంధీ హాస్పిటల్...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఒకేసారి అన్నిచోట్లా పెట్టలేము. స్టెప్ బై స్టెప్ అన్నీ వస్తాయి. వరంగల్‌లో కూడా శాంక్షన్ చేస్తాము. ఆ విధంగా నాలుగు వస్తాయి.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి (పులివెందుల):- అధ్యక్షా, అసలు సి.టి. స్కాన్ అనే టెక్నాలజీ వచ్చి ఎన్ని సంవత్సరాలు అయింది. నాకు తెలిసి నేను స్టూడెంట్‌గా వున్నప్పుడు సి.టి. స్కాన్ లేదు. సి.టి. స్కాన్ అనే టెక్నిక్ వచ్చి 17 లేదా 18 సంవత్సరాలు అయి వుంటుంది. ఈ 17 సంవత్సరాలలో తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్ని సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసింది. కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఎన్ని సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసింది? సి.టి. స్కాన్ టెక్నాలజీ వచ్చిన తరువాత ఈ 17 సంవత్సరాలలో తమిళనాడులో 16 పెడితే మనం ఒక్కటి కూడా పెట్టలేదని గౌరవసభ్యులు అంటే 50 సంవత్సరాల పరిపాలన అంటారా?...

(అంతరాయం)

ఏమిటిది? ప్రతిదానికీ 50 సంవత్సరాలా? గడచిన 17 సంవత్సరాలలో 5 సంవత్సరాలు తప్ప వారి పార్టీ, వారికి సంబంధించిన వారు పరిపాలిస్తే. దయచేసి ఈ పద్ధతి మానుకోరా? రాజకీయ లబ్ధికోసం ఎవరు మాట్లాడుతున్నారో దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. ప్రజలే అర్థం చేసుకొంటారు. తమిళనాడు ఇప్పటికి 16 సి.టి. స్కాన్స్ పెట్టింది. అక్కడ టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ ఎనిమిదో, తొమ్మిదో, పదో వుంటాయి..

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. దయాకర్‌రావు (వర్ధన్నపేట):- మీ ప్రభుత్వంలో ఒక్కటైనా పెట్టించారా?

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ విధంగా చెప్పారో అదేవిధంగా మేము లేచినప్పుడు మీరు ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. అందులోనూ ఒక రెస్పాన్సిబుల్ పొజిషన్‌లో వున్న విప్‌లాంటి వారు కొంచెం మర్యాద తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. నేను అడుగుతున్నాను. తమిళనాడులో 17 సంవత్సరాల క్రితం ఈ టెక్నాలజీ వచ్చినప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు 16 సి.టి. స్కాన్స్ పెట్టారు. మీరు 16 సి.టి.

స్కాన్స్‌ను ఏర్పాటుచేసే లెవెల్లోకి రావడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది అనేది స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్···

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, తమిళనాడులో పెట్టారని చెప్పారు· తమిళనాడులో పెట్టినమాట వాస్తవం· వారు కమర్షియల్ బేసిస్‌లో పెట్టారు· యూజర్ ఛార్జెస్ కలెక్ట్ చేస్తున్నారు· ఇది వాస్తవం· 50 సంవత్సరాలలో మేము నాగార్జున సాగర్ కట్టించాం· ఇంకొకటి కట్టించామని ఆ హిస్టరీని వారి చెప్పుకొంటున్నారు· 1989-94 మధ్య 5 సంవత్సరాలపాటు మీరే ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు· అప్పుడు ఒక్క సి·టి· స్కాన్ అయినా పెట్టించారా? ఎప్పుడైనా ఆలోచన వచ్చిందా? హాస్పిటల్స్‌ను ఏం చేసారు మీరు? అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులలో ఉన్న హాస్పిటల్స్‌కు ఈ 5 సంవత్సరాలలో ఎన్ని బిల్డింగ్స్ కట్టామో, ఏం చేసామో మీకు తెలుసు· మేము 625 ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్‌కు కొత్త బిల్డింగ్స్ కట్టాం· 600 హాస్పిటల్స్ రినోవేషన్‌కోసం, రిపేర్స్‌కోసం డబ్బు ఖర్చుపెట్టాం· ఫస్ట్ టైం 2 కోట్లనుంచి 10 కోట్ల రూపాయలదాకా ఖర్చుపెట్టి 150 నుంచి 165 ఏరియా హాస్పిటల్స్‌ను కట్టించాం· అదేవిధంగా డాక్టర్లనుగానీ, నర్సెస్‌గానీ, ప్యారా మెడికల్ సిబ్బందిని గానీ 8వేల వరకు రిక్రూట్ చేసాం···

(అధికారపక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

అదేవిధంగా మెడిసిన్స్ సప్లయిని స్ట్రీమ్‌లైన్ చేసి రెట్టింపు చేసాం· ఇంకా మేము చేయ వలసింది చాలావుంది· అయితే వారు ఏదో ఎక్కువచేసినట్టు మేము మాత్రం ఏమీ చేయలేదని మాట్లాడుతున్నారు· ఈ 17 సంవత్సరాలలో 12 సంవత్సరాలు మేము అధికారంలో ఉన్నామని వారు అన్నారు· అది వాస్తవం· రాబోయే రోజులలో కూడా మేమే వుండి అన్నీ చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది··

డా·వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:- గడచినన 5 సంవత్సరాలలో కట్టించిన హాస్పిటల్స్ అంతకు ముందు కాంగ్రెస్‌పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పుడు రోశయ్యగారు ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగా ప్రతిపాదనలు పంపించిన వరల్డ్‌బ్యాంక్ ఎయిడ్‌ద్వారా కట్టించినవా లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన నిధులతో కట్టించినవా? వీరికి సంబంధించిన బడ్జెట్‌తో కట్టించినవి మచ్చుకు ఒక్కటైనా వుంటే చెప్పమనండి· పి·వి· నరసింహారావుగారు ప్రధానమంత్రిగా వుండగా ప్రత్యేకమైన నిధులతో···

మేడమ్ స్పీకర్:- దటీజ్ సెపరేట్ క్వశ్చన్···

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:- ఎప్పుడో ఒకసారి ప్రపోజల్స్ వుంటాయి··· నేను దీనిమీద కామెంట్ చేయలేను···

(అంతరాయం)

గౌరవసభ్యులు:- దీనిగురించి చెప్పరా?···

డా·వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:- నేను పూర్తిచేయలేదు· పి·వి· నరసింహారావుగారు ప్రధానమంత్రిగా వుండగా ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌కు లేటెస్ట్ ఎక్విప్‌మెంట్ కొరకు డబ్బు శాంక్షన్ చేసారు· అది కూడా గ్రాంట్ క్రింద, దీనికి ఏం చెబుతారో చెప్పండి···

డా.ఎస్. అరుణ:- అధ్యక్షా, వారు సపరేట్ ఫామ్‌లో వచ్చినట్లయితే దానికి ఆన్సర్ ప్రిపేర్ చేసి పంపుతాను...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఎవరెవరు ఏం చేసారో టైం టు టైం ప్రజలు జడ్జిమెంట్ ఇస్తున్నారు. నిన్న కూడా ఎండార్స్‌మెంట్ ఇచ్చారు. రేపు కూడా ఇస్తారు. 5 ఏళ్ళ అయిన తరువాత మేము ఇక్కడే ఉంటాం. ప్రజలు జడ్జిమెంట్ ఇస్తుంటారు. మీరు క్రిటిసైజ్ చేయాలి. మేము పనులు చేయాలి. మీరు చప్పట్లు కొట్టుకోవడం, ఆనందపడడం తప్ప ఏమీ లేదు. మీరు అక్కడే ఉంటారని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు బాధపడవద్దు.

Madam Speaker:- Question No.54(352) is postponed at the request of the Members.

కాలంచెల్లిన రెవిన్యూ చట్టాల స్థానంలో కొత్తచట్టాలు

55-

---

*268-సర్వశ్రీ గద్దె బాబూరావు, సి. ముత్యంరెడ్డి(దొమ్మాట) ఎన్. అంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి), ఎ.వి. సూర్యనారాయణరాజు((రాజోలు), పి. రఘునాథరెడ్డి, శ్రీమతి పి. వరలక్ష్మి(విశాఖపట్నం), సర్వశ్రీ శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు, డి. ఉమా మహేశ్వరరావు(నందిగామ): రెవిన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కాలం చెల్లిన రెవిన్యూ చట్టాలే ఇంకనూ అమలులో ఉన్న విషయం వాస్తవ మేనా;

(ఆ) అయినచో, అట్టి చట్టాల స్థానంలో కొత్త చట్టాలను తెచ్చుటకు ప్రతి పాదనలు ఏవైనా ఉన్నవా?

రెవెన్యూ శాఖామంత్రి (శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు):- (అ) అవునండి.

(ఆ) అవునండి.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు:- కాలం చెల్లిన రెవిన్యూ చట్టాలు ఇంకా అమలులో వున్నాయా అంటే "ఔనండి" అన్నారు. వాటి స్థానంలో కొత్త చట్టాలను తెస్తారా అంటే "ఔనండి" అని సమాధానమిచ్చారు. దయచేసి మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరేది
9.40 ఉ. ఏమిటంటే, పాతచట్టాలవల్ల ప్రజలకు ఏమాత్రం సౌకర్యం లేదనే ఉద్దేశ్యంతో, కొత్తచట్టాలను ప్రవేశపెట్టి, ప్రజలకు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ ప్రభుత్వం చేసింది అంటున్నారు. ఇది సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీని వేసి నివేదికను తెప్పించిన తరువాత దాని ఆధారంగా చట్టాలను రూపొందించి ఆ చట్టాలను కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించిన మాట వాస్తవమేనా? కేంద్రప్రభుత్వానికి ఎప్పుడు పంపించారు? ఇప్పటివరకు తిరిగి రాకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఎప్పటిలోగా తీసుకువచ్చే

ఏర్పాట్లు చేస్తారు? ప్రజలకు అందుబాటులో వుండే విధంగా కొత్త చట్టాలను ఎప్పుడు తెప్పించే ఏర్పాట్లు చేస్తారు?

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, మొత్తం 210 చట్టాలు వున్నాయి.

డా. జి. చిన్నారెడ్డి:- ఇంగ్లీషులో మాట్లాడండి?...

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Constitutionally, a member can speak in any language he wants. నేను ఏ భాషలోమాట్లాడినా కొందరికి అర్థం కాదు. నేను వారు మాట్లాడే భాషలో మాట్లాడలేను. నేను వారి భాషలో మాట్లాడానో - ఆ భాష మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేసినా నా భార్యాపిల్లలు ఇంట్లో ఉండనీయరు అధ్యక్షా, మొత్తం 210 చట్టాలు ఉన్నాయి. 1902 నుంచి వున్నాయి. Ninety four are our main legislations and 116 are amendments. చాలా కాంప్లికేటెడ్‌గా ఉన్నాయి. అందుకోసం 10వ శాసనసభలో రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు ఒక చట్టాన్ని మన సభముందుకు తీసుకువచ్చారు. సుదీర్ఘచర్చలు అయ్యాయి ఆనాడు. ఫ్లోర్ లీడర్సు అంతా చర్చించడం జరిగింది. ఒక రెవిన్యూ కోడ్ ఇక్కడ పాసు అయింది. It was passed on 25.3.1999. It was sent to the Government of India on 21.6.1999. Some clarifications were sought by the Government of India on 4.11.1999. Those clarifications were worked on and reply was sent to the Government of India on 2.3.2000. As soon as the President of India gives his assent, we can bring it into force. Through that we can be more useful to the people and eliminate all the confusion that was crept into the revenue system over the past 200 years.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, తమద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. లాండును రీ సర్వే చేయిస్తారా? సీకం భూమికోసం పట్టాలు ఇస్తున్నారు. ఒక సంవత్సరంకొరకు ఇస్తున్నారు. దానివల్ల మొత్తం ఆ చెరువులు పూడిపోతున్నాయి. ఎం.ఆర్.వో.లు కొందరు కొత్తగా కుంటలను తీసివేసి సీకం పట్టా సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. వాటిని క్యాన్సిల్ చేస్తారా? చెరువులు కూడకుండా, డీప్‌గా వుండడానికి ఒక సంవత్సరం యిచ్చే పట్టా సర్టిఫికెట్లను క్యాన్సిల్ చేస్తారా?

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- ప్రశ్న వేసింది చట్టాల గురించి - కాని గౌరవ సభ్యులు కొన్ని సమస్యల గురించి చెప్తున్నారు. ఆ సమస్యలను ఖచ్చితంగా వేరుగా చూస్తాము గాని, యీ ప్రశ్నలో సమాధానం చెప్పలేము.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- కాలానుగుణంగా, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా, చట్టాలు మార్పు చేయాలనే మాట చాలా సంతోషం. పట్టా లాండ్సు 50 ఏళ్ళ క్రితం ఇచ్చినా, 100 ఏళ్ళ క్రితం ఇచ్చిన దాంట్లో గార్డెన్స్ వేసుకున్నా, అవసరానికి

ఎప్పుడైనా పిల్లల చదువుకోసమో, పిల్లల పెళ్ళిళ్ళ కోసమో, మరొకదానికోసమో, ఆరోగ్యరీత్యా ఆసుపత్రిపాలు అయినప్పుడో 100 ఏళ్ళ తరువాత కూడా అమ్మకూడదనే పద్ధతిలో శాసనాలున్నాయి· పాతపద్ధతిని సవరిస్తూ 10-20 సంవత్సరాలు లేదా 30 సంవత్సరాలు తరువాతనైనా, లేదా తరువాతి జనరేషన్‌వారికి అయినా అమ్మడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా? ప్రాపర్టీ అంటే, అత్యవసర పరిస్థితుల్లో అతని రెస్క్యూకు వచ్చేది· అవసరానికి ఉపయోగపడేది ప్రాపర్టీ· 100 సంవత్సరాల తరువాత అలాగే వుండడం సర్కైంది కాదు· ఇలాంటి మార్పులు కూడా చేస్తారా చట్టంలో?

శ్రీ పి· అశోక్‌గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఎస్సైన్డ్ లాండు గురించి మాట్లాడుతున్నారు· That is a different issue totally. We don't want our people who have received assigned land to alienate them. But there are certain things which could be looked into. His suggestion will be considered at the appropriate time.

పంచాయతీరాజ్ శాఖ ఆధ్వర్యంలోని చిన్నతరహా నీటిపారుదల చెరువులకు నిధులు

56-

*97-శ్రీ జీ· బుచ్చయ్యచౌదరి(రాజమండ్రి), శ్రీమతి పి· వరలక్ష్మి, శ్రీమతి బి· శోభానాగిరెడ్డి(ఆళ్ళగడ్డ), సర్వశ్రీ ఎన్· అంజనేయులు, పి· రఘునాథరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పంచాయతీరాజ్‌శాఖ నియంత్రణలో ఉన్న గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని చిన్న తరహా నీటిపారుదల చెరువులు ఉపయోగపడే స్థితిలో లేవను విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఈ చెరువులను పూర్తిచేయడానికై పంచాయతీరాజ్ శాఖకు ప్రభుత్వం తగినన్ని నిధులను విడుదల చేసిందా;

(ఇ) లేనిచో, అందుకుగల కారణములేవి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున గనులు, భూగర్భశాఖా మంత్రి(శ్రీ పి· శ్రీనివాసరెడ్డి) (అ) 6,02,780 హెక్టార్ల ఆయకట్టుతో ఉన్న 70,474 చిన్నతరహా సాగునీటి చెరువులలో 10,267 చిన్నతరహా సాగునీటి చెరువులు పనిచేయడంలేదు·

(ఆ) 1999-2000 సంవత్సరంలో చిన్నతరహా సాగునీటి చెరువుల పునరుద్ధరణ పనుల నిమిత్తం రూ·9·62 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడం జరిగింది· ప్రతి సంవత్సరం అవసరమయ్యే మరమ్మత్తుల స్వభావాన్నిబట్టి, చిన్నతరహా సాగునీటి చెరువులను ఉపయోగపడే విధంగా పునరుద్ధరించడం జరుగుతున్నది·

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు·

శ్రీమతి శోభానాగిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ శాఖలో వున్న దాదాపు 70474 మైనర్ ఇరిగేషన్ టాంకులకుగాను, 10,267 చెరువులక్రింద ఎన్ని హెక్టార్ల భూమి ఆయకట్టులో ఉంది - నిరుపయోగంగా వుంది? ఈ 10,267 చెరువులను ఎప్పటిలోగా మరమ్మత్తు చేయగలరు. 1999-2000 గాను రూ.9.62 కోట్లు కేటాయించామన్నారు. ఈ నిధులను పూర్తిగా ఖర్చుచేశారా లేదా?

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం- 10,267 చెరువుల క్రింద దాదాపు 21,295 హెక్టార్ల భూమి సాగుఅవుతోంది. 1999-2000 సంవత్సరానికిగాను, రూ.9 కోట్ల 62 లక్షలు కేటాయిస్తే మొత్తం 2,210 పనులకు ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేశారు. అందులో ఫిబ్రవరి మాసాంతానికి రూ.5.91 లక్షలు ఖర్చుచేసి 885 పనులను పూర్తిచేశాము. మిగతా పనులు ప్రోగ్రెస్‌లో వున్నాయి.

శ్రీమతి శోభా నాగిరెడ్డి:- ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారో మంత్రిగారు చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ శాఖ అధీనంలో వున్న చిన్న నీటిపారుదల చెరువుల కింద 100 ఎకరాలకు నీరు వస్తుంది. చాలా టాంక్సు సుమారు 90 ఎకరాలు ఉన్నా కూడా వాటికి నామమాత్రంగా రూ.50 వేలకు మించి ఇవ్వడం లేదు. అవి ప్రమాదస్థితిలో వున్నాయి. వాటికోసం ప్రత్యేకంగా నిధులు కేటాయించి, ప్రత్యేక సర్వే తీసుకుంటారా?

9.50 ఉ. డా. ఎం. పెదరత్తయ్య(ప్రత్తిపాడు):- అధ్యక్షా, ఈ పంచాయతీరాజ్ చెరువులలో ఇంతకుముందు విచక్షణారహితంగా పట్టాలు ఇచ్చారు. ఆ సందర్భంగా కొందరు కోర్టుకు వెడితే వారికి అనుగుణంగా తీర్పులు వచ్చాయి. అయినా పంచాయతీరాజ్ ఆ చెరువులజోలికి పోకుండా యధాతధంగా ఉంచారు. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతీసుకుని చర్యలు చేపడతారా?

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- శోభానాగిరెడ్డిగారు చెప్పినదానికి మిగతా పనులు ఈ మార్చి చివరకు పూర్తిచేస్తాము. ఆంజనేయులుగారు చెప్పారు. కొన్ని ట్యాంకులకు స్టాండర్డ్సు కూడా లేవు. కొన్ని ప్రత్యేక మరమ్మత్తులు అవసరం ఉన్నాయి. 3499 చెరువులు అటువంటివి ఉన్నాయి. వాటిని స్టాండర్డ్ చెయ్యడానికి రు.196 కోట్లు అవసరం. దాని క్రింద 2,60,350 హెక్టార్ల భూమి ఉంది. దానికి ఎస్టిమేషన్ తయారు చేస్తున్నాము. అట్లాగే పంచాయతీరాజ్ చెరువుల క్రింద భూములు కబ్జా జరుగుతున్నట్లు చెప్పారు. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించి, ఎక్కడయితే చెరువుల క్రింద అయకట్టు ఉందో, దానిని ఎటువంటి పరిస్థితిలోను అబన్‌డన్ చెయ్యడానికి, వేరే వారికి పట్టాలు చెయ్యడానికి వీలులేదు. స్పెసిఫిక్‌గా ఏదయినా ఉంటే చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం.ఎస్.పార్థసారధి(కదిరి):- అనంతపూర్ జిల్లాలో చెరువులు తప్ప మరొక అవకాశం లేదు. ఎగువన కర్నాటక నుంచి వాటర్ వచ్చే అవకాశం లేదు. అనంతపూర్‌కు ప్రత్యేకంగా ప్యాకేజ్ ఇచ్చే అవకాశం ఉందా? అట్లా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు(బుగ్గారం):- పంచాయతీరాజ్‌కు సంబంధించి 100 ఎకరాల లోపు చెరువులు కొన్ని గ్రామాలకు చాలా దగ్గరగా ఉండి, ప్రభుత్వపరంగా నిషేధం ఉంది. శికం భూములకు పట్టాలు ఇవ్వరాదని ఉంది. ఇల్లీగల్‌గా కబ్జా చేస్తున్నారు. వాడుకోవడం లేదు. అటువంటివి గుర్తించి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. అచ్చంనాయుడు(హరిశ్చంద్రాపురం) పంచాయతీరాజ్ శాఖ పరిధిలో గల చిన్న నీటితరహా చెరువులు రాష్ట్రంలో అన్నిటికంటే ఎక్కువగా శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలోనే ఉన్నాయి. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఈ చెరువులకు ఎటువంటి మరమ్మత్తులు లేక రైతాంగం ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ మూడు జిల్లాలలో ప్రత్యేకంగా ప్యాకేజ్ ఏదయినా తీసుకుని, ఈ సంవత్సరం మరమ్మత్తులు చెయ్యడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు అనంతపూర్ జిల్లా గురించి చెప్పారు. అక్కడ 2,123 పంచాయతీరాజ్ చెరువులున్నాయి. వాని క్రింద 18,959 హెక్టార్లు సాగులోకి వస్తుంది. వారన్నట్లుగా అక్కడ స్టాండర్డ్ లేని చెరువులు 838 ఉన్నట్లుగా గుర్తించారు. దానికిగాను రు.6 కోట్లు ఎస్టిమేషన్ తయారుచేస్తున్నారు. రాబోయే రోజులలో వాటిని స్టాండర్డ్స్‌కు తేవడానికి కావలసిన చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతుంది. అచ్చంనాయుడుగారు శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాల గురించి చెప్పారు రాష్ట్రంలో 70,474 చెరువులు ఉంటే శ్రీకాకుళంలో 8,436 విజయనగరంలో 9,700 ఉన్నాయి. అనంతపూర్ జిల్లాలో మాదిరిగా వీటిలో కూడా స్టాండర్డ్స్ లేనివి శ్రీకాకుళంలో 6351, విజయనగరంలో 3142 చెరువులున్నాయి. వాటిని స్టాండర్డ్స్ తీసుకురావడానికి ప్రతిపాదనలు తయారుచేస్తున్నారు. తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. గ్రామపంచాయతీ చెరువులు గుర్తించకుండా ఉన్నాయన్నారు. ఇ.ఎ.ఎస్. ఫండ్స్ నుండి మండలానికి 70 శాతం చేసుకోవచ్చు. గతంలో ఉన్న గైడ్‌లైన్స్ మారాయి. ఆ విధంగా 70 శాతం నిధులు మండలపరిషత్ పరిధిలో అవసరమున్న విధంగా ప్రపోజల్స్ తయారుచేసుకుని, జడ్.పి. నుంచి శాంక్షన్ తీసుకునేందుకు అవకాశాలున్నాయి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి:- చిన్న నీటిపారుదలకు సంబంధించిన చెరువుల గర్భాలను ఆక్రమించుకుంటూ, వ్యవసాయం చేసుకోడానికి సరైన నీటిమట్టం లేకుండా చేస్తున్నారు. అలుగుల క్రిందకు వెళ్ళే నీరు లేకుండా పోతోంది. కాలువలను ఆక్రమించు కుంటున్నారు. చెరువులకు నీరు వచ్చే కాలువలను ఆక్రమించుకుంటున్నారు. మొత్తం విధానం రెక్టిఫై చెయ్యడానికి, చెరువుల గర్భాల ఆక్రమణలను తొలగించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? మధ్యతరహా నీటిపారుదలకు సంబంధించిన చెరువులకు డబ్బు ఖర్చుచేసి బాగు చేశారు. అట్లాగే చిన్న నీటిపారుదల చెరువుల విషయంలో కూడా కార్యక్రమం తీసుకుని అభివృద్ధి చేస్తారా, లేదా?

శ్రీ పి. జగన్మోహనరావు(బొబ్బిలి):- గత 5 సంవత్సరాలుగా అనేకసార్లు తుఫాను వచ్చింది. చాలా చెరువులకు గండ్లు పడ్డాయి. ఆ లిస్టు ఉందా? మంత్రిగారి సమాధానంలో సుమారు 10వేల చెరువుల క్రింద ఆయకట్టు 53వేల ఎకరాలు మాత్రమే ఉందన్నారు. అంటే ఒక్కొక్క చెరువు క్రింద 5 ఎకరాలు మాత్రమే వస్తుంది. భూగర్భ

జలాలను ఎస్టిమేట్ వేసి, 5, 6 ఎకరాలు ఆయకట్టును కూడా ఇంక్లూడ్ చేసి, ఆక్రమించుకున్న చెరువులతోసహా కలిపి, బోర్‌వెల్ వేసి, సేద్యం చేసుకోడానికి అప్పగిస్తే బాగుంటుంది. ఇందుకు అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ కె. హనుమంతరావు(నూజివీడు):- మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులు చాలాకాలంగా అశ్రద్ధ చేయబడినాయి. ఈ మధ్యకాలంలో ఐ.ఎ.ఎస్. క్రింద కొన్ని బాగుపడ్డాయి. ప్రత్యేక ప్రణాళిక తీసుకుంటామన్నారు. సంతోషం. రెండు సమస్యలున్నాయి. ఒకటి ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్. కోట్లాది రూపాయలతో చెరువులకు రిపేర్స్ చేసుకునే సందర్భంలో చెరువులకు వచ్చే సోర్సెస్ ఆక్యుపేషన్‌లో ఉన్నాయి. రికార్డులో ఉన్నా, పూర్వంగల సోర్సెస్ వాస్తవంగా లేవు. వాటిని కూడా మరమ్మత్తు చెయ్యకపోతే, ఈ చెరువులు రిపేర్‌చేసినా ఉపయోగం ఉండదు. సోర్సెస్ కూడా డెవలప్ చెయ్యడం మరొకటి. రెవెన్యూ రికార్డ్స్ ప్రకారంగల సోర్సెస్‌లో ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్ తొలగించాలి. చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- బుచ్చయ్యచౌదరిగారు చెప్పారు. స్టాండర్డ్స్ లేని వాటికి పథకం తయారుచేశాము. చేపట్టడం జరుగుతుంది. గర్భాల ఆక్రమణకు సంబంధించి ఇది వరకే ముత్యంరెడ్డిగారు చెప్పారు. గర్భాలు ఆక్రమించుకోడానికి, పట్టాలు ఇవ్వడానికి వీలులేదని చెప్పాము. ఎక్కడయితే చిన్నచెరువులు ఉన్నాయో, అక్కడ గ్రౌండ్‌వాటర్ డెవలప్ అయ్యే అవకాశం ఉంటే పునరుద్ధరించాలన్నారు. వాటర్‌షెడ్ డెవలప్‌మెంట్ క్రింద 1999-2000 సంవత్సరానికి రు.195 కోట్లు ఎలోకేట్ చేశారు. ఈ పనులకోసం ఇప్పటికే రు.94 కోట్లు ఖర్చుచేశారు. మిగతా పనులు కూడా జరుగుతున్నాయి. హనుమంతరావుగారు మాట్లాడారు. ఫీడర్ ఛానల్ ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్ అన్నారు. వాటికిగాను క్యాచ్‌మెంట్ ఏరియాలలో నీరు రాకుండా ఎవరయితే చేస్తున్నారో నా దృష్టికి తెస్తే చర్య తీసుకుంటాను. వాటిని తొలగించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. జగన్మోహనరావు:- నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. ఎన్ని చెరువులకు గండ్లు పడ్డాయి? వాటి మరమ్మత్తు కోసం చర్య తీసుకుంటారా? జవాబు చెప్పలేదు.

మేడమ్ స్పీకర్:- అది సెపరేట్ క్వశ్చన్. మంత్రిగారూ ఇన్ఫర్మేషన్ ఉంటే చెప్పండి లేదా తరువాత పాసాన్ చెయ్యండి.

10.00 ఉ. శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- గత సంవత్సరం కానీ ఈ సంవత్సరం కాని దాదాపు 2215 చెరువులు ఎక్కడైతే బ్రీచెస్ అయ్యాయో ఆ బ్రీచెస్‌తోబాటు, రిపేర్స్ ఉన్న చెరువులు కూడా గుర్తించి వాటికి మరమత్తులు చేయడానికి రాష్ట్రంలో 2215 చెరువులకు రిపేర్స్ చేయడానికి ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేశారు. దాదాపు రు.12.24 లక్షలు అయ్యాయి. ఏ వర్క్స్ అయితే 885 కంప్లీట్ అయ్యాయి అని చెప్పానో అందులో నుంచి భాగంగానే అవి తీసుకోవడం జరిగింది. గత సంవత్సరం కూడ దాదాపు రు.5 కోట్లు చిల్లర ఖర్చుపెట్టి బ్రీచ్ అయిన చెరువులు, మరమత్తులు చేయడానికి ఉన్న చెరువుల మొత్తం 832 చెరువులు గత సంవత్సరం చేయడం జరిగింది.

జంటనగరాలలోని వైన్‌షాపులు

57-

*28-శ్రీ డి. నాగేందర్:- మద్యనిషేధం, అబ్కారీ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) అబ్కారీ అధికారులు కుమ్మక్కు అపడంతో జంటనగరాలు, ఆ చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతాలలోని వైను షాపులు బహిరంగ బార్లుగా మారిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, వాటిపై ప్రభుత్వం తీసికొన్న చర్య ఏదా?

మద్యనిషేశధ అబ్కారీ శాఖమంత్రి(శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):- (అ) లైసెన్సు దారులు చిల్లర అమ్మకం లైసెన్సు షరతులను ఉల్లంఘించినపుడు వారిపై శాఖ కేసులను రిజిష్టరు చేస్తున్నది.

(ఆ) మద్యాన్ని విడిగా అమ్ముతున్నందుకు రిట్కైల్ ఐ.ఎం.ఎల్. లైసెన్సుదారులపై హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లాలలో ఒక్కొక్క దానిలో ఇప్పటివరకు శాఖ 11 కేసుల చొప్పున రిజిస్టరు చేసింది.

మేడమ్ స్పీకర్:- దిసీజ్ 10' క్లాక్. హాయరాఫ్టర్ సింగిల్ సప్లిమెంటరీ.

శ్రీ డి నాగేందర్:- మేడమ్ స్పీకర్, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే రాష్ట్రంలో సంపూర్ణమైన మద్యపాన నిషేధాన్ని తీసుకువచ్చారు.

మేడమ్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అడగండి. సబ్జెక్టుపైన మాట్లాడండి. స్పీచెస్ ఇస్తే ఇబ్బంది అవుతుంది.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఐ యామ్ కమింగ్ టు ది పాయింట్. గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పిన మాట రిపీట్ చేస్తున్నాను అంతే, నేను ఏమీ చెప్పడం లేదు.

మేడమ్ స్పీకర్:- ప్రశ్న అడగరా?

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఇదే సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రంలో సంపూర్ణమైన మద్యనిషేధాన్ని తీసుకురావడానికి...

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు ప్రశ్న అడగరా?

శ్రీ గద్దె బాబూరావు:- ప్రశ్న దేనికి సంబంధించి అడగమనండి మేడమ్.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అంత ఉలికి పడతారెందుకు?

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రంలో మద్యపాన నిషేధాన్ని పెట్టడానికి...

మేడమ్ స్పీకర్:– మీరు ప్రశ్న వేయకపోతే ఐ డోంట్ ఎలౌ యు. మీరు ప్రశ్న అడగాలి. నాగేందర్‌గారు మీరు సీనియర్ సభ్యులు. మీరేదయితే క్వశ్చన్ వేశారో దానికి సంబంధించి అడగండి.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– మనకు రావలసిన రెవిన్యూ ఏదయితే వస్తున్నదో అది క్రైటీరియా కాదు. డబ్బు సంపాదించే దానికి ఎన్నో మార్గాలు ఉన్నాయని స్వర్గీయ ఎన్.టి. రామారావుగారు చెప్పారు.

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:– స్టిక్ టూ మచ్. క్వశ్చన్ అడగండి.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– మేడమ్ స్పీకర్:– మీరు మాట్లాడవద్దు అంటే నేను కూర్చుంటాను. ఐ యామ్ హేవింగ్ హయ్యస్ట్ రిగార్డ్ అండ్ హయ్యస్ట్ రెస్పెక్ట్ ఫర్ యు. కూర్చోమంటే కూర్చుంటాను బాధ లేదు.

మేడమ్ స్పీకర్:– నేను మిమ్మల్ని ప్రశ్న అడగమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– ఈ ప్రభుత్వం ఇదే సభలో చెప్పిన కొన్ని వాక్యాలు గుర్తు చేయవలసిన గురుతరమైన బాధ్యత నా పైన ఉంది.

మేడమ్ స్పీకర్:– మీరు ప్రశ్నకు సంబంధించి అడగండి. స్పీచ్ ఇవ్వద్దు.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– మేడమ్ నేను ఏమీ చెప్పడం లేదు. ఈ సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన మాట వాస్తవం అవునా, కాదా? సంపూర్ణమైన మద్య నిషేధాన్ని ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి మేము....

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:– ఐ యామ్ సారీ. ఐ యామ్ నాట్ ఎలవింగ్ యు. మీరు ప్రశ్నకు సంబంధించి అడగరు.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– మనకు ఏమీ లేదు. ఏదో రకంగా డబ్బు సంపాదించాలి. అంటే... ఐ విల్ కమ్ టు ది పాయింట్ ఆల్‌రెడీ పాయింట్‌లో ఉన్నాను. మీరే డిస్టర్బ్ చేస్తున్నారు.

మేడమ్ స్పీకర్:– నేనా నేను డిస్టర్బ్ చేస్తున్నానా?

శ్రీ డి. నాగేందర్:– మీరు కాదు. అటు నుంచి సభ్యులు ప్రతి దానికి ఇదే అలవాటుగా పెట్టుకున్నారు.

శ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు:– నాగేందర్, నీకు ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు ఎత్తకుండా మాటే నిద్రపట్టదు కదా.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– మంత్రిగారు 11 కేసులు పెట్టామని చెప్పారు. ఆ 11 కేసులు ఎవరిమీద పెట్టారు అని తమరిద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. కొన్ని వైన్ షాపులమీద వస్తున్న ఆదాయం – ఎందుకంటే మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దదివాళా తీసిన పరిస్థితిలో ఉన్న సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని తీసివేసి కొన్ని సడలింపులతో పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ఇదే సభలో ఆర్థిక పరిస్థితులు దృష్టిలో పెట్టుకుని చేశారు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చేది ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి హైవేస్ మీద ఏవయితే దాబాస్ రన్ అవతున్నాయో ఆ దాబాస్‌లో విచ్చలవిడిగా సారా కాని ఇతర చీప్ లిక్కర్స్ కాని సప్లయ్ అవుతున్నాయి. ఈ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

ఈ జంట నగరాలలో కొన్ని టూరిస్టు సెంటర్స్ ఉన్నాయి. అందులో ప్రముఖమైన యాత్రిక్ నివాస్ సికిందరాబాద్‌లో ఉంది. దానికేమయినా ప్రత్యేకమైన పర్మిషన్ ఇచ్చారా? ఈ టూరిస్టు సెంటర్‌లో డ్రింక్స్ తాగడానికి, మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా ఈ యొక్క ఎక్సైజ్ లైసెన్సులు ప్రత్యేకంగా ఎ.బి.బి.సి.ఎల్.వారు మినీ దాని క్రింద కొన్ని సంఎటర్స్ నడుస్తున్నాయి. వాళ్ళు డైరెక్టుగా డీలర్స్‌తో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయాన్ని ఎగ్గొట్టి కొన్ని స్కీమ్స్ పెట్టి డీలర్స్‌తో డైరెక్ట్‌గా డీల్ చేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వచ్చినట్లయితే తమరు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:– గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలో ఐ.ఎమ్.ఎల్. వాటి మీద 441 షాపులమీద యాక్షన్ తీసుకోవడం క్యాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా దాబాస్‌లో రెస్టారెంట్స్‌లో, హోటల్స్‌లో జరుగుతున్నటువంటిది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. ఆ రకంగా రెయిడ్ చేయడంవల్ల 401 మంది పైన కేసులు నమోదు చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా వారిమీద యాక్షన్ ఇనీషియేట్ చేశాము. యాత్రి నివాస్ విషయంలో పరిశీలించి వెంటనే సభ్యులకు తెలియజేస్తాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– నేను చాలా స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాను. రాష్ట్ర నలుమూలలా మంత్రిగారికి నాలెడ్జ్ ఉండవచ్చునే ఉద్దేశ్యంతో నాన్‌డ్యూటీ పెయిడ్ లిక్కర్ ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి బోర్డర్ ఏరియాస్‌లోకి వస్తున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? హైదరాబాద్ సిటీలో యాత్రి నివాస్, సికిందరాబాద్ ఉన్నదానిలో విచ్చలవిడిగా రాత్రి 12, ఒంటి గంటవరకు అక్కడ డ్రింక్స్ సప్లయ్ అవుతున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు. మేము చర్య తీసుకుంటాము అన్నారు. చాలా సంతోషం. ఏదయితే మినీ ఎ.బి.బి.సి.ఎల్ ఉన్నదో వారు ప్రభుత్వ నాలెడ్జ్ లేకుండా డైరెక్టుగా డీలర్స్‌తో, రీటెయిలర్స్‌తో స్కీమ్స్ పెట్టి సప్లయ్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయానికి గండి కొడుతున్నారు. కులం చెడ్డా సుఖం దక్కాలి అంటారు. వైన్ షాపులకు పర్మిషన్ ఇచ్చి కులం చెడ్డా సుఖం దక్కలేకుండా పోయినట్లు ఈ ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయాన్ని గండి కొట్టే విధంగా డీలర్స్ చేస్తుంటే మీరేమి చర్య తీసుకుంటున్నారు అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:– ఎ.బి.బి.సి.ఎల్. విషయం చెప్పారు. దానిని కూడా పరిశీలిస్తాను. ఆ విషయం కూడా మా దృష్టికి రాలేదు.

నాగార్జునసాగర్ ఎడమగట్టు కాలువనుండి నీటి విడుదల

58-

*459-శ్రీ డి. ఉమామహేశ్వరరావు:- పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:-

(అ) నాగార్జునసాగర్ ఎడమగట్టు కాలువ నుండి జోన్ - I, II, IIIలకు ఏ పరిమాణంలో నీటిని విడుదల చేశారు;

(ఆ) ఏ అంశాల ప్రాతిపదికన సదరు జోనులకు నీటిని విడుదల చేశారు;

(ఇ) మరమ్మత్తులు, నిర్వహణలకు సదరు కాలువప్కై చేసిన ఖర్చు ఎంత?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- నాగార్జునసాగర్ ఎడమగట్టు కాలువనుండి విడుదల చేసిన నీటి పరిమాణం ఈ క్రింది విధంగా వుంది.

(1) 1వ జోను - 83.52 టి.ఎం.సి. (29.7.99 నుండి 19.3.2000 వరకు)

(2) 2వ జోను - 42.82 టి.ఎం.సి. (10.8.1999 నుండి 19.3.2000 వరక

(3) 3వ జోను -0.76 టి.ఎం.సి. (1.12.1999 నుండి 19.3.2000 వరకు)

(ఆ) 1999-2000ల ఖరీఫ్ పాలసీ ప్రకారం, నాగార్జునసాగర్ ఎడమగట్టు కాలువ ఆయకట్టు ప్రాంతానికి చేసిన నీటిసరఫరా క్రింది విధంగా ఉంది.

1వ జోను - 1999 ఖరీఫ్‌లో 1.32 లక్షల హెక్టార్ల మాగాణి, 0.03 హెక్టార్ల ఆరుతడి కోసం నిరవధికంగా 29.7.1999 నుండి 31.12.1999 వరకు.

2వ జోను - 0.67 లక్షల హెక్టార్ల మాగాణి 0.82 లక్షల హెక్టార్ల ఆరుతడి 10.8.1999 నుండి 31.12.1999 వరకు మాగాణికి నిరంతరాయంగా కొంత విరామం ప్రాతిపదికప్కై ఆరుతడికోసం 15.11.1999 నుండి 19.3.2000 వరకు.

3వ జోను - 0.78 లక్షల హెక్టార్ల ఆరుతడి కోసం - 15.11.1999 నుండి 19.3.2000 వరకు.

(ఇ) 1998-99లో చేసిన వ్యయం.

ఓ అండ్ ఎం.	782.49 లక్షలు
ఎం.ఆర్.	1471.26 లక్షలు
	2253.75 లక్షలు

శ్రీ డి. ఉమామహేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, పాలేరు రిజర్వాయర్ నుంచి కట్లేరు, తమ్మిలేరు రిజర్వాయర్ వరకు అన్‌లైన్డ్ కెనాల్ వుండడం మూలాన జోన్–టు, జోన్–త్రీ ప్రాంతాలలో దగ్గర, దగ్గర 17.5 టి.ఎం.సి.ల నీరు రావాలి. అలాంటిది 10.76 టి.ఎం.సి.ల నీరే వస్తున్నది. మరి దీనికి ఏమయినా నిధులు మంజూరు చేస్తారా? అదే విధంగా రాష్ట్రంలో ఎప్పుడు లేని విధంగా సాగునీటి సంఘాలద్వారా నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఆధ్వర్యంలో బ్రహ్మాండంగా నీరు యివ్వడం జరిగింది. వచ్చే ఖరీఫ్ సీజన్‌కు డ్యామ్ నుంచి నీరు ఇచ్చే విషయంలో సాగునీటి సంఘ అధ్యక్షులకు యాక్షన్ ప్లాన్ తయారుచేసే విధంగా మంత్రిగారు ఏమయినా ప్రతిపాదనలు తయారు చేస్తున్నారా? అదే విధంగా సాగునీటి సంఘ అధ్యక్షులందరికి వైర్‌లెస్ సెట్లు ఇచ్చే ప్రతిపాదన వున్నదని గతంలో అన్నారు. అలాంటిది ఏమయినా వున్నదా? అదే విధంగా జోన్–త్రీ లో సాగులోకి రావలసిన భూమి ఇంకా చాలా వున్నది. అది ఎన్నివేల ఎకరాలు వున్నది? ఎప్పుడు సాగులోకి వస్తుంది?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, పాలేరు దగ్గర నుంచి అన్‌లైన్డ్ కెనాల్ వున్నదని చెప్పారు. దానివలన సీపేజ్ నష్టం జరుగుతున్నదని సభ్యులు చెప్పారు. అలాంటిది ఏమయినా వుంటే పరిశీలించి సీపేజ్ నష్టం లేకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే నీటి సంఘాలకు ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీలు ఏమయినా ఇస్తారా అనే మాట అన్నారు. ఇప్పటికే వాటర్ అంతా కూడా క్లోజర్ పీరియడ్ అయిపోయింది. వచ్చే కాలంలో వారికి కూడా నిధులు ఇచ్చి కెనాల్స్ మెయిన్‌టెనెన్స్ కార్యక్రమాన్ని కూడా ఫస్ట్ నుంచి మొదలు పెడతామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. వైర్‌లెస్ సెట్స్ యివ్వాలని సూచన చేశారు. ప్రభుత్వం ఇంకా కూడా అడ్వాన్స్ స్టేజ్‌లో ఆలోచిస్తున్నది. కాని ప్రస్తుతానికి అదంతా పరిశీలనలో వున్నదనే మాట గౌరవసభ్యులకు తెలియ జేస్తున్నాను. జోన్–త్రీ క్రింద ఇంకా సుమారు 68 వేల ఎకరాలకు పైన సాగులోకి రావలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇంకా ఐ.డి క్రియేట్ కాలేదు. యాక్షన్ ప్లాన్ క్రింద కొంత, కొంత చేస్తూ రావడం జరిగింది. తొందరలోనే ఐ డి. క్రియేట్ చేయడం జరుగు తుందని కూడా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్:— క్వశ్చన్ నెం. 208.

శ్రీ అసదుద్దీన్ ఓవైసీ:— మేడమ్ పోస్ట్‌పోన్ చేయండి.

శ్రీ డి. నాగేందర్:— ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్ మేడమ్. పోస్ట్‌పోన్ చేయండి షార్ట్ డిస్కషన్‌కు అనుమతి యివ్వండి.

మేడమ్ స్పీకర్:— పోస్ట్‌పోన్ చేస్తే ఈ సెషన్‌లో వస్తుందో లేదో నేను చెప్పలేను. ఇక మూడు రోజులే సమయం వున్నది.

డా. పి శంకరరావు:— 304 క్రింద ఎలా చేయండి.

శ్రీ డి. నాగేందర్:— లాస్ట్ డే ఫస్ట్ క్వశ్చన్ క్రింద యివ్వండి మేడం.

మేడమ్ స్పీకర్:— పోస్ట్‌పోన్ క్వశ్చన్ ఎప్పుడయినా ఫస్ట్ ఇస్తున్నామా?

శ్రీ అసదుద్దీన్ ఒవైసీ:- అర్థగంట చర్చకు ఎలౌ చేయండి.

మేడమ్ స్పీకర్:- టైమ్ ఎక్కడ వున్నదో చెప్పండి. మొదటి రెండు రోజులు మనం డిస్కషన్ పెట్టుకున్నాము. కరువు, త్రాగునీరు, అలాగే శాంతిభద్రతలు, ఇంకో సబ్జెక్టు మొత్తం నాలుగు సబ్జెక్ట్స్ పెట్టుకోవడం జరిగింది.

Sri N. Janardhan Reddy:- Madam Speaker, I am prepared to answer. Let us complete the question now itself. I am also prepared to send the written answer giving all the detailed information.

మేడమ్ స్పీకర్:- పోస్ట్‌పోన్ చేయడానికి నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు కానీ, మరొక ఈ సెషన్‌లోనే వస్తుందో, లేదో నేను చెప్పలేను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ముఖ్యమైన ప్రశ్న మేడమ్. ఎలాగు బిల్స్ వున్నాయి కాబట్టి...

మేడమ్ స్పీకర్:- నాగేందర్‌గారు మీరు సిగ్నెటరీ కాదు. కూర్చోండి. నేను ఎవ్వరినీ ఎలౌ చేయడం లేదు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- మీ పర్మిషన్‌తో నేను మాట్లాడదలచుకున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్:- నేను పర్మిషన్ యివ్వాలి గదా. నేను ఎవ్వరికి మాట్లాడడానికి పర్మిషన్ యివ్వడం లేదు.

Sri Asaduddin Owaisi:- Madam Speaker, it is a specific question and needs to be answered on the Floor of the House.

మేడమ్ స్పీకర్:- చూద్దాము, ఒకవేళ ఈ సెషన్‌లో వస్తుందో, ఏమో చూద్దాము. షార్టు డిస్కషన్ కృశ్చనే లేదు. పోస్ట్‌పోన్ చేస్తే రేపు మరల వస్తుందనే ఎస్యూరెన్స్ నేను యివ్వలేదు. బడ్జెట్‌పైన చర్చ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది మాట్లాడవలసి వున్నది.

డా. పి. శంకరరావు:- ప్రజా ప్రతినిధులందరికి ఇది ముఖ్యమైనది.

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడాలనుకున్నప్పుడు బడ్జెట్‌పైన మాట్లాడండి. రెండు రోజులు మాత్రమే సమయం వున్నది.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- బడ్జెట్‌పైన మాట్లాడేప్పుడు ఆన్సర్ వస్తుందదా మేడం చెప్పండి.

డా. పి. శంకరరావు:- చాలా డౌట్స్ వున్నాయి. చాలా ఆందోళనగా ఉన్నది.

డా. ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట) :- అర్ధగంట చర్చకు అనుమతి యివ్వండి.

డా. పి. శంకరరావు:- ఈ స్కీము ఎత్తివేస్తారనే ఆందోళన ప్రజలలో వున్నది.

మేడమ్ స్పీకర్:- ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు ఏమి చేయమంటయినో చెప్పండి. పోస్ట్‌పోన్ చేస్తాననే హామీ నేను ఇప్పుడు ఇవ్వలేను. చూస్తాను. బడ్జెట్‌లో అవకాశం వచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- దీనిమీద అర్ధగంట చర్చకు అనుమతి యిస్తే బాగుంటుంది. ఈ ప్రశ్నకు అందరిని ఎలౌ చేయండి. దీనికి సింగిల్ సప్లిమెంటరీ కాకుండా అందరి సభ్యులను మాట్లాడడానికి ఎలౌ చేయండి.

(ప్రతిపక్షాల నుంచి అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:- ఈ విధంగా రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తే ఎలా? దయచేసి కూర్చోండి. వారు చెప్పేది నేను విననియ్యండి.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, తమరు అర్ధగంట సమయం దీని కొరకు కేటాయిస్తే బాగుంటుంది. పక్షాలు పక్షాల సభ్యులు సప్లిమెంటరీలు అడగడానికి తమరు పర్మిషన్ ఇచ్చినా సరిపోతుంది. లేకంటే పోస్ట్‌పోన్ చేసి రేపు చర్చ చేస్తే బాగుంటుంది.

మేడమ్ స్పీకర్:-10 గంటల తరువాత సింగిల్ సప్లిమెంటరీ వినుకోవడం జరిగింది. ఆ ప్రకారంగానే పెడదాము.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- ఇంతకుముందు ఆనవాయితీలు వున్నాయి. ఇలాంటి ముఖ్యమైన ప్రశ్నలు వచ్చినప్పుడు మరుసటి రోజుకో లేకపోతే సబ్‌సీక్వెంట్ డేకో పోస్ట్‌పోన్ చేయడం జరుగుతుంది. లేదు అనుకుంటే ఇవాళ సాయంత్రం రేపు సాయంత్రం మీటింగ్ వున్నది కాబట్టి లాస్ట్ అర్ధగంట దీనికి స్పెషల్‌గా ఏర్పాటు చేయండి. చర్చిద్దాము. ఈ రోజు కాని రేపు కాని చర్చిద్దాము.

మేడమ్ స్పీకర్:- అర్ధగంటలో చర్చ అవదు రాజశేఖరరెడ్డిగారు.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. గడచిన అయిదు సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం ఒక్క రేషన్‌కార్డు కూడా యివ్వలేదు. పేదలకు సంబంధించిన సమస్య.

మేడమ్ స్పీకర్:- రాజశేఖరరెడ్డిగారు దయచేసి కూర్చోండి. ఇప్పుడు అర్ధగంట చర్చకు యివ్వడం అనేది జరగదు. నేను క్వశ్చన్‌ను పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నాను. మరల ఈ సెషన్‌లోనే వచ్చే దానిని చూస్తాను. కానీ ఎస్యూరెన్స్ ఇవ్వలేను. ప్రయత్నం చేస్తాను.

10-20 ఉ.

ఇందిరా సేవాసదనంలో అవకతవకలు

60–
శీతంసెట్టి వెంకటేశ్వరరావు, టి. బుచ్చయ్యచౌదరి, శ్రీమతి వి. వరలక్ష్మి, శ్రీమతి టి. శోభా నాగిరెడ్డి, శ్రీ కె. జయరాం(సింగనమల):– దేవాదాయ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) ఇందిరా సేవాసదనం ట్రస్టులో నిధుల దురుపయోగం గురించి 29–11–1998న రాష్ట్ర వెనుకబడిన కులాల సంక్షేమ సంఘం నుండి విజ్ఞాపన ఏదైనా అందినదా;

(ఆ) ఆ ట్రస్టు సభ్యులు ఆ ట్రస్టు ఆస్తులను పెద్ద ఎత్తున అమ్మివేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఆ విషయాన్ని సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పగించారా;

(ఈ) లేనిచో, అందుకు గల కారణాలేవి?

దేవాదాయ శాఖమంత్రి (శ్రీ డి. శివరామరాజు):– (అ) లేదండీ. 29–11–98న గాక 28–4–98న విజ్ఞాపన పత్రం అందింది.

(ఆ) అవునండీ. మేనేజింగు కమిటీ 1985–87ల మధ్యకాలంలో 9 ఎకరాల 13 గుంటల భూమిని రూ. 3,77,075/–ల విక్రయ విలువకు విక్రయించింది ఈ భూమి కొర్రెముల గ్రామంలోని 613, 620, 621, 625, 630 సర్వే నెంబర్లలో ఉంది. హైదరాబాదులో వున్న 19 ఎకరాల 20 గుంటల భూమిని 1987 సంవత్సరంలో ఎకరా ఒక్కంటికి రూ.10,60,000/– వంతున మెస్సర్సు శాలివాహన బిల్డర్లకు విక్రయించింది. బహిరంగ వేలంద్వారా కాకుండా, మెస్సర్సు శాలివాహన బిల్డర్లకు భూమిని విక్రయించడానికి ట్రస్టు అధికారులకు అనుమతిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీచేసింది. ఈ ఉత్తరువులు 30–3–1990 తేదీగల రెవెన్యూ (దేవాదాయ–II)శాఖ ఎం.ఎస్.నెం. 257 జి.ఓ.లో జారీ అయ్యాయి.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) అవకతవకలకు పాల్పడిన మేనేజింగు ట్రస్టుపై ఆరోపణలను మోపడమయింది. కార్యనిర్వాహక అధికారిని నియమించడానికి చర్యలు ఆరంభించినపుడు, మేనేజింగు ట్రస్టీ నెం.7188/90 రిట్‌పిటీషన్‌ను దాఖలుచేసి, స్టే ఉత్తరువులను పొందారు. యాజమాన్యం వారు కార్యనిర్వాహక అధికారి నియామకానికి ట్రస్టుబోర్డు ఏర్పాటుకు వ్యతిరేకంగా హైకోర్టు నుండి స్టే ఉత్తరువులు పొందినందున, ఆ సంస్థను తనిఖీచేయడానికి శాఖీయ అధికారులను కూడ అనుమతించలేదు. కాబట్టి, యాజమాన్యంపై ఎటువంటి చర్య తీసుకోవడానికి వీలుకలుగలేదు. అయినప్పటికీ, శాఖ ఈ విషయమై సంప్రదిస్తున్నది. ఇందిరా సేవా సదన్‌కు ధర్మాదాయ చట్టం నిబంధనలు వర్తిస్తాయని, ఇది ధర్మాదాయ సంస్థ అవుతుందని ఖాయపరుస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ హైకోర్టు ఒక ఉమ్మడి ఉత్తరువుద్వారా 15–12–98 తేదీన అన్ని రిట్‌పిటీషన్లను పరిష్కరించింది. ఈ హైకోర్టు ఉత్తరువులపై

నష్టపడిన కక్షిదారు అయిన ఇందిరాసేవా సదన్ కార్యదర్శి, హైకోర్టు ఉత్తరువులపై నెం. 2246/98 రిట్ అపీలు దాఖలుచేసి, యథాస్థితి ఉత్తరువులను పొందారు. ఈ విషయంలో స్టేను రద్దుచేయవలసిందిగా దాఖలుచేసిన దరఖాస్తును హైకోర్టు 18-6-1999 తేదీన త్రోసిపుచ్చింది.

10.20 ఉ. శ్రీ ఎన్. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, మాజీ మంత్ర ప్రముఖ సంఘసేవకురాలు కీర్తిశేషులు సంఘం లక్ష్మీబాయిగారు సదుద్దేశ్యంతో అనాథలను రక్షించాలనే ఉద్దేశ్యంతోటి ఇందిరాసేవా సదన్ ఏర్పాటుచేసి ఆవిడ రూ.50 కోట్ల విలువ చేసే ఆస్తిని ఈ సేవాసదన్‌కు వినియోగిస్తే అక్కడున్న మేనేజ్‌మెంట్ ట్రస్టీలు అనేక అవకతవకలకు, అక్రమాలకు పాల్పడి ఆ ఆస్తులను అమ్ముకోవడం జరుగుతున్నదని పలుసార్లు పేపర్లలో రావడం జరిగింది. అవకతవకలు జరిగినట్లు రుజువున్నట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఆ మేనేజ్‌మెంట్ కమిటీని రద్దు చేయాలని గతంలో కోరినప్పుడు ఇది ఎండోమెంట్స్ క్రిందకు వస్తుందని హైకోర్టు కూడా ఆర్డరు ఇచ్చింది. వాళ్ళు దానిని రద్దు చేయడానికి హైకోర్టు ఉత్తర్వు మీద స్టే తెచ్చుకోవడం జరిగింది. కోట్లాది రూపాయల విలువైన ఆస్తులు స్వార్థపరుల, అవినీతి పరుల కబంధ హస్తాలలో నలిగిపోతూ వుంటే చూస్తూ ఊరుకోకుండా ఆ స్టేను తొలగించి ఆ ఆస్తిపైన ఒక అధికారితోటి విచారణ జరిపించి న్యాయంచేసి సమాజానికి తోడ్పడవలసిందిగా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, ఆ ఆస్తిని రక్షించడానికి ప్రభుత్వం సకల చర్యలు చేపట్టింది దానిని 1987వ సంవత్సరంలో పబ్లిష్ చేసి ఫార్మెస్ స్కీమ్ చేసి అమలుచేయడం కోసం అసిస్టెంట్ కమీషనర్ స్థాయి ఆఫీసర్‌ను ఎపాయింట్ చేశాము. దానిమీద హైకోర్టుకు వెళ్ళి స్టే తెచ్చుకున్నారు. మరల ప్రభుత్వం అసిస్టెంట్ కమీషనర్‌ను గాకుండా ఒక ట్రస్టీని అప్పాయింట్ చేస్తే తద్వారా ఆ భూములను రక్షించ డానికి అవకాశం కలుగుతుందని ట్రస్టీని అప్పాయింట్ చేయడానికి నోటీసు జారీచేస్తే మరల దానిపైన కూడా హైకోర్టు నుండి స్టే తెచ్చుకున్నారు. అలాగే అన్నీ కోడించి 1998వ సంవత్సరంలో తీర్పుచెబుతూ ఈ ఆస్తి మొత్తం అంతా ఎండోమెంట్స్‌కే వర్తిస్తుందని కోర్టు ఫైనల్ జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది. ఆ జడ్జిమెంట్‌ను ఇంప్లిమెంట్ చేయబోయే ముందు మరల బెంచికి వెళ్ళి ఆ జడ్జిమెంట్ మీద స్టేటస్‌కో తెచ్చారు. ఆ స్టేటస్‌కో కూడా వెకేట్ చేయమని ఎండోమెంట్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ మరల ప్రయత్నం చేసింది. దానిని తిరస్కరిస్తూ జడ్జిమెంట్ ఇస్తాము కానీ స్టేటస్‌కో అలాగే వుంచబడు తుందని కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన మూలాన ప్రస్తుతం ఆగాము. తొందరలోనే ఆ ఆస్తిని ఎండోమెంట్ డిపార్ట్‌మెంట్ క్రిందకు తీసుకురావడం కోసం అవసరం అయితే అడ్వకేట్ జనరల్‌ను కూడా ఆర్గ్యుమెంట్‌కు పంపించి ఆస్తిని కాపాడడానికి సర్వవిధాల ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుందని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు:- అధ్యక్షా, 34 ఎకరాలలో 19 ఎకరాలు అమ్మివేశారు. వందల కోట్ల కుంభకోణం జరిగింది.

జీరో అవర్

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు (నాగూరు): మేడమ్ స్పీకర్, విజయనగరం జిల్లాలో సివిల్ సప్లయిస్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో అంతర్భాగమయిన విజిలెన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ నెలకు ట్రేడర్స్ దగ్గరనుంచి రు.10,00,000 లు లంచాలు వసూలు చేస్తున్న విషయాన్ని నేను కాదు. గద్దె బాబూరావుగారు చీపురుపల్లి శాసనసభ్యుడు మునిసిపల్ ఎన్నికల సందర్భంలో పార్వతీపురంలో ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్‌లో చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అవినీతిని ప్రోత్సహించదు, అవినీతిని ఐరన్‌లెగ్‌తో అణుస్తుందని చెప్పినా కూడా ఈ ప్రభుత్వంలో ఇలాంటి అవినీతి పరంపరలు కొనసాగుతూ వున్న విషయాన్ని సాక్షాత్తు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి చెందిన వ్యక్తే అభియోగం చేస్తూవుంటే ఈ ప్రభుత్వం చూస్తూ వూరుకుంది. ట్రేడర్స్ దగ్గర నుంచి బలవంతంగా రు.10,00,000లు వసూలుచేస్తున్న వాళ్ళమీద యాక్షన్ తీసుకుంటారా, లేదా అనే విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన ప్రకటన యివ్వాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు:– నా పేరు తీశారు కాబట్టి నాకు అవకాశం యివ్వండి.

మేడమ్ స్పీకర్:– నేను మెన్షన్ చేసేప్పుడు నోటీసు యివ్వవలసిన బాధ్యత వున్నది.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు:– ఎలిగేషన్ కాదు మేడం.

మేడమ్ స్పీకర్:– ఎలిగేషన్ కాదు. ఏదయినా సరే. నేను మెన్షన్ చేశారు కాబట్టి వారికి కూడా అవకాశం యిస్తాను.

Sri Y. Ramakrishnudu:- We have noted down the point. We will give appropriate reply at the appropriate time.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– అధికారపార్టీకి చెందిన గౌరవసభ్యులు అభియోగం చేస్తూ వుంటే వారు ఇలా చెబుతారేమిటి అధ్యక్షా.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:– దివాకరరెడ్డిగారు వేరే క్వశ్చన్ వేయండి. తప్పకుండా సమాధానం చెబుతాము.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు:– రు.10,00,000 లు ట్రేడర్స్ నుంచి విజిలెన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ వసూలు చేస్తున్నారని వారే చెప్పారు. మరి ఆ డిపార్ట్‌మెంట్‌ను గద్దె బాబూరావుగారు బ్లాక్‌మెయిల్ చేస్తున్నారా?

10-30 ఉ. డా. కె. లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్):– మేడమ్ స్పీకర్, వికలాంగుల సహకార సంస్థ యొక్క సిబ్బందికి గత నాలుగు నెలలుగా జీతాలు, వేతనాలు చెల్లించడం లేదని వారు ఆందోళన చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని, వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అదే విధంగా వికలాంగుల సహకార సంస్థ ఆర్థిక సంక్షోభంలో నడుస్తున్న మాట వాస్తవమేనా?

శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. త్వరలో వికలాంగుల సహకార సంస్థ సిబ్బంది సమస్యలను పరిష్కరిస్తాం.

شری ممتاز احمد خان: ۔ حلقہ یاقوت پورہ میں پینے کے پانی کی بہت ہی قلت ہے ۔ املی بن، دبیر پورہ، راجیندر نگر، بشیر نگر، وناٹک نگر، خواجہ باغ، آر ٹی سی کالونی، سنگاریڈی کالونی ۔ یہاں پر تو پانی کی پائپ لائن ہی نہیں ہے ۔ وہاں پر ہمیشہ پانی ٹینکرس کے ذریعہ پانی فراہم کیا جاتا ہے کہ طریقہ سے حلقہ چارمینار، چندرائن گٹہ، کاروان میں بھی پانی صحیح طریقہ سے فراہم نہیں کیا جارہا ہے ۔ بعض مقامات پر تو پانی ۔ امنٹ بھی فراہم نہیں کیا جارہا ہے ۔ لوگ پانی کیلئے پریشان ہیں محکمہ واٹر ورکس کے پاس کوئی فنڈس نہیں ہے اس محکمہ کیلئے ۵ کروڑ روپیئے فنڈس فراہم کیا جائے ۔ چھوٹے چھوٹے کام کیلئے بھی اس محکمہ کے پاس فنڈس نہیں ہونے کی وجہ یہ کام نہیں ہو رہے ہیں ۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ بورویل میں اضافہ کیا جائے اور ٹینکرس میں اضافہ کرتے ہوئے پینے کے پانی کی سپلائی کی جائے اور جہاں پر پانی کی پائپ لائن ہے وہاں پر پریشر نہیں ہونے کی وجہ سے لوگوں کو پانی نہیں مل رہا ہے ۔ پانی کے پریشر میں اضافہ کیا جائے ۔

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. I will bring it to the notice of my colleague for taking necessary action.

శ్రీ ఎస్. రాజయ్య:- మేడమ్ స్పీకర్, రాష్ట్రంలో దాదాపు 45వేల మంది విద్యా వాలంటీర్లు ఉన్నారు. వారికి జీతాలు సక్రమంగా ఇవ్వడం లేదు. యు.పి.ఎస్.లో పనిచేస్తున్న విద్యా వాలంటీర్లకు మూడు నెలలు జీతాలిచ్చారు. మిగిలిన వారికి ఇవ్వలేదు. మరో నెల రోజుల్లో పాఠశాలలు మూసివేస్తారు. వారంతంతా జీతాలు లేక పస్తులుంటున్నారు. అనేక ఆందోళనలు చేస్తున్నారు. అదే విధంగా వారందరికీ ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలి. అర్హులైన విద్యావాలంటీర్ల సర్వీసులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని, ప్రతి నెల జీతాలను ప్రభుత్వమే చెల్లించాలని, ప్రభుత్వోద్యోగులతోపాటు విద్యా వాలంటీర్లకు సెలవులు మంజూరు చేయాలని, వారి సమస్యలను పరిష్కరించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, విద్యా వాలంటీర్లకు జీతాలివ్వడం లేదు. ఆనరోరియం ఇస్తున్నాం. గౌరవసభ్యులు తెలియచేసిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా అందుకు అనుగుణంగా చర్యలు తీసుకొంటాం.

శ్రీ ఆర్ సాయినాథ్‌గౌడ్(గూటి):- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా గుత్తి పట్టణంలో 100 పడకల ఆసుపత్రిని ఇటీవల ప్రారంభించడం జరిగింది. ఆ ఆసుపత్రికి ఎంతమంది డాక్టర్లను పోస్ట్‌చేశారు? టోటల్ స్ట్రెంథ్ ఎంత? ఎందుకంటే ప్రస్తుతం నల్గురు డాక్టర్లు మాత్రమే పనిచేస్తున్నారు. రోజుకు దాదాపు 600 మంది ఓ.పి.కి.

వస్తున్న సందర్భంలో ఈ నల్గురు డాక్టర్లు ఎలా సరిపోతారు? అదేవిధంగా జనరల్ ఫిజీషియన్ ఉన్నారు. హార్ట్ పేషెంట్స్ వస్తే వారికి ఇ.సి.జి. తీయడానికి గాను ఇ.సి.జి. మెషీన్ సప్లయ్ చేశారు కానీ, అది వచ్చినప్పటి నుండి పనిచేయడం లేదు. దాని గురించి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకొంటారో చెప్పవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Dr. S. Aruna:- Madam Speaker, I have noted down the point and I will take necessary action.

Smt. R. Shobha(Madanapalli):- Madam Speaker, in Madanapalle constituency many schemes of drinking water supply are in various stages of incompletion. The work is totally retarded. Many Villages in Madanapalle constituency are severely affected by drought. Further, with the onset of summer many bore-wells with hand pump-sets have dried up, resulting in severe scarcity of drinking water to the people. Through you, I would like to know from the Hon'ble Minister as to when these schemes will be completed and how fast these schemes will be completed.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

ప్రభుత్వ బిల్లులు:
1. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల సంక్షేమనిధి, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల గుమాస్తాల సంక్షేమ నిధి (సవరణ) బిల్లు:

Sri P. Chandrasekhar:- Madam Speaker, I beg to move:
"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Advocates Welfare Fund and the Andhra Pradesh Advocates Clerks' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2000".

Madam Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introdue the Andhra Pradesh Advocates Welfare Fund and the Andhra Pradesh Advocates Clerks' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2000"

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

2. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతముల(అభివృద్ధి)(సవరణ) బిల్లు

Sri N. Mohd. Farook:- Madam Speaker, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Urban Areas (Development)(Amendment) Bill, 2000"

Madam Speaker: Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Bill, 2000."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

3. 2000 సాధారణ అమ్మకాల పన్ను(సవరణ) బిల్లు

Smt. J. Lakshmi Padmavathi: Madam Speaker, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 2000."

Madam Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 2000."

(Pause)

The motion was carried and the Bill was introduced.

4. 2000 ఆంధ్రప్రదేశ్ (వ్యవసాయోత్పత్తి, జీవధన) మార్కెట్లు (సవరణ) బిల్లు

Sri B. Veera Reddy:- Madam Speaker, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 2000."

Madam Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Marketss (Amendment) Bill, 2000."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ ఎ. విఠల్‌రెడ్డి (రామాయంపేట) :- అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లా, రామాయంపేట నియోజకవర్గంలో 1979వ సంవత్సరంలో హల్దీ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టారు. అది ఇంతవరకు పూర్తికాలేదు. కాలువల త్రవ్వకపు పనులు పూర్తికాలేదు. ఇది దాదాపు 14 గ్రామాలకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు ఇది. దానికి సంబంధించిన పిటీషన్ పంపుతున్నాను.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు.)

10.40 ఉ. శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- అధ్యక్షా, గుడ్డివారి కోసం సుమారు ఇన్నూరు బ్యాక్‌లాగ్ పోస్టులున్నాయి. వీటి విషయమై చాలాసార్లు ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తులు చేశారు. తిరుపతిలో నిరాహార దీక్షలు చేస్తే మంత్రిగారు శివప్రసాద్‌గారు, శాసనసభ్యులు తప్పకుండా వీటి విషయంలో చర్యలు తీసుకుని బ్యాక్‌లాగ్ పోస్టులు భర్తీ చేస్తామని అన్నారు. కాని అది ఇంతవరకూ జరగలేదు. ఇకపోతే, కంప్యూటర్సు విషయంలో మనం చాలాముందు ఉన్నాం. కాని దురదృష్టవశాత్తు మన రాష్ట్రంలో అంధులకు కంప్యూటరులో శిక్షణ యిచ్చే అవకాశం లేదు. పంజాబు, మహారాష్ట్ర, కర్నాటక రాష్ట్రాలలో ఈ విధంగా శిక్షణ యిస్తున్నారు. కాబట్టి అటువంటి సంస్థను ఒకదానిని మన రాష్ట్రంలో కూడా ఏర్పాటుచేయాలని వీరు కోరుతున్నారు.

(పిటీషన్ గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు.)

శ్రీ ఎస్. వరదరాజులురెడ్డి (ప్రొద్దుటూరు) :- అధ్యక్షా, కడప షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి చెందిన 400 మంది నిరుద్యోగులు ఉపాధి లేక అల్లాడిపోతున్నారు. ఏడెనిమిది మంది ఆకలిచావులకు గురైనారు. కడపలో యిది ఏకైక షుగర్ ఫ్యాక్టరీ. 40వేల మంది రైతులకు ఉపయోగపడుతున్న ఈ ఫ్యాక్టరీని తిరిగి పునరుద్ధరించండి. లేకపోతే ఉద్యోగులకు వాలంటరీ రిటైర్‌మెంటు యిప్పించడానికి ప్రయత్నం చేయండి.

(పిటీషను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు.)

శ్రీ గద్దె బాబూరావు :- అధ్యక్షా, వృత్తి విద్యా ఉపాధ్యాయులు 297 మంది ఉన్నారు. వీరు వెయ్యి రూపాయలు జీతంలో పనిచేస్తున్నారు. వీరంతా తమ పదవులను క్రమబద్ధీకరిస్తారనే ఆశలో ఉన్నారు. దయచేసి వీరి విజ్ఞాపనను పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

(పిటీషను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు.)

Madam Speaker:- Now, Tea-Break for 15 minutes.

(The House then adjourned for Tea-Break at 10.42 A.M.)

(సమావేశం తిరిగి ఉదయం 11.02లకు ప్రారంభమయింది)

(శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- స్పీకర్ సర్, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. Under Rule 226, any violation of the instructions of the State Government or any directions of the Hon'ble Speaker issued from time to time on observance of protocol and also courtesies in dealing with the Members of the House, shall be taken-up by the Committee on Privilege. ఈ మధ్యకాలంలో శాసనసభ్యులను మంత్రులతోపాటు ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో ఆహ్వానించడం గానీ, భాగస్వామ్యులను చేయడంగానీ జరగడం లేదు. దీనిపై ఇంతకు మునుపున్న గౌరవ స్పీకర్‌గారు రూలింగ్ ఇచ్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుమారు 17 జీవోలు ఇష్యూచేశారు. పార్లమెంటు సభ్యులను గానీ, శాసన సభ్యులను గానీ స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధులను గానీ ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో భాగస్వాములను చేయాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ఇన్విటేషన్‌లో వారి పేర్లు ముద్రించాలని ఇంతకుమునుపు స్పీకర్‌స్థానంలో వున్న శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు మూడుసార్లు రూలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తం 91 మంది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులం సభలో వున్నాము. గత 5 మాసాలలో మంత్రులు వస్తున్నా, ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తున్నా ఆ కార్యకలాపాలలో, ఇన్విటేషన్లలో శాసనసభ్యులను భాగస్వాములుగా వేయుడం లేదు. ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో ఎక్కడా కనీస మర్యాద పాటించడంలేదనే విషయం స్పీకర్‌గారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. స్పీకర్‌గారి స్థానంలో వున్న తమరు ఈ విషయంలో రూలింగ్ ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. రూల్ 226 ప్రకారం దీనికి ప్రొవిజన్ వుంది. కాబట్టి ఈ సంప్రదాయాన్ని ఖచ్చితంగా పాటించాలని స్పీకర్‌గారు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం చేపట్టే జన్మభూమి కార్యక్రమంలో కూడా ఓడిపోయిన శాసనసభ్యుల పేర్లను ఇన్విటేషన్‌లో వేయడం జరుగుతోంది. ఇవన్నీ పరిశీలించాలని కోరు తున్నాను. ఈ మధ్య క్లింటన్ హైదరాబాదు రాక సందర్భంగా కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇతర మంత్రులు వున్నప్పటికీ, స్పీకర్‌గా వున్న ప్రతిభా భారతిగారిని క్రింద కూర్చోబెట్టడం జరిగింది. గౌరవ స్పీకర్‌స్థానంలో వున్నవారిని తప్పకుండా గౌరవించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇవన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ శాసనసభ్యులను ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో తప్పనిసరిగా పిలిపించే సంప్రదాయానికి స్పష్టంగా రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Chairman:- I will bring this matter to the notice of the Speaker and she will decide it.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- గతంలో రామకృష్ణుడుగారు స్పీకర్‌స్థానంలో వున్నప్పుడు రూలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. చాలా అగౌరవం శాసనసభ్యులకు జరుగుతోంది. సభా హక్కులకు భిన్నంగా, సంప్రదాయాలకు భిన్నంగా ప్రభుత్వం నడుస్తున్నది. శాసన సభ్యులను గౌరవించే సంప్రదాయం ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా పాటించాలి. మంత్రులు కూడా గౌరవించాలి. ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్‌పార్టీ శాసనసభ్యులను ఉద్దేశపూర్వకంగా ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలకు ఆహ్వానించడం లేదు. వారిని భాగస్వాములను చేయడంలేదు. ఓడిపోయిన

శాసనసభ్యులను జన్మభూమి కార్యక్రమంలో భాగస్వాములను చేస్తున్నారు. ఇన్విటేషన్ కార్డులప్పైన కూడా వారిపేర్లే ముద్రిస్తున్నారు. ఇది అన్యాయం. అప్రజాస్వామికం, ఖచ్చితంగా ఈ విషయంలో ప్రొటోకాల్ పాటించాలని కోరుతున్నాను. ఫైనాన్స్ మినిస్టర్‌గారు సభలోనే వున్నారు కాబట్టి వారు ఈ విషయంలో వివరణ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జిన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- సోదరులు ఇంద్రారెడ్డిగారు రెయిజ్ చేసిన దాంట్లో రెండు ఇష్యూలు ఉన్నాయి. శాసనసభ్యులకు వారి నియోజకవర్గాలలో ఏ విధంగా ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలనేది మొదటిది. స్పీకర్, మంత్రులు మొదలయిన వారిని ఫంక్షన్లలో ఏ రకంగా ఇన్వైట్ చేయాలనే విషయం వచ్చినపుడు, స్పీకర్‌గారిని కానీ, సెంటర్ నుండి వచ్చిన సెంట్రల్ మినిస్టర్లను గానీ వేదిక మీదకు పిలవాల్సిన అవసరం ఉంది. మేము మా అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తున్నాము. మీరు రూలింగ్ ఇవ్వకపోతే స్పీకర్‌గారి దృష్టికి తెచ్చి రేపు లేక ఎల్లుండి రూలింగ్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు).

శ్రీ పి. గోవర్ధన్‌రెడ్డి(మునుగోడ్):- స్పీకర్ సర్, రాజ్యాంగంలో డెమొక్రసీకి సంబంధించి మూడు విభాగాలు చాలా ముఖ్యమయినవి. అందులో ఒకటి ఎగ్జిక్యూటివ్, రెండు లెజిస్లేటర్ మూడు జ్యుడీషియరీ. ఎవరు బయటనుండి వచ్చిన, ఇక్కడ ఫంక్షన్లు జరిగినా ఈ మూడు విభాగాలకు సరైన ప్రాముఖ్యత ఇవ్వడం, గౌరవించడం చాలా అవసరం. ఆ విధంగా మన రాష్ట్రంలో జరగడంలేదు. ఎందుకంటే ప్రెసిడెంట్ వచ్చినా, ప్రధానమంత్రి వచ్చినా లేక బయటనుండి ఎవరయినా వచ్చినా కూడా ఎయిర్‌పోర్టులో గానీ, మీటింగ్స్‌లో గానీ సరైన సగౌరవం మన స్పీకర్‌కు లభించడం లేదు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ముఖ్యమంత్రితోపాటు స్పీకరుకూడా చాలా ముఖ్యమయిన పొజిషన్‌లో వున్నారు. కాబట్టి మొన్న ఏదయితే 'ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ అమెరికా' వస్తే మీటింగ్ జరుగుతుంటే దాంట్లో స్పీకర్‌గారిని అవమానపరచడం జరిగింది. వారిని క్రింద కూర్చోబెట్టడం జరిగింది. ఇది మన సంప్రదాయం కాదు. ఎయిర్‌పోర్టులో ముఖ్యమంత్రిగారు స్పీకర్‌గారితో సహా వెళ్ళి ఆహ్వానించాలి. ఈ విధమయిన సంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పాలని నేను కోరుతున్నాను.

11.10 ఉ. Sri Asaduddin Owaisi:- Mr. Deputy Speaker Sir, my Hon'ble Colleague Sri P. Indra Reddy has raised a very valid point which pertains to the contempt of the House. The Hon'ble Speaker is the repository of the powers and privileges of the House. According to the protocol rules and since it has been the practice of the State Government, the Hon'ble Speaker was invited to a function held on the occasion of the visit of Mr. Bill Clinton, the Presidient of the United States of America. The Government

has also issued relevant Government Orders regarding maintenance of the protocol rules. Whenever, a Government function is there, the Speaker is being invited and she has to be seated along with the other dignitaries and other Chief Guests on the dais. Here, in this connection, I would like to know from the Government, has to what made this Government to forget the status and position of the Speaker, knowing fully well that we are all living in a democratic system. I am not concerned whether the Speaker has gone to the Air Craft of Mr. Bill Clinton at the Rajiv Gandhi International Airport, Begumpet. Here the question is that when the Government has invited the Speaker to attend to the function, she should be seated along with the dignitaries on the dais, which is very much desirable. Now, as Sri P. Ashok Gajapathi Raju is coming in, he should give the answer, because every now and then, he quotes rules and reads the Book of Kaul and Shakdher, as to whether the Speaker who was invited to the function, should sit on the dais along with the other dignitaries or not. The Hon'ble Union Ministers who were also present in that occasion, were also ignored. Mr. Deputy Speaker, Sir, I request you to kindly give a ruling and also caution the Government that in future whenever the State functions are held, the Speaker is invited and she should be given all the respects. Sit, it is also a fact that in coordination with the C.I.I. the State Governent has organised that function. The Government of the State cannot escape stating that the function was organised by the C.I.I. The Hon'ble Chief Minister has himself gone over there to supervise the arrangements. Sir, the very pertinent question here is that when the Speaker is invited, she should have been given all dues respects.

11·10 ఉ· శ్రీ వై· రామకృష్ణుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఇంద్రారెడ్డిగారు రూల్ 326 క్రింద రెయిజ్‌చేశారు· ప్రొటోకాల్‌కు సంబంధించినంతవరకు ఇంతకు ముందు కూడా చాలా స్పెసిఫిక్‌గా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ వున్నాయి· Whenever the Government's money is involved or wherever the Government is authorised to organise the functions and in which the respectable persons are supposed to be involved అని చాలా క్లియర్‌గా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ వున్నాయి·

అందుచేత ఎక్కడైనా స్పెసిఫిక్‌గా ఇన్సిడెంట్స్ జరిగితే, అది అధ్యక్షుల వారి దృష్టికి తీసుకెళ్ళినట్లయితే ఎక్స్‌ప్లనేషన్ కాల్‌ఫర్ చేయవచ్చు. అవసరమైతే ప్రివిలేజెస్ కమిటీకి రిఫర్ చేయవచ్చు. స్పీకరుగారు ఇచ్చిన ఆదేశాలకు అనుగుణంగా గవర్నమెంట్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ వున్నాయి. స్పీకరుగారి డైరెక్షన్లు వున్నాయి. ప్రభుత్వం తు.చ. తప్పకుండా పాటించేటట్లు అధికారులకు ఆదేశాలు ఇస్తాం. స్పీకర్‌గారికి సంబంధించినంతవరకు అన్ని ప్రధానమైన సందర్భాలలో అన్ని రకాలైన చర్యలు తప్పకుండా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. భవిష్యత్తులో కూడా తీసుకుంటాము. మొన్న జరిగిన ఫంక్షన్‌కు సంబంధించి, that was sponsored by the Confederation of Indian Industry.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- సర్, అది ఇంతకీ గవర్నమెంట్ ఫంక్షనా, కాదా?

Mr. Deputy Speaker:- The Hon'ble Minister is very very clear in his answer that the function was organised not by the Government.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- సర్, నా నెక్స్ట్ క్వశ్చన్, అది గవర్నమెంట్ ఫంక్షన్ కాకపోతే, ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్ళారు. సూపర్‌వైజ్ చేశారు. ముందు అనేకసార్లు అక్కడకు విజిట్ చేసారు. ఇన్విటేషన్ కార్డులో రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క ఎంబ్లెమ్ ఉపయోగించారు. ఎట్లా ఉపయోగిస్తారు?

శ్రీపి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- స్పీకర్ సర్, అందరినీ గౌరవించడం అందరి ధర్మం. ప్రత్యేకంగా స్పీకర్‌ను గౌరవించడం మన అందరి ధర్మం. ఇందులో రెండవ అభిప్రాయం లేనే లేదు. అయితే గౌరవం అనేది మన అందరి మనసులలో వుండాలి. మన చర్యలలో వుండాలి. ప్రత్యేకంగా స్పీకరుగారంటే, whoever it is, is the repository of the August House. There is no doubt that there are functions which are being organised by the State Government, Government of India and by the private people in their own capacity, whether they are legal or illegal and if they are illegal and Home Minister is there to stamp out them. But, when we come to the legal functions, everybody is invited and every respectable person is being respected by everybody and this is being seen by everybody. అగౌరవపరచాలనే ఉద్దేశ్యం ఎవరికీ వుండదు. గవర్నమెంట్‌లో క్లియర్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ వున్నాయి. There is nothing new about it. ఆ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్‌ను పాటించడం లేదని టెంత్ హౌస్‌లో ప్రాబ్లమ్ వచ్చినపుడు మనం రూల్స్‌లో కూడా పెట్టేశాం and the Hon'ble Speaker can suo-motu refer there violations to the

Committee on Privileges. ఇతర దేశాలనుంచి అతిథులు వచ్చినపుడు వారిని కూడా గౌరవించే బాధ్యత మన అందరిదీ. ఎవరు ఎవరినీ అగౌరవపరచలేదు. అని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. The Confederation of Indian Industry has organised that function in coordination with the American Chamber of Commerce and Industry. దీంట్లో తప్పేమీ లేదు. వారందరి పేర్లు కూడా వ్రాసారు. మేము ఫస్ట్ రో లో కూర్చున్నాము. ఫస్ట్ రో లో గౌరవ స్పీకర్‌గారి ప్రక్కన కూర్చునే అదృష్టం నాకు కలిగింది. వారిని అగౌరవపరిచారు. అంటే నేను అంగీకరించలేను. ఎవరైనా వారి పద్ధతి ప్రకారం వెళతారు. దీని గురించి తమరు స్పీకర్‌గారికి రిఫర్ చేసి రూలింగ్ ఇప్పిస్తే ఈ డౌట్స్ ఎవరికీ రావని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం) .

Sri J.C. Diwaker Reddy:- You please give a ruling on it.

Mr. Deputy Speaker:- I have permitted Sri D. Nagender.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- స్పీకర్ సర్, సభ్యుల యొక్క హక్కులను కాపాడే అధికారం కేవలం మీకే వుంది. మీ మీద గురుతరమైన బాధ్యత ఉంది. మీరు ఏ రకంగా రూలింగ్ ఇస్తారనే దాని గురించి సభ్యులందరూ ఎదురు చూస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా పెద్దలు రామకృష్ణుడుగారు అక్కడ వున్నపుడు ఎన్నోసార్లు అటువంటి సమస్యలు ఉత్పన్నం అయినపుడు రూలింగ్ ఇచ్చారు. సర్, ఏదైనా చెప్పాలంటే లెజిస్లేటివ్ అఫెయిర్స్ మినిస్టర్‌గారిచేత చెప్పించండి. ఇంకెవరి చేతా చెప్పించవకండి. సమస్య వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను. Actually I want to ignore that particular issue. But, the Hon'ble లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్‌ను మనం ఒక క్యాబినెట్ హోదాగా గుర్తిస్తున్నామా లేదా అనేది మొట్టమొదటి ప్రశ్న. లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్‌గా ఒక క్యాబినెట్ ర్యాంకులో వున్నవారికి మీరు ఏ పాస్ ఇవ్వాలి? అక్కడ ఎ.1, ఎ.2 - అని ఈ రకంగా పాసులు ఇచ్చారు. లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్‌కు ఎ.2 పాసు పంపించారు. ఇంతకంటే దురుద్దేశ్యం ఏమైనా వుందా? This is shame on the part of the part of the Government. Through you, Sir, I would like to know from the Government as to whether any action is going to be initiated against the GAD Protocol Officers.
Sri P. Ashok Gajapathi Raju is, time and again, raising his hand, I am not prepared to hear to his 'Sutti'. నేను చెప్పేది వినండి. ఇది సభ్యుల యొక్క హక్కుల మీద ఆధారపడి ఉంది. స్పీకరుగారి గురించి చెప్పారు.

11.20 ఉ.

స్పీకర్‌గార్కి మీరు రెఫర్ చేయుమని చెప్పడం అన్నది చాలా తప్పు. మీరే స్పీకర్‌గా అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు. గౌరవ సభాధ్యక్షునిగా మీరే స్ట్రెయిట్ అవే రూలింగ్ ఇవ్వండి. ఆ ఫంక్షన్ని సి.ఐ.ఐ. వారు ఏర్పాటు చేశారని చెపుతున్నారు. Then, why the Chief Minister has presided over the function? ఏ కెపాసిటీలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ఫంక్షన్ని ప్రిసైడ్ చేశారు.

(అంతరాయం)

ఇది ముఖ్యమైన సమస్య· క్లింటన్‌గార్ని మేమే తెచ్చామని The Chief Minister wanted to take the entire credit. ఇక్కడ వచ్చిన సమస్యని అర్థం చేసుకోండి· సభ్యుల హక్కులను కాపాడాల్సిన బాధ్యత మామై ఉంది· గౌరవ సభ్యులను గౌరవించకపోతే రాష్ట్రాన్ని ఎట్లా గౌరవిస్తారు· వచ్చినవారు సి·ఐ·ఎ· వారు బ్యూరోక్రాట్స్, బిజినెస్ పీపుల్·

(అంతరాయం)

నన్ను పూర్తిగా మాట్లాడనీయండి· ఆ వేదికపై బిజినెస్ ఎక్జిక్యూటివ్స్‌ని కూర్చోపెట్టి, వారి డప్పు కొట్టుకోడానికి మనం ఉపయోగించుకొన్నాము· It is a shame on our part. సత్యం కంప్యూటర్స్ యజమానిని తీసుకువచ్చి టోటల్‌గా రాష్ట్రంయొక్క ఇంట్రెస్ట్ విషయం మాట్లాడలేదు· రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలోకి తీసుకువెళతామని అంటే బాగుండేది· అప్రిషియేట్ చేసేవారము· అతను తన డబ్బా కట్టుకోడానికి he utilised the dias. ప్రచారం గురించి వాడుకొన్నారు· ఇంతకంటే దురదృష్టకరమైన సంఘటన ఏముంటుంది? ప్రస్తుతం ఫైనాన్స్ మంత్రిగా ఉన్నవారు, గతంలో స్పీకర్‌గా ఉన్నప్పుడు అనేక సందర్భాలలో రూలింగ్ ఇచ్చారు· What action you are going to take against GAD, Protocol?

(అంతరాయం)

దయాసేనంతా మిస్‌యూజ్ చేశారు· మీరు మా రెస్క్యూకి రండి· సభ్యుల హక్కులను కాపాడండి·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభలో నలుగురైదుగురు ఒకే పర్యాయం లేచి మాట్లాడడం సబబేనా? You are all Senior Members. Is this the way to behave? సమస్యలు పరిష్కారం కావాలంటే ఇలా నలుగురైదుగురు మాట్లాడితే కావండి

శ్రీ డి శ్రీనివాస్(నిజామాబాద్):- అధ్యక్షా, కన్‌ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఇండస్ట్రీ(సి·ఐ·ఐ) వారు ఆ ఫంక్షన్‌ని చేశారని అంటున్నారు· ఇన్‌విటేషన్స్‌పై గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ చిహ్నం ఉపయోగించబడింది· And the total Government machinery was involved in it. It was more of convenience to say that it was organised by C.I.I. Sir, we do admdit that it was definitely a big occasion for the whole of the State. But when it was such a great occasion, the Assembly which was in Session, however was given a holiday on that particualr day. No proper protocol was maintained. We would have been very happy if there was a separate gathering for

the Cabinet Ministers including the Leader of the Opposition and also we would have been more pleased if the President Clinton had addressed the Assembly Session in the same premises or anywhere else atleast for ten minutes. But the protocol was bypassed and the Leader of the Opposition was bypassed. I would also like to state that this is not the first occasion that such things happened. Speaker Sir, I would like to know as to whether our Leader of the Opposition has been recognised as the Leader of the Opposition and enjoys the status of the Cabinet. The second thing I would like to state in with regard to maintenance of protocol. Speaker Sir, many a legislator is being ignored in his Constituency. The Orders of the Hon'ble Speaker are being bypassed by the Government. It is really a very unfortunate thing. ఇది స్పీకర్‌గారి గౌరవానికి సంబంధించిన సమస్య. శ్రీ రామకృష్ణుడుగారు స్పీకర్‌గా ఉన్నసందర్భంలో రెండు పర్యాయాలు ప్రొటోకాల్‌కి సంబంధించిన విషయాలను అన్ని శాఖలకు పంపించడం జరిగిందని చెప్పారు. వారు లెఖ్ఖ చేయకపోతే ప్రభుత్వం స్పీకర్‌గార్ని ఎంతవరకు గౌరవిస్తోందనేది ప్రస్తుతం ఉన్న ప్రశ్న. ఈ సభని ఎంతవరకు గౌరవిస్తోందనేది కూడా ఉత్పన్నమౌతోంది. ఈ విషయమ్మై మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి. ఆర్డర్ ఆఫ్ ప్రొటోకాల్ ఒక జిల్లాకి ఒక జిల్లాకి ఒక్కో విధంగా జరుగుతోంది. I would request the Hon'ble Speaker to kindly circulate a copy of the protocol to be maintained in the districts.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:- అధ్యక్షా, రెండు విషయాలు క్లారిఫై చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఒకటి స్పీకర్‌గార్కి సంబంధించింది. రెండవది సభ్యులకు సంబంధించింది. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ 24వ తేదీన సభ సమావేశానికి సెలవు ఇచ్చారని అన్నారు. 24వ తేదీన క్లింటన్ వస్తున్నారనో లేక ఇంకేదనో కార్యక్రమం ఉందనో సెలవు ఇవ్వలేదు. 23వ తేదీన బడ్జెటు సభలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. మన యొక్క సభా సాంప్రదాయాల ప్రకారంగా బడ్జెటు సభలో ప్రవేశపెట్టాము కాబట్టి 24వ తేదీన సెలవు ఇవ్వడం జరిగింది.

రెండవ విషయం, గౌరవ అపోజిషన్ లీడర్‌కి 'ఎ1' పాస్‌కి బదులు 'ఎ2' పాస్ పంపించడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. మేము వెంటనే వెరిఫై చేయించి తమకు తెలియజేయడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా, నేనొక పాయింట్ రెయిజ్ చేశాను. నాకు దానికి సంబంధించిన క్లారిఫికేషన్ కావాలి.

(అంతరాయం)

Mr. Deputy Speaker:- I have given you sufficient time. Please hear me. Nagender Garu, I have given you a chance. This is not the way to speak. You cannot shout like that. You can make an appeal. No..I am not allowing anybody.

శ్రీ వై· రామకృష్ణుడు:- అధ్యక్షా, పాయింటాఫ్ ఆర్డర్· గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఇంద్రారెడ్డిగారు రూల్ 326 క్రింద పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేశారు· దానికి రూలింగ్ ఇవ్వమని కోరడం జరిగింది· దానికి ప్రభుత్వం తరఫున నేను, మా మంత్రిగారు మిమ్మల్ని రూలింగ్ ఇవ్వమని కోరాము· ఈ సమస్యను పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ క్రింద రెయిజ్ చేసి, డిస్కషన్‌కి తీసుకువెళ్ళి, అనేకమంది సభ్యులు మాట్లాడడం అనేది సాంప్రదాయాలకు వ్యతిరేకమని తెలియజేస్తున్నాను· ఒక పాయింటు గౌరవ సభ్యులు
11·30 ఉ· రైజ్ చేశారు· దానికి సమాధానం చెప్పాము· దానిమీద తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము·

(అంతరాయం)

Mr. Deputy Speaker:- Nagender Garu, I am not allowing you. Please resume your seat. I called Mr. Narasimhaiah.

శ్రీ ఎన్· నరసింహయ్య:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ వాస్తవమైనటువంటి విషయాలు పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉందని తమరిద్వారా మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తున్నాను· ప్రయివేటు ఫంక్షన్‌లో ప్రభుత్వ ఎంబ్లమ్ వాడుకోడానికి వీలుందా? వీలుంటే ఎవరైనా వాడుకొంటున్నారా? నిన్న జరిగినటువంటి ఫంక్షన్ ప్రయివేటు ఫంక్షన్ కాదు అంటున్నాము· మీరు ప్రయివేటు ఫంక్షన్ అంటున్నారు· ప్రయివేటు ఫంక్షన్ కాకపోతే మన గౌరవ స్పీకర్‌గారికి జరిగినటువంటిది ఖచ్చితంగా అవమానమే· ప్రభుత్వంవారు రోజు మహిళలను గౌరవిస్తున్నామని చెబుతున్నారు· ఒక దళితను మహిళా సభాపతిగా వుంచి మీరు ఇచ్చినటువంటి గౌరవం ఇదా? ఇది మొత్తం సభకే అవమానకరంగా ఉంది· ఈ విషయాలు పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉంది· జిల్లాలలో వారికి సంబంధించిన వారికి మాత్రమే ప్రోటోకాల్ పాటిస్తున్నారు· వారి వారికి అన్నిరకాల అవకాశాలు ఉన్నాయి· అంతే తప్ప అరుపులతో, కేకలతో ప్రజాస్వామ్యాన్ని నొక్కివేయలేరు· దళిత మహిళను అవమానపరుస్తున్నారు· దీనిమీద రూలింగ్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను·

డా· కె· లక్ష్మణ్:- అధ్యక్షా, క్లింటన్ రాక సందర్భంగా అది సి·ఐ·ఐ· యొక్క ఆర్గనైజ్ చేసిన ఫంక్షన్ అయినప్పటికీ కూడా స్పీకర్‌గారి విషయంలో కానీయండి· అపోజిషన లీడర్ను విషయంలో మిగతా పార్టీసుకు సంబంధించిన నాయకుల విషయంలో ముఖ్యంగా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా నుంచి సెంట్రల్ మినిస్టర్ బంగారు లక్ష్మణ్‌గారు ప్రోటోకాల్ ఇన్‌ఛార్జ్ అయినప్పటికీ వారు కేవలం రిసీవింగ్‌కు సెండ్ ఆఫ్ వరకే పరిమితం చేశారు· ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సెంట్రల్ మినిస్టర్లు ఇద్దరు ముఖ్యంగా సికింద్రాబాదు పార్లమెంటు నియోజకవర్గం నుంచి ఎన్నిక అయిన దత్తాత్రేయగారు అదే విధంగా హోంమంత్రిగా ఉన్నటువంటి విద్యాసాగర్‌రావుగారికి ఏమాత్రం స్టేజ్ వద్ద కాని

ఆ యొక్క కార్యక్రమంలో కాని మినిమమ్ రెస్పెక్టు కూడా ఇవ్వకుండా ప్రొటోకాల్‌కు ఇన్‌ఛార్జ్‌గా ఉన్న బంగారులక్ష్మణ్‌గారిని వేదికమీదకు పిలవకుండా ఒక ప్రయివేటు ఫంక్షన్ పేరుతోటి ఇండస్ట్రీస్‌వారిని మాత్రమే ఎక్స్‌పోజ్ చేయడం జరిగింది. ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఈ రాష్ట్రం గురించి కాని దేశం గురించి కాని మాట్లాడకుండా కేవలం వాళ్ల సొంత కంపెనీ గురించి వారి సొంతం గురించి మాట్లాడారు. ఈ రాష్ట్రానికి ఎంతవరకు వారు ప్రయోజనం చేశారు. బంగారు లక్ష్మణ్‌గారిని వేదిక మీదకు పిలవకపోవడం ప్రొటోకాల్ ఇన్‌ఛార్జ్‌గా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా నామినేటు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా as far as my knowledge goes, in the BAC meeting. అపోజిషన్ లీడర్సు అందరికీ ఒక్కరోజు ముందునుంచే పాస్‌లు ఇచ్చి.4 ల్లో కూర్చోబెడతామని చెప్పడం జరిగింది. ఇది వాస్తవంగా బి.ఎ.డి. వాళ్ళు ఈ యొక్క ప్రివిలేజెస్ అన్నీ కూడా వారు ఈ విధంగా చేసినందుకు వారిమీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకొంటున్నారని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు రాకముందు నేను ఈ అంశాన్ని స్పీకర్‌గారి ద్వారా సభ దృష్టికి తేసుకురావడం కోసం రూలు 326 కోట్ చేయడం జరిగింది. సభలో ఉన్నటువంటి గౌరవ శాసనసభ్యులను ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో, ప్రభుత్వం ద్వారా ఖర్చుపెట్టే ప్రతి నయాపైసా కార్యక్రమాలను తప్పనిసరిగా సభంగా శాసన సభ్యులను గౌరవించే సాంప్రదాయం కొనసాగించాలని గతంలో రామకృష్ణుడు గారు స్పీకర్‌గా ఉన్నప్పుడు మూడు పర్యాయాలు రూలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. మొన్న ప్రైంటిన్ కార్యక్రమానికి సభాస్థానంలో ఉన్న ప్రతిభా భారతిగారిని క్రింద కూర్చోపెట్టి, ఒక పారిశ్రామికవేత్త రామలింగరాజును వేదికపైన కూర్చోపెట్టడం జరిగింది. దీనిమీద బయట అందరూ....

(అధికారపక్ష సభ్యులనుంచి అంతరాయం)

Sri Y. Ramakrishnudu:- I strongly object.

Mr. Deputy Speaker:- This will not go into the records.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్పీకరుగారు కంటే రామలింగరాజుగారు గొప్పవారా? శాసనసభ్యులు, మంత్రులు గొప్పవారు కాదా?

(అంతరాయం)

స్పీకర్‌గారిని, శాసనసభ్యులను అగౌరవపరుస్తారా? అపోజిషన్ లీడరు అయినా రాజశేఖర రెడ్డిగారికి గ్రేడు 2 పాస్ ఇస్తారా? అధ్యక్షా, మీకు గ్రేడ్ టు పాస్ వస్తుంది. ఒక అసందర్భమైన వ్యక్తి అయిన రామలింగరాజును వేదికమీద కూర్చోపెడతారా? స్పీకర్‌గారిని క్రింద కూర్చోపెట్టడం ఏమిటి? ప్రభుత్వ కార్యక్రమంలో రామలింగరాజుకు ఏమి సంబంధం వుంది. ప్రభుత్వ ఎంబ్లమ్ వాడుతున్నారు. ప్రభుత్వ డబ్బును ఖర్చుపెడుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రిసైడ్ చేశారు. ముఖ్యమంత్రి ప్రిసైడ్ చేసినటువంటి కార్యక్రమంలో గౌరవ స్పీకర్‌గారిని క్రింద కూర్చోపెడతారా?

జె. 116-6 (అంతరాయం)

Mr. Deputy Speaker:- Whatever Mr. P. Indra Reddy has said in connection with the Hon'ble Chief Minister, will not go into the records. Now, let us leavel the matter here.

Now, let us leave the matter here.

డా. పి. శంకర్‌రావు:- అధ్యక్షా, పార్లమెంటులో స్పీకర్‌గారిని గౌరవిస్తున్నారు ఒక మహిళా స్పీకర్‌ను అవమానపరచడం మంచి పద్ధతి కాదు.

Sri Kadiam Srihari:- I am on point of order.

Mr. Deputy Speaker:- Yes, what is your point of order?

Sri Kadiam Srihari:- There is a provision under Rule 302 to raise the issues on points of order.

Mr. Deputy Speaker:- Please quote your point of order.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, రూలు 302 ప్రకారం సభలో జరుగుతున్న చర్చలను కాని, బిజినెస్ కాని రెగ్యులేట్ చేయడానికి పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ రైజ్ చేయడానికి సభ్యులకు అవకాశం వుంది. రూలు 302లో చాలా స్పష్టంగా చెప్పబడ్డది ఏ ఇష్యూలలో పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవనెత్తడానికి అవకాశం ఉంది అనేది This is a pertinent and relevant issue that I am raising.

(అంతరాయం)

11.40 ఉ. బిజినెస్ రూల్సులో యాజ్ పర్ రూల్ 302 ప్రకారం సభ్యులకు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్సు లేవనెత్తే అవకాశం ఉంది. అయితే ఈ 302...

డా. పి. శంకరరావు:- పార్లమెంటులో ఒక సంప్రదాయం, రాష్ట్రంలో ఒక సంప్రదాయమా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ఈ 302కి సంబంధించి సభలో లేవనెత్తే అంశాలు అప్పుడు జరుగుతున్న చర్చలు సభలో జరుగుతున్న బిజినెస్‌ను రెగ్యులేట్ చేయడానికి మాత్రమే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్‌ని ఉపయోగించాలి అనేది క్లాజ్-1 రూల్ 302లో ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పబడింది. "A point of order may be raised in relation to the business before the House at the moment." సభలో జరుగుతున్న చర్చలప్పైననే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవనెత్తాలి. ఇంటర్‌ప్రిటేషన్ కాని, ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్‌కు కాని, బిజినెస్ రెగ్యులేట్ చేయడానికి మాత్రమే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవనెత్తాలి. వారు లేవనెత్తిన ఇష్యూ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ క్రిందకు రాదు. ఇది 302 క్రిందకు రాదు. దీనిప్పైన స్పీకర్ రూలింగ్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. This is not at all a Point of Order. Let them come in another form. This is my submission. I have already quoted the rule position.

(S/Sri P. Indra Reddy, D. Nagender and Dr. P. Shankara Rao were on their legs attempting to speak)

Mr. Deputy Speaker:- Please hear me. This is not the way.

(గౌ·సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు·)

మేడమ్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి·

శ్రీ డి· నాగేందర్:- మీకు సంబంధించిన విషయం మేడమ్

మేడమ్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి· ప్లీజ్ నాగేందర్‌గారు కూర్చోండి·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మీరందరూ గూశారు· చాలా బాధాకరం· దీనిమీద డిస్కస్ చేస్తారని నేను ఊహించలేదు· భరించలేనప్పుడు అన్నీ బాధాకరంగానే ఉంటాయి· ఆరోపణలు చేస్తూనే ఉంటారు గాని గుర్తించి బాధ లేదు· ఈ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రజలకు క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉంది· ఈ రోజు ఇక్కడ చాలా చర్చలు జరిగాయి· చాలా రాష్ట్రాలు బిల్ క్లింటన్ రావాలని కోరుకున్నాయి· అదే విధముగా ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి కూడా రావాలని కోరుకున్నాము· ఈ విధంగా ఈ రాష్ట్రములో ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీకి, ఇండస్ట్రీస్‌కి ప్రోత్సాహం రావాలనే ఉద్దేశ్యముతో కేంద్రం ద్వారా కోరాము·

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి (కోయిలకుంట్ల):- ముందునుంచి జనని జీరోకి ఏదో చెప్పారు·

మేడమ్ స్పీకర్:- వాట్ ఈజ్ దిస్ రన్నింగ్ కామెంటరీ?

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ రోజు మనం ఏమి మాట్లాడినా, ఎవరు ఎన్ని చెప్పినా, ఏ విధంగా ఎఫెక్ట్ వచ్చిందో ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు· ఏమి మాట్లాడారో, ఎవరెవరు ఏ విధంగా అర్థం చేసుకున్నారో, ఎవరెవరు ఏ అద్దాలు పెట్టుకుంటే ఆ కలరే కనిపిస్తుంది· ఆ విధంగా చేస్తున్నారు· ఆ రోజు ప్రోగ్రామ్‌లో నాగేందర్‌గారు ఎంత గట్టిగా మాట్లాడుతున్నారు· ఆయన కూతుర్ని తీసుకువచ్చి షేక్‌హ్యాండ్ ఇప్పించాలని ముందుకు కాంపిటీషన్‌తో వెళ్ళాడు· ప్రోగ్రామ్ ఐ వాంట్ టు క్లారిఫై· నేను చాలా స్పష్టంగా అందరి కోపరేషన్ అడిగాను· ఆల్ పార్టీస్ మీటింగ్ పెట్టి, మీ సజెషన్స్ ఇవ్వమన్నాను· ఈ ప్రోగ్రామ్ అంతాకూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా, ఎక్స్‌టర్నల్ అఫైర్స్ మినిస్ట్రీ, అమెరికన్ వైట్ హౌస్ ఇద్దరూ కలిసి అరేంజ్ చేశారు· ఇక్కడకు వచ్చిన ప్రోగ్రామ్ గురించి ఎన్నో చెబుతున్నారు· నేను కూడా రిక్వెస్ట్ చేశాను· ఫ్లోర్ లీడర్స్ ఎవరైనా వస్తున్నారా? వస్తే నేను ఇప్పిస్తానని, ఒప్పుకుంటే మీమ్ముల్ని ప్రత్యేకంగా కల్పిస్తామని మీ ముందరే అడిగాను· అప్పుడు ఫ్లోర్ లీడర్ ఆపోజిషన్ పార్టీవారు నేను రావడం లేదని స్పష్టంగా చెప్పారు· అందువల్ల మిగతా వారితో కలిపే ప్రయత్నాన్ని విరమించుకున్నాము· ఆ రోజు సాయంత్రం వరకు లా అండ్ ఆర్డర్

మెయింటెయిన్ చేయాలి. మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన అతిథిని తిరిగి పంపించవలసిన అవసరం మనకు ఉంది. సెంట్రల్ నుంచి బంగారు లక్ష్మణ్‌గారిని పంపించారు. స్థానిక మంత్రిగా దత్తాత్రేయగారు ఉన్నారు. అదే విధంగా ఆర్.అండ్.బి. మినిస్టర్, స్థానిక ఎమ్.ఎల్.ఎ. కూడా అక్కడే ఉన్నారు. అవన్నీ చూస్తే, ఈ ప్రోగ్రామ్ మనం తయారు చేసింది కాదు మీరు కూడా చూశారు. ముందు వారు రాహుల్ బజాజ్‌గారిని వెల్‌కమ్ చేశారు. తరువాత నన్ను మాట్లాడించారు. నా తరువాత రామలింగరాజుగారిని మాట్లాడించారు.

(Interruptions from Congress Members)

You must know manners.

(అంతరాయం)

అదే నా ఛాయిస్ అయితే సి.ఐ.ఐ. వారు మాట్లాడిన తరువాత నేను నా తరువాత అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ మాట్లాడాలని కోరుకున్నాను. వారు కంపల్‌సరీగా సన్ ఆఫ్ సాయిల్ ఇక్కడ ఉండే రామలింగరాజుగారు మాట్లాడాలని చెప్పి ఇన్‌సిస్ట్ చేశారు. నేను, సి.ఐ.ఐ వారు కూడా ఆలోచించాము. మార్నింగ్ కూడా ఆలోచించాము. ఇంకా వేలుకాని పరిస్థితిలో మేము యాక్సెప్ట్ చేశామని తెలిలియచేస్తున్నాను. ఆగ్రా, జైపూర్, మహారాష్ట్ర బొంబాయిలో కూడా వారి ప్రకారమే ప్రోగ్రామ్ జరిగింది. మన ప్రమేయంతో జరగలేదని తెలియ చేస్తున్నాను. ఇది వాస్తవము. అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ వచ్చినపుడు, మొత్తం గొడవ పెట్టుకొని, ప్రోగ్రామ్ నానా రబస అయి చెడ్డపేరు రాకూడదని, అవసరమైతే అడ్జస్ట్ అయి, ప్రోగ్రామ్ సక్సెస్ చేయాలని వెళ్ళాము. ఇక్కడ ఇష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. ఇంకా నీచంగా పోతే సత్యంలో షేర్స్ ఉన్నాయని కూడా నీచాతినీచంగా మాట్లాడే పరిస్థితికి వెళ్ళిపోయారంటే షేమ్, అని తెలియజేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యులనుంచి షేమ్, షేమ్ అని నినాదాలు)

ఒక మంచి ఉద్దేశ్యముతో చేశాము. ఎక్స్‌టర్నల్ ఎఫైర్స్ మినిస్ట్రీ, వైట్‌హౌస్ వారు కలిసి కోఆర్డినేట్ చేశారు. దీనిలో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం సంబంధం లేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటివి ఆలోచించకుండా...

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:— కూర్చోండి. ఐ కాల్ ద చీఫ్ మినిస్టర్.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:— ఆ రోజు చెప్పాను. ఈ రోజు చెబుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి ఎవరిని కించపర్చాలనే ఉద్దేశ్యము లేదు. రాష్ట్రానికి లాభం రావాలని కోరుకుంటున్నాము. దయచేసి హౌస్ అంతా ఆలోచించుకోవాలి. రాష్ట్రం మొత్తం ఆలోచించుకోవాలి. దీనిలో ఎవరిని కించపరిచే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదని మరొక్కసారి సభ్యులందరికీ తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:— మేడమ్ స్పీకర్..

మేడమ్ స్పీకర్:— కూర్చోండి. ఐ డోంట్ అలౌ ఎనీబడీ టు స్పీక్.

శ్రీ డి. నాగేందర్:— మాపైన ఎలిగేషన్సు చేశారు. మేము కూర్చోము.

మేడమ్ స్పీకర్:— ఐ డోంట్ అలౌ ఎనీబడీ టు స్పీకర్. ప్లీజ్ లిజన్.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:— సభ్యుల హక్కులు కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది.

మేడమ్ స్పీకర్:— ఐ డోంట్ అలౌ ఎనీబడీ టు స్పీక్. ప్లీజ్, రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్స్.

శ్రీ డి. నాగేందర్:— మా హక్కులు కాపాడాలి.

11.50 ఉ. శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:— మంత్రులను అగౌరవపరిస్తే దిక్కులేదు. ఇక్కడున్న సభ్యులయొక్క హక్కులు పోయాయా? సభ్యులు, మంత్రుల హక్కులను కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి లేదా? ఇది ఎక్కడి సాంప్రదాయం? ఇదెక్కడి గౌరవం మేడమ్?

మేడమ్ స్పీకర్:— దయచేసి అందరూ వినండి. యిక్కడ రెండు యిస్యూలు వున్నాయి. ఒకటి, ఇంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ప్రోటోకాల్‌కు సంబంధించిన విషయాన్ని రెయిజ్ చేయడం జరిగింది. నేను ఆల్‌రెడీ రూలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రొటోకాల్ రూల్స్‌ను వాయిలేట్ అయిన సందర్భాలుంటే వాటిని నా దృష్టికి తీసుకొచ్చి నట్లయితే, వాటికి సంబంధించి అన్ని జిల్లా కలెక్టర్లకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ ఎక్కడైనా ప్రొటోకాల్ వాయిలేట్ అయినపుడు, దాన్ని పరిశీలించి నేను సాటిస్‌ఫై అయితే, ఆ విషయాన్ని ప్రివిలేజ్ కమిటీకి రెఫర్ చేస్తాను.

రెండవ విషయం ఏమంటే అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ బిల్‌క్లింటన్ పర్యటన గురించి ప్రస్తావన వచ్చింది. దానికి సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెప్పడం జరిగింది. ఆయన చెప్పిన సమాధానంతో నేను పూర్తిగా సాటిస్‌ఫై అయ్యాను. నౌ లెటజ్ గో ఫర్ 304.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, గౌరవసభ్యులైన నాగేందర్‌గారి పేరును ప్రస్తావించారు. దానికి సమాధానం చెప్పుకోవడానికి మీరు నాగేందర్‌గార్కి ఖచ్చితంగా అవకాశం ఇవ్వాలి. రెండవ విషయం ఏమంటే, ప్రొటోకాల్ విషయంలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన మంత్రులు ఒక శాసనసభ్యుని నియోజకవర్గంలో అతనికి సంబంధం లేకుండానే ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అది జరుగుతోంది కూడా. అంతేగాకుండా జన్మభూమి కార్యక్రమంలో చాలాచోట్ల ఓడిపోయిన శాసనసభ్యులను వేదిక మీదకు తీసుకొచ్చి కూర్చుండబెట్టడం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా జరగకుండా యింతకుముందు మీరిచ్చిన గైడ్‌లైన్స్ పాటించబడడం లేదు. పాటింపబడకపోతే ఏమి చేయాలో చెప్పాలి. ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చామని చెబుతున్నారు. అవి పాటింపబడడం లేదు. దాని సంగతేమిటి? ముఖ్యమంత్రిగారు తెచ్చిన ప్రస్తావనపై గౌరవసభ్యులు నాగేందర్ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ యివ్వడానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్:- ప్రొటోకాల్ ఎక్కడైనా పాటింపబడకుండా ఉంటే ఆ విషయాన్ని నా దృష్టికి తీసుకొస్తే, అవసరమనుకుంటే నేను దాన్ని ప్రివిలేజ్ కమిటీకి రెఫర్ చేస్తానని చెప్పడం జరిగింది. నాగేందర్‌గారూ, మీరేమి చెప్పదలచుకున్నారు?

శ్రీ డి. నాగేందర్:- మేడమ్ స్పీకర్, బిల్‌క్లింటన్‌గారు వచ్చిపోయిన విషయాన్ని మేము వ్యతిరేకించలేదు. వారు వచ్చినందుకు రాష్ట్రం తరఫున గర్వపడుతున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు మంచిపని చేశారని అభినందిస్తున్నాం. మా పార్టీకి సంబంధించి సి.ఎల్.పి. సమావేశం జరిగితే మా లీడర్.....

మేడమ్ స్పీకర్:- నాగేందర్‌గారూ, మీరు స్పీచ్ యిస్తున్నారా?

శ్రీ డి. నాగేందర్:- నేను స్పీచ్ యివ్వడం లేదు మేడమ్. ముఖ్యమంత్రిగారు తెచ్చిన ప్రస్తావనపై మాట్లాడుతున్నాను. మా పార్టీ తరఫున జరిగిన సమావేశంలో యిది మనకు గర్వకారణం. క్లింటన్ సమావేశానికి వెళ్ళవచ్చు. ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదని చెప్పడం జరిగింది. నా డాటర్‌తో సమావేశానికి వచ్చాను. క్లింటన్‌గారికి షేక్‌హ్యాండ్ యిచ్చాం. దీనికి నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. మా డాటర్ చాలా క్యూట్‌గా ఉంటుంది మేడమ్. మీరే చెప్పారు. షీ ఈజ్ సో క్యూట్ అని.

మేడమ్ స్పీకర్:- నాగేందర్‌గారూ, మీ కూతురిని సమావేశంలో నా దగ్గర కూర్చో బెట్టారు.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- నేను ముఖ్యంగా చెప్పేదేమంటే, అక్కడ సభ్యులను అగౌరవ పరచాలనే విషయంపై మా యిబ్బంది వ్యక్తం చేస్తున్నాం. మా బాధ వినరా మేడమ్? మా యొక్క హక్కులను కాపాడవలసిన గురుతరమైన బాధ్యత మీమీద ఉంది. బిల్‌క్లింటన్‌గారి విజిట్‌ను కాంట్రవర్సీ చేస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు దీన్ని ఎవరూ వివాదాస్పదం చేయడం లేదు. ఒక దళిత మహిళ అయిన స్పీకర్‌ను...

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:- నో, ఐ డోంట్ ఎలౌ ఎనీబడీ..

డా. పి. శంకర్‌రావు:- పార్లమెంటులో స్పీకర్‌కు యిచ్చిన గౌరవం మీకు యిక్కడ ఎందుకు యివ్వలేదని అడుగుతున్నాం అధ్యక్షా.

మేడమ్ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన జవాబుతో నేను టోటల్‌గా సాటిస్‌ఫై కావడం జరిగింది. నాగేందర్‌గారూ, మీకు కూడా అవకాశం యిచ్చాను. ఐ డోంట్ ఎలౌ ఫర్‌దర్.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మీ ద్వారా హౌస్‌కు అప్పీల్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- బాధలు చెప్పుకుందామంటే మానోళ్ళు నొక్కేస్తున్నారు మేడమ్. ఐ హావ్ లాస్ట్ పాయింట్. చిన్న క్లారిఫికేషన్ అడుగుతాను. మీరు పెద్ద మనసుతో అర్థం చేసుకోవాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, సభ్యులు హౌస్‌లో హుందాగా లేకుంటే ఎలా?

శ్రీ డి. నాగేందర్:- మేము హుందాగా వుంటే మీరు ఏదో కామెంట్ చేస్తారుగదా.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ హౌస్‌లో ఉన్న సభ్యులందరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. బిల్‌క్లింటన్ యిక్కడికి రావడం, 22 ఏళ్ళ తరువాత అమెరికా ప్రెసిడెంట్ భారతదేశానికి రావడం మూలంగా దేశానికి మంచి జరిగిందని ప్రతి ఒక్కరూ రెవ్యూ రాస్తున్న సందర్భంలో దీన్ని మీరు వివాదాస్పదం చేయడం మన దేశానికి మంచిది కాదు.

(అంతరాయం)

బిల్‌క్లింటన్ ఇండియా నుంచి పాకిస్థాన్‌కు వెళ్ళారు. పాకిస్తాన్‌లో కూడా ఆయన చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఇండియా నాలెడ్జ్ పవర్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఫారెన్ అఫైర్స్, దేశ భవిష్యత్తుపై దృష్టిఉంటే మీరు ఈ విధంగా మాట్లాడరు. మీరు ఆ విధంగా మాట్లాడితే నేనేమీ మాట్లాడను. మీరు ఎంత కాంట్రవర్సీ చేయాలనుకుంటున్నారో అంత చేయండి. ప్రజలు ఆలోచించుకుంటారు. మాకేమీ బాధ లేదు. నేను ఒక్కటే అప్పీలు చేసుకుంటున్నాను. అన్ని విషయాలను ప్రజలే ఆలోచించుకుంటారు. ఐ వాంట్ టు ప్లేస్ ది ఫ్యాక్ట్స్ బిఫోర్ యు.

12.00 మ. అధ్యక్షా, ఈ రోజు దేశ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా క్లింటన్ పర్యటనను అందరూ అప్రిషియేట్ చేశారు. ఢిల్లీ హైదరాబాద్, ముంబాయిలో క్లింటన్ ప్రోగ్రామ్స్ చాలా బాగా జరిగాయని ప్రజలందరూ అప్రిషియేట్ చేశారు. అమెరికాలో ఉండే ఎన్.ఆర్.ఐ.లు అందరూ కూడా ప్రోగ్రామ్ చాలా బాగా జరిగిందని, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీలో భవిష్యత్తులో మంచి అవకాశాలు వస్తాయని ఆనందపడ్డాము. ఈ రోజు ఇక్కడ ఇంతమంది మాట్లాడుతున్నారు. వీరికి ఒకే ఒక విషయం చెప్పదలచాను క్లింటన్ బొంబాయికి పోతే అక్కడ ముఖ్యమంత్రితో కూడా వారు మాట్లాడలేదు. ఆయనకు కావలసిన ఇండస్ట్రియలిస్ట్సుతో అరగంటో, గంటో మాట్లాడి వెళ్ళిపోయారు. అక్కడి ముఖ్యమంత్రితో మాట్లాడలేదు. నాకు కూడా, ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పటికీ కూడా ఆయనతో ముఖాముఖీ మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వలేదు. నాకు కూడా అవకాశం ఇవ్వకపోతే బిల్‌క్లింటన్ వచ్చిన తరువాత ...

(కాంగ్రెస్ సభ్యులనుండి అంతరాయం)

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- ప్రివిలేజ్ మేడమ్.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- మేడమ్....

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాట్లాడేప్పుడు వినకపోతే, మాది ఇదే సభ్యత అంటే నేను కూర్చుంటాను. వారినే మాట్లాడమనండి అధ్యక్షా.

డా. పి. శంకరరావు:- ప్రోటోకాల్ విషయంలో మాట్లాడమనండి అధ్యక్షా.

మేడమ్ స్పీకర్:- కూర్చోండి. ప్లీజ్ కూర్చోండి.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- మంత్రులకన్నా గొప్పవారా రామచంద్రరాజు? ప్రివిలేజ్ ఎక్కడ ఉంది? అసలు ఈ రాష్ట్రంలో ప్రివిలేజ్ ఎక్కడ ఉంది?

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి. ప్లీజ్,కూర్చోండి.

శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం అధ్యక్షా.

మేడమ్ స్పీకర్:- కూర్చోండి రామకృష్ణారెడ్డిగారు.

శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డి:- సింగిల్ పాయింట్ మేడం. సింగిల్ పాయింట్.

మేడమ్ స్పీకర్:- మీకు అవకాశం ఇవ్వటంలేదు. కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- హౌస్ జరుగుతున్నప్పుడు కొన్ని సాంప్రదాయాలు ఉంటాయి. వాటిని ఫాలో అవ్వాలి.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- ఒక్క నిమిషం మేడం.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు కూడా హౌస్‌లో ఒక సాంప్రదాయం లేకుండా, ఒక పద్ధతి లేకుండా మాట్లాడే పరిస్థితికి వస్తే ఎట్లా?

శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డి:- (తమస్థానం నుండి వెళ్లోకి వచ్చి) సభలో మొన్న మీరు నా గురించి మాట్లాడారు. నేను సభలో లేనప్పుడు నా గురించి మాట్లాడారు. ఇప్పుడు మీరు నా ఊరు గురించి మట్లాడారు. మీ ఊరు, నా ఊరని గొప్ప చెప్పారు. మోరల్ వేల్యూస్ నా ఊరులో ఉన్నాయి. నా తప్పు ఉంటే నేను రాజీనామా చేసి వెళతాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రౌడీలాగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. ఆ పద్ధతి ఏమిటండీ?

(తెలుగుదేశం సభ్యులనుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. దయాకరరావు:- ఆ రౌడీయిజం ఏమిటి మేడం?

(శ్రీకె. ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి, శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డిలు కలిసి శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డిని ఆయన సీటువద్దకు తీసుకువెళ్లారు.)

శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డి:- ఒకే ఒక్క సెంటెన్స్ మాట్లాడతాను మేడమ్. ఒక్క సింగిల్ పాయింటే మేడమ్.

మేడమ్ స్పీకర్:- ప్లీజ్, కూర్చోండి.

శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డి:- నేను లేనప్పుడు నా గురించి మాట్లాడారు మేడం. ఒకే ఒక్క సింగిల్ పాయింట్ మేడం.

మేడమ్ స్పీకర్:- ప్లీజ్, మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ ఇ. దయాకరరావు:- సభానాయకుడు మాట్లాడుతుంటే డిస్టర్బ్ చేశారు.

(అంతరాయం)

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అనవసరమైన ఆవేశాలకు దారితీసే పరిస్థితులు రానీయకుండా చేయమని కోరుతున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్:- సభ్యులు అందరూ సహకరిస్తేనే ఆ విధంగా కుదురుతుంది.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అనవసరమైన ఆవేశాలకు అటు ముఖ్యమంత్రిగారు కాని, ఇటు మా సభ్యులు కాని పోవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. దయాకరరావు:- రాజశేఖరరెడ్డిగారూ వాస్తవాలు చెప్పండి.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- సరే, మీరే చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా,. .

(అంతరాయం)

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను [illegible] చెప్తున్నాను. దయచేసి ఆవేశాలకు పోవలసిన అవసరంలేదు అసలు ఈ సమస్య ఎక్కడనుండి ఉత్పన్నం అయినది. ప్రొటోకాల్ వయొలేషన్‌వల్ల ఈ సమస్య [illegible] ఉత్పన్నం అయినది. ప్రొటోకాల్ వయొలేషన్ గురించి మాట్లాడితే అసలు ఏ సమస్యాలేదు ప్రొటోకాల్ వయొలేషన్ గురించి మాట్లాడుతూ గౌరవసభ్యులు ఇంద్రారెడ్డిగారు ఇప్పటికే కూడా చాలాచోట్ల అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలలో ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు ఉంటే అక్కడ జరుగుతున్న ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు ఈ శాసనసభ్యునికి తెలియకుండా ప్రక్క నియోజకవర్గ శాసనసభ్యులతో గాని, మంత్రులతోగాని అఫిషియల్ ప్రోగ్రామ్స్ చేపిస్తున్నారు. ఇంతకుముందు కూడా మీరు చాలా రూలింగ్స్ ఇచ్చారు. ఆ రూలింగ్స్ ఫాలో కావటం లేదు మరీ ముఖ్యంగా జన్మభూమి కార్యక్రమాల్లో ఓడిపోయిన శాసనసభ్యులను డయాస్ మీదకు వచ్చి కూర్చుంటున్నారు. ఏ విధమైన అధికారాలు లేకుండా ఈ కార్యక్రమం జరుగుతోంది. మరొక్కసారి ఖచ్చితంగా తమరిని ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వమని చాలా ఖచ్చితంగా చెప్పటం జరిగింది. మనం ఇప్పటికైనా దీనిమీద మన డిస్కషన్ లిమిట్ చేసుకుంటే ఏ విధమైన సమస్యలు ఉండవు. ఆ విధంగా కాకుండా మా సభ్యులు అవతలి సభ్యులు [illegible]

[illegible] విషయాల మాట్లాడుకుంటూ పోతుంటే అంతు ఉండదు. ప్రొటోకాల్ గురించి [illegible] సందర్భంలో [illegible] స్పీకర్‌గారికి అవమానం జరిగిందని మేము [illegible] మీరు ఆ విధంగా ఫీల్ అవ్వకపోతే వదిలేయండి. మీరు వ్యక్తిగతంగా ఫీల్ [illegible] కాని మేమంతా ఫీల్ అయ్యాము. ఒక ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కు జరిగిన అవమానంగా [illegible] అయ్యాము. దానిని అంతటితో ప్రక్కనపెట్టి ఎక్కడ్కడెక్కడ్నైతే ప్రొటోకాల్ [illegible] అక్కడ ఇంకొకసారి ప్రొటోకాల్ వయొలేషన్ జరగకుండా [illegible] ధికారులకు మరొక్కసారి డైరెక్షన్స్ పంపిస్తామని చెప్పి ఈ కార్యక్రమాన్ని [illegible] సాగిస్తే బాగుంటుంది. అట్లా కాకుండా నాగేందర్‌గారి కూతురు అక్కడికి వెళ్ళింది. [illegible] గారి కొడుకు ఎలాగ్ [illegible] కు వెళ్ళాడు అనే మాటలన్నీ దయచేసి వద్దు. [illegible] మాట్లాడకుండా ఉంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను

[illegible] శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు – మీరు చూసారు అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు సింగపూర్ ప్రైమినిష్టరు వచ్చారు. సింగపూర్ ప్రైమినిస్టరు [illegible] వచ్చినప్పుడు గవర్నమెంట్ ప్రోగ్రాం చేసాము ఆ రోజు స్పీకర్‌గారిని ఏ విధంగా [illegible] అందరికీ తెలుసు ఎప్పుడైనాసరే గవర్నమెంట్ ఫంక్షన్ చేసినప్పుడు ప్రొటోకాల్‌ను వయిలేట్ చేయడంగాని లేదా ఎవరినైనా కించపరిచేదిగాని ఎప్పుడూ జరగలేదు నేను సభా నాయకుడిగా ఇక్కడ ఎన్నోసార్లు చెప్పిన విషయాన్ని ఇప్పుడు అపోజిషన్ లీడర్‌గారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం ఆ విషయాలు మాట్లాడకండి చాలా బాగుంటుందని వారు అన్నారు. అపోజిషన్ లీడర్‌గారూ అసలు ఎవరు రెయిజ్ చేసారు ఈ సమస్యను? ఎక్కడినుండి వచ్చింది? ప్రొటోకాల్ విషయం ఇతర ప్రోగ్రామ్స్ వరకు మాట్లాడుకొంటే బాధలేదు కాని ఏకంగా అమెరికా ప్రెసిడెంట్ బిల్ క్లింటన్ ప్రోగ్రామ్‌నే తీసుకువచ్చి ఎన్ని విషయాలు చేయాలో అన్ని విషయాలు చేసి చివరకు దీనితో మాకు ఏ మాత్రం సంబంధం లేదు అంటే ఇది న్యాయమా అని నేను మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను ఇలా లేనిపోని అనుమానాలు వస్తున్నాయని నేను లోపల కూర్చుని వాస్తవాలు చెప్పబోయాను. మీరే కాదు. వారి వారి వైఖరిని అందరూ ప్రదర్శించారు. లక్ష్మణ్‌గారు మాట్లాడుతున్నారు. ఎవరెవరు డయాస్‌పై కూర్చోవాలి. ఎక్కడ కూర్చోవాలి [illegible] గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఎక్స్‌టర్నల్ ఎఫెయిర్స్ మినిస్ట్రీ డిసైడ్ చేసే పరిస్థితి ఉంది. దానికి కూడా మీరు నన్ను తప్పుపట్టే పరిస్థితికి వస్తే ఎందుకు మీరు మాట్లాడలేదు. రామలింగరాజుగారు ముందు మాట్లాడారు. ముఖ్యమంత్రిగారికంటే ముందు ఆయన మాట్లాడారు కనుక ముఖ్యమంత్రిగారికి అన్యాయం జరిగిందని మీరు మాట్లాడే పరిస్థితిలో లేరు. మీకు ప్రతి ఒక్కదానిలోనూ రాజకీయం చేయాలని తప్ప ఇంకొకటి ఏమీ కనపడడంలేదని చాలా స్పష్టంగా ఉంది. మీలో ప్రతి ఒక్కరూ రాజకీయ లబ్ధికోసం బురదచల్లే కార్యక్రమం పెట్టుకొని బురద చల్లుతున్నారు తప్ప ఇది వాస్తవం కాదని నేను మీద్వారా, ఈ సభద్వారా రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి తెలియ జేస్తున్నాను. ఆ రోజు డయాస్‌మీదికి ఎవరిని పిలిపించారో వైట్‌హౌస్ వారే పిలుచుకొన్నారు తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఎవరెవరు ఎప్పుడు మాట్లాడాలో వారే డిసైడ్ చేసారు. ఇక్కడే కాదు. ఒక సాంప్రదాయం ప్రకారం ఇలా చేస్తున్నామన్నారు. వారు నాకు చెప్పింది ఇది. ఇక్కడే కాదు. ఆగ్రాలోగాని, బొంబాయిలో గాని, ఢిల్లీలోగాని ఒక

పద్ధతి ప్రకారం కార్యక్రమం పెట్టుకొన్నారు. అంటే ఎక్స్‌టెర్నల్ ఎఫైర్స్ మినిస్ట్రీ అలాగే వైట్ హౌజ్ - ఇద్దరూ కలిసి ఫైనలైజ్ చేసిన ప్రోగ్రాం ఈ రోజున అమెరికా ప్రెసిడెంట్ రావడం దేశానికి పనికివచ్చింది అని అన్ని పేపర్స్ వ్రాస్తుంటే ఆ విషయం ఒక్కరు కూడా ఆలోచించకుండా కావాలని రాజకీయం చేయడం ఇప్పటికైనా మానాలని నేను ఈ హౌజ్‌ను కోరుతున్నాను. మనం ఇంతకుమించి పోవడం కరెక్టు కాదు. లేనిపోని అవేశాలు తెచ్చుకోవడం మంచిది కాదు. హౌజ్‌లో వుండేవారికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మనం రాజకీయాలకు అతీతంగా ఈ ప్రోగ్రామ్‌ను గురించి మాట్లాడితేనే దేశానికి మంచి జరుగుతుంది. అందరం కలిసి ఈ సబ్జెక్టును క్లోజ్ చేసి వేరే సబ్జెక్టుకు పోవాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రామకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా,...

మేడమ్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. ఏదైనా ఒక విషయం పరిష్కరించేటప్పుడు ఎక్కడో ఒకచోట ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టాలి.

Sri N. Indrasena Reddy:- Let me explain first, Madam.

Madam Speaker:- No, I don't allow anybody to speak this regard. Now Minister for Social Welfare.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- నేను డిటెయిల్స్ లోకి పోవడం లేదు...

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడతారు. తరువాత వారు ... ఎలౌయింగ్ ఎనీబడీ...

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారికి అవమానం జరిగింది కాబట్టి దాని గురించి చర్చించాలి. అక్కడే కాదు. ఎయిర్ పోర్టులో కూడా అలాగే జరిగింది. బయట మాట్లాడుతున్నారు. ఇక్కడ స్పీకర్‌గారికి ఎట్లా జరిగిందో ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎయిర్‌పోర్టులో అట్లాగే జరిగింది. ఇక కాన్వాయ్‌లో వీరి కారును 22వ నంబరులో పెట్టారు. చంద్రబాబునాయుడుగారా లేక ప్రతిభా భారతిగారా అనేది సమస్య కాదు ఇక్కడ. ఇండివిడ్యువల్స్ కాదు.

మేడమ్ స్పీకర్:- దీనిపై చర్చ అనవసరం. ఐ నో దట్. మీరు కూర్చోండి. సోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరుగారూ ...

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- మాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వనందుకు నిరసన తెలుపుతూ కూర్చుంటున్నాను.

సాంఘిక సంక్షేమశాఖామంత్రి స్టేట్‌మెంట్ :

నల్లగొండజిల్లా భువనగిరిలోని సాంఘిక సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలో విద్యార్థి మరణం గురించి

శ్రీమతి కె. పుష్పలీల:– అధ్యక్షా, మొన్న గౌరవసభ్యులు యం. నర్సింహులుగారు ఒక హాస్టల్ విద్యార్థి చనిపోయిన విషయానికి సంబంధించి పిటీషన్ ఇచ్చారు. దానికి సమాధానం ఇస్తున్నాను. ఈ నెల 23వ తేదీన భువనగిరిలోని ఎ.పి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్‌లోప్రమాదవశాత్తూ 6వ తరగతి చదువుతున్న బండ్ల రమేష్ అనే విద్యార్థి మృతి చెందడం జరిగింది. ఆ పాఠశాల కోసం ప్రభుత్వం పంపించిన పాదరక్షలను డి.సి.ఎం. వ్యాన్‌నుండి క్రిందికి దించుతున్నప్పుడు ఈ ప్రమాదం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని గౌరవ శాసనసభ్యులు ఈ ప్రమాదం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీ యం. నర్సింహులుగారు గౌరవ స్పీకర్‌గారి ద్వారా నాకు తెలియజేసారు. ఈ నెల 25వ తేదీన సాయంత్రం నల్లగొండ జిల్లా,సూర్యాపేట మండలంలోని అరెగూడెం గ్రామానికి నేను స్వయంగా వెళ్ళి మృతిచెందిన విద్యార్థి తల్లిదండ్రులను పరామర్శించాను. ఈ సంఘటనకు బాధ్యులైన ప్రిన్సిపాల్‌ను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. అట్లాగే మృతుని కుటుంబానికి లక్ష రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించడం, డ్రైవర్‌ను అరెస్టు చేయడం, వ్యాన్‌ను సీజ్ చేయడం జరిగింది.

304 నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు:

1. పొగాకు కొనుగోలు చేయనందువల్ల పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి.

డా. డి. శివరాం(కందుకూరు):– అధ్యక్షా, నేను గంట నుంచి ఎదురు చూస్తున్నాను. చాలా దురదృష్టకరం...

(అంతరాయం)

పొగాకు రైతుల దురదృష్టాన్ని గురించి మాట్లాడుతుంటే కూడా బాధపడితే ఎట్లా? పొగాకు రైతుల దురదృష్టం. మన రాష్ట్రంలో నూటికి 80 మంది వ్యవసాయంమీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారు. కష్టపడి బాగా పండించిన రోజు రైతులు చాలా ఆనందంగా ఉంటారు. కాని మా దురదృష్టం ఏమిటో కాని పొగాకు పంట బాగా వచ్చినా పొగాకు రైతులకు దానిని అమ్ముకునే యోగ్యత లేకుండా పోయింది. వారు బ్లాక్‌మెయిల్ చేయబడుతున్నారు. వారి ఆస్తులన్నింటినీ తాకట్టు పెట్టి, వారి భార్య మెడలలోని బంగారు సొమ్ములను తాకట్టు పెట్టి కష్టపడి పంట పండించి, క్యూర్ చేయించి, ప్యాకింగ్ చేయించి పెట్టినా ఈ వ్యాపారస్థులు – ఎవరైతే మాకు ఇంత క్వాంటిటీ కావాలి, ఇంత క్వాంటిటీ అయితే కొంటామని టొబాకో బోర్డుకు ఇచ్చిన ఎస్యూరెన్స్ మేరకైనా పొగాకును కొనకుండా వుంటే అప్పులలో కూరుకుపోయిన రైతులు వాటిని తీర్చలేక, పంటను అమ్ముకోలేని పరిస్థితి వుంటే వారు ఏమౌతారు, వారి కుటుంబాల

భవిష్యత్తు ఏమౌతుంది, 'వారి ప్రాణాలు ఏమౌతాయని నేను బాధపడుతున్నాను. ఈ తరుణంలో ఈ సభలోని శాసనసభ్యులందరూ రాజకీయాలకు, పార్టీలకు అతీతంగా ఈ పరిస్థితిని అవలోకించి వారి సహాయానికి రావలసిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను ప్రతి సంవత్సరం కూడా ఈ ఇబ్బంది వస్తున్నది. అందువల్ల వ్యాపారస్థుల దయాదాక్షిణ్యాలకు లోన్నై ఆధారపడే ఈ పంట మాకు వద్దు. మేము పండించము అని రైతులు చెపితే మళ్ళీ ఒక ప్రక్క దానికి ఎట్రాక్షన్ కలగజేయడం, మీరు పంట పండించండి, మీకు ఇంత ఎక్కువ డబ్బులు ఇస్తామని పొగాకు పంట లేని ఏరియాలలో కూడా స్ప్రెడ్ చేయడంవల్ల రైతులు బాధాకరమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొబోతున్నారు. పొగాకు రైతులు 15 సంవత్సరాల క్రితం టొబాకో బోర్డును సాధించుకొన్నారు. అలాంటి టొబాకో బోర్డు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వున్న రైతులకు 40 వేల బ్యారన్లకు అవకాశం ఇచ్చారు. వారి లెక్క ప్రకారం మొత్తం 100 మిలియన్ కిలోలు అమ్మే అవకాశం కలుగజేసారు. అయితే దానిని కూడా కొనలేదు. ఈ టొబాకో ఇండస్ట్రీ ద్వారా కేంద్రానికి రమారమి 6వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తున్నది. కేంద్రానికి 6 వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని తెచ్చిపెట్టే పొగాకు రైతుకు ఈ రోజు కేంద్ర సహాయం చేయడానికి ముందుకు రాని పరిస్థితి మన ముందు వుంది. గత సంవత్సరం కూడా చూశాం. ఆనాడు చంద్రబాబునాయుడుగారి నేతృత్వంలోని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రంతో చర్చలు జరిపి కొంతవరకు సహాయం చేయడం జరిగింది.

12.20 మ. ఆ తరువాత కూడా యీ వ్యాపారస్థులు, వారియొక్క కుతంత్రాలతో, బ్లాక్‌మేలింగు చేసి ఆనాడు, మాకు 100 మిలియన్ కిలోలు కావాలని చెప్పడం జరిగింది. రైతుల బాధ మీకు తెలుసు. అవకాశం వుంటే, ఇంకా ఎక్కువగా పంటను పండించాలని రైతులు కోరుకుంటారు. పొగాకు బోర్డు సరైన రూల్సు పాటించగలిగితే, బాగుండేది. దానికి అధికారం లేనందువల్ల రైతులను మట్టిలో తొక్కుతున్నారు. దీనికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మినిస్ట్రీ ఆఫ్ కామర్సుగాని, 6వేల కోట్ల రూపాయలు రైతులకు రావలసినవి రాకుండా వ్యాపారులు కుమ్మక్కై చేస్తున్నారు. "పాలు తాగిన రొమ్మును గుద్దుతున్నట్టు"గా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పొగాకు రైతులకు ఎలాంటి సహాయం చేయులేని పరిస్థితి ఉంది. పొగాకు బోర్డులో 26 మెంబర్సు వుంటే, అందులో నలుగురు ఆంధ్రా నుంచి, ఇద్దరు కర్నాటక నుంచి వున్నారు. కొంతమంది వ్యాపారస్థులు వెస్టెడ్ ఇంటరెస్టు కొరకు రైతుల నుండి పొగాకు కొని ఎక్స్‌పోర్టు చేసేవారు, వారి ప్రయోజనం కోసం పాటుపడుతున్నారు. కాని, రైతులయొక్క సంక్షేమంగాని, ప్రయోజనం గాని చూడడానికి ముందుకు ఏమాత్రం రావడం లేదు. దీనిని కరెక్టు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎక్కువ పండించడం చేత 5 పర్సెంటు, 10 పర్సెంటు పెనాల్టీ డబ్బులు కలెక్టు చేసిన ఈ ప్రభుత్వం రైతుల యొక్క కష్టకాలంలో ఆదుకోవడం లేదు. మన ముందున్న సమస్య. రైతులకు

సహాయం చేస్తామా, రైతుల బాగోగులు చూస్తామా, లేదా రైతులను ఆత్మహత్యలవైపు పురిగొల్పుతున్నామా అనే విషయం చూడడం లేదు. ఈ విషయంలో చంద్రబాబు నాయుడుగారు చాలాసార్లు ఇంటర్‌ఫియర్ అయ్యారు. యూనియన్ కామర్సు మినిస్ట్రికి లెటర్ వ్రాసారు ఫోన్‌లో మాట్లాడారు. ఇది 'దున్నపోతు మీద వర్షం పడ్డట్లు' ఉంది. స్పర్శ జ్ఞానం వున్నట్లు కనిపించడం లేదు. దీనిని ఏకగ్రీవంగా రాజకీయ పార్టీల వారందరూ కలిసి యీ పరిస్థితిని యీ రైతులయొక్క దుస్థితిని వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చి సరిదిద్దవలసిన అవసరం వుంది. నిన్న తెలుగుదేశం పార్టీ మీటింగు జరిగింది రైతులు ఏ పరిస్థితుల్లో ఉన్నారంటే, పొగాకు పండించడంలో మాకు హాలీడే కావాలి. లేకపోతే వచ్చే సంవత్సరం తీవ్ర పరిస్థితుల్లోకి పోతాము. ఉన్నది కాస్త నాశనం అవుతుందని చెప్పుతావుంటే, దానికి కూడా టొబాకో బోర్డు నుంచి సరైన స్పందన లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రిప్రజెంటేటివ్స్‌కు రైతులు రిక్వెస్టు చేశారు. అయ్యా, మా పంటను అయినా కొనండి. లేదా మమ్మల్ని పంట ఆపుకోమనండి? కొనరు – ఆపుకోవడానికి ఎలా చేయరు? ఆ విధంగా రైతులను పాతాళంలోకి తొక్కివేసే పరిస్థితులు కల్పిస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క డైరెక్టు ఇన్‌వాల్వుమెంటు లేకపోయినా, రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడాలని, చంద్రబాబునాయుడు–తెలుగుదేశం పార్టీ దీన్ని పూర్తిస్థాయిలో చేపట్టి, మిగతా పక్షాల రాజకీయ పార్టీలవారిని కూడా కాన్ఫిడెన్సులోకి తీసుకుని, సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో మాట్లాడి రైతులను పరిరక్షించాలి. మాకు అర్థం కానిది ఒక్కటే – ఈనాడు లిబరలైజేషన్ జరుగుతావుంది. ట్రేడ్ లిబరలైజేషన్ అంటున్నారు. ఒకే కంపెనీ గుత్తాధిపత్యంలో ఎందుకుండాలి? బహుళజాతి కంపెనీలున్నాయి. ఫారెన్ కంపెనీలు వున్నాయి. పొగాకు కంపెనీలు వున్నాయి. వీరందరినీ పార్టిసిపేట్ చేయవలసిందిగా కోరాలి. దానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు, మినిస్ట్రి ఆఫ్ కామర్సు ఏమి అనుకుంటున్నారో తెలియదు. ఎన్నో పంటలకు, ఎన్నో పరిశ్రమలకు ఎలా చేస్తున్నారు. ఇతర దేశస్థులు నేరుగా వచ్చి కంపెనీలు పెట్టడానికి, స్వంత కంపెనీలకు ఎక్స్‌పోర్టింగ్‌కు అవకాశం యిచ్చి, పార్టిసిపేట్‌చేసే అవకాశాన్ని ఎందుకు పొగాకు బోర్డు కలుగచేయడం లేదు. మాకు అర్థం కాని విషయం యిది – 1–2 కంపెనీలు వున్నా మిగతా వారిని రానీయకుండా గుత్తాధిపత్యం వుండాలని ఇంటరెస్టు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వుందో ఏమో తెలియదు కాని రైతులను ఆదుకునే పరిస్థితి లేదు. ఈనాడు రైతుల పరిస్థితులు క్రూరంగా ఉన్నాయి. రైతులందరూ ఆందోళనలో వున్నారు. దీనికి మీరందరూ సహాయం చేయవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. ఈనాడు టొబాకో బోర్డులోని మెంబర్ల సంఖ్యను పెంచాలి. టొబాకో బోర్డు వీరందరి చేత కొనిపించాలి. కొనని వారికి రైతులమీద పెనాల్టీ వేసినట్లు వీరి మీద కూడా పెనాల్టీ వేయాలి. ఏదో ఒక విధమైన శిక్ష కొననివారిపై వేయాలి. ఇలా చేసి, ఇంకా సెంట్రల్ గవర్నమెంటుయొక్క ఎస్.టి.సి. ద్వారా కామర్సు మినిస్ట్రివారితో టొబాకో బోర్డు వారిని రైతులవద్ద వున్న పొగాకు నిల్వలను కొనిపించి రైతులను కాపాడవలసిన బాధ్యత

వుంది. మనమందరం కలిసి పూర్తిస్థాయిలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రైతుల యొక్క దుస్థితిని తెలియచేయాలి. కొన్ని సబ్సిడీలను తగ్గించాము. కాని, రైతుల యొక్క రేట్లను మాత్రం పెంచలేదు. ఎరువుల రేట్లు, మిగతా వాటి రేట్లు పెరిగితే ఈ రైతుల, పంటల ధరలు మాత్రం పెరగడం లేదు. ఎలాంటి సహాయం వారికి చేయడం లేదు. ఈ విషయం మనస్సులో పెట్టుకుని రైతులను పూర్తిగా కాపాడాలని కోరుచున్నాను దీని విషయంలో అన్ని రాజకీయ పార్టీల వారి సహకారం కోరుచున్నాను. ఆంధ్రరాష్ట్ర పొగాకు రైతుల సంక్షేమం కొరకు సహాయం చేయకపోతే వేలాదిమంది కుటుంబాలు – సుమారు 45వేల కుటుంబాలను దుర్భర పరిస్థితులలోకి నెట్టుతున్నామని తెలియచేసుకుంటూ యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌తో మాట్లాడి, ఇక్కడ నుండి మంత్రులను డెప్యూటేట్ చేసి, అన్ని పక్షాల నాయకులను పంపించి, పూర్తి స్థాయిలో కృషిచేసి, యీ రైతులను ఆదుకోవలసిందిగా కోరుకుంటూ, నేను ఒక రెజల్యూషన్ చదువుచున్నాను. Since tobacco traders are not coming forward for the purchase of tobacco, the Central Government should press the traders for the purchase of tobacco immediately on remunerative prices. In addition to the above, the State Trading Corporation may be permitted to outer the tobacco market by alloting funds from Central Government with a direction to purchase the tobacco on remunerative prices, so as to create competition in the market. Since the backlogs of tobacco stocks are more than the domestic as well as export demand, the only solution is to declare the next year as Crop Holiday. The meeting opined that as every year there used tobe crisis in tobacco marketing, there is every need to from a Price Stabilisation Corporation by the Central Government, and funds to be allotted to it by way of diverting atleast one per cent of excise duty on tobacco every year, and to regulate tobacco crop marketing and prices, necessary amendments to be made to the Tobacco Board immediately and we would also ask the foreign traders to not only purchasetobacco in the Indian market but also allow the manufacture of cigarettes in India. During the last season, penalities were imposed on excess production, at the rate of Rs.2.00 kilo and 5% on sale amount, should be returned to the growers as they are not fulfilling their demands.

We would also request the State Government to take the help of MLAs available in the House and press the Central Government and see that tobacco farmers are safeguarded.

Thank you very much Madam Speaker.

శ్రీ వి. వేణుగోపాలరెడ్డి (కావలి):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్న పొగాకు రైతులు చాలా దీనావస్థలో ఉన్నారు. రైతులందరు కూడా మిడిల్‌క్లాసు, లోయర్ మిడిల్‌క్లాసుగా ఉన్నారు. వారు ప్రతి సంవత్సరం పండించినా కూడా తగిన గిట్టుబాటు ధరలు రావడంలేదు. ఈ విషయంలో గత నెల రోజులనుంచి రైతులు ఆందోళనకు దిగారు. ఈ విషయం నిన్న బోర్డుతో మాట్లాడడం జరిగింది. పొగాకును ప్లాంటేషన్ చేయాలంటే ఏమైనా నియమనిబంధనలున్నాయా? ఎవరు అయినా పండించ వచ్చా? పండించడానికి రెగ్యులేషన్ వుందా? దానికి లిమిటెడ్ రెగ్యులేషన్ పెట్టి, రైతులను ఆదుకోవడానికి అవకాశం వుందా? ఒకసారి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుచున్నాను. గత 4-5 సంవత్సరాలుగా కరెక్టు రెగ్యులేషన్ లేకుండా ఎక్కువ పంటలు పండించడం జరిగింది. దీనివల్ల రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు రావడంలేదు. ప్రతి సంవత్సరం ఫెర్టిలైజర్స్ పెరిగినా, లేబర్ వేతనాలు పెరిగినా, పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు తక్కువ వస్తున్నాయి. రైతులు ఆందోళన చేయవలసి అవసరం ఉంది. గతంలో రూ.50 కేజి వుంటే, ఇప్పుడు రు.42 కే.జి చేయడం - ఒక విధంగా దురదృష్టం. అదే విధంగా

12.30 మ. మినిమం సపోర్టు ప్రైస్ క్రింద ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకూ మా నియోజక వర్గంలో కనిగిరి ప్లాట్‌ఫాంలో ఒక్క బిజినెస్ కూడా కాలేదు. అది కూడా రేటు చాలా తక్కువగా ఉంది. వచ్చిన ట్రేడర్స్ కూడా సరైన రేటు ఇవ్వడం లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దృష్టికి తీసుకువెళ్లి, ఎస్.టి.సి.ని తెచ్చి, మినిమం గ్యారంటీ ప్రైస్ రావడానికి అవకాశం కల్పించాలి. శివరాంగారు చెప్పారు. క్రాప్ హాలీడే విషయంలో ఒక కమిటీ వేసి సాధ్యాసాధ్యాలు ఏమిటి, రైతులకు న్యాయం జరుగుతుందా, అన్యాయం జరుగుతుందా అనేది ఆలోచించాలి. ఇక్క మీటింగ్‌లో కర్నాటకలో రిప్రజెంటేటివ్స్ కానీ, అక్కడ గల రైతులు కానీ క్రాప్ హాలీడేకు ఒప్పుకోవడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతులకు క్రాప్ హాలీడే ఇస్తే నష్టం జరగడానికి అవకాశం ఉంది కనుక మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుపోయి, క్రాప్ హాలీడే ఇచ్చేట్లయితే సరైన నియమ నిబంధనలు పాటించేట్లు చెయ్యవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. బయ్యర్స్ మార్కెట్‌గా ఉంది కానీ సెల్లర్స్ మార్కెట్‌గా లేదు. సెల్లర్స్ మార్కెట్ కావాలంటే ఫారిన్ ట్రేడర్స్‌ను, ఫారిన్ బయ్యర్స్‌ని ఇక్కడ ఎలవ్‌చేసి, ఎక్కువగా గిట్టుబాటు ధర రావడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం ద్వారా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి. గిట్టుబాటు ధర విషయంలో, ఇతరత్రా విషయాలలో కూడా బోర్డు ఉంది. బోర్డులో గ్రోయర్స్‌కు ఎక్కువ రిప్రజంటేషన్ ఇవ్వాలి. 50 శాతం రిప్రజంటేషన్

కంటే ఎక్కువ ఇచ్చి, బోర్డు ద్వారా వారి సమస్యలు సాల్వ్ చెయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. హరిబాబు.- (విశాఖపట్నం):- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పొగాకు ఒక ప్రధానమైన వాణిజ్య పంట. మన దేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే పొగాకులో అతి ఎక్కువ భాగం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉత్పత్తి అవుతుంది. మన తరువాత కర్నాటక ఆ తరువాత ఒరిస్సా, మహారాష్ట్రలలో కొంతవరకూ జరుగుతుంది. ఈ పొగాకుకు సంబంధించి అనేక మంది రైతులు, వేలాది కుటుంబాలు దీనిమీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఎంతో కాలంగా పొగాకు పండించే అనుభవం రైతులకు ఉంది. ఎక్కువ పండించే సామర్థ్యం కూడా రైతులకు ఉంది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వస్తున్న మార్పుల దృష్ట్యా మనం పండిస్తున్న పొగాకు అమ్ముకోవడానికి కొంత ఇబ్బంది వస్తోంది. టొబాకో బోర్డు ప్రతి సంవత్సరం వ్యాపారస్తులతో, రైతులతో, సంబంధితులతో మాట్లాడి 'ప్రతి సంవత్సరం మీరు ఇంతకంటే పొగాకును పండించవద్దు, ఇంతమాత్రమే పండించాలి' అని క్రాప్ సైజ్‌ని ఫిక్స్ చెయ్యడం జరుగుతోంది. 100 [illegible] మిలియన్ కేజీల పొగాకు పండిస్తే మనం అమ్ముకునే పరిస్థితి ఉందని ఈ సంవత్సరం నిర్ణయించారు. రైతులు ఎక్కువగా అమ్ముకోలేకపోవడం, ప్రతి సంవత్సరం పొగాకు నిలువలు ఉన్నాయని, గిట్టుబాటు ధర రావడం లేదని, నష్టపోతున్నామనే సమస్య వస్తోంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని క్రాప్ సైజ్‌ని తగ్గించి, తక్కువ పంట [illegible] ఎక్కువ డిమాండ్ వచ్చి, అమ్ముకునే అవకాశం ఉంటుందని క్రాప్ సైజ్‌ని నిర్ణయించడం జరుగుతోంది. ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చి, కేంద్ర ప్రభుత్వం, ఎస్.టి.సి ద్వారా దాదాపు 3.5 మిలియన్ కేజీల పొగాకుని [illegible] కోట్ల పెట్టుబడితో కొన్నారు. ఎ.పి. టొబాకో గ్రోయర్స్ కోఆపరేటివ్ యూనియన్ లిమిటెడ్ 2.1 మిలియన్ టొబాకోను రు.14 కోట్ల పెట్టుబడితో కొన్నారు. చిన్న చిన్న వ్యాపారస్తులు, ఎక్స్‌పోర్టర్లుతో పెద్ద పెద్దవారు కొన్న పొగాకు దాదాపు 35 మిలియన్ కేజీలు నిలువ ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. టొబాకో బోర్డు ఆథరైజ్డ్ పంట పండించాలని రైతులకు పర్మిషన్ ఇచ్చారు. దానిని ఉల్లంఘించి, ఎక్కువగా పండించిన పంట 34.5 మిలియన్ కిలోలు రాష్ట్రంలో ఉంది. కర్నాటకలో సర్‌ప్లస్ దాదాపు 6 మిలియన్ కిలోలు నిలువ ఉంది. అంతా కలిసి మొత్తం 71.55 కిలోల ప్యాక్డ్ టొబాకో నిలువ ఉన్న పరిస్థితి చూస్తున్నాము. 71 మిలియన్ కిలోల ప్యాక్డ్ టొబాకో అంటే అగ్రం పొగాకు - ముడి ఆకున లెక్క వేస్తే సుమారు 110 మిలియన్ కిలోలు గ్రీన్ లీఫ్ టొబాకో నిలువ ఉన్నట్లు, ఫిక్స్‌డ్ క్రాప్ సైజ్ దాదాపు 100 మిలియన్ కిలోలు ఉంది. రెండు సంవత్సరాల పంట కలిపితే 210 మిలియన్ కిలోల టొబాకో మన వద్ద ఉంది. క్రాప్ అందరితో మాట్లాడిన తరువాత టొబాకో 100 మిలియన్ కిలోలు నిలువ ఉండడం వల్ల ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. వ్యాపారస్తులు, రైతులు పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంతో పెట్టి, ధరలు నిర్ణయించారు. బ్లాక్ సాయిల్‌లో పండించిన దానికి కిలో రు.29.50 పైసలకు కొనాలని ఉంది. సదరన్ లైట్ సాయిల్‌లో పండించిన దానికి కిలోకు రు.38కు కొనాలని, నార్దన్ లైట్ సాయిల్‌లో పండించిన దానికి రు.36 కిలోకు కొనాలని

28 మార్చి, 2000.

304న నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు: 1. పొగాకు కొనుగోలు చేయ సందువల్ల పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి

అని క్వాన్ కానీ వ్యాపారస్థులకు ఎగుమతి చేసుకోడానికి అవకాశం లేకపోవడంవల్ల వారు కొనడానికి ముందుకు రావడం లేదు. ఇంతకు ముందు పరిస్థితి ఏమంటే టొబాకో బోర్డు ఈ పంట వెయ్యవద్దు అని చెప్పినా కానీ అనార్థరైజ్డ్‌గా వేసి ఎక్కువ పండిస్తున్నారు. ఆశ్చర్యం ఏమంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతాంగం పొగాకు ఎక్కువగా పండడంవల్ల, నష్టం వచ్చిందని, ఒక సంవత్సరం క్రాప్ హాలీడే ఇస్తే పొగాకుకు డిమాండ్ పెరుగుతుంది అనే ఆలోచనతో ఎ.పి. రైతులు కోరారు. నిన్న జరిగిన పొగాకు బోర్డు సమావేశంలో చర్చించారు. కర్నాటక వారు ముందుకు రావడం లేదు. నారుమళ్లు వేసుకున్నాం అనీ, వారు వెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని, క్రాప్ తగ్గించే వీలు లేదని, క్రాప్ హాలీడే ఒప్పుకోమని అన్నారు. అయినప్పటికీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌వారు క్రాప్ హాలీడే పాటిస్తాము అని ధృఢ నిర్ణయానికి వస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వం టొబాకో బోర్డు ద్వారా ఆలోచించి, క్రాప్ హాలీడే పాటించి, రాబోయే రోజులలో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పొగాకుకు మంచి డిమాండ్ వచ్చే విధంగా చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. క్రాప్ హాలీడేను సమర్థించవలసిన అవసరం ఉంది. శివరాంగారు చెప్పారు. వ్యాపారస్థులు రావడం లేదని అన్నారు. ఒక విషయం సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రపంచంలో ఎక్కడయినా సరే పొగాకుకు డిమాండ్ ఉంటే గవర్నమెంట్ పర్మిషన్ ఇచ్చే అవసరం లేదు. ఎవరయినా సరే ఎగుమతి చేసుకోడానికి అవకాశం ఉంది. ప్రపంచంలో డిమాండ్ రాలేదు కనుక ఎగుమతులకు అవకాశాలు లేకుండా పోయాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడెక్కడ డిమాండ్ ఉందో, ఏ ఏ కంపెనీలు ఏ ఏ దేశాలలో కొంటున్నాయో అనే దానిని ప్రభుత్వం టొబాకో బోర్డుద్వారా అవకాశాలు పరిశీలించి, రైతులకు, వ్యాపారస్థులకు సలహాలు ఇచ్చి, ఎక్కువ ఎగుమతులకు ప్రయత్నం చేస్తే, కొంత రైతులకు లాభం ఉంటుంది. ఈ సంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో క్రాప్ హాలీడేను పాటిస్తే వచ్చే సంవత్సరం కర్నాటక వారికి నచ్చచెప్పి, క్రాప్ హాలీడే పాటించేలా చర్యలు తీసుకుంటే పొగాకు రైతులకు లాభం కలుగుతుందనే మాట మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ డి. ఉమామహేశ్వరరావు:- గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినట్లు, అంతా మా రైతాంగం తప్పు అన్నట్లు మాట్లాడుతున్నారు. వాస్తవంగా చూస్తే ప్రతి సంవత్సరం వేలం మొదలైన తరువాత రైతులు రోడ్లమీదకు వచ్చేవారు. ఈ సంవత్సరం కొనుగోలు దారులు రాకపోవడంవల్ల రైతులు సంఘటితంగా వ్యాపారుల దోపిడీకి, నిర్లక్ష్యానికి వ్యతిరేకంగా రైతులు కలసికట్టుగా ఉండి ఆందోళన చేస్తున్నారు. విచిత్రం ఏమంటే పంటకు హాలీడే ఇవ్వండి అని స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత మొదటిసారిగా ఎ.పి. వర్జీనియా రైతు అడుగుతున్నాడు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమించిన విలియమ్స్ కమిటీ 1989లో 100 మిలియన్ కిలోలకు మించి పొగాకును వెయ్యరాదంటే, 1992లో పొగాకు బోర్డు వ్యాపారస్థుల వత్తిడికి లొంగి 6 వేల బ్యారన్స్‌కు పర్మిషన్ ఇచ్చారు.

12.40 మ. ఒక్కొక్క బ్యారన్‌కి 30 క్వింటాల్స్ నుంచి 40 క్వింటాల్స్ వరకు సామర్థ్యం ఉంది లక్షలాది రూపాయలుపెట్టి నిర్మించిన రైతుబ్యారన్స్ ఏ విధంగా ఖాళీ ఉంచుతారు. పొగాకు బోర్డు వ్యాపారస్థుల కోరిక మీద అడ్డగోలుగా బ్యారన్స్‌కు పర్మిషన్ ఇచ్చి 1[illegible] మిలియన్ కేజీలు పండించే విధంగా రైతులను ఏర్పాటుచేసి ఈరోజు ఎక్కువ పంట పండించారు కాబట్టి ఇది లేదని చెబుతున్నారు. అదీ కాకుండా వ్యాపారస్థులు 10[illegible] మిలియన్ కేజీలు కొంటామని ఇండెంట్ ఇచ్చి ఈ రోజు ఇండెంట్ ఇవ్వలేదు. ఇండెంట్ తప్పు ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. దీనిలో ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని గమనించాలి

పొగాకు బోర్డు సభ్యులు 26 మంది ఉంటే రైతు సోదరులు 6 మంది మాత్రం ఉన్నారు. ఆ అరుగురులో కూడ కర్నాటక నుంచి ఇద్దరు, ఆంధ్రరాష్ట్రం నుంచి నలుగురు ఉన్నారు. వంద వ్యాపారస్థులకు నలుగురు ప్రతినిధులు ఉన్నారు. ఇది ఎక్కడి న్యాయం? కేంద్ర ప్రభుత్వానికి గౌరవ సభ్యులు ఇవన్నీ వారి దృష్టికి తీసుకుపోవాలి, రైతాంగాన్ని ఆదుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఇవన్నీ కాకుండా పొగాకు రైతులను [illegible] ఎన్.ఎల్.ఎస్. ఎస్.ఎల్.ఎస్, ఎన్.టి.సి. సి.టి.ఎస్, ఎస్ ఎల్ ఎస్ అని అయిదు రకాలుగా పొగాకు రైతులను విభజించి పాలిస్తున్నారు పొగాకు బోర్డువారు. ఒకప్పుడు [illegible] దేశం డైరెక్టుగా వచ్చి మా నందిగామ ప్రాంతంలో [illegible] కొనుక్కొని వెళ్ళేవారు ఇవ్వాళ పొగాకు బోర్డువారు రకరకాలుగా విభజించి ఒక ప్రాంతంలో 2 క్వింటాల్స్, ఒక కేంద్రంలో 18 క్వింటాల్స్, ఒక కేంద్రంలో [illegible] క్వింటాల్స్ చెబుతున్నారు. ఈ రకంగా పొగాకు రైతును విభజించి పోటీ పెడుతున్నారు. ఇవన్నీ కాకుండా పొగాకు బోర్డువారు వారి నిర్ణయం లేకుండా ఎక్కడా కూడా పంట వేయడానికి అవకాశం లేదు. ఇవ్వాళ కర్నాటకలో నాటువేశారని కారణం చెబుతున్నారు. పొగాకు బోర్డు వారి నిర్ణయం లేకుండా ఏ విధంగా నాటువేశారని అడుగుతున్నాను. ఇవ్వాళ ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతాంగం 80 శాతం పంట పండిస్తున్నారు. ఆంధ్ర రైతుల కోరిక మేరకు క్రాప్ హాలిడే అడుగుతున్నారు. వేరే గత్యంతరం లేక అలా అడగవలసి వచ్చింది. అదే విధంగా ఇవ్వాళ పొగాకు పండించే రైతులకు పొగాకు మీద రు.500 కోట్లు వస్తుంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు ఫారిన్ ఎక్చేంజి కాని, ఎక్సయిజ్ డ్యూటీ మీద కాని రు.6000 కోట్లు వస్తుంది. వ్యాపారస్థులకు రు.1000 కోట్లు వస్తుంది. దగ్గర దగ్గర రు.7 వేల కోట్లు వ్యాపారస్థులకు కాని, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కాని వస్తుంటే మేము అడుగుతున్నది ఈ సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కోవడానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ముందుకు రావాలి. పొగాకు రైతు కోరిన విధంగా క్రాప్ హాలిడే ఇచ్చి రైతులు పండించిన 140 మిలియన్ కేజీలు, కర్నాటక దగ్గర ఉన్న 40 మిలియన్ కేజీలు అదే విధంగా బ్యాక్ స్టాక్ 40 కేజీలు మొత్తం ఈ 200 మిలియన్ కేజీలను రెండు సంవత్సరాలకు స్టాక్ ఉంచి పొగాకు రైతులకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చే విధంగా చేయాలి అదే విధంగా క్రాప్ హాలిడే ఇచ్చినట్లయితే వచ్చే సంవత్సరానికి వేరే పంట పండించుకునే విధంగా వీలు ఉంటుంది ఆ విధంగా రైతుకు రేటు వచ్చే విధంగా అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి దీనికి కన్సిడర్ చేయమని అడుగుతున్నాను.

ఇది కాకుండా స్టెబిలైజేషన్ కార్పొరేషన్ ఒకటి ఏర్పాటు చేసి సిగరెట్స్ మీద, సినిమా కాని ఎక్సయిజ్ డ్యూటీ ఫారిన్ ఎక్స్చేంజ్ మీద ఒక శాతం స్టెబిలైజేషన్ పర్పొసెస్ కు నిధులు ఏర్పాటుచేసి పొగాకు కొనే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం స్పందించే విధంగా సోదర సభ్యులు కూడ సహకరించి క్రాప్ హాలీడే, అదే విధంగా అధికార యంత్రాంగం ఉండే విధంగా, ఏ విధంగా అయితే వ్యాపారస్థులు కేంద్రంలో రైతులు రాకుండా ఉండేవిధంగా చేసి రైతుల జీవితాలతో 40 రోజుల నుంచి ఆడుకుంటున్నారు. వారిమీద చర్య తీసుకునే విధంగా సభ్యులు సోదర సభ్యులు అందరూ కలసి రావాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. రెక్కాడితే కాని, డొక్కాడని రైతు పరిస్థితి గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా మనం ఈ రాష్ట్రంలో చూస్తున్నాము. పంట పండించడం, పంట పండించిన తరువాత ఎరువుల రేట్లు పెరిగి, వారికి కావలసిన ఆర్థిక స్థోమత కూడ మనం కల్పించలేకపోతున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం ఎన్నో వందల మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకునే సంఘటనలు చూస్తున్నాము ఇప్పుడే కాదు గత అసెంబ్లీలో కూడ మీరు ఉన్నారు. ఎన్నోసార్లు ఈ అసెంబ్లీలో పత్తి రైతు విషయంలో కాని, మిర్చి పండించిన రైతుల విషయంలో కాని, పొగాకు పండించిన రైతుల విషయంలో కాని చాలాసార్లు ఈ హౌస్‌లో చర్చించుకున్న విషయం ఉంది. కాని దురదృష్టం ఏమంటే ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలిస్తున్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలోనే ఈ సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. 1984లో ఒకసారి పొగాకు పండించిన రైతులు ప్రకాశం జిల్లాలో అప్పుడున్న ముఖ్యమంత్రి స్వర్గీయ ఎన్.టి.రామారావుగారు పోతుంటే రాస్తా రోకో చేస్తే కాల్పులు జరిపి వారి శవాల మీదుగా వెళ్లిన సంఘటన ఉంది. అలాగే ద 1996-97 లో పత్తి రైతుకు గిట్టుబాటు ధర లేక అల్లాడుతుంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారి సహాయ సహకారాలతో కేంద్ర ప్రభుత్వం నడుస్తుంటే కూడ సి.సి.ఐ. చేత పత్తి కొనిపించే పరిస్థితి తీసుకు రాకుండా చేయడంవల్లనే గత మూడు సంవత్సరాలుగా మనం పత్తి రైతుల ఆత్మహత్యలు చూస్తున్నాము 1995లో ఒకసారి గుర్తు చేసుకుంటే ఇదే పరిస్థితి, పొగాకు పండించిన రైతులకు ఏర్పడితే ఆ రోజు రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి విజయ భాస్కరరెడ్డిగారు స్పీకర్‌గారి అధ్యక్షతన అన్ని పార్టీల నుంచి డెలిగేషన్ పంపించి ప్రధాన మంత్రి పైన వత్తిడి తెచ్చి రు.100 కోట్లు రక్షకు పెట్టుబడి పెట్టించి మన రాష్ట్రంలో పండించిన పంటను కొనిపించారు. ఆ రోజు మిర్చి పరిస్థితి అదే ఉంటే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించి నాఫెడ్, మార్క్‌ఫెడ్ రెండూ కలసి ఈ రాష్ట్రంలో పండించిన మిర్చిని మొట్టమొదటిసారిగా నాఫెడ్ ఈ రాష్ట్రానికి వచ్చి కొనే సంప్రదాయం ఆ రోజునుంచే బిగిన్ అయింది. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతులను ఆదుకోవడానికి అక్కడున్న ప్రభుత్వమే ఇది

టొబాకో బోర్డు బాధ్యతా, లేక కేంద్ర ప్రభుత్వం బాధ్యతా, రైతుల తప్పా అనే విధంగా మాట్లాడుతూ బి.జె.పి. వారు రైతుల తప్పు అన్నారు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారు మాట్లాడుతూ కేంద్ర ప్రభుత్వం వారి తప్పు అన్నారు పెట్టుబడి పెట్టి కష్టపడి సంపాదించి ఎండనక, వాన అనక ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు తట్టుకుని పండించారు ఈ సంవత్సరం వంద మిలియన్ కేజీలకు టుబాకో బోర్డు బాండ్స్ ఇష్యూ చేసింది. వంద మిలియన్ కేజీలకు బాండ్స్ ఇష్యూ చేసిన మేరకు పొగాకు కొనిపించడానికి మీరు సిద్ధంగా ఉన్నారా? మీరు ప్రధాన మంత్రితో మాట్లాడేదానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా? ఎక్సెస్ పండించిన దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి కొనుక్కునే పరిస్థితి వస్తే మీరు ప్రధాన మంత్రిగారిని ఒప్పించండి. The Tobacco Board is part and parcel of the Government. It is a Government Organisation. వారి దోవన వారిని పంపించేసే బాధ్యత కాదు. గవర్నమెంట్ నియంత్రణ ఉన్నప్పుడు మీరు వంద మిలియన్ కేజీలు ఏదయితే టొబాకో బోర్డు పండించమని ట్రేడర్స్‌తో మాట్లాడి రైతులకు బాండ్స్ ఇష్యూచేశారో ఆ బాండ్స్ మేరకు కొనిపిస్తారా? ఇవన్నీ కాదని, రైతులను గాలికి వదిలివేసి ఎంతో ఖర్చుపెట్టి పండించిన పంట అమ్ముడుపోక – మొన్న మూడు బస్సులు వేసుకుని హైదరాబాదు వచ్చి యాజిటేషన్ చేశారు ఇవన్నీ చేయాలంటే ఎంత ఖర్చుతో కుడుకున్న పరిస్థితో, రాష్ట్రంలోని రైతుల పరిస్థితి ఎంత దారుణంగా, అధ్వాన్నంగా ఉందో చూడండి. రాష్ట్రప్రభుత్వం నిద్రపోయిందా? కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మీరు భాగస్వాములుగా ఉన్నారు మీరు కూడ వారిని సపోర్టు చేస్తున్నారు. ప్రధాన మంత్రిగారిని ఒప్పించి, బిల్ క్లింటన్‌ను ఒప్పించి తీసుకు రాగలిగిన సత్తా ఉందని చెప్పుకునే పరిస్థితి ఉంది. రష్యాకు మనం పండించిన పొగాకు వెళుతుంది ఈ రోజున రష్యా ఆర్థిక పరిస్థితి ఛిన్నాభిన్నంగా కావడంవల్ల మన దేశంలో పండించిన పొగాకు కొనలేక మన రైతు ఈ పరిస్థితికి రావడానికి జరిగింది.

ఏదయితే 1996లో కేంద్ర ప్రభుత్వం రష్యాకు రు.100 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టి మన రైతు దగ్గర నుంచి కొనిపించిందో ఆ విధంగా పెట్టుబడి పెట్టించి కొనిపించండి. లేదా ఎప్.టి.సి. ద్వారా రైతుల దగ్గర ఉన్న పొగాకు మొత్తం కొనిపించే చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిని కోరుతున్నాను. క్రాప్ హాలీడే కావాలని అడిగే దుస్థితికి రైతు పరిస్థితిని తీసుకువచ్చారు. క్రాప్ హాలీడే వల్ల రైతులకు మేలు జరుగుతుందా? లేక ట్రేడర్స్‌కి మేలు జరుగుతుందా? ఒక్కసారి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే గత రెండు సంవత్సరాలుగా ట్రేడర్స్ దగ్గర కొన్ని వేల మిలియన్ కేజీలు ఆగిపోయిన పరిస్థితి. ప్రభుత్వం నిద్రపోతున్నందువల్ల,

12.50 మ. ప్రభుత్వం చేతకానితనం వల్ల రైతుకు ఈ పరిస్థితి ఏర్పడిందన్నీ సభాముఖంగా చెబుతున్నాను ఈ రోజు రైతు దగ్గర ఉన్న పొగాకును కేంద్రప్రభుత్వం కొంటుందో, మీరు కొంటారో నాకు తెలియదు. కాని యస్.టి.సి. ద్వారా రైతు దగ్గర ఉన్న పొగాకును మీరు కొని తరువాత దేవి

గురించయినా ఆలోచన చేయండని సభాముఖంగా తమద్వారా డిమాండ్ చేస్తున్నాను. పొగాకు పండించిన రైతును ఆదుకోవలసిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వం మీదనే కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద కూడా ఉంది. వారు మన రైతులు. వారిని ఆదుకోవడం కోసం ఈ ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ రకంగా యాజిటేషన్ చేస్తూ వుంటే, ఆ రైతులకు మీరే నాయకత్వం వహించి కేంద్ర ప్రభుత్వానిదే తప్పని, తమది ఏమీ లేదని చేతులు దులిపే పద్ధతి మంచిది కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంతోబాటు మీకు కూడా బాధ్యత ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మీరు భాగస్వాములుగా వున్నారు. మీరు కూడా బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇమీడియేట్‌గా బాధ్యత తీసుకొని రైతును ఆదుకోవలసిందిగా తమద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

*Sri B. Shobhanadreeshwar Rao:- Tobacco Board has informed that only 7 traders have entered the market so far and they are very choosy in their purchases.

2. The manufacturers and exporters have indicated a crop requirement of 103.55 M.Kgs. while Indian Tobacco Association (ITA) had requested the Board to fix production target of 100 M.Kgs. for the entire trade. In view of Lukewarm participation of buyers in the Auction Platforms. Tobacco Board had addressed the individual exporters who have indicated the requirement at the time of fixing the crop size and requested them to participate in auctions. Some of the exporters have replied that they are beset with financial problems on account of carryover stocks and no indication from their foreign customers so far. After commencement of market, auction was held not even on a single day at 7 Auction Platforms (Nandigama, Kanchikacherla, Guntur, Ongole I and II, Kaigiri and Medarametla) due to non participation of buyers of grower's decision not to offer bales for auction due to lack of competition. The present situation is that, the auctions have not been taking place in all 21 Platforms from 11.3.2000.

* An asterisk mark before the name indicates confirmation by the Member.

3. The reasons for poor participation of buyers and lack of competition in the market are:

(i) Huge carryover stocks of about 97,600 tonnes with the tobacco traders.

(ii) Non confirmation of Export orders from foreign customers.

(iii) Small dealers numbering around 3000 who purchase abvoe 20 to 30% of the crops are struck up with huge carryover stocks.

4. The Board has also stated that as on 10.3.2000 (the day of last auction) a quantity of 0.22 K.Gs of Tobacco was marketed at an average price of Rs.41.08/Kg. against 1.95 M.Kgs. of Tobacco sold at an average price Rs.45.08/K.G. during the corresponding period of last year. Further, the growers of all the Auction platforms have decided not to offer bales for auction till the following demans are considered;

(i) Declaration of Crop holiday for the next crop season i.e., 2000-2001 both Andhra Pradesh and Karnataka.

(ii) Government Agencies like STC of India Ltd., should enter the market and stabilise the prices.

5. Accordingly Tobacco Board has called for a special meeting of the Board on 27.3.2000 to deliberate on Crop Holiday. Government of India have commenced a meeting of all manufacturers and exporters on 25.3.2000 to find ways to restore normal auction process.

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చాలా ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ముఖ్యంగా పొగాకు పంటకు సంబంధించి, పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సంక్షోభపరిస్థితులను గురించి తెలియజేశారు. వాస్తవంగా రైతు ఎంత చిన్నవాడైనా, తనకున్న భూమిలో ప్రతి అంగుళం సాగుచేయాలని, మంచి పంట పండించాలని, మంచి ఆదాయం పొందాలని

ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఈనాడు వేలాదిమంది రైతులు 'మేము టొబాకో పంట పండించాము'. అందుకు అనుగుణంగా టొబాకో బోర్డు నిర్ణయం తీసుకోవాలి' అని కోరే పరిస్థితి రావడం నిజంగా చాలా బాధాకరం. టొబాకో పంట విషయంలో మొదటి నుండి కూడా ఫ్లక్చుయేషన్ వుంటూ వచ్చింది. ఒక సంవత్సరం పొగాకు పంటకు మంచి ధర వస్తే, మరుసటి సంవత్సరం ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో పండించడం, తద్వారా ప్రొడక్షన్ పెరిగి ధర పడిపోవడం, ఈ రకంగా ఫ్లక్చుయేషన్ ఏర్పడడం జరుగుతోంది. టొబాకో బోర్డు లేని సమయంలో పొగాకు రైతులకు కంపెనీలు సకాలంలో డబ్బు యివ్వక నానా యాతనలు పెట్టడం, సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు దెబ్బ తినడం జరుగుతూ వుండేది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో పార్లమెంటరీ కమిటీలు సూచించిన మీదట, రైతాంగం కోరిన మీదట పార్లమెంట్ తద్వారా యాక్టు తెచ్చి టొబాకో బోర్డును కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. పొగాకు పంటకు మనదేశంలో కంజమ్షన్ కొంత, ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి కొంత ఉంది. అందువల్ల ఈ పంటకు సంబంధించి ఫ్లక్చుయేషన్స్ లేకుండా ధరలను స్టెబిలైజ్ చేసి రైతులకు సరియగు ఆదాయం అందించడం కోసం, రైతుల ఇంటరెస్ట్సును ప్రొటెక్టు చేయడం కోసం, ఇండస్ట్రీ యింటరెస్ట్సును ప్రొటెక్టు చేయడం కోసం టొబాకో బోర్డును కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. భారత దేశంలో ఏ యితర పంటకు లేని రెగ్యులేషన్ ఈ పంటకు వుంది. పొగాకు పండించే రైతు తాను పండించబోయే విస్తీర్ణం టొబాకో బోర్డు దగ్గర రిజిస్టర్డ్ చేయాలి. పండించిన పొగాకును ఎక్కడ క్యూరింగ్ చేయాలో, ఆ బేరన్ కూడా రిజిస్టర్ చేయాలి తాను పండించిన పొగాకును తన యిష్టం వచ్చినట్లుగా అమ్మడం కాకుండా తప్పనిసరిగా టొబాకో బోర్డ్ ఆక్షన్ ఫ్లాట్‌ఫారం ద్వారానే అమ్మాలి. విస్తీర్ణం, ప్రొడక్షన్, మార్కెటింగ్ ఈ మూడు దశల్లో కూడా దీన్ని రెగ్యులేట్ చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేయబడ్డాయి. అయినప్పటికీ యిందులో కొన్ని సంక్షోభాలు యిప్పటికీ వస్తూ వున్నాయి. అయితే ఒక ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామం ఏమిటంటే రైతులకు సంబంధించి నంతవరకు 15 రోజుల్లో రెండు విడతలుగా డబ్బు యివ్వాలనే నిబంధన వచ్చింది. ఈ విధమైన సెటప్ వుండడంవల్ల ఫైనాన్షియల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్ పొగాకు రైతులకు లోన్స్ యిచ్చి, వారి దగ్గరకు చెక్స్ పోతాయి కాబట్టి రికవరీ అవకాశాలు వచ్చాయి. ఆర్థిక సంస్థల నుండి క్రెడిట్ పొందే అవకాశం షుగర్ గ్రోయర్స్‌కు లాగానే వీరికి కూడా ఏర్పడింది. ప్రస్తుత సంక్షోభానికి కారణంఏమంటే 101 మిలియన్ కేజీలు పండించాలని

1-00 మ. టార్గెట్‌గా పెట్టుకుంటే, దాదాపు 140 మిలియన్ కేజీల టొబాకో ఉత్పత్తి అయింది. దీనికి తోడు దాదాపుగా నిరుడు కూడా యిదే పరిస్థితి ఏర్పడింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రిగారు ముఖ్యంగా చొరవ తీసుకొని ప్రధాన మంత్రితో, కేంద్రంలో మన్న వాణిజ్యశాఖ మంత్రితో, అదే విధంగా అక్కడున్న ఆర్థిక మంత్రితో మాట్లాడి, గత సంవత్సరపు క్రాప్ విషయంలో మేక్సిమమ్ కృషి చేయబట్టి యస్.టి.సి. రంగంలోకి దిగి పొగాకు కొనుగోళ్ళను ప్రారంభించడం జరిగింది. పొగాకు

కొనుగోళ్లను ప్రారంభించచే దశలో కూడా నిదానంగా పోతామంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల సంక్షేమం కోసం రు.13 కోట్లు, ఆంధ్రప్రదేశ్ పొగాకు ఉత్పత్తిదారుల సహకార యూనియన్, ఒంగోలు వారికి అందజేసింది. అందువల్ల వారు కూడా టొబాకో మార్కెట్‌కు ఎంటర్ అయి కొనుగోళ్లు చేయడం జరిగింది. అందువలన మొట్టమొదట చాలా మందకొడిగా కొనుగోళ్లు జరిగినా, దాదాపు ఒక్క కాడ కూడా మిగలకుండా పొగాకు విడుదలై రైతులు హ్యాపీగా ఫీలయ్యారు. ఈ సంవత్సరం ముందు నుంచి కూడా టొబాకో బోర్డు కరపత్రాల రూపంలో రైతులను 'దయచేసి ఎక్కువ పంట వేయకండి. గత సంవత్సరపు స్టాక్స్ వున్నాయి. ఈ సంవత్సరం వేయవద్దు' అని పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేయడం జరిగింది. కరపత్రాలను రైతులకు యివ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పరంగా ప్రకటనలు చేశాము. అయినా యితర కొన్ని పంటలకన్నా కొన్ని ప్రాంతాలలోని రైతాంగం, యిది మెరుగైన పంట అని, ఒకేసారి ధర వస్తుందని, రైతుకు వుండే ఆశవల్ల, కోరికవల్ల వేయడం జరిగింది. ఈ ఆశే రైతులను ఈ పంట వేయడానికి పురికొల్పుతుంది. సెల్ఫ్ నియంత్రణ లేకపోవడంవల్ల, దూరదృష్టి లేకపోవడంవల్ల, పర్మిషన్ యిచ్చిన దానికన్నా ఎక్కువ ఏరియాలో ఈ పంట వేయడం వల్ల ఈ సంవత్సరం ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. నిరుడు వేసిన పంటలో 71 వేల టన్నుల పొగాకు మిగిలిపోయినట్లుగా గౌరవ సభ్యులు హరిబాబు చెప్పారు. ఆ నిల్వలు అలా వుండగా ఈ సంవత్సరం మళ్లీ 100 మిలియన్ కేజీల పొగాకుకు గాను 140 మిలియన్ కేజీల పొగాకు ఉత్పత్తి అయింది. ఈ సంవత్సరానికి క్రాప్ హాలీడే వుంటే మంచిదని రైతాంగం కోరడం జరిగింది. వన్ యియర్‌వరకు సరిపడ ప్రొడక్షన్ స్టాక్ గత సంవత్సరమే వుండడంవల్ల, ఈ సంవత్సరం ఎక్సెస్ ప్రొడక్షన్ వుండడం వల్ల వారు క్రాప్ హాలీడే కావాలని కోరారు. నిన్న టొబాకో బోర్డ్ మీటింగ్‌లో కూడా చర్చించాము. ఈ యొక్క వర్జీనియా ఫ్లేడ్ టొబాకో 70 నుండి 75 శాతం వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పండిస్తారు. 25 నుండి 30 శాతం వరకు కర్నాటకలో పండిస్తారు. ఇతర రకాల టొబాకో తక్కువ. నాటు పొగాకు చూయింగ్ కొరకు వాడతారు. కర్నాటక రైతు ప్రతినిధులు, శాసనసభ్యులు కూడా నిన్న పొగాకు ఉత్పత్తిదారులతో సమావేశం జరిపారు. టొబాకో బోర్డ్ మీటింగ్ జరిగినప్పుడు, కర్నాటక రైతులు క్రాప్ హాలీడేకి సుముఖత వ్యక్తం చేయలేదు అని తెలిసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పొగాకు రైతులయొక్క మనోభావాలను అర్థం చేసుకొని టొబాకో బోర్డులో, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు ప్రతినిధులు, వ్యాపార ప్రతినిధులు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఒక సంవత్సరం క్రాప్ హాలీడే కావాలని, ఆ రకంగా యిస్తే సముచితంగా వుంటుందని తమ అభిప్రాయాన్నిన వ్యక్తం చేశారు. ఏప్రిల్ మూడవ తేదీన న్యూ ఢిల్లీలో జరిగే సమావేశంలో అధికారికంగా నిర్ణయం తెలియజేస్తారని తెలిసింది. ఇక్కడ రైతుల దగ్గర ఉన్న పంట 100 మిలియన్ కేజీలు. మ్యాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ మీద, ఎక్స్‌పోర్టర్స్ మీద, ట్రేడర్స్ మీద కొనవలసిన తప్పనిసరి బాధ్యత ఉంది. ఎందుకంటే వారికి కావలసిన రిక్వయిర్‌మెంట్ గురించి వారు యిండికేట్ చేసిన తరువాత టొబాకో బోర్డులో వుండే, రైతు ప్రతినిధులు, అధికారులతో కలిసిన కమిటీ డెసిషన్

తీసుకుంటుంది. ఆ పరిస్థితుల్లో వారు కొనకుండా తాత్సారం చేయడం మంచిది కాదు. ఇటీవల మన రైతులు ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసి మాట్లాడారు. గౌరవసభ్యులు కూడా ఈ సమస్య గుర్తించి ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పారు ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీ వారితో మాట్లాడారు. నేను కూడా ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు అక్కడున్న గౌరవ పార్లమెంట్ సభ్యులతో కలిసి కామర్స్ మినిష్టర్ గారి దగ్గరకు వెళ్లి యస్.టి.సి.ని రంగంలోకి దింపి పొగాకును కొనుగోలు చేయించవలసినన అవసరం వుందని చెప్పడం జరిగింది. "గత సంవత్సరంలాగా ఈ సంవత్సరం కూడా వెంటనే యస్.టి.సి.ని రంగంలోకి దింపాలి టొబాకో బోర్డు దగ్గర ఈ ఏడు రు 14 కోట్లు రైతులనుండి అపరాధ రుసుంగా వసూలు చేసిన డబ్బు రడీగా ఉంది కాబట్టి మీరు తాత్సారం చేయకుండా కొనుగోలు ప్రారంభిస్తే మార్కెట్లో మాంద్యం సడలుతుంది. రెండవది – వంద మిలియన్ కేజీల పొగాకును కొంటామని, తమకు కావాలని చెప్పిన వ్యాపారులు, మ్యాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ను పిలిచి కంపల్సరీగా కొనేలా చూడండి" అని కూడా చెప్పడం జరిగింది. మార్చి 25వ తేదీన ఢిల్లీలో, సెక్రటరీ కామర్స్ మినిస్ట్రీ వారు మ్యానుఫ్యాక్చరర్స్ను పిలిచి మాట్లాడారు. 65 మిలియన్ కేజీల టొబాకో కొనాలని మ్యాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ యిండెంట్ యిచ్చారు తప్పకుండా 15 వారాలలో, ఏప్రిల్ ఆరవ తేదీనుండి మొదలుకొని 15 వారాల్లో తాము కంపల్సరీ కొనుగోలు చేస్తామని వారు కూడా అక్కడ ఎస్యూరెన్సు యిచ్చినట్లు తెలిసింది. ఎక్స్పోర్టర్స్, ట్రేడర్స్తో కూడా అదేవిధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం పిలిచి, మాట్లాడి వారు కావాలన్న 35 మిలియన్ కేజీల టొబాకో విషయంలో కూడా ఎస్యూరెన్సు తీసుకొని, వారితో కొనుగోలు చేయించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విషయంలో కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదిస్తున్నాము వీలైతే హైదరాబాదునుండి కూడా కొంతమందిమి వెళ్లి మూడవ తేదీకి ముందే కేంద్రంలోని కామర్స్ మినిష్టర్తో, ఫైనాన్స్ మినిస్టర్స్తో, వీలైతే ప్రైమ్ మినిస్టర్గారితో కూడా కలిసి సమస్యను సాల్వ్ చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరతాము మరొక విషయం మాకు తెలిసింది. ఈజిప్టు దేశం సుమారు 10వేల టన్నుల పొగాకును బార్టర్ సిస్టంలో, అంటే వారి వద్ద వున్న పొటాష్, సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ మనకు యిచ్చి, మన దగ్గర నుండి టొబాకో కొనడానికి అవకాశాలు వున్నట్లుగా తెలిసింది వెంటనే వారితో సంప్రదించ వలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాము గతంలో రష్యా మన రాష్ట్రంలో బ్లాక్ కాటన్ సాయిల్లో పండించే టొబాకోను తీసుకునేది. తరువాత ఆ దేశంలో సంభవించిన రాజకీయ పరిణామాలవల్ల ఏర్పడిన ప్రభుత్వం తీసుకోవడం లేదు. మన వారు కూడా డెలిగేషన్ వెళ్లడం లేదు. మధ్యకాలంలో అలా జరిగింది రష్యాకు డెలిగేషన్ పంపించి ఎంత మేక్సిమం ఎక్స్పోర్టు చేయగలమో చేయాలని, అలాగే మొరాకో మొదలైన యితర దేశాలకు కూడా పంపించే ప్రయత్నాలు చేయండని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. మేము స్పీకర్గారి సహాయం కూడా తీసుకుంటాము. కొన్ని దేశాలకు పార్లమెంటరీ డెలిగేషన్గా వారు పోతున్నారు. మన రాష్ట్రానికి చెందిన పార్లమెంట్ సభ్యులను అక్కడకు పంపి,

వారితో మాట్లాడించి వీలయినంత ఎక్కువ పొగాకును ఎక్స్‌పోర్టు చేయించితే, యిక్కడ ధర పెరుగుతుంది. రైతుల సమస్యలు పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం వుంటుంది ఈ సందర్భంగా ఒక్క విషయం గమనించాలి. క్రాప్ హాలీడే మన రైతులందరూ కోరారు దానికి సానుకూలంగానే బోర్డులో ఆలోచన జరుగుతోంది. ఈ సమస్యకు సంబంధించి కొనుగోలు జరగడం, క్రాప్ హాలీడే జరగడం జరరుగుతే సమస్య సాల్వ్ అయినట్లు అవుతుంది దానిలో తప్పకుండా సెల్ఫ్ రెగ్యులేషన్ ఉండవలసిన అవసరం ఉంది ఓవరాల్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా చాలా దేశాల్లో హెల్త్ కాన్షస్‌నెస్ పెరిగి టొబాకో, సిగరెట్ వాడకాన్ని నిరుత్సాహపరుస్తున్నారు అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్స్ ద్వారా, రకరకాల రూపాల్లో నిరుత్సాహ పర్చడం జరుగుతోంది. టొబాకో కంజప్షన్ ఓవరాల్‌గా తగ్గుతోంది ఆ పరిస్థితుల్లో మన దేశంలో మొత్తం పొగాకుతో 75 శాతం పండిస్తున్నాము. ఎక్స్‌పోర్ట్‌కు అనుకూలమైన పొగాకు పండించే ప్రాంతాలు కొన్ని వున్నాయి. సదరన్ లైట్ సాయిల్స్, నార్దరన్ లైట్ సాయిల్స్ వున్నాయి మిగిలిన ఏరియాల్లో ఇంతవరకు రష్యాకు ఎగుమతి
1.10 చేసేందుకుగాను పండించినన పంట విస్తీర్ణాన్ని తగ్గించుకొని ప్రత్యామ్నాయ
మ. పంటల్ని రైతులు వేసుకోవడం మంచిది మేయిజ్, సన్‌ఫ్లవర్, రెడ్‌గ్రామ్ వంటి ప్రత్యామ్నాయ పంటల్ని పండించుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది అంటే మొత్తం 10 ఎకరాలు పొగాకు పండించుకొంటే, ఆ పది ఎకరాల సాగును మానివేయమని కాదు, కనీసం అయిదారు ఎకరాల్లో పొగాకు పండించుకున్నా మిగతా అయిదారు ఎకరాల్లో ప్రత్యామ్నాయ పంటలు వేసుకోవడం ద్వారా రైతులు పొగాకు పంట ద్వారా ప్రస్తుతం వచ్చినటువంటి నష్టాన్ని తగ్గించుకోవచ్చు పంట విస్తీర్ణం తగ్గితే, వాళ్లనే (ఇంపోర్టర్స్) మన కాళ్ల దగ్గరకు రప్పించుకునే పరిస్థితి వుంటుంది. ముఖ్యంగా మన దేశంలో పొగాకు దిగుబడులు తక్కువగా ఉన్నాయి. మనం సగటున హెక్టారుకు 1000 కిలోలు పండిస్తున్నాం. ఇతర దేశాల్లో పంట దిగుబడి ఎక్కువగా ఉంది. చైనాలో దాదాపు 1927 కిలోలు అమెరికాలో 2360 కిలోలు, జింబాబ్వేలో 2200 కిలోలు పొగాకు పండిస్తున్నారు తక్కువ ఏరియాలో పంటలు వేసుకొని, ఎక్కువ ప్రొడక్టివిటీ పెంచుకోగల్గితే, రైతులకు ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఆ విధంగా రైతులు కూడ సెల్ఫ్-రెగ్యులేషన్ చేసుకోవాలని చెప్పి కోరుతున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు చాల విషయాలు చెప్పారు. వారు మాట్లాడుతూ అసలు పొగాకు బోర్డును ఎందుకు పెట్టవలసి వచ్చిందని అడిగారు అట్లాగే పొగాకు బోర్డులో రైతులు ప్రాతినిధ్యం పెంచాలని చెప్పారు. దానితో నేను కూడ ఏకీభవిస్తున్నాను. అందుకే ప్రభుత్వ పక్షాన సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాన్ని కామర్స్ మినిస్టర్‌గారికి తెలియ చేస్తాం

ం

అట్లాగే మరి కొంత మంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రైతుల కష్టనష్టాలను పట్టించుకోవడం లేదని అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మొట్టమొదటి నుండి, రైతే ప్రథమ దీ ఇన్సెంట్వ్ రైతుల సంక్షేమంకోసం ఎప్పుడూ కృషి చేస్తూ ఉంది..

(కాంగ్రెస్ సభ్యులనుండి అంతరాయం)

శ్రీ పి· వేణుగోపాల్‌రెడ్డి:- అందుకే రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకొంటున్నారు··

శ్రీ వి· శోభనాద్రీశ్వరరావు:- అయ్యా, మీరు వినండి కాస్త···

శ్రీ వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా,····

శ్రీ వి· శోభనాద్రీశ్వరరావు:- నేను చెప్పేది వినండి· నేను మాట్లాడిన తరువాత చెప్పండి· నేను సావధానంగా సమాధానాలు చెపుతాను· You cannot get away with it. నేను మీరు మనవిచేస్తున్నాను· ఆ రోజున సహకార బ్యాంకులకు రైతులు బాకీలు పడితే, వాటిమీద అయ్యే 37 కోట్ల రూ·ల వడ్డీని మాఫీ చేసిన నాయకుడు ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్·టి· రామారావుగారు····

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులనుండి అంతరాయం)

డా·వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:- ఇంత తప్పుడు సమాచారం చెపితే ఎట్లా అధ్యక్షా? వడ్డీ మాఫీ చేశారా? ఇది మరీ అన్యాయంగా ఉంది· ఎంత అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారు?

శ్రీ వి· శోభనాద్రీశ్వరరావు:- మీరు వినండి కాస్త· రాజశేఖర్‌రెడ్డిగారూ, నేను ఈల్డ్ కాలేదు· మీరు తరువాత చెప్పండి· Let me complete first. You are the Senior Member. You are the Leader of Opposition.

శ్రీ పి· వేణుగోపాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పిన దానినని రికార్డుల నుండి తొలగించాలి·

Mr. Deputy Speaker:- You cannot demand.

శ్రీ జె·సి· దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎంత తప్పుడు సమాచారం చెపుతున్నారో చూడండి···

శ్రీ వి· శోభనాద్రీశ్వరరావు:- మీరు దయచేసి వినండి· నేను చెప్పిన దాంట్లో పొరపాటు ఉంటే సరిచేసుకొంటాను···

శ్రీ పి· వేణుగోపాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వడ్డీ మాఫీ 30 కోట్లా 300 కోట్లా లేకపోతే 3కోట్ల రూపాయలా?

శ్రీ వి· శోభనాద్రీశ్వరరావు:- స్పీకర్‌గారు నన్ను మాట్లాడమన్నారు· మాట్లాడుతున్నాను· నన్ను కంప్లీట్ చేయనీయండి·

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– అధ్యక్షా, మీరైనా క్లారిఫై చేయండి. Whether it is 30 acres or 3 acres.

Mr. Deputy Speaker:- He will clarify.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, పత్తి రైతులు బాధలుపడుతున్న మాట వాస్తవమే. కాదనడం లేదు. లోగడ కూడ గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాల్లో 1980 దశకంలో దాదాపు 60 మంది చనిపోయారు. ఆనాడు నేను పార్లమెంటు సభ్యుడిగా ఉన్నాను. పార్లమెంటులో ఉన్నటువంటి ఒక ప్రభుత్వ అధినేతతో మాట్లాడి, రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి వివరించి, వడ్డీని, ఋణాల్ని మాఫీ చేయమని రిక్వెస్టు చేస్తే, ఒక్క రూపాయి కూడ తగ్గించలేదు. ఆ తరువాత వచ్చిన గవర్నమెంట్‌కు విన్నవించుకొంటే, రైతు బాంధవుడు అయిన దేవీలాల్‌గారు చొరవ తీసుకొని 10 వేల రూ.ల లోపు గల ఋణాల్ని దాదాపు 6 వేల కోట్ల రూ.ల మేరకు మాఫీ చేయడం జరిగింది. అంతేకాదు. చంద్రబాబునాయుడుగారు మన రాష్ట్రంలోని తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో సైక్లోన్ వచ్చినపుడు అత్యధిక స్థాయిలో రిలీఫ్‌ను రాబట్టడమే కాకుండా, వెనువెంటనే అక్కడి బాధితులకు సహాయం అందించడం జరిగింది. 1997లో కాటన్ గ్రోయర్స్ ఆత్మహత్యలు చేసుకొన్నారు. దానికి అనేక కారణాలున్నాయి. ఆనాడు వారిని ఆదుకోవడానికి 47 కోట్ల రూ.లు సహాయం చేయడం జరిగింది. అట్లాగే ఈ సంవత్సరం ఆయిల్ పామ్ సాగును కేంద్రం ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం చాల అత్యధిక స్థాయిలో ఆయిల్ ఫామ్ సాగు చేశారు. దీనివల్ల 30వేల రూ.లు ఉన్న ధర 7 వేల రూ.లకు పడిపోయింది. ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళు 2160 రూ.లు కంటే ఎక్కువ ఇవ్వమని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి, "మార్కెట్ ఇంటర్‌వెన్షన్ స్కీమ్స్" క్రింద ఆయిల్ ఫామ్ -పంట విషయంలో మరో 450 రూ.లు అదనంగా చెల్లించమని కోరడం జరిగింది. ఆ విధంగా మా ప్రభుత్వం రైతాంగానికి అన్నివేళలా అండదండలుగా ఉంటూ, వారందరు కూడ బాగా జాగ్రత్తగా పంటలు పండించుకొంటూ, అభివృద్ధి చెందాలి, మంచి ఉత్పత్తులు వారు అందించాలని, వారు అభివృద్ధి చెందవలసి ఉందని, తద్వారా ఈ రాష్ట్రం ఇతర రంగాల్లో కూడ అభివృద్ధి చెందాలనే అభిప్రాయంలో ఉన్నాం. కాబట్టి ఈ పొగాకు రైతులయొక్క సంక్షేమానికి తప్పనిసరిగా కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి, దీని గురించి చర్యలు తీసుకొని,. సమస్యను పరిష్కారం చేసి, ఖచ్చితంగా రైతులకు న్యాయం జరిగేటట్లు, అదే విధంగా మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి అందరూ కోరుకొంటున్న విధంగా క్రాప్ పాలసీ అమలు జరిగేటట్లు మా వంతు కృషి మేము చేస్తామని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– డేవిడ్‌రాజు...

శ్రీ ఎన్. నరసింహయ్య:– సార్, మాకు అవకాశం ఇవ్వరా? మమ్మల్ని గుర్తించక పోతే ఎట్లా? వాస్తవానికి మినిస్టర్‌గారి రిప్లయ్ కన్నా ముందే మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి. ..

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు: 1. పొగాకు కొనుగోలు చేయనందువల్ల పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి.

శ్రీ పి. డేవిడ్‌రాజు (సంతనూతలపాడు):- అధ్యక్షా, ప్రతి సంవత్సరం పొగాకు సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నాం. గత సంవత్సరం కూడ రాష్ట్రంలో చాల తీవ్రమైనటువంటి సంక్షోభం వచ్చినటువంటి పరిస్థితుల్లో మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ప్రత్యేకమైనటువంటి శ్రద్ధ తీసుకొని, ప్రధానమంత్రి వాజ్‌పేయిగారితోను, వాణిజ్యశాఖ మంత్రిగారితోను అనేకసార్లు చర్చలు జరపడమే కాకుండా, రాష్ట్రస్థాయిలో అనేక సమావేశాలు దాదాపు 30 సార్లు అటు ప్రజా ప్రతినిధులతోనూ, ఇటు పొగాకు వ్యాపారులతోనూ, మరొకవైపు పొగాకుబోర్డు వారితోనూ, రైతు సంఘాల నాయకులతోనూ సమావేశాన్ని నిర్వహించి, కేంద్ర ప్రభుత్వం సానుకూలంగా స్పందించేటట్లు ప్రయత్నం చేసి, ఎస్.టి.సి. ద్వారా 50 50 కోట్ల రూ.లు విలువగల పొగాకును కొనుగోలు చేసే విధంగా ఒప్పించినా, ఆ రోజున కేంద్రప్రభుత్వం కేవలం 17 కోట్ల రూ.ల విలువ గల పొగాకును మాత్రమే కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి పొగాకు ఉత్పత్తిదారుల సహకార సమాఖ్యకు ముఖ్యమంత్రిగారు 13 కోట్ల రూ.లు కేటాయించి, పొగాకు రైతుల్ని ఆదుకోవడం జరిగింది మరి ఈ సంవత్సరం కూడ పొగాకు రైతులు తీవ్ర సంక్షోభంలో పడట జరిగింది మా ప్రకాశం జిల్లాలోనే కాకుండా ఇంకా 11 జిల్లాల్లో ఈ సమస్య ఉన్నా కూడ, ప్రకాశం జిల్లా పరిస్థితిని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ప్రకాశం జిల్లా ఈ రోజున చాల తీవ్రమైన కరవు పరిస్థితిలో ఉంది. అనావృష్టి పరిస్థితుల వల్ల.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్.- ఉపన్యాసం కాదు, క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ పి. డేవిడ్‌రాజు:- క్రాప్ హాలీడే కోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని చెప్పినందుకు రైతాంగం తరఫున అభినందనలు తెలియచేసుకొంటున్నాను అట్లాగే రైతుల నుండి పొగాకు బోర్డు వసూలు చేసిన అపరాధ రుసుం దాదాపు 80 కోట్ల రూ.లు ఉంది ఆ డబ్బుల్ని కూడ దీనికోసం వెచ్చించి, రైతులనుండి పొగాకు పంటను కొనుగోలు చేసి, రైతాంగాన్ని ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను

1.20 మ. అంతేకాకుండా మరొక ప్రత్యేకమైన విషయం గౌరవ మంత్రిగారికి మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ రోజు పొగాకు రైతులు చాలా యిబ్బందులలో ఉన్నారు జిల్లాలలో ఉన్న కేంద్ర సహకార బ్యాంకువారు వారి సిబ్బందితో గ్రామాలలోని రైతులను బకాయిలు కట్టమని వత్తిడి చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్న పరిస్థితులలో ఈ బకాయిలు చెల్లించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు కనీసం 3 నెలలయినా గడువు యిచ్చి ఋణాలు వసూలు చేసేలా ప్రస్తుతం ఈ కార్యక్రమాన్ని ఆపుచేయాలని ఆ విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను అంతేకాకుండా పొగాకు

బోర్డు అనుమతించిన 100 మిలియన్ కేజీల పొగాకునే వారు అనుమతించిన విధంగా పండించినందున వెంటనే దీనిని కొనుగోలు చేయడానికి పొగాకు బోర్డును ఆదేశించాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే గత 3 సంవత్సరాలుగా కొనుగోలు చేసిన రేటుమీద 15 శాతం, హెచ్చుగా యిచ్చి కొనుగోలు చేయాల్సిందిగా రైతాంగం కోరుకుంటున్నారు. ఈ విషయాలన్నింటిమీద ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో సీరియస్‌గా ఆలోచించి రైతులను ఆదుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రైతులు తనను ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదుకుంటారనే విశ్వాసంతో ఉన్నారు. కేంద్రప్రభుత్వాన్ని ఈ విషయాలన్నింటిపైన ఒప్పించితే 6 వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం పెరుగుతుంది. కాబట్టి రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడానికి ఎస్.టి.సి. ద్వారా కొనుగోలు చేయించాలి.

శ్రీ ఎస్. రాజయ్య:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర రైతాంగం గత 20 రోజుల నుంచి పండిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర కావాలని, అదే విధంగా క్రాప్ హాలీడే ప్రకటించాలని రాష్ట్ర నలుమూలల నుంచి ఆందోళన జరుపుతున్నారు. గత నెల 16వ తేదీన గుంటూరు టొబాకో బోర్డును వేలాదిమంది రైతులు ముట్టడించి ఆందోళన చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు 17వ తేదీన సమావేశం ఏర్పాటుచేసి 27వ తేదీనాటికి మొత్తం క్రాప్ హాలీడే గురించి చర్యలు తీసుకునే విషయం బోర్డుతో ఆలోచిస్తామని అన్నారు. కాని ఏ చర్యలు తీసుకోలేదు. నిన్న ఐ.టి..సి. మేనేజ్‌మెంట్ కాకతీయ హోటల్‌లో మీటింగ్ జరపడం రైతులలో అనుమానాలు కలిగిస్తున్నది. గత సంవత్సరం రైతుల నుంచి కేజీ రూ.47 చొప్పున కొనుగోలు చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో ఒప్పందం కుదిరింది కాని చివరకు రూ.34 కు కొనడం వల్ల రైతాంగం సగటున రూ.13 నష్టపోయింది. అట్లాగే రూ.150 కోట్లు నష్టం కలిగింది. కాని నిన్న జరిగిన బోర్డు మీటింగులో గాని, రైతుల మీటింగులో గాని మాస్ క్రాప్‌హాలీడే మీద రాష్ట్రప్రభుత్వ వైఖరి స్పష్టం కాలేదు. కాబట్టి మంత్రిగారు ఇంకా స్పష్టంగా దీనిని గురించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే నిన్న జరిగిన బోర్డు మీటింగులో రాష్ట్రప్రభుత్వ ప్రతినిధి క్రాప్ హాలీడేకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడినట్లు తెలిసింది. మరి అది ప్రభుత్వం చెప్పిందా లేక ఆయన స్వంతంగా చెప్పారా అన్నది మంత్రిగారు చెప్పాలి. అట్లాగే ధరల స్థిరీకరణ నిధి నుంచి గతంలో రూ.100 కోట్లు ప్రకటించి రైతాంగం నుంచి కొనుగోలు చేస్తామని చెప్పింది. దానిని అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? ఎస్.టి.సి ద్వారా ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేయించాలి. అదే విధంగా ప్రైవేటు కంపెనీల నుంచి కొనుగోలు చేయించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు, చాలా పెద్ద ఉపన్యాసం చెప్పారు. ఇంతా చెప్పి రైతులకు చాలా చేస్తున్నామంటూ, రైతులకు క్రాప్ హాలీడేగా ప్రకటించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని, రైతుల దగ్గర ఉన్న టుబాకో కొని తర్వాత మేము వ్యాపారం చేసుకుంటామని గాని లేకపోతే ఏదో చేసుకుంటామని గాని చెప్పలేక పోతున్నారు. దీనిని బట్టి ప్రభుత్వానికి రైతులపట్ల ఎంత ఆసక్తి ఉందో తెలుస్తోంది.

మన ప్రక్కనున్న మహారాష్ట్రలో ప్రత్తి రైతులను ఆదుకోడానికి మహారాష్ట్ర కాటన్ ఫెడ్ రూ.1400 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టి రైతు పండించిన ప్రత్తి ధర పడిపోకుండా సపోర్టు ప్రైస్ యిచ్చి కాపాడుతోంది. దురదృష్టకరంగా ఈ మధ్య మహారాష్ట్ర కాటన్‌ఫెడ్ వాళ్లు వాళ్ల దగ్గరున్న కాటన్‌ను తీసుకొచ్చి గుంటూరులో అమ్ముతునాన్నారు. మరి దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పర్మిషను యిచ్చిందో, లేకుండానే అమ్ముతున్నారో గాని మన రైతాంగం యింకా ఆత్మహత్యలు చేసుకోడానికి యిది దోహదం చేస్తూవుంటే కళ్లు మూసుకుని చూస్తున్నారు. రైతులకు చాలా చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ సహకార ఋణాలు రూ.30 వేల కోట్లు రద్దు చేశామన్నారు. మంత్రిగారు మరి తెలిసే మాట్లాడుతున్నారో తెలియక మాట్లాడుతున్నారో గాని వెరిఫై చేసి ఏ సంవత్సరం ఎంతెంత ఏ ప్రభుత్వం రద్దుచేసి పే చేసిందో రేపు మంత్రిగారు ఈ అసెంబ్లీలో ఇయర్‌వైజ్ చెప్పాలి. వారు ఎనౌన్సు చేశారు గానీ, మేము (ప్రభుత్వంలోకి) వచ్చేక పే చేశాము. మంత్రిగారిని సహకార ఋణాల ఫిగర్సు చెప్పమనండి. ఏ సంవత్సరం ఎంతెంత పే చేశారో చెప్పమనండి. ఇప్పుడు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితులలో పొగాకును పండించే రైతును ఆదుకోడానికి సుమారు రూ.6వేల కోట్లు పొగాకు రైతుల ద్వారా మనకు సెస్సుగా వస్తోందని చెబుతున్నారు. ఈ రూ.6 వేల కోట్లలో ఎంత తీసుకువచ్చి మళ్లీ పొగాకు పండించే రైతును ఆదుకుంటారో చెప్పాలి. రూ.13 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టామని చెబుతున్నారు. రైతుకంటే ఎక్కువేమీ కాదు. కొన్నివేల కోట్లు ప్రచారం చేసుకుంటూ ఖర్చు దుబారాగా చేస్తూ రోడ్డుమీద పోస్తున్నారు. రైతు ఆత్మహత్య చేసుకుంటూంటే ఈ రోజు భూమిశిస్తు కలెక్టరు, ఆర్డీవోలు రైతుల రక్తం పిండి వసూలు చేస్తున్నారు. హైదరాబాదులో నిన్న జరిగిన ఖర్చుకి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగోలేకపోతే, రైతుల రక్తం పిండి వసూలు చేశారు. మరి రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎంత పెట్టుబడి పెట్టి ఆదుకుంటారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు కొన్ని క్లారిఫికేషన్సు, ధరల స్థిరీకరణ వంటివి అడిగేరు. అది ప్రభుత్వంగా మా లక్ష్యం. దాని మొడాలిటీస్, ఎట్లా దాని స్కీము రూపొందించాలి, అనేది ఫార్ములేషన్ స్టేజిలో ఉంది. టాస్క్‌ఫోర్సు క్యాబినెట్ సబ్‌కమిటీ దానిని పరిశీలిస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సెంట్రల్ ఎక్సయిజ్‌కు రూ.6 వేల కోట్లు పెడుతుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల ప్రయోజనాలు నెరవేర్చాలని, కాపాడాలనే ఉద్దేశంతో టొబాకో యూనియన్‌ను సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌ను ఎస్.టి.సి.ని రంగంలోకి దిగమని చెప్పినప్పటికీ వారు తాత్సారం చేస్తున్నందున రైతుల ఆందోళనను గమనించి సహకరించాలనే ధ్యేయంతో గత సంవత్సరం యివ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కూడా అవసరమైతే వెనుకాడదు గానీ కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడేము. వారు తగు కార్యక్రమం తీసుకుంటారు.

ఇక కన్నా లక్ష్మీనారాయణ గారడిగిన దానిలో రెండు యాస్పెక్ట్సు ఉన్నాయి. ఒకటి, ఎన్.టి.రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా, వారి ఫస్టు టెర్మ్‌లో అప్పటికే

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన 28 మార్చి 2000.
అంశములు: 1. పొగాకు కొనుగోలు చేయ
నందువల్ల పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న
సమస్యల గురించి.

పేరుకుపోయిన కోఆపరేటివ్ బకాయిల మీద ఇంట్రెస్టు రు. 37 కోట్లు [illegible] తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రైతులకు సహకార ఋణాల వడ్డీ రాయితీ [illegible] 1989లో యివ్వలేకపోయింది. అది తరువాత మేరు (కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం) [illegible] యిచ్చేరు. అది మీకు కూడా తెలుసు. నేను చెప్పింది [illegible]
1.30 మ. గురించి. మళ్ళీ మధ్యలో మీరు చెప్పి ఒక సంవత్సరం [illegible] మళ్ళీ కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ వదిలేశారు. [illegible] సంవత్సరం [illegible] నాయుడుగారు సహకార ఋణాలకు వడ్డీ రాయితీ ఇచ్చారు. [illegible] కోట్లు [illegible] వడ్డీ రాయితీ ఇవ్వడం జరిగింది.

డా డి. శివరాం:— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈ [illegible] వాయిదా [illegible] చెప్పారు. రెండవది ప్రపంచవ్యాప్తంగా సిగరెట్ సేల్స్ పడిపోతున్నదని అన్నారు. [illegible] వారి అఫీషియల్ రిపోర్టు ప్రకారం గత సంవత్సరం సిగరెట్ ఆదాయం [illegible] పెరిగింది. లాభాలు రు. 600 కోట్లు నుండి 800 కోట్లు వరకు పెరిగాయి [illegible] పెరుగుతున్నాయి. రైతులకు రావలసిన డబ్బు తగ్గిపోంది. [illegible] ఈ [illegible] కావడం లేదు దీని గురించి వారు ఆలోచించాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అథారిటీ [illegible] పోయేప్పుడు ఎస్.టి.సి.ని డిఐవి గత సంవత్సరం రు.[illegible] కోట్లు [illegible] కొనాలని వారు వచ్చే సమయానికి అంతా ఐపోయి రు.17 కోట్లకు కొని పక్కకి [illegible] వారు మనద్వారా రు.6000 కోట్ల రూపాయలు తింటున్నారు. [illegible] కోట్లు ఇచ్చి రైతుల దగ్గర కొనమనండి. లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పినట్లు [illegible] కోట్లు వర్తు కాదు. రు.300 కోట్లు పెడితే మొత్తం అమ్ముడుపోతుంది. [illegible] కొనిపించండి కావాలంటే తరువాత అమ్ముకోవచ్చు. చైనా గవర్నమెంట్ వేస్ట్ [illegible] అచే కదాసార్ సబ్సిడీ ఇచ్చి 120 మిలియన్స్ నుండి 200 మిలియన్స్ వరకు [illegible] న్నారు. వాళ్ళు చేయగా లేనిది మనం ఎందుకు చేయకూడదు? ఎక్స్‌పోర్ట్ [illegible] తగు ప్రయత్నం చేయకుండా ఉన్నది తగ్గించమని అనడం అంటే [illegible] దౌర్భాగ్యం ఏమన్నా ఉందా?

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:— గౌరవసభ్యులు శివరాంగారి ఆవేదన అర్థం చేసుకో గలను. పొగాకు సంస్థ కేంద్రప్రభుత్వ పరిధిలో ఉంది. మననుండి అందులో [illegible] మంది ప్రతినిధులు వుంటారు. మనకంటే చైనా ఇంకా ఎక్కువ ప్రొడక్షన్ చేస్తున్నది అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పక్షంగా వున్న సంస్థలు కూడా ఇతర దేశాలలో ఎక్కువ ఉన్న మార్కెట్ కండిషన్సను ఎప్పటికప్పుడు స్టడీచేస్తూ అక్కడి రిక్వయిర్‌మెంట్సును దృష్టిలో పెట్టుకుని మార్కెట్‌ను మనం అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. రీషెడ్యూల్‌మెంట్ ఆఫ్ లోన్స్ విషయానికి వస్తే మన రాష్ట్రప్రభుత్వం 612 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించింది. అక్కడ ఇప్పుడు కట్టవలసిన రుణాలను వాయిదావేస్తూ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ఒక నిర్ణయం తీసుకొంది. నిన్ననే డ్రౌట్ రెవ్యూ జరిగేప్పుడు ఛకపోరి నుండి కంప్లయింట్ వస్తే అప్పుడే ఖచ్చితంగా చెప్పడం జరిగింది. దుర్భిక్ష బాధిత ప్రాంతాలలో
J 116-9A

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు : పొగాకు కొనుగోలు చేయనందువల్ల పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి.

[illegible] వాయిదా వేయడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. రైతులను ఇబ్బంది పెట్టవద్దని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఎన్.టి.సి.ని కూడా ఇంకా త్వరగా రంగంలోకి దింపడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- మంత్రిగారు చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. రుణాలు వాయిదా వేస్తున్నాము, వసూలు చేయడంలేదని చెబుతున్నారు. రాయలసీమలోని అన్ని మండలాలు కరువు మండలాలుగా డిక్లేర్ చేశారు. నేనిప్పుడే హౌస్‌కమిటీ వేయండి. అక్కడ ఉన్న కుటుంబాలను వీధులలోకి తీసుకొస్తున్నారు. అక్కడ కోపరేటివ్ వాళ్ళు [illegible] విధంగా చేస్తుంటే ఇంత పేటెంట్‌గా, ఇంత పచ్చిగా చెబితే ఎట్లా? ఇండ్లకు తాళాలు వేయిస్తున్నారు? మోటార్లు ఎత్తుకొని పోవడంలేదా? ఇంట్లో వుండే గిన్నెలు తీసుకొని పోతున్నారు.

Mr. Deputy Speaker:- That is not relevant here.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- వారు ఇంతగా చెబుతుంటే కూడా రిలవెంట్ కాదంటే ఎట్లా? అధ్యక్షా, చాలా క్లియర్‌గా చెబుతున్నారు. రుణాలు వాయిదా వేశామనే మాట చెబుతున్నారు. [illegible] ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు అంటున్నారు. ఫిబ్రవరి నుండి [illegible] జరుగుతోంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కరువు పీడిత ప్రాంతాలుగా డిక్లేర్ చేసినదాంట్లో, రీ షెడ్యూల్‌కు ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీచేశారు. దానికి భిన్నంగా వుంటే చెప్పమనండి

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:- ఫలానా ఏరియాలో ఫలానా బ్యాంకు వారు వత్తిడి చేస్తున్నారని చెప్పమనండి. యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

Mr. Deputy Speaker:- You can inform throrugh a letter.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అనంతపూర్ సెంట్రల్‌బ్యాంకు వాళ్ళు కలెక్టు చేస్తున్నారు [illegible] చెబుతున్నాను.

శ్రీ [illegible] – నెల్లూరు కోపరేటివ్ సెంట్రల్‌బ్యాంకు కూడా [illegible] చేస్తున్నారు.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ఎంతసేపు డిమాండ్ చేసినా కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రం మీద వత్తిడితెచ్చి కానీ రాష్ట్రప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి కొనడానికి గానీ రాకుండా మంత్రిగారు [illegible] చక్కగా తనకున్న సామర్ధ్యంతో, నైపుణ్యంతో ఇక్కడ వున్న వారిని కన్విన్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇది కేంద్రప్రభుత్వం చేయాలి కాబట్టి మా పరిధిలో లేదని అంటున్నారు. మేము ఉత్తరాలు రాస్తున్నాము. ఫోన్లు చేస్తున్నాము అయినా కేంద్రప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు అని కన్విన్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం

చేస్తున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం వచ్చేలోపు రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు రైతులకు ... దానికి ఏమి చేయబోతున్నది అనే విషయం ఎంతవరకైనా మంత్రిగారు చెప్పడం లేదు. మహారాష్ట్రలోని 'కాటన్‌ఫెడ్' అక్కడి రైతులను ఏ విధంగా ఆదుకొంటుందో ఆ విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఒక 100 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టి, పొగాకు పండించిన రైతులను ఆదుకొంటారా లేదా అని స్పష్టంగా అడుగుతున్నాను. గత మూడు సంవత్సరాలుగా పొగాకు రైతుల దుస్థితి చూసి కూడా కండ్లు మూసుకున్నాము కాబట్టి మీరు ముందుకు వచ్చి రైతులను ఆదుకొంటారా అనేది స్పష్టంగా చెప్పాలి.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:- రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి అక్కడి వారితో గట్టి ప్రయత్నంచేసి ఇక్కడ పొగాకు వేలంపాటను త్వరగా కొనుగోలు చేయించడానికి కావలసిన అనేక చర్యలు తీసుకోవడానికి ముఖ్యంగా ఎస్.టి.సి.ని రంగంలో దించడానికి, మ్యానుఫ్యాక్చరర్స్, ఎక్స్‌పోర్టర్స్, ట్రేడర్స్ మీద వత్తిడి తెచ్చి కొనుగోలు చేసేలా చూస్తాము. అవసరం అని భావించినపుడు రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడడానికి వెనుకాడబోదు.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- 304లో ఇంతకుముందు మోషన్ ... ప్రొసీజర్ వుండేది. పార్టీకి ఒకరు మాట్లాడే సంప్రదాయం. తామేదో ఈ రోజు పొగాకు పండించే రైతులకు ఉపయోగపడబోతున్నామని ఇక్కడ 304ను తీసుకొని వచ్చి ట్రెజరీబెంచెస్ సభ్యులు వారు కూడా ఆవేదన వ్యక్తం చేసి అక్కడవున్న సీరియస్‌నెస్ ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చినా ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి పెట్టుబడి పెట్టి రైతులను ఆదుకోడానికి సిద్ధంగా లేదు కానీ ప్రచారానికి మాత్రం కొన్నివేల కోట్ల రూపాయలు ఎక్కడెక్కడ నుంచో ఖర్చు చేసుకొంటున్నారు. రైతులను ఆదుకోడానికి ఒక్కరూపాయి కూడా పెట్టుబడి పెట్టే పరిస్థితి లేనందుకు నిరసనగా మాపార్టీ తరఫున వాకౌట్ చేసి వెళ్ళిపోతున్నాము.

ప్రకటనలు

Mr. Deputy Speaker:- I am to announce to the House that the Assembly will meet on Monday, the 3rd April, 2000 instead of on 2nd April, 2000.

I am also to announce to the House that there will be no Question Hour on 1st and 3rd April, 2000 respectively, in view of short discussion on the law and order drought and drinking water problem.

శ్రీ ఎస్. [illegible]:- నా హంబుల్ రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న [illegible] పండి [illegible] రైతులు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. మీద్వారా ప్రభుత్వానికి నా సజెషన్ [illegible] ఏమిటంటే, వేరు లేకుండా ఢిల్లీలో వున్న సర్కారు నిలబడ [illegible]. [illegible] కఠినమైనటువంటి వైఖరి అవలంబించితే తప్పకుండా ఢిల్లీ సర్కారు [illegible] రైతుల గోడు వింటుంది. దీనికోసం సాహసించమని అంటున్నాము. మేము [illegible] చేస్తున్నాము అంటున్నారు. అన్నంపెట్టే రైతుకు సున్నం పెడు తున్నారు [illegible] అన్నదాత అంటున్నారు. మీరు చేస్తున్నది, చెబుతున్నది రైతుకు [illegible] లేదు. కాకపోతే అగ్రికల్చర్ మంత్రిగారికి కేంద్రంలో ఎంతో అనుభవం [illegible] సూచన [illegible]. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇక్కడ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వుండే

[illegible] [illegible]తుల గోడును వినిపించి, అందుకు తగిన తక్షణ చర్యలు ఏమిటి అనేదాని గురించి ఆలోచించాలి. కాని ఆ విధంగా కాకుండా 'చేస్తాము, చూస్తాము' అని ప్రభుత్వం చెప్పడం ఎలా వుందంటే, ఆకుకు అందకుండా, పోకకు పొందకుండా [illegible] రైతులు చాలా ఆందోళనలో వున్నారు. అందుకని మీ విధానానికి మా పార్టీ తరఫున నిరసన వ్యక్తంచేస్తూ కూర్చుంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Now let us take up the second subject under Rule 304.

Sri Asaduddin Owaisi:- First let the Minister read out the Statement.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అందరూ మాట్లాడిన తరువాత స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తారు [illegible]. ముందు మీరు మాట్లాడండి.

2. రాష్ట్రంలో రోష్నీ కార్యక్రమాన్ని అమలుచేయక పోవుట గురించి

Sri Asaduddin Owaisi:- Hon'ble Deputy Speaker Sir, this is with regard to non-implementation of 'Roshni' Programme. In the reply given it is stated that 'Roshni is a well-planned programme with an objective of improving the Minorities Socially, Culturally and economically.' Sir, I would like to state that the said Programme has been announced just before the General Elections. Very vociferous and grandoise announcement was made about this programme. Sir, so many schemes were earmarked for over all and all round development of minorities which will automatically lead to the improvement in their standard of living which will open up employment avenues in the Government Departments; which will eradicate unemployment among minority youth and also help achieve

social justice. Hon'ble Minister when he replies should leave aside the answer which one of his bureaucrats has prepared who does not know the real situation. Ground realities are knot known to him. The reply should reflect the realities of the living conditions of the minorities. Sir, it is a known fact that the minorities of Andhra Pradesh are living below the poverty line. Their condition, if not worse than the Dalits, is equal to Dalits in every sphere of life.

Sir, the Government announces various programme for the development of minorities. The announcements are being made only for the name sake. They are not at all being implemented. For example, the document says that Urdu language has been made as a second language in twelve Districts. Sir, I would like to know from the Hon'ble Minister that in the twelve districts where Urdu language has been made as a second language how many posts of Urdu translators were created. Sir I want a categorical and specific reply from the Minister. Secondly, I would like to know as to the number of posts of stenos created in the said twelve districts. Sir, there is not even a single person available at the District Headquarters to accept an application in Urdu. There is no such facility even in the Hon'ble Chief Minister's Office. Sir, if I want to give an application in Urdu language I think there is nobody available to accept my application even in Chief Minister's Office. This is the fate of Urdu language in our State. When the Hon'ble Chief Minister rose to reply to Governor's address, I had specifically requested him that unless and until the Finance Minister earmarks the Budget for the development of Urdu language, his dream of making Urdu as a second language in twelve districts will not materialise. Sir, I have gone through all the budgetary documents. But not even a single paise has been earmarked for the development of Urdu language. The Government, however proudly claims that they have made Urdu as a second language in twelve districts. Sir, last year an announcement was made by the Hon'ble Chief Minister that the Public Service Commission Examinations will be conducted in Urdu Language

also. But the same is not being done. When will the exams be conducted in Urdu language? They have only announced. But the results are zero. The Hon'ble Chief Minister also announced in this August House that any non-Urdu knowing Government employee if he passes the Urdu Exam Test will get one incentive. When the Minister gives reply, I would like to know from him to as how many non-Urdu knowing Government Officers have passed the Urdu test and how many people have got incentives. Let him come out with all the facts and figures.

The next point I would like to mention is about name plates. Sir, I remember when you were the Minister for Transport, because of the interest evinced by you, many of the APSRTC buses had name plates written in Urdu. But now that you have become the Deputy Speaker I can see no more any of the name plate written in Urdu language. If we go to Imlibun Bus Depot at Hyderabad, we cannot find a single name plate written in Urdu Language. Despite that, the Governmnet is making all promises that they have done so much for the development of Urdu language.

With regard to Minorities Commission, a Bill was brought in this August House and statutory powers were given to Minorities Commission. The Bill also got the assent of the President of India. More than a year has elapsed. Can the Hon'ble Minister for Minorities Welfare explain as to what work has been done by the Minorities Welfare Commission? Have they prepared socio-economic reports of the Minorities Community? Have they given any recommendations for taking up cases of the minority people where injustice is being done to them in the Government Departments and various spheres of life. Sir, I would like to know as to what is the work of the Minorities Commission. Sir, the Minorities Commission does not have a single Urdu knowing person over there and it also does not have a regular Secretary. Still, the

Government says that statutory powers are given to Minorities Commission. Sir, the Government has made an announcement of setting up of 3 B.Ed. Colleges for Muslim minorities. Sir, it is nothing but a mere announcement. Nothing concrete has come out. Sir, an announcement has also been made with regard to establishment of urdu sections in certain districts of the State. But the result is zero. Sir, the Hon'ble Minister has made an announcement that the Government is going to open 200 Urdu Medium Primary Schools. This announcement was made when my learned colleague Sri Ashok Gajapathi Raju was the Finance Minister. It was only a mere announcement Let him come out with facts and figures. Sir, this is a Hi-Tech Government; and the Government which wants E-Governance. Sir, I request them to give me a floppy. Though I am not well versed in the usage of computers, I can still put in a floppy disk and see. Let the Government give all those records. Sir, the Government has also made an announcement with regard to increase in number of seats from 40 to 75 in TTCs I would like to know as to the number of TTCs in Andhra Pradesh and also in how many TTCs the seats have been enhanced from 40 to 75. Sir, we have been representing that
1.50 మ. Urdu Parallel classes should be started in TTCs; at least in Medak in Telangana District. That also has not been done. The same is the case with DIET.

Sir, with regard to Urdu Academy, you will be surprised to know that though the Hon'blle Chief Minister is the Chairman of the Governing Council, he could not convene a single meeting till date. One the one hand they say that they are for the promotion of Urdu language. Sir, Urdu Academi was formed for the promotion of Urdu language but the Hon'ble Chief Minister did not even chair a single meeting. This speaks volumes of their love for the language of Uudu. Then, Maleekush Shora is the name of the best 'shayar'. Not even a single meeting was convened. What is the real

controversy? The same should be answered to by the Minister during his reply. Coming to Dair-ul-Marif, a world renowned Scholars Centre is considered as possessing of the greatest Arabic manuscripts and the same is in Hyderabad. Has the Minister ever visited Dair-ul-Marif? Sir, it is in a very pathetic state. Speaker Sir, when Abul Kalam Azad visited Dair-ul-Marif, he wrote volumes in praise of it, Sir, the present condition of Dair-ul-Marif is that the salaries are not being paid properly. I would like to know as to what has happened to the financia backing given to Dair-ul-Marif. Not even a single meeting was convened by the Hon'ble Chief Minister who is also the Chairman of the Dair-ul-Marif. Sir, the Government has issued a G.O. stating that scholarships will be given to post matric students on par with B.C. students irrespective of the fact that they stay in hostels or not. I would like to know as to how many minorities students were given scholarships on par with B.C. students. Let them give facts and figures. Sir, this is only a mere announcement Coming to State Minorities Finance Corporation,

(Interruptions)

شری کے۔ سری هری:۔ آپ کیا کہہ رہے ہیں۔

مسٹر اسدالدین اویسی:۔ میں روشنی کے تعلق سے کہہ رہا ہوں۔

Sir, if I am going out of context, they can furnish me a copy of the Roshni Programme. Sir, recently the A.P. State Minorities Finance Corporation has passed a new law. Previously, whenever a minority applicant if he wants to apply for a loan, the signature of an M.L.A. was required on the application as well as the income certificate. Sir, this is the practice going on for the last 15 to 20 years. As per the new law, the signature of the M.R.O. has to be obtained on the income certificate of the applicant. Sir, there is no

such rule in B.C. Finance Corporation or S.C. Finance Corporation. Then why should this rule be made applicable in the Minorities Finance Corporation alone? Sir, everybody knows about the functioning of an M.R.O.s cffice. For a single signature, they take Rs.500/- as a bribe.

Sir, the Government has promised to give Rs.24 crores to the A.P. State Minorities Finance Corporation. Sir, we have to agree that this Government is a smart Government. Sir, just before a day or two before the financial year ends, they keep the money in P.D. account. But to draw the amount, it requires the signature of the Secretary, Finance. My learned friend Sri Ashok Gajapathi Raju agrees with me. Sir, how can a Minorities Finance Corporation official go and get the signature of the Secretry, Finance? Once again, they create a backlog. Sir, the Government speaks so much of transparency and clearance of files. Then do why such things happen? Sir, genuine people are not getting loans. So much of bad debt is created, due to Development Officers. Though they have all the powers, they are corrupt. When a person goes to a bank seeking loans, he is not getting loans. Banks are not giving loans. Sir, I have said so many times. Let us have a meeting with the Development Officers and Field Officers the nationalised banks. We can ask them as to why they are not giving loans to minorities youth. But it is not being done.

Sir, in the year 1997, G.O.Ms.No. 143 was issued. Orders were issued for creation of a Commissionerate for Minorities Welfare with the Secretary to Government, Minorities Welfare Department as Ex-Officio Commissioner at Headquarter level and District Minority Welfare Offices in the eight districts, i.e., Hyderabad, Ranga Reddy, Medak, Nizamabad, Kurnool, Cuddapah, Anantapur and Guntur to formulate plans and schemes for minorities welfare by compiling necessary data and statistics about the problems of minorities received from the regional offices and also to take action for effective implementation of Prime Minister's 15-Point Programme for

Minorities Welfare. I would like to know as to whether any reports are received in this regard.

With regard to Urdu Ghars, I would like to know from the Government as to whether any single Urdu Ghar has been inaugurated. I know my learned friend Sri Chandrasekhar, just before Municipal Elections laid a foundation stone for Urdu Ghar at Mahabubnagar.

مسٹر پی۔ چندر شیکھر :۔ آپ اردو میں بات کیجئے۔

مسٹر اسدالدین اویسی :۔ اردو میں ایسی فصیح بات کرونگا کہ آپ لوگوں کو سمجھ میں بھی نہیں آئے گا۔ میں انگلش میں اسلئے کہہ رہا ہوں کہ ایوان کے تمام اراکین کو سمجھ میں آئے کہ اقلیتوں کے ساتھ کیا ہو رہا ہے حکومت اردو کے تعلق سے سوتیلی ماں جیسا سلوک کر رہی ہے۔ آپ میرا اردو میں مقابلہ نہیں کرسکتے ایوان کے سب اراکین کو سمجھ میں آنے کیلئے میں انگلش میں کہہ رہا ہوں۔

Sir, on my representation, one Urdu Ghar was sanctioned at Moti Galli, Khilwat, Hyderabad. Sir, let us go there and see as to what work has been done over there. Why did the contractor stop the work? I would like to state that the contractor had stopped the work because financial assistance was not being provided to him. Sir, Quli Qutub Shah Urban Development Authority is the executing agency. Does the Government mean to say that in the city of Hyderabad one Urdu Ghar and one Shadikhana is enough. Sir, so many minoraties people live in Hyderabad; and there is every need for giving two more Urdu Ghars and Shadikhanas.

Regarding Urdu teachers, the GAD has published a document in 1986 stating that there were 6,000 Urdu teacher posts in Andhra Pradesh. Sir, the Committee on Welfare of Minorities was formed in the year 1997-98. Sir, the Committee called the Commissioner of School Education and he has categorically stated that there are only 4,000 Urdu teacher posts in Andhra Pradesh. I want to know as to the fate of remaining 2,000 posts. Sir, we have given so many recommendations. Sir,

I want to specific reply from the Hon'ble Minister on this point.

Sir, in the year 1994, the then Congress Government had issued a G.O. wherein they had given the status of L.C. to Muslims. When a petition was filed in the High Court, the High Court kept the above G.O. in abeyance stating that the matter should be referred to the Puttuswamy Commission. Sir, more than six years time has elapsed.

The Government should come out clearly in this regard. If they are really interested, they can direct the B.C. Commission to submit their final report. More than six years, have elapsed. But there is no single report from the B.C. Commission.

With regard to Muslim representation in the Government jobs, it is less than 3%. There are only four Muslim I.F.S. Officers and three Muslim I.A.S. Officers in our State. In spite of this, the Government talks about welfare of minorities. There is an urgent need to confer IAS and IPS to the

2.00 minorities. People who have worked under the Hon'ble Chief Minister are being conferred with IAS. Have you not done it. they ae conferred. why cannot you confer minority people with IAS and IPS? It is in your hands. It is in your hands but You are not doing. I am coming to the Wakf Board. Section 14(4) of the Wakf Board Act...

Mr. Deputy Speaker- You look at the time. You are converting your speech into budget speech.

Sri Asaduddin Owaisi:- I am concluding. These are the basic problems of the minority community people. They do not want for cosmetics. These are the real problems. If you address to them some concrete results will come. It appears that it is grandonse announcement. If you take the case of the Members of the Wakf Board at any given point of time the

elected members should not be less than the nominated members. My friend, Mr. M.A. Gafoor lost the Assembly election. Now, the elected members are equal to the nominated members. Is it not contravening Section 14(4) of the Wakf Board Act? Not even one member from the electoral college is there on the Wakf Board. That electoral college has become infructuous and the Board has become infructuous. Can you give specific answer for this? It has come up in the Urdu Newspapers. Let the Hon'ble Minister give reply. Another issue is in Vizag more than 3,000 acres of land belonging to the Wakf Board is there. The Supreme Court has given judgment in favour of the Wakf Board. This land is given to Hinduja Corporation. When the judgement of the Supreme Court has come in the month of February the Collector, Vizag has gone to the Supreme Court under Special Leavee Petition. This is inter-departmental problem and nobody should go to the Supreme Court to file any SLP. You take the case of appointment of the constables. The constables are appointed. The S.I.s are appointed. But the minorities are not appointed in any of these posts. This is the social justice done to the minorities. It is a rosy package and not a complete programme. It needs to be completed. Grandeour announcements are not sufficient. No minority Minister takes steps for the welfare of minorities.

Mr. Deputy Speaker:- Please conclude.

Sri Asaduddin Owaisi:- I end my speech my saying an Urdu quotation. This Government makes grandeour announcements.

سو گز واروں ایک گز نہ پھاڑوں

You are going on announcing. But, if we practically see nothing is there. If you really talk about the welfare of minorities you kindly finish your alliance with BJP. You are riding on a tiger and this tiger does not eat grass but your flesh

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి మైనారిటీస్ కొరకు ఆదరణ, తత్కాల్ కంప్యూటర్ వృత్తి శిక్షణ, కుట్టు మిషన్ శిక్షణ, స్కాలర్‌షిప్పు, ఉర్దూ భవన్, షాదీఖానాలు ఇవి అన్నీ ఇస్తామని చెప్పారు. కాని చాలా ప్లేసెస్‌లో మాకు రాలేదని చెప్పారు. రోష్నీ అనేపేరు మీద మైనారిటీస్ అందరికీ అనేక సౌకర్యాలు కల్పిస్తామని చెప్పారు. కాని ఇవ్వలేదు. ఉర్దూ టీచర్సుకు సంబంధించి డి.ఎస్.సి. కండక్టు చేస్తామని చెప్పారు. స్కాలర్‌షిప్పు సక్రమంగా ఇస్తామని చెప్పి చెప్పారు. వాస్తవంగా రోష్నీ పేరుమీద డబ్బుమాత్రం కేటాయించలేదని చెప్పి చెబుతున్నారు. అదే రకంగా వితంతువులకు తత్కాల్ స్కీమ్‌లో పెన్షన్సు ఇస్తామని చెప్పారు. కాని ఇవ్వలేదు. ఈ యొక్క మైనారిటీస్‌లో ముస్లిములు, క్రిష్టియన్సు, ఇతర లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీస్‌కు ప్రాథమికంగా బరియల్ గ్రౌండ్సు కావాలని చెప్పి అడిగారు. కాని బరియల్ గ్రౌండ్సు ఇవ్వడంలేదు. నా నియోజకవర్గంలోని ఎల్.బి.నగర్‌లో ఉన్న ముస్లిమ్‌లు మాకు ఇంకా ఏమీ అక్కరలేదు బరియల్ గ్రౌండు ఒక్కటే కావాలి అని అడిగారు. ఇస్తామని చెబుతున్నారు. అక్కడ ఏరియా కూడా ఇయర్‌మార్కు చేశారు కాని ఇవ్వడం లేదు. వనస్థలిపురంలో క్రిష్టియన్సుకు సంబంధించి బరియల్‌గ్రౌండుకు కొంత ల్యాండ్ ఎలాట్‌చేశారు అది సరిపోవడం లేదు. ఇంకా కావాలని చెప్పి వారు చెప్పారు. ఆ రకంగా మిగతా ప్లేసెస్‌లలో బరియల్ గ్రౌండ్సు యొక్క ప్రాధాన్యత పెరిగింది కాబట్టి వాటిని ఇయర్‌మార్కు చేయవలసినటువంటి అవసరం ఉందని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. రోష్నీ పథకం క్రింద సిక్కులు గురుద్వారాస్, స్కూల్సు కావాలని అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వానికి అప్లికేషన్సు పెట్టుకొన్నారు. వనస్థలిపురంలో ఉన్నటువంటి ఒక కమ్యూనిటీ గురుద్వారాలకు ప్లేస్ కావాలని, ఉన్నది సరిపోవడం లేదని చెప్పారు. కాని ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు. కేవలం ఎనౌన్సుమెంటు కొరకే కాకుండా ఈ ప్రభుత్వం చెప్పినటువంటి పనులు చేస్తుందని అనేటటువంటిది అనేకసార్లు చెప్పు కొన్నారు. రోజు ఈ హౌస్‌లో కూడా చెబుతున్నారు. ఈ రోష్నీ పథకం క్రిందద ప్రభుత్వం ఏది అయితే కమిట్‌మెంట్ ఇచ్చిందో వాటిని వెంటనే అమలుచేస్తారా? లేదా? ఎప్పటివరకు అమలు చేస్తారని ఈ సందర్భంగా మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగు తున్నాను. మా తోటి శాసనసభ్యులుఓవైసీగారు అన్నీ చెప్పిన తరువాత చివరికి వారియొక్క గుణం పోనిచ్చుకోలేదు. బిజెపితో ఉన్నందుకే ఏదో అవుతుందని వారు చెప్పారు. వారు గుర్తుంచుకోవాలి. ఈ రోజు భారతీయ జనతా పార్టీ కేంద్రంలోకి వచ్చిన తరువాత మన దేశంలో ఎక్కడ ఏరకమైన కమ్యూనల్ క్లాషెస్, . టెన్షన్స్ లేవు. భారతీయ, జనతాపార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాతనే హజ్‌కు పోయేటటువంటి వాళ్ళకు సౌకర్యాలు కల్పించినటువంటి విషయం ఆ యొక్క సభ్యులు గుర్తుంచుకోవాలి. వాజ్‌పాయిగారి ప్రభుత్వం ఏదైతే చెబుతుందో అదే చేస్తుంది. ఇంతకుముందు ప్రభుత్వాలలో చెప్పేది ఒకటి చేసేది ఒకటి వుండే. కాబట్టి వాటిని గుర్తు పెట్టుకోవాలి. కేవలం రైడ్ చేస్తుంది అనేటటువంటి విషయం సరైనటువంటిది కాదు. ఆ యొక్క సభ్యులు చెప్పినటువంటి కామెంటు ఏదైతే ఉన్నదో అది విత్‌డ్రా చేసుకొంటే బాగుంటుందని చెప్పి సలహా ఇస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

2.10 మ. డా.ఎస్.ఎ. ఖలీల్ భాషా:- ఈ రోజు రోష్ని మీద మాట్లాడుతున్నాము. ఈ రాష్ట్రంలో దాదాపు ఒక కోటి మంది మైనార్టీలు ఉన్నారు. వీరిలో చాలామంది బీదరికంలో దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన జీవితాలు గడుపుతున్నారు. వీరికి సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే రోష్ని పథకం ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రం ఏర్పడి చాలా సంవత్సరాలైంది. ఎన్నో ప్రభుత్వాలు వచ్చాయి. పోయాయి. కాని ఈ మైనార్టీలకు సహాయం చేద్దామనే ఉద్దేశం ఎవరికీ రాలేదు. నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత మొట్టమొదటిసారిగా మైనార్టీలకు సహాయం చేయటం జరిగింది. ఇంతకుముందు మైనార్టీ సోదరులు ఏ బ్యాంకుకుగాని, ఏ ప్రభుత్వ సంస్థకుగాని సహాయంకోసం వచ్చేవారు కాదు. రోష్ని పథకం ప్రవేశపెట్టిన తరువాత మైనార్టీ సోదరులు లేడీస్‌గాని, జంట్సుగాని చాలామంది వేల సంఖ్యలో అప్లికేషన్స్ పెట్టడం జరిగింది. ఈ స్పూర్తి కేవలం రోష్ని పథకం ప్రవేశపెట్టిన తరువాతే వచ్చింది. మైనార్టీ సోదరుల్లో ప్రభుత్వం కూడా మమ్మల్ని ఆదుకుంటుంది, సహాయం చేస్తుంది అనే ఉద్దేశ్యం కలగటం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం మూడు సంస్థలద్వారా మైనార్టీ సోదరులను ఆదుకోవటం జరుగుతోంది. అవి మైనార్టీ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, ఉర్దూ అకాడమీ మరియు వక్ఫ్ బోర్డు. ఇవికాక కొన్ని........

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- వారు గతంలో మంత్రి, ఈ రోజు మంత్రి కాదు. మర్చిపోయి ఏమైనా మాట్లాడుతున్నారేమో నాకు అర్థంకావటంలేదు మంత్రిగారితో సమాధానం చెప్పించండి చాలు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కూర్చోండి, మీరు మాట్లాడండి.

డా. ఎస్ ఎ.ఖలీల్ భాషా:- వీరు ఈ విధంగా ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారంటే వీరు ఎప్పుడూ సహాయంచేసిన దాఖలాలు లేవు. ఇప్పుడు మేము చేసిన సహాయాన్ని చెబుతున్నాము ముందు నేర్చుకోండి తరువాత సహాయం చేయటానికి ప్రయత్నించండి. లేక మీరెప్పుడైనా చేసి ఉంటే చెప్పండి, మేము చేశాము కాబట్టి చెబుతున్నాము, ఇంకా చేయమని అడుగుతున్నాము. ఈరోజు మైనార్టీలలో ఉద్యోగులు చాలా తక్కువ మంది ఉన్నారు. జాబ్స్ సెక్యూర్ చేయటం చాలా కష్టంగా ఉందనే ఉద్దేశ్యంతో గత సంవత్సరం ఈ ప్రభుత్వం సివిల్ సర్వీసెస్ ఎగ్జామినేషన్స్‌కు వెళ్ళేవారికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చి ఆదుకోవటం జరుగుతోంది. అదేవిధంగా డి.ఎస్.సి. ద్వారా ఉర్దూ టీచర్స్ అనుకున్న స్థాయిలో సెలెక్టు కానందున, ఉదాహరణకు 100, 200 పోస్టులు ఉంటే 300, 400 మంది స్టూడెంట్స్ పరీక్షకు అప్పియర్ అయితే వారిలో కేవలం నలుగురు, అయిదుగురు పాస్ అవుతారు. కారణం 50 శాతం మార్క్సు కటాఫ్ పెట్టటంవల్లనే వారు ఉత్తీర్ణులు కాలేక

పోవడంవల్ల పోస్టులు భర్తీకావడం లేదని గమనించి 1997లో 1000 పోస్టులు ఈ రోటు కటాఫ్ మార్క్స్ లేకుండా భర్తీచేయటం జరిగింది. ఇంతవరకు ఈ 50 సంవత్సరాలలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా మైనార్టీ సోదరులకోసం ఒక్క పోస్టు అయినా క్రియేట్ చేసి ఫిల్ చేసిన దాఖలాలు లేవు. కేవలం ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వమే 1000 పోస్టులు క్రియేట్ చేసి కటాఫ్ మార్క్ లేకుండా మైనార్టీ సోదరులను ఆదుకోవడం జరిగింది. మైనార్టీలు ఎడ్యుకేషన్ పరంగా చాలా వెనుకబడి ఉన్నారు. వారిని కూడా ముందుకు తీసుకుపోవాలి. ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ ప్రభుత్వం

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- ఇవన్నీ ఎందుకండీ? మంత్రిగారితో సమాధానం ఇప్పించండి.

డా. ఎస్.ఎ. ఖలీల్ భాషా:- చాలామంది సభ్యులు పోయిన సభలో లేరు. క్రొత్తగా చాలామంది సభ్యులు వచ్చారు. వారి కోసం చెబుతున్నాను. మైనార్టీలను ముందుకు తీసుకుపోవాలి. వారిని విద్యావంతులను చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 3 పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలను, 3 ఐ.టి.ఐ.లను. 4 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్‌ను క్రొత్తగా ఏర్పాటుచేయటం జరిగింది. అదేవిధంగా 4 స్కూల్స్‌ను జూనియర్ కాలేజెస్‌గా అప్‌గ్రేడ్ చేయటం జరిగింది. చంద్రబాబునాయుడుగారి పాలనలోనే దాదాపు 7 ఇంజనీరింగ్ కాలేజెస్ మైనార్టీలకు కేటాయించడం జరిగింది. అందరికీ తెలిసిన విషయమే. కడపలో ఒక మైనార్టీ కాలేజ్ ఇవ్వటం కూడా జరిగింది.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- నీకు ఇప్పుడు ఆ విషయం తెలిసిందా?

డా.ఎస్.ఎ. ఖలీల్ భాషా:- మీరు మైనార్టీలకు ఎప్పుడూ ఏమీ ఇవ్వలేదు. మేము ఇచ్చాము కాబట్టి చెబుతున్నాము. లేదా మీరేమైనా ఇస్తే చెప్పండి నేను కూర్చుంటాను. ఈ రాష్ట్రంలో స్టాట్యుటరీ పవర్స్ ఇచ్చి ఒక మైనార్టీ కమీషన్‌ను ఏర్పాటుచేయటం నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి పాలనలోనే జరిగింది. పోయిన సంవత్సరం యునాని డాక్టర్ల రిక్రూట్‌మెంట్ జరిగింది. యునానీ ఉర్దూ మీడియమ్‌లో జరుగుతుంది. హిందువుల్లో చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. కనుక దీనికి రిలాక్సేషన్ ఇచ్చి అందరినీ భర్తీచేయటం జరిగింది. అదేవిధంగా అసదుద్దీన్ ఒవైసీగారు షాదీఖానాలగురించి మాట్లాడారు. దాదాపు 302 షాదీఖానాలు రూ.24 కోట్లతో శాంక్షన్ చేశారు. చాలా చోట్ల ఇవి పూర్తయ్యాయి. కొన్ని చోట్ల ఇంకా పనులు జరుగుతున్నాయి.. మీరు హైదరాబాద్‌లో కూర్చుని పనులు జరగటంలేదు, ఎక్కడా షాదీఖానాలు లేవంటే కుదరదు. జిల్లాలకు, తాలూకాలకు వెళ్ళి చూస్తే తెలుస్తుంది.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి:- ఈ విషయాలన్నీ ఫరూఖ్‌గారు చెప్పాలి. వారేమైనా ప్రాక్సీని పెట్టారండీ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మెంబర్ ఇందులో సిగ్నటరీ. ఆయనకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఆయన అభిప్రాయాలు ఆయన చెప్పాలి కదా?

డా ఎస్.ఎ. ఖలీల్ బాషా:- అధ్యక్షా, మైనార్టీలగురించి మాట్లాడుతుంటే అడ్డుపడుతున్నారు. ఇంతవరకు ఎవరూ సహాయం చేసిన దాఖలాలు లేవు. ఈ రోజు గవర్నమెంట్‌ను ఇంకా చెయ్యండయ్యా అని అడగబోతున్నాము. అడ్డుపడటం చాలా అన్యాయం. ఉర్దూను అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో దాదాపు 12 జిల్లాల్లో ఉర్దూను సెకెండ్ లాంగ్వేజ్‌గా చేయటం జరిగింది. అదేవిధంగా ఉర్దూ అకాడమీ ద్వారా 3 కంప్యూటర్ సెంటర్లను ఓపెన్ చేయటం జరిగింది. చాలామంది పిల్లలు అందులో చేరి నేర్చుకుంటున్నారు, చాలా బిజీబిజీగా నడుస్తుంది. క్రొత్తగా 6 సెంటర్లు శాంక్షన్ అయ్యాయి, అవి కూడా శాంక్షన్ చేశాము. దురాతుల్‌మారిఫ్ సెంటర్ కొరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రూ.5 లక్షలు కంట్రిబ్యూట్ చేస్తుండగా రూ.5 లక్షలు స్టేట్ గవర్నమెంట్ భరాయించాలి. రూ.10 లక్షలని చాలాకాలంగా ఇది పెండింగ్‌లో ఉంది. మొట్టమొదటి సారిగా గత సంవత్సరం దీనికి రూ.50 లక్షలు ఈ దురాతుల్‌మారిఫ్ కొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేటాయించింది. ఇంతకు ముందెప్పుడు ఈ విధంగా చేయలేదు నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు సొంత ఇంట్రెస్ట్‌తో రూ.50 లక్షలు కేటాయించి ఆదుకోవటం జరగింది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో రివాల్వింగ్ ఫండ్ ఏర్పాటు చేయడం
2.20 | జరిగింది. రాష్ట్రంలో వక్ఫ్ ప్రాపర్టీస్‌ను అభివృద్ధి పరచి, దానని నుంచి
మ. | యినేకంను జనరేట్ చేసి మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కోసం రూ.5 కోట్లు యివ్వడం జరిగింది. కడపలో కూడా చాలా పనులు జరగాలి. రోష్నీ క్రింద చాలా పనులు జరుగుతున్నాయి, డబ్బులు కూడా కేటాయింపు చేశారు, యిప్పుడు ఆ డబ్బులను రిలీజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎలక్షన్స్ ముందు కూడా చాలా చోట్ల శాంక్షన్ లెటర్స్ యిచ్చాం, కాని వాళ్లకు డబ్బు ముట్టలేదు, తొందరగా రిలీజ్ చేసి మైనారిటీలను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. చాలా జిల్లాల్లో ఒత్తిడి ఉంది కాబట్టి వీలైనంత త్వరగా డబ్బును రిలీజ్ చేయాలి. అంతేగాకుండా చాలాచోట్ల ముస్లిం సోదరులకు ఎడ్యుకేషనల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్ శాంక్షన్ చేసి ఏర్పాటు చేయాలి. అదేవిధంగా ఈ బడ్జెట్ ఇయర్‌లో ఎక్కువ డబ్బులు కేటాయింపు చేసి ఎక్కువ మంది మైనారిటీ సోదరులను ఆర్థికపరంగా ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.నర్సింహయ్య:- అధ్యక్షా, నేను నోటీసు యిచ్చాను, నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వండి, రెండు నిముషాల్లో పూర్తి చేస్తాను, నేను సబ్జెక్టు డీవియేట్ కాను, కావలసిన అవసరం నాకు లేదు.

అధ్యక్షా రోష్నీ గురించి చెబుతూ, అది ఎంతో గొప్ప ప్రోగ్రామని సోదర శాసనసభ్యులు యిక్కడ వివరిస్తున్నారు. నేను సబ్జెక్టు నుంచి డీవియేట్ కావడం లేదు కాని, ఒక్కటే ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే, ఈ రోష్నీ స్కీము కంటె ముందు మైనారిటీస్ కున్నటువంటి ఎన్ని సంక్షేమ పథకాలను ప్యాక్ చేసి ఈరోష్నీ పధకాన్ని పెట్టారు? మంత్రిగారు సూటిగా సమాధానం చెప్పాలి.

ఈ రోష్నీ ఒక పెద్ద వెలుగని అంటున్నారు. ఇప్పటివరకు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎంతమందికి మీరు వెలుగు ప్రసాదించారు. ఆర్థిక సహాయం చేశారు? రోష్నీ క్రింద ఏర్పాటు చేసిన డబ్బును ఒకసారి గమనిస్తే మొత్తంలో 1/4వ వంతు అమౌంట్ మాత్రమే ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఇది నిజమా, కాదా? అంకెలతోసహా వివరాలు యివ్వండి ఈ రోష్నీ క్రింద చేపడుతున్న కార్యక్రమాలు జిల్లాలోని పేద మైనారిటీలకు అందడం లేదు. మేము జిల్లాలను వదలిపెట్టి యిక్కడ ఉండి చెప్పలేము కాని, మీరు ఒకసారి మాతో వస్తే విషయమేమిటో అర్థం అవుతుంది. 200 స్కూల్స్ యిచ్చామని అంటున్నారు. మా దగ్గర నల్గొండ జిల్లాలో నకిరేకల్‌లో ఒక స్కూల్ ఉందని అంటున్నారు. ఇసుకలో నీరు పోస్తే మాయం అయినట్లు అది ఎక్కడికి పోయిందో తెలియడం లేదు. మైనారిటీ సోదరులకు అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నామని చెబుతున్నారు. ఆ కార్యక్రమాలు ఎక్కడ అమలవుతున్నాయి. వాటికి కేటాయించిన డబ్బు విషయం గురించి ఒకసారి మనం పరిశీలిస్తే వాస్తవాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. ప్రజలు మనల్ని గమనిస్తున్నారు మన మాటలను గమనిస్తున్నారు. కావున నేను అడిగిన ప్రశ్నలకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

مسٹر محمد فریدالدین:۔ جناب اسپیکر صاحب آپ نے مجھے جو موقع دیا ہے میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ میں روشنی کے تعلق سے آج کچھ کہنا چاہتا ہوں۔ یہ جو پروگرام ہے یہ صرف الیکشن کو مدنظر رکھتے ہوئے اس کا اعلان کیا گیا تھا یہ پروگرام اچھی طریقے سے چلایا جاتا ہے کہ آپ نے تیلگو دیشم پارٹی سے الائنس کرلیا تھا۔ آپ کو ووٹ ملنے والے نہیں تھے اسلئے روشنی اسکیم کا اعلان کیا گیا تھا۔ مائناریٹیز کے کئی مسائل ہیں۔ میدک ضلع میں میرے حلقہ میں اردو ٹیچروں کی کئی جائدادیں خالی پڑی ہوئی ہیں۔ کئی سالوں سے ان کو پُر نہیں کیا جارہا ہے۔ بچے اردو میڈیم اسکولس چھوڑ کر دوسری زبانوں میں تعلیم حاصل کرنے پر مجبور ہوگئے ہیں۔ حکومت نے ضلعوں میں اردو کو دوسری سرکاری زبان بنادی لیکن وہاں پر کوئی عمل نہیں ہورہا ہے۔ اقلیتی فائنانس کارپوریشن تو اقلیتی لوگوں کو اپنا روزگار حاصل کرنے ۵۰۰ روپیے / ۱۰۰۰ روپیے جاری کر رہی ہے لیکن بینک والے انہیں کوئی قرضہ نہیں دے رہے ہیں۔ بلدیہ کے الیکشن میں چیلنج دینے کا اعلان کیا گیا لیکن بلدیہ کا الیکشن کے بعد یہ اسکیم پینڈنگ میں پڑ گئی ہے۔ یہ روشنی پروگرام نہیں ہے بلکہ اندھیرا پروگرام ہے۔

శ్రీ ఎన్.ఎండి. ఫరూక్:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌కు సంబంధించి జరిగిన చర్చలో గౌరవసభ్యులు ఫరీదుద్దీన్, అసదుద్దీన్ ఓవైసీగారు, అనుభవజ్ఞులైన ఖలీల్‌భాషాగారు మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ సభలో చాలామంది సీనియర్ సభ్యులున్నారు. మాతోబాటు గత 15-18 సంవత్సరాల నుంచి సభ్యులుగా ఉన్నవారు కూడా యిక్కడ ఉన్నారు గతంలో 85-86 తర్వాత మైనారిటీ ముస్లింల సంక్షేమం గురించి చర్చ జరిగిందా? కనీసం ఒక్క రూపాయి అయినా మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కోసం బడ్జెట్‌లో కేటాయించడం జరిగిందా? అని అడుగుతున్నాను ఈ రోజు మైనారిటీ సంక్షేమం గురించి ఆలోచించడానికి యిక్కడ వారి సంక్షేమం గురించి చర్చ చేయడానికి అవకాశం వచ్చింది. యిది చాలా సంతోషకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు: 2. రాష్ట్రంలో రోష్ని కార్యక్రమాన్ని అమలుచేయక పోవుట గురించి.

శ్రీ ఎస్. ఎండి. ఫరూక్:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌కు సంబంధించి జరిగిన చర్చలో గౌరవసభ్యులు ఫరీదుద్దీన్ అసదుద్దీన్ ఓవైసీగారు, అనుభవజ్ఞులైన ఖలీల్‌బాషాగారు మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ సభలో చాలామంది సీనియర్ సభ్యులున్నారు. మాతోబాటు గత 15-18 సంవత్సరాల నుంచి సభ్యులుగా ఉన్నవారు కూడా యిక్కడ ఉన్నారు. గతంలో 85-86 తర్వాత మైనారిటీ ముస్లింల సంక్షేమం గురించి చర్చ జరిగిందా? కనీసం ఒక్క రూపాయి అయినా మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌కోసం బడ్జెట్‌లో కేటాయించడం జరిగిందా? అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు మైనారిటీ సంక్షేమం గురించి ఆలోచించడాని, యిక్కడ వారి సంక్షేమం గురించి చర్చ చేయడానికి అవకాశం వచ్చింది. యిది చాలా సంతోషకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కమీషన్ కీర్తిశేషులు ఎన్.టి.రామారావుగారు ఏర్పాటు చేశారు. దీనివల్ల లక్షలాది మందికి ఉపాధి కలిగింది. అందువల్లనే చర్చకు రావడానికి అవకాశం కలిగింది. మైనారిటీల గురించి ఎవరైనా ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? మైనారిటీల వెల్ఫేర్ గురించి కనీసం ఒక్క రూపాయి బడ్జెట్‌లో కేటాయించడం జరిగిందా? మొట్టమొదటిసారి ఈ రోజు అవకాశం కలిగింది. ముస్లిమ్‌లు ఉన్నారు. వారి కోసం ఈ కార్యక్రమం చేశారు. ఈ రోజు చాలామంది చర్చలో పాల్గొన్నారు.

2.30 ని. అల్పసంఖ్యాక వర్గాలను సామాజికంగా, సాంస్కృతికంగా, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి పరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో రోష్ని అనేది ప్రణాళికబద్ధమైన కార్యక్రమం. ఇప్పటివరకు ప్రయోజనం చేకూర్చే కార్యక్రమాలకు సంబంధించి, నేరుగా రుణం అందజేయడం, ఆదరణ, తక్కాల్, కంప్యూటర్లలో వృత్తివిద్యా శిక్షణ, మహిళలకు కుట్టుపనిలో శిక్షణ, పట్టబద్దేతర విద్యాపరమైన ప్రయోజనాలు అంటే మెట్రిక్ పూర్వ, మెట్రిక్ అనంతరం చదువుకొనే విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్పులు, అటోనగర్‌లలో వర్క్‌షెడ్లు, "డొముహా" (డి-ఓ-ఎం-డబ్ల్యు, యు.ఎ.)ల కొరకు పథకాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అల్పసంఖ్యాక వర్గాల ఆర్థిక సంస్థ అమలుపరుస్తున్నది. సామాజిక అభివృద్ధికి చెందిన ఇతర కార్యక్రమాలు అంటే మరమ్మత్తులు, వక్ఫ్ సంస్థల నిర్వహణ, ఉర్దూ-భవన్ మరియు షాదీఖానాల; మసీదు మరమ్మత్తులు, మొదలైన నిర్మాణాలను కూడా చేపట్టడమయింది. కంప్యూటరు శిక్షణా కార్యకలాపాలు, అల్పసంఖ్యాక వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థులకు సివిలు సర్వీసు పరీక్షలకొరకు కోచింగును సమకూర్చడానికి అల్పసంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమశాఖ కూడా హాజరవుతున్నది. అల్పసంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమశాఖలోని పథకాలను అమలుపరచడం కొరకు రూ.4226.87 లక్షల మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. సదరు కేటాయింపులో నుండి రూ.2386.52 లక్షల మొత్తం కొరకు పరపతి పత్రాన్ని జారీచేయడమయింది. కార్యక్రమాల అమలుకొరకు సంబంధిత సంస్థలకు రూ.1557.52 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడమయింది. దీనికి అదనంగా రోష్ని కార్యక్రమం క్రింద సంస్థకు చెందిన అంతర్గత ఉత్పాదనలో నుండి రూ.4.12 కోట్లను ఖర్చుచేయడం జరిగింది. మిగులు నిధులను విడుదల చేయడానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను ఆర్థికశాఖతో సంప్రదించి పరిశీలించడం జరుగుతున్నది. విద్యా, వైద్య ఆరోగ్య, కుటుంబ

సంక్షేమశాఖ, ప్రధాన పరిపాలన శాఖలవంటి ఇతర సహాశాఖలు చర్య తీసుకొన్నాయి. నాలుగు జిల్లాలలో అంటే ఆదిలాబాదు, మహబూబ్‌నగర్, కృష్ణా, చిత్తూరు జిల్లాలలో ఉర్దూను ద్వితీయ అధికారభాషగా ప్రకటించడం కొరకు ఉత్తరువులు జారీ చేయడం జరిగింది. అల్పసంఖ్యాక వర్గాలకొరకు కడప జిల్లాలో ఒక వైద్య కళాశాలను కేటాయించడం జరిగింది. ఖాళీ పోస్టులలో ఉర్దూ ఉపాధ్యాయుల నియామకాన్ని వచ్చే విద్యా సంవత్సరంలో విద్యాశాఖ చేపట్టడం జరుగుతుంది. అల్పసంఖ్యాక వర్గాలకొరకు "డైట్'లో ఉర్దూ విభాగాలు, బి.ఇడి., కళాశాలలను వచ్చే విద్యా సంవత్సరంలో చేపట్టడం జరుగుతుంది. బి.ఇడి. ఉత్తీర్ణులైన, టీచర్లుగా నియామకం అయ్యే ముందు ట్రయినింగ్ ఇస్తారు. రిజర్వేషను నిబంధనలను సడలించి యునాని డాక్టర్ల ఖాళీలను ప్రభుత్వం భర్తీచేసింది. ఉర్దూ భవన్, మరియు షాదీఖానాలను, ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాల కల్పన అభివృద్ధి సంస్థ, రోడ్లు, భవనాలు, పంచాయతీరాజ్ శాఖలు చేపడుతున్నాయి. కొన్ని కేసులలో పనుల నిర్వహణను అప్పగించడం కొరకు ధరలో 30 శాతం పెంచడానికి ముందుకు వచ్చినట్టి స్థానిక సంఘాలను కూడా అనుమతించడం జరిగింది. హజ్ హౌస్ నిర్మాణం చివరి దశలో ఉన్నది.

"రోష్ని"గా పిలువబడే ప్రత్యేక ప్యాకేజిని అవలంభించడంద్వారా సమాజంలో అల్పసంఖ్యాక వర్గాల సామాజిక ఆర్థికస్థితిని మెరుగుపరచడంకొరకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నది. అన్ని విషయాలు మీకు తెలిసిన విషయాలే. మిత్రులు అసదుద్దీన్ ఒవైసీగారు బడ్జెట్ స్పీచ్ ఇచ్చినట్లు, ప్యాకేజీవిషయాలే కాకుండా మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌గురించి ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడటం జరిగింది. పదవ తరగతి వరకు చదువుకునే వారిలో చాలా పేదవారు ఉన్నారు. ఆర్థికముగా బాగా చితికిపోయినవారు ఉంటే మైనారిటీ సంస్థద్వారా తెలియచేసినట్లయితే చదువుకోవటానికి స్కాలర్‌షిప్‌లు ఇచ్చి, ఆర్థికంగా వారికిసహాయం చేయడం జరుగుతుంది. ఎ.పి.మైనారిటీ కమీషన్‌రిపోర్ట్ సబ్‌మిట్‌చేశారా అని అడిగారు. ఒక నెల లోపల ఆ రిపోర్టును సబ్‌మిట్ చేస్తామని తెలియచేస్తున్నాము. అక్కడ రెగ్యులర్ సెక్రటరీ లేరని అన్నారు. రెగ్యులర్ సెక్రటరీని అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు ఎన్నో సలహాలు, సూచనలు చేయడం జరిగింది. వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకొని మైనారిటీల అభివృద్ధికోసం కృషిచేస్తాము. 1989–94 వరకు రు.7 కోట్లు మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌కోసం ఇవ్వడం జరిగింది. 1995–96 నుండి 1999–2000 వరకు రు.79.30 కోట్లు మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌కోసం ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం వారి కోసం ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చేపడుతుందని నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ సయ్యద్ యూసఫ్ అలీ(కామారెడ్డి): — స్పీకర్ సర్, సమయపాలన పాటిస్తూ, ఒక మైనారిటీ సోదరుడిగా కొన్ని వాస్తవాలు చెప్పక తప్పదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 53 సంవత్సరాల కాలంలో ఏ ప్రభుత్వము మైనారిటీల కొరకు ఏ కార్యక్రమాలు చేయలేదు. మైనారిటీల ఆర్థికాభివృద్ధికి, విద్యాభివృద్ధికి, సామాజికాభివృద్ధికి గౌరవనీయులు నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వంలో ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు

రాష్ట్ర మైనారిటీ బడ్జెట్ రు.1.2 కోట్లు మాత్రమే ఈ రోజు 1999-2000కు రు 74 కోట్లు మైనారిటీల కొరకు చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ రోజు ఇతర రాష్ట్రాలవారు కూడా···

(అంతరాయం)

దయచేసి వినండి···దయచేసి కూర్చోండి ··

53 సంవత్సరాల చరిత్రలో హజ్ యాత్రికులకు రు.5 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి నాంపల్లి పరిసర ప్రాంతాలలో మల్టీ స్టోరీడ్ బిల్డింగ్ కట్టడం కూడా ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఘన విజయం. ఇతర రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు కూడా మనం చేపడుతున్న మైనారిటీ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అధ్యయనం చేయడానికి ఇక్కడికి వస్తున్నారు గ్రామసీమలలో ఉన్న మసీదు నిర్మాణానికి··· రు.10వేల నుంచి రు. 10 లక్షల వరకు

(అంతరాయం)

మైనారిటీల గురించి చెప్పనివ్వండి. రు.15 కోట్లు రాష్ట్రంలో 5,534 మసీదుల మరమ్మత్తులకు ఇవ్వడం వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను ఇవన్ని ఇతర రాష్ట్రాలలో జరిగాయా? గతంలో ప్రభుత్వంలో ఉన్న నాయకులు ఎవరైనా చేయగలిగారా? మైనారిటీల పట్ల మొసలి కన్నీరు కారుస్తూ, అధికారం లేక మైనారిటీలను పావులుగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు.

شری سید سجاد :- ڈپٹی اسپیکر صاحب آپ پہلے ہاؤز کو کنٹرول میں رکھئے۔ آج آندھرا پردیش میں مسلمان بہت ہی غربت کی حالت میں اپنی زندگی گزار رہے ہیں۔ حکومت ایوان کو دھوکہ دے رہی ہے۔ اقلیتی و بہبود ڈپارٹمنٹ کو ۷۴ کروڑ روپئے الاٹ کرنیکا وعدہ کیاگیا لیکن انمیں سے صرف گذشتہ سال میں ۲۴ کروڑ روپئے جاری کئے گئے۔ میں حکومت کو چیالنج کرتاہوں کہ یہ آپکا روشنی پروگرام نہیں ہے بلکہ اندھیرا پروگرام ہے۔ اقلیتی لوگوں کیلئے کوئی کام نہیں ہورہاہے۔ اقلیتی فینانس کارپوریشن سے جب لون لینے کیلئے اقلیتی لوگ جاتے ہیں انھیں انکم سرٹیفکٹ لانے کیلئے کہا جاتا ہے۔ پہلے غریب لوگوں کو انکم سرٹیفکیٹ پر ایم ایل ایز دستخط کرتے تھے لیکن اب ایم آر او آفس سے انکم سرٹیفکیٹ لانے کیلئے مجبور کیا جارہا ہے۔ یہ اسمبلی کی توہین ہے۔ اس سے صاف ظاہر ہے کہ ایم ایل ایز کے وقار کو کم کیا جارہا ہے۔ اردو مدارس کا کیا حال ہے وہاں پر بچوں کو بیٹھنے کیلئے نہ ہی کرسیاں ہیں اور نہ ہی میز ہے اور نہ ہی پینے کا پانی انھیں سربراہ کیا جارہا ہے اور نہ ہی پیشاب خانے بنے ہوئے ہیں۔ کسی قسم کی کوئی سہولتیں نہیں ہیں۔ اردو اساتذہ کا تقرر نہیں ہورہا ہے۔ اسمبلی کا الیکشن ہوکر چھ مہینے کا عرصہ ہوچکا۔ منسٹر صاحب ایک مرتبہ بھی اردو مدارس کا دورہ نہیں کئے ہیں۔ ہمارے مسائل جب بھی ایوان میں پیش ہوتے ہیں ایوان بالکل خالی رہتا ہے۔ ایوان میں کوئی سینئر منسٹر موجود نہیں ہے۔ خلیل پاشاہ اور یوسف علی صاحب صرف چندرا بابو نائیڈو صاحب کا گانا گارہے ہیں مسلمانوں کے کوئی مسائل حل نہیں ہورہے ہیں۔

2.40 మ. శ్రీ మహమ్మద్ జియావుద్దీన్(గుంటూరు):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు మైనారిటీల సంక్షేమంకోసం ఎన్నో అభివృద్ధి కార్య క్రమాలను చేపట్టడం, సంక్షేమ పథకాలను ప్రవేశపెట్టడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్రంలోని 12 జిల్లాలలో ఉర్దూను రెండవ అధికార భాషగా అమలుచేయడం, జరిగింది. మైనారిటీల సంక్షేమంకోసం కేటాయించిన బడ్జెట్‌ను 5 కోట్ల రూపాయల నుంచి 74 కోట్ల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో వెయ్యిమందికి ఉర్దూ టీచర్లుగా ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం జరిగింది....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ క్లారిఫికేషన్ ఏమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ జియావుద్దీన్:- రాష్ట్రంలో కొత్త మసీదులను నిర్మించడానికి గాని, అట్లాగే పాత మసీదులను మరమ్మతు చేయడానికి కేటాయింపును కోటి రూపాయల నుంచి 5 కోట్ల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది....

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి(మడకసిర):- అధ్యక్షా, ఒక క్లారిఫికేషన్, డీరో డి-ఫ్యాక్టో మంత్రులు ముగ్గురయ్యారు. ఇటీజ్ వెరీ అన్‌ఫార్చ్యునేట్. మంత్రిగారిని నేను అడిగేది ఏమిటంటే రోష్నీపథకం క్రింద మీరు డబ్బును మంజూరుచేసి రిలీజ్ చేయని కేసులు ఎన్ని పెండింగులో ఉన్నాయి? వాళ్ళందరికి ఎప్పటిలోగా మీరు డబ్బు రిలీజ్ చేస్తారు? చాలా స్పెసిఫిక్‌గా అడుగుతున్నాను...

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూఖ్:- వారు అడిగిన సమాచారం అంతా కావాలంటే హౌజ్‌లో పెడతాను జిల్లాలవారీగా సమాచారం ఉంది. చదవాలంటే చాలా సమయం పడుతుంది. అసదుద్దీన్ ఓవైసీగారు మైనారిటీ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్‌వారు ఎం.ఎల్.ఎ.ల సంతకాలను యాక్సెప్ట్ చేయడంలేదు అంటున్నారు. దానికి అబ్జక్షన్ ఏమీలేదు. ఎం.ఎల్.ఎ.లు సంతకం చేయవచ్చు.

Sri Asaduddin Owaisi:- Do you mean to say that now we can sign? Then you have to give necessary instructions.

Sri N.Md. Faroow:- I will give necessary instructions.

శ్రీ ఎన్. నరసింహయ్య:- రోష్నీ పథకానికి సంబంధించి రఘువీరారెడ్డిగారు అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు చెపుతున్నారు మీరు వినాలి కదా? వినకుండానే అడిగితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూఖ్:- రోష్నీ కార్యక్రమానికి సంబంధించిన వివరాలు నా దగ్గర ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్ట్-వైజ్ వివరాలు ఉన్నాయి. కావాలంటే సభ ముందు పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. అలాగే బ్రోచర్ ఉంది. చదవాలంటే ఒక రోజు పడుతుంది. నాకు అభ్యంతరం లేదు. అదే విధంగా బడ్జెట్‌లో 42 కోట్లు అడగడం జరిగింది. 15 కోట్లు రిలీజ్‌చేయడం జరిగింది. నేనేమీ దాచడం లేదు. మార్చి 31 తరువాత..

శ్రీ ఎ. వివేకానందరెడ్డి:- కోటి రూపాయలు ఇస్తున్నారు ..

శ్రీ ఎన్.ఎండి. ఫరూఖ్:- తప్పకుండా బడ్జెట్ అయిన తరువాత కేటాయింపులు చేయడం జరుగుతుంది. మీకు తెలుసు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చేపట్టిన కార్య క్రమాల గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు వినే మూడ్‌లో కూడా లేరు. చంద్రశేఖరుగారు చెప్పినట్లు మసీదులకు సున్నం కొట్టేవారు కూడా లేరు. ఈ రోజు మసీదులకు, మసీదుల మరమ్మత్తులు మొదలైన పనులకు 25 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. కోటి రూపాయలు ఎనౌన్స్ చేసినమాట వాస్తవం. ఏమైనా మార్చి 31 తర్వాత రోష్నీ కార్యక్రమంగాని, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కార్యక్రమాలు గాని, టీచర్స్‌ను నియమించడం వంటి కార్యక్రమంగాని - వేటి గురించి అయితే అవన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకొని తప్పకుండా చేయడం జరుగుతుందని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I have got only five points to be clarified. Number one, the Government has made the Urdu language as Second language in 12 districts of the State. But so far how many Urdu Translator posts or Stenographers posts were created in these districts? In this present budget how much money was earmarked for this purpose? My second point is, the wakf board have recently won a case with regard to 3000 acres of land located in Visakhapatnam. But the Collector Visakhapatnam, went on SLP to Supreme Court challenging the decision. My question is, what made the Collector to file a case in the Supreme Court? Under what compulsion did he act like that? My third point is, when is the Puttuswamy Commission going to give its final report? Nearly six years have elapsed and the Commission is yet to give its final report. My fourth point is, Rs.74.00 crores are supposed to be given but only Rs.24.00 crores were so far released. What are the reasons for this? Lastly Sir, what is the budget that was earmarked? It is only Rs.42.00 crores. If you compare this figure with the total budget, it amounts to not even one per cent. Why such meagre allocation? I ask the Hon'ble Minister to answer these five points.

2.50 మ.

శ్రీ ఎన్.ఎండి. ఫరూఖ్:- నేను ఆల్‌రెడీ చెప్పాను. నేనేమీ దాచడం లేదు. ప్రతి జిల్లాలో ట్రాన్స్‌లేటర్ లేరు. టైపిస్టు లేదని వారు చెప్పడం జరిగింది. వారిద్దరినీ పోస్ట్‌చేయడం జరిగింది. ఇక వైజాగ్‌లో వున్న 5200 ఎకరాల వక్ఫ్‌బోర్డు ప్రాపర్టీ గురించి సుప్రీంకోర్టు డైరెక్షన్ ఉంది. వక్ఫ్‌బోర్డుకు రావలసిన డబ్బులను ఇప్పించడానికి మేము కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Now, the House is adjourned to meet again at 5.00 P.M. today evening.

(The House then adjourned at 2.48 p.m. to meet again at 5.00 p.m. on the same day).

(The House Reassembled at 5.00 p.m. with the Hon'ble Deputy Speaker in the Chair)

చట్టబద్ధ తీర్మానము

2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ (సవరణ) ఆర్డినెన్స్‌ను నిరాకరిస్తూ

Dr. Y.S. Rajasekhar Reddy:- Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Ordinance, 2000 (A.P. Ordinance No.2 of 2000) promulgated by the Governor on 25-01-2000."

Mr. Deputy Speaker:- Statutory resolution moved.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 1999, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 16/1999)

Sri P. Srinivasa Reddy:- (Deputising the Chief Minister):- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Pnahcayat Raj (Amendment) Bill, 1999 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

5.00 | శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్థానిక సంస్థలకు ప్రజాప్రతినిధులను ఎన్ను
సా. 1 కోవడానికి బలహీనవర్గాల వారికి రిజర్వేషన్ విధానంలో గత 10 సంవత్సరాల క్రితం రిజర్వేషన్ బిల్లు ఆమోదించడం జరిగింది. అట్టి బిల్లు ది. 24.1.2000 సంవత్సరంలో ముగుస్తుంది. అందుకు, ఆ బిల్లు ముగిసేటువంటి రోజున అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగనందున 25.1.2000 తారీఖున జారీ చేయడం జరిగింది. దాన్ని యీ రోజు చట్టం రూపంలో తేవడం కోసం శాసనసభలో బిల్లు రూపంలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ప్రతి 10 సంవత్సరాలకు ఒకసారి యీ రిజర్వేషన్ బిల్లు పొడిగిస్తూ పోయే బదులు రాజ్యాంగంలో ఏవిధంగా అయితే పార్లమెంటులో, శాసనసభలో పొడిగించాల్సిన అవసరం లేకుండా ఎప్పటికీ యీ రిజర్వేషన్ విధానం అమలులో వుందో, అదే విధంగా స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికల్లో రిజర్వేషన్ అమలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈరోజు ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే, స్థానిక సంస్థల్లో బడుగు వర్గాలవారికి కేటాయించిన రిజర్వేషన్ ప్రకారంగా, రాజ్యాంగంలో ఏవిధంగా అయితే పొందుపరచటం జరిగిందో శాసనసభ్యులకు, పార్లమెంటు సభ్యులకు మాదిరిగా ప్రతి సమావేశాలలో పొడిగించవలసిన అవసరం లేకుండా వుండడానికి ఎప్పటి నుండో చట్టం చేయాలని ఆలోచిస్తుంటే, ప్రతిపక్ష నాయకులు దీనిని డిస్‌ఎగ్రీ అవడం అంటే, బడుగు, బలహీనవర్గాలు, ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. వుమెన్ల రిజర్వేషన్ వ్యతిరేకించడమవుతోంది.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిముషం....

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- లెట్ మి కంప్లీట్.....

Mr. Dy. Speaker:- He does not want to yield.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- డిస్ఎగ్రీ అవడం దురదృష్టకరం. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బలహీనవర్గాలకు రిజర్వేషన్ ప్రభుత్వం పకడ్బంధీగా అమలు చేయాలన్నప్పుడు వ్యతిరేకించడం చాలా దురదృష్టకరమని భావిస్తున్నాను. సభలో యీ రిజర్వేషన్ విధానం పకడ్బంధీగా అమలు చేయడానికి ఈ బిల్లు ఏకగ్రీవంగా ఆమోధించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు బిల్లు ఉద్దేశ్యాలను స్పష్టంగా తెలియచేస్తూ, ప్రతిపక్షం వారు ఒప్పుకోవడంలేదు అనేటటువంటి మాట చెపుతున్నారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన మాట అసలు మేము ఎప్పుడూ చెప్పలేదు అండి. లోపాలు, తప్పులు వుండకూడదని ఇప్పుడు చెపుతాము. మీరు అప్పుడే మొదలు పెడితే ఎట్లా? అది బడ్జెట్‌కు సంబంధించినది. ఇందులో కాదు. ఆర్డినెన్సు బదులు సభలో పెట్టారు. చట్టం పనికి రాదు అనేది కాదు.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అట్లా కాదండి రెడ్డిగారు, ఫలానా రోజున చట్టం యొక్క కాలపరిమితి అయిపోయిందని ప్రభుత్వానికి అంతకు ముందు ఆలోచన లేదా? నవంబరులో సమావేశాలు జరగలేదా, ఆ సమయంలో ఎందుకు తీసుకోలేదు. మీ క్యాలస్‌నెస్‌ను ఎక్స్‌పోజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు - తప్ప మరొకటి కాదు.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- నవంబరులో 1999లో మూవ్ చేశారు. కాని, చర్చకు రాలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఒ.కె. The question is:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Ordinance, 2000 (A.P. Ordinance No.2 of 2000) promulgated by the Governor on 25-01-2000."

(Pause)

The statutory resolution was lost.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1999 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE -2

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"that Clause 2 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE - 3

Sri P. Srinivas Reddy:- Sir, I beg to move:

"That after Clause 2, the following Clause shall be added:

"Repeal of Ordinance No.2 of 2000.	3. The Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Ordinance, 2000 is hereby repealed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That after Clause 2, the following Clause shall be added:

"Repeal of Ordinance of No.2 of 2000.	3. The Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Ordinance, 2000 is hereby repealed."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Sri P. Srinivas Reddy:- Sir, I beg to move:

"That Clause 3 do stand part of the Bill."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

'That Clause 3, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE-1

Sri P. Srinivas Reddy:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (1) of Clause 1 for '1999' substitute '2000'."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in sub-clause (1) of Clause 1 for '1999' substitute '2000'."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

5:10 Mr. Deputy Speaker:- The question is:

సా. "That Clause 1, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Clause 1, as amended, was added to the Bill.

ENACTING FORMULA

Sri P. Srinivas Reddy:- Sir, I beg to move:

"That in the Enacting Formula for the words 'Fiftieth Year' substitute the words 'Fifty-first year'."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in the Enacting Formula for the words 'Fiftieth Year' substitute the words 'Fifty-first Year'.

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is

"That the Enacting Formula, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Enacting Formula as amended was added to the Bill.

LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Long Title was added to the Bill.

Sri J.C. Diwakar Reddy:- Our Member Smt. K. Surekha would like to speak on the Bill.

Smt. K. Surekha:- Sir, ...

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, there are three stages for passing of any Government Bill. This is not the stage where the Hon'ble Member can debate. Now, we have reached the stage of passing the Bill. Infact, at the time of moving the statutory resolution or at the time of consideration of the Bill they should have asked for it. We have to stick to the parliamentary practices.

Mr. Deputy Speaker:- O.K., now I do not allow any Member to speak on it.

Sri P. Srinivas Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1999 Bill be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1999 Bill be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

2. 1999, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైవేటు ఎయిడెడ్ విద్యా సంస్థల సిబ్బంది
(వేతన క్రమబద్ధీకరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 17/1999)

Sri Kadiam Srihari:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Private Aided Educational Staff (Regulation of Pay) Bill, 1999 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker: Motion moved.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- సార్, ప్రైవేటు పాఠశాలలో పని చేస్తున్న టీచింగు, నాన్ టీచింగు వారియొక్క పోస్టులను మనం గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్‌లో ఎడ్మిట్ చేయడం జరిగింది; ఈ గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్‌లో ఎడ్మిట్ చేస్తున్న టీచింగు, నాన్ టీచింగు స్టాఫ్ యొక్క డేట్ ఆఫ్ జాయినింగు నుంచి వారి సర్వీసును కౌంట్‌చేసి గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్‌లో ఎడ్మిట్ కాకముందు వున్న సర్వీసు కూడా కెరీర్ ఎడ్వాన్సుమెంటు స్కీమ్, పెన్షనరీ బెనిఫిట్స్‌కొరకు

కాల్యుక్యులేట్ చేయాలని చెప్పి అభ్యర్థన పెట్టారు. ప్రభుత్వంపై ఎక్కువ ఆర్థిక భారం పడుతుంది కాబట్టి ఆ పోస్టులు ఏవి అయితే గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్‌లో ఎడ్మిట్ అయిన తేదీ వుందో ఆ తేదీ నుంచి యీ బెనిఫిట్స్ ఎక్రూ అయ్యే విధంగా యీ బిల్లును సభముందు తీసుకురావడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇట్ యీజ్ ఎ సింపుల్ బిల్....

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి.- ఇది చాలా ఇన్నాక్యుయస్‌గా - చాలా రొటీన్ బిల్లు అయినట్లుగా ఇందులో ఏ ఇబ్బంది ఏ ఒక్కరికి లేదు అన్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. మాకు అర్థం అయిన మేరకు గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్ ప్రైవేటు పాఠశాలలకు సంబంధించినది. గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్‌కు కొత్తగా యీ మధ్యకాలంలో ఏ ఒక్క ఇన్‌స్టిట్యూట్‌ను కూడా ఎడ్మిట్ చేసుకోవడంలేదు. Whatever institutions were receiving grant-in-aid earlier, they centime to receive the grant-in-aid. కొత్తగా ఎడ్మిట్ చేసుకోవడంలేదు. స్ట్రెంత్ ఉన్నవరకు పోస్టులను పెంచడం జరిగింది. లేకపోతే ఎక్కడ అయినా స్ట్రెంత్ తగ్గిపోతే పోస్టులను తీసివేయడమో జరుగుతోంది. అధ్యక్షా, ఇటువంటి గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్ పాఠశాలల్లో ఒక పోస్టు గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్‌లో ఎడ్మిట్ కావాలంటే, ఫైనాన్షియల్ ప్రాబ్లమ్స్ చాలా ఉన్నాయి. కాబట్టి కొత్తగా గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్ పోస్టులు దాదాపు ఎడ్మిట్ కావడంలేదు. ట్రాన్స్ఫర్ చేయడానికి కూడా ప్రభుత్వం రకరకాల స్టేజిలో పర్మిట్ చేస్తున్నది. మేనేజ్‌మెంటుమటుకు గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్‌లో ఒక పర్టికులర్ పోస్టు ఎడ్మిట్ అయినా, కాకపోయినా వారు జాయిన్ అయిన రోజు నుంచి ఈ పోస్టుకు తక్కువ ఇస్తున్నారని చెప్పవచ్చు. కాని అంతకంటె ఎక్కువ సాలరి ఇవ్వవలసి వస్తుంది. ఆ మేరకు సాలరి ఇవ్వకపోతే, ఉద్యోగి బ్రతకడానికి అవకాశం లేదు. ఎప్పుడు అయితే గ్రాంటు ఇన్ ఏడ్‌కు ఎడ్మిట్ అయిందో, ఆ రోజుకు, అంతకు ముందు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన ఇంక్రిమెంట్లు కల్పి జీతంలో లెక్కతీస్తున్నారు. 1980 సంవత్సరం నుంచి - రైట్ 1980 సంవత్సరం నుంచి వారికి వస్తున్న బెనిఫిట్స్‌ను యీ రోజు 20 సంవత్సరాల తరువాత రెట్రాస్పెక్టివ్‌గా క్యాన్సిల్‌చేసి వీరి దగ్గర నుంచి, ఒక సామాన్య ఎలమెంటరి స్కూలు టీచరు దగ్గర నుంచి రికవరి చేయడానికి ఈ బిల్లును పెట్టారు. ఈ బిల్లు పాసు అయితే ఒక్కొక్కరి దగ్గర నుంచి లక్ష రూపాయలు వసూలు చేసే కార్యక్రమం యీ ప్రభుత్వం అమలు చేయబోతోంది. ఇది న్యాయమా? ఇది చట్టబద్ధమా? దయచేసి, ఒక క్షణం ఆలోచించాలని కోరుచున్నాను. నెలకు రూ.3 వేలు, 4 వేలు జీతాలు తీసుకునే ఒక సామాన్య టీచరు - అంతకు ముందు 20 సంవత్సరాల నుంచి ఇంక్రిమెంట్లు ఇచ్చిన తరువాత అనర్హుడవు అని నీవు తీసుకున్న, ఖర్చు చేసిన సొమ్ము వెనక్కు కట్టాలనే ప్రభుత్వం యీ బిల్లు ద్వారా చేయబోతోంది. Am I right Minister Garu? ఇది చాలా డ్రాకోనియన్ బిల్లు. లా అయిపోతే చాలా అన్యాయమైన

పరిస్థితి వస్తుంది. దీని గురించి మంచిచెడ్డలు ఖచ్చితంగా అన్ని పార్టీలు వారు గమనించవలసిన అవసరం వుంది. దీనికి సంబంధించి సెలెక్టు కమిటీని ఏర్పాటు చేయండి? అన్ని పార్టీల ఆమోదాన్ని తీసుకోండి? దీనికి సంబంధించిన మంచి చెడ్డలు విచారించండి? ఇంతకు, ముందు ఎక్కడ అయినా ఇది గమనించారా? 20 సంవత్సరాల నుంచి పనిచేసి, ఇంక్రిమెంటు కొంతమంది ఉద్యోగస్తులు తీసుకున్న తరువాత ఈరోజు – 20 సంవత్సరాల తరువాత అంటే 20 x 12 నెలలు – రూ.20, 40 రూపాయలు ఇంక్రిమెంట్లు అయితే దాదాపు ఒకటిన్నర లక్ష రూపాయలు ఇటువంటి ఉద్యోగస్తుల దగ్గర నుంచి రాబట్టాలనే పద్ధతి చాలా అన్యాయమైన పద్ధతి. దీనిని ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ఆమోదించకూడదు. I am requesting the government to kindly refer this Bill to a Select Committee. దీనికి సంబంధించిన మంచిచెడ్డలు ఆలోచన చేసి, సెలెక్టు కమిటీకి పంపించి కొంచెం.ఎక్కువ ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం వుంది.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహయ్య:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు జనవరి 1980 సంవత్సరంవరకు ఏవి అయితే రాయితీలు పొందారో వాటి అన్నిటిని కూడా ఉద్యోగి దగ్గరనుంచి రాబట్టే ప్రమాదం వుందని. దీని వలన ఎవరికి అయితే ఇబ్బంది కలుగుతుందో వారు కోర్టుకు పోవడం జరిగింది. కోర్టు డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. దాన్ని కూడా పరిగణలోకి తీసుకోకుండా యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడంవల్ల నెల రోజులు పని చేసిన తరువాత వేతనం వచ్చే బదులు, వారి వేతనం తిరిగి ఇచ్చే పరిస్థితికి ప్రభుత్వం తయారు చేస్తుంది యీ బిల్లు ద్వారా. దయచేసి, దీనిని యీ పద్ధతిలో కాకుండా, ఒక సామాన్య ఎలమెంటరీ స్కూలులో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులపై యీ రకంగా కోత విధించకుండా, మరొక రకంగా ఆలోచించి, కోర్టు డైరెక్షన్‌ను కూడా పరిగణలోకి తీసుకుంటే, బాగుంటుందని, మేము తమ ద్వారా గౌరవ సభకు తెలియచేస్తున్నాను.

5.20 సా. శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఎయిడెడ్, అన్ ఎయిడెడ్ స్కూల్స్‌పైన పెట్టిన బిల్ ఏదయితే ఉన్నదో దీనిలో ఇంతకు ముందు ఒక టీచర్ పని చేస్తున్న తరువాత ఆ టీచర్ ఆ యొక్క స్కూలులో కనుక మధ్యలో ఎయిడ్ పోస్టు ఖాళీ అయినట్లయితే అతడు పని చేస్తున్నటువంటి అంతకు ముందు ఉన్న సర్వీస్‌ను కూడ కౌంట్ చేస్తూ, వారికి రావలసిన ఇంక్రిమెంట్స్, ఆ తరువాత రిటైర్‌మెంట్ బెనిఫిట్స్ ఇవన్ని కూడ వచ్చేవి. వాటిని రద్దు చేస్తూ ఈ రోజు ఈ బిల్ తీసుకురావడం జరిగింది. అంతేకాకుండా అంతకు ముందు ఇచ్చిన వాటిని కూడ వెనక్కు తీసుకోవాలని, డబ్బు వసూలు చేయాలని చెప్పే ఈ బిల్ ఏదయితే ఉన్నదో ఈ బిల్ సక్రమమైనది కాదు. ప్రభుత్వం ఎప్పుడైనా ఇటువంటి బిల్స్ తీసుకు వచ్చినప్పుడు లేదా ఆ ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నప్పుడు ఆల్ పార్టీ మీటింగ్ పిలవడం, అందరికీ చెప్పి మా అభిప్రాయాలు తీసుకోవడం చేస్తుండేవారు. అటువంటిది చేయలేదు కాబట్టి, ఇప్పుడు తొందర ఏమీ ఏదు కాబట్టి, కాలేజీలు కాని, స్కూల్స్ కాని

క్రొత్తగా ఎయిడె క్రింద తీసుకోవడం లేదు కాబట్టి దీనిని సెలెక్టు కమిటీకి పంపించి పరిశీలించాలని మా పార్టీ తరపున ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తొందరలేదు కాబట్టి సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత దీని ద్వారా ప్రభుత్వంపైన ఎంత భారం పడుతుంది, లేదా ఇటు ఉద్యోగస్తులకు ఎంత ఇబ్బంది అవుతుంది ఇవన్నీ ఆలోచన చేసి నిర్ణయం తీసుకోవచ్చని మనవి చేస్తూ సెలెక్టు కమిటీకి పంపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రాజశేఖరరెడ్డిగారు చెప్పిన ప్రకారం అన్ ఎయిడెడ్ సర్వీసు అంతా కూడ ఇంక్రిమెంట్స్ కొరకు కాలిక్యులేట్ చేయడం జరిగింది. పే ఫిక్సేషనకు కూడ కాలిక్యులేట్ చేశాము. నోషనల్ ఇంక్రిమెంట్స్ కూడ ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ఆ అన్ ఎయిడెడ్ సర్వీసు ఒక ఆటోమ్యాటిక్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీమ్, కెరీర్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీమ్, పెన్షన్‌కి మాత్రం కాలిక్యులేట్ చేయడం లేదు. ఇంక్రిమెంట్స్‌కు మాత్రం అన్ ఎయిడెడ్ సర్వీస్ కౌంట్ చేయడం, దాని పరిగణనలోకి తీసుకు వస్తున్నాము. రెండవది - రిటైర్‌మెంట్‌కి సంబంధించిన విషయం చెప్పారు. వాస్తవంగా మీరందరూ చూస్తున్నారు ఏ.పి.పి.ఎస్.సి. కండక్ట్ చేస్తున్నాయి. రెండు సంవత్సరాలు ప్రొబేషన్‌లో పెడుతున్నాము. అప్రెంటిస్‌షిప్‌లో పని చేయిస్తున్నాము. అంతే కాకుండా ఇంతకు ముందు ఎఫ్.ఎ.సి. లియాన్ జాబ్ పోస్టులలో కూడా అదే విధంగా చేశారు. రూ.398 లు నుంచి వచ్చిన వారికి అదే బెనిఫిట్ ఎక్స్‌టెండ్ చేశాము. గవర్నమెంట్ సెక్టార్‌లో ఉన్న టీచర్లకు బెనిఫిట్ లేదని ఎయిడెడ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌లో ఉన్న వారికి ఇది ఎక్స్‌టెండ్ చేయడంవల్ల దాదాపు ప్రభుత్వం పైన రూ.100 కోట్లు అదనంగా భారం పడుతుంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని....

డా వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి:- ఈజిట్ రెట్రాస్పెక్టివ్? ఆర్....

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ఇటీజ్ రెట్రాస్పెక్టివ్ వన్. లెజిస్లేషన్ ఈజ్ రెట్రాస్పెక్టివ్.

Dr.Y.S. Rajasekhara Reddy:- He talks about collection of Rs.100.00 crores from poor primary school teachers.

Sri Kadiam Srihari:- I am not talking about collection of Rs.100.00 crores. I am talking about outflow from the Government. అయితే ఇక్కడ దాదాపుగా ప్రభుత్వం పైన రూ.100 కోట్లు భారం పడుతున్నది. ఇప్పటికి కూడా గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్‌లో అడ్మిట్ అయిన పోస్టులు అనేకం వస్తున్నాయి. వారికి పే ఫిక్సేషన్ చేయవలసి వస్తుంది. పే ఫిక్సేషన్ చేయవలసి వచ్చినప్పుడు 10 సంవత్సరాలు, 15 సంవత్సరాలు అన్ ఎయిడెడ్ సర్వీస్‌లో పని చేసిన వారికి సర్వీస్ కౌంట్ చేయాలనుకుంటే ఆటోమ్యాటిక్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీమ్, కెరీర్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీముకు

ఎలిజిబిలిటీ వస్తుంది ఎక్కువ పే ఫిక్సేషన చేయవలసి వస్తుంది ప్రభుత్వంపైన ఎక్కువ భారం పడుతుంది ఇంక్రిమెంట్స్ కొరకు వారి 10 ఎయిడెడ్ సర్వీస్ కౌంట్ చేస్తున్నాము కెరీర్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీము కొరకు మాత్రం వారి అన్ ఎయిడెడ్ సర్వీస్ కౌంట్ చేయడం, లేదు, అని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను రికవరీకి సంబంధించి లెజిస్లేషన ఈజ్ రెట్రాస్పెక్టివ్ వన్ గవర్నమెంట్ విల్ హేవ్ ఎ కన్సిడరేషన అయితే అగి ఏవిధంగా చేయాలి అన్నది ఆలోచన? అయితే లెజిస్లేషన మాత్రం రెట్రాస్పెక్టివ్‌గా ఉంటుందని చెప్పి తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను

శ్రీ జె సి దివాకరరెడ్డి :- అందువల్లనే రికవరీ అన్నది స్పష్టంగా చట్టంలో చెప్పక పోయినా ప్రాక్టికల్‌గా జరగబోయేది రూ 100 కోట్లు పేద బడి టీచర్ల నుంచి వసూలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారు రాబోయే రోజులలో ఇచ్చే దాని గురించి కాదు మా బాధ ఇప్పటికే వారు 10, 15 సంవత్సరాలుగా అనుభవించిన రూ 100 కోట్లు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పేద టీచర్ల నుంచి రికవరీ చేయాలన్నదానికి మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము స్పష్టంగా ఈ చట్టంలో లేదు ప్రాస్పెక్టివ్ అయితే ఎవరికీ బాధ ఉండదు రెట్రాస్పెక్టివ్ అన్నది చాలా బాధాకరమైన విషయం చట్టంలో సరిగా పొందుపరచలేదు కాబట్టి సెలక్టు కమిటీకి పంపించండి మీరు చేయాలనుకుంటే ఎప్పుడైనా చేయవచ్చు సెలక్టు కమిటీకి పంపిస్తే క్లియర్‌గా డిస్కస్ చేయవచ్చు న్యాయ శాస్త్ర నిపుణులు ఉంటారు వారి సలహాలు తీసుకుని చట్టంలో తయారు చేసుకుంటే బాగుంటుంది దయచేసి చట్టాన్ని సెలక్టు కమిటీకి పంపించండి దీనిలో ప్రభుత్వం భేషజానికి పోవలసిన అవసరం లేదు చిన్న బడుగువర్గ టీచర్లకోసం చేసే ప్రయత్నంలో ప్రభుత్వం సహకరించాలని ఆల్ అపోజిషన్ పార్టీస్ - దె ఆర్ డిమాండింగ్ ఇది యునానిమస్ డిమాండ్ కాబట్టి దయచేసి పట్టుదలకు పోవలసిన అవసరం లేదు ఇది అతి ప్రమాదకరమైనది ఎంత ప్రమాదకరమైనది అంటే బడుగు వర్గం వారు బ్రతకలేక బడి పంతులు అన్నట్లుగా ఉన్న ఉపాధ్యాయులను పీల్చి పిప్పి చేసేదానికి చేస్తున్న చర్యను మా పార్టీ పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నది దయచేసి భేషజాలకు, పట్టుదలకు పోకుండా సెలక్టు కమిటీకి పంపించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రసేనారెడ్డి - అధ్యక్షా , ఎయిడెడ్ పోస్టులకు, అన్ ఎయిడెడ్ పోస్టులకు, గవర్నమెంట్ పోస్టులకు, ప్రైవేటు పోస్టులకు ఇవన్నీ ఏవయితే ఉన్నాయో ఎయిడెడ్ అన్నది ఎవరు చేరుతారంటే మనకు దీనిలో ట్రాన్స్‌ఫర్ లేదు ఇక్కడే ఉంటాము, మా లైఫ్ పార్టనర్ ఇక్కడే పని చేస్తున్నారు, ఇక్కడే ఉంటామని - దీనిలో అత్యధిక మంది వేరే జాబులు దొరికినా పోకుండా ఉండి పోతారు. ఇటువంటి బెనిఫిట్స్ అన్నీ ఉన్నాయి. తినడానికి తిండి దొరకని వారు దీనిలో చేరతారు ఈ రోజు గవర్నమెంట్ రెట్రాస్పెక్టివ్‌గా చేస్తున్నారు. ఇచ్చిన డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు. పేద బడిపంతులు దగ్గర ఏదయితే ఉన్నదో అది కూడ తీసుకోవడం ఇంతకంటే అన్యాయమైనదిలేదు మీరు ఇకపైన రాబోయే

వారికి ఈ రకంగా ఇస్తాము అంటే వారికి ఇష్టం ఉంటే చేరుతారు లేకపోతే లేదు. ఆ రకమైన ఆలోచన వారు చేసుకుంటారు. స్థిరంగా ఉంటామనే ఆలోచనతో వచ్చిన టీచర్ల నుండి రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్‌తో రూ.100 కోట్లు వసూలు చేయడం ఏదయితే ఉన్నదో దానికి పూర్తిగా వ్యతిరేకించవలసిన అవసరం ఉంది. అసలు రూ.100 కోట్లా? రూ.200 కోట్లా? ఇక్కడ చెప్పింది నిజంగా నిజమా? అమలులోకి వచ్చేసరికి ఎంత అవుతుంది? ఇవన్నీ ఉన్నాయి కనుక దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపి వచ్చే బడ్జెటు సెషన్‌లో నిర్ణయించుకోండి. అందుచేత దీనిని గట్టిగా సెలక్టు కమిటీకి పంపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రెండు నెలల్లో పడిపోయేది ఏమీ లేదు. ప్రాబ్లమ్ వచ్చేది లేదు. మీరు ఎలాగూ రెట్రాస్పెక్టివ్ అని ఆలోచన చేస్తే ఆ తరువాత కూడ ఆలోచన చేయవచ్చు. కాబట్టి దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు:- గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ స్కూల్స్ ఏవయితే ఉన్నవో బ్రతకలేని వారే అక్కడికి పోతున్నారు. బ్రతక లేని వారందరూ అక్కడ ఉన్నారు. గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కేవలం సంస్థల పేరుమీద విడుదల చేస్తున్నారు. అక్కడ ఆ సంస్థ యజమాని రూ.1000 లు ఇచ్చినట్లు సంతకం చేయించుకుని రూ.500 లు ఇస్తారు. అటువంటి వారి మీద డబ్బు రికవరీ అంటే ఎంత అన్యాయమో దయచేసి మీరు ఆలోచించండి. ఇది చాలా చిన్న వారికి సంబంధించినది. బ్రతకలేని వారికి సంబంధించినది కాబట్టి మరొకసారి ఆలోచన చేయండి. సెలక్టు కమిటీకి పంపించాలని కోరుతున్నాను.

5.30 సా. శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య (జనగాం):- అధ్యక్షా, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు గతంలో ఆ శాఖలో పనిచేశారు. వారు ఈ బిల్లు తీసుకురావడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. వెంటనే ఈ బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి పంపితే బాగుంటుంది.

శ్రీ యం. తిప్పేస్వామి (పలమనేరు):- అధ్యక్షా, ఎయిడెడ్ స్కూల్సులో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులలో ఎక్కువ శాతం మహిళలే వున్నారు. ఈ బిల్లు తీసుకువస్తే మహిళలకు అన్యాయం జరుగుతుంది. ఈ ప్రభుత్వం మహిళలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యిస్తామని అంటోంది. మంత్రిగారు ఎంత చిన్నగా, నిదానంగా చెప్పినా రూ.170 కోట్లు టీచర్స్ నుంచి వసూలు చేయాలనే అభిప్రాయంతోనే ఈ బిల్లు పెట్టడం జరిగింది. తప్పకుండా ఈ బిల్లును వెనక్కు తీసుకోవాలి. అందికీ ఆమోదయోగ్యంగా వుండడంకోసం సెలక్టు కమిటీకి పంపి చర్చించి ఆ తరువాతే దీన్ని ఆమోదించాలి, ముఖ్యంగా పాత బకాయిలను వసూలు చేయకూడదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. సురేఖ:- అధ్యక్షా, ఈరోజు మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు బడి పంతుళ్ళకు సంబంధించిన బిల్లు. 'బ్రతకలేక బడిపంతులు' అనే సామెత వుంది. ఎయిడెడ్ స్కూల్స్‌లో పనిచేసే వారిలో ఎక్కువ మంది మహిళలే వుండడంవల్ల వారికి అన్యాయం

చేసినట్లవుతుంది; వారు తమ కన్వీనియెన్స్ కోసం, ట్రాన్స్‌ఫర్స్ లేకుండా వుండటంకోసం ఇటువంటి ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. వారికి 20 సంవత్సరాలుగా యింక్రిమెంట్స్ రూపంలో యిచ్చిన డబ్బు తిరిగి వసూలు చేసే కార్యక్రమం చాలా బాధాకరం. దీనివల్ల మధ్యతరగతి వారు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడే అవకాశం కూడా వుంది; అంతే కాకుండా ధరలు కూడా విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి అందుకు అనుగుణంగా జీతాలు పెంచవలసింది పోయి యిచ్చిన డబ్బు వెనక్కు తేసుకోవడం బాధాకరమైన విషయం, మేము దీన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము; మా నాయకులు చెప్పినట్లు దీన్ని సెలెక్టు కమిటీకి రెఫర్ చేస్తే బాగుంటుందనేది మా వుద్దేశం.

శ్రీ యన్. నర్సింహయ్య:- అధ్యక్షా, గ్రాంట్ యిన్ ఎయిడ్ పొందుతున్న ప్రైవేట్ యిన్స్టిట్యూషన్స్‌లో పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు ఆర్థిక దోపిడీకి గురి అవుతున్నారనేది అందరికీ తెలిసిన విషయం, ఈరోజు పే ఫిక్సేషన్ చేయడంవల్ల రావలసిన దానికంటే ఎక్కువ మొత్తం ఉపాధ్యాయులకు యివ్వవలసి వుంటుందని సాకు ఈ బిల్లులో చూపుతున్నారు. వారినుండి రూ.100 కోట్లు రికవరీ చేయడం కోసం ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టినట్లు ప్రభుత్వం గట్టిగా చెబుతున్నారు అది యింకా ఎంత ఎక్కువ అవుతుందో తెలియదు. ఈ బిల్లు వల్ల వారు నెల నెలా [illegible] తీసుకునేది [illegible] చేయవలసి వుంటుంది. నా సబ్మిషన్ ఏమంటే మనం ఎంత ఆర్థిక యిబ్బందులో వున్నప్పటికీ, వీరిని ఈ రకంగా ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేయడం న్యాయం కాదు; బిల్లు ద్వారా చివరకు ప్రైమరి స్కూల్స్‌లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులను కూడా వదలకుండా రికవరీ పొందడానికి చూస్తున్నారు; కోర్టు పర్మిషన్ మేరకు కొందరు గ్రాంట్ యిన్ ఎయిడ్ స్కూల్స్‌లో పని చేస్తున్న అధ్యాపకులు ఎంజాయ్ చేస్తున్నారు; ఈ బిల్లు ద్వారా వారందరికీ అన్యాయం జరుగుతోంది; ఇది సోషల్ జస్టిస్‌కు, నేచురల్ జస్టిస్‌కు వ్యతిరేకం దయచేసి దీన్ని సెలెక్టు కమిటీకి పంపండి, లేదా యింకొకసారి రెవ్యూ చేయడం మంచిది; తొందరపడి పాస్ చేయవలసిన అవసరం లేదని, ఈ విషయం ప్రభుత్వం గమనించాలని కోరుతున్నాము;

శ్రీ బొమ్మా వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది టీచర్స్ ఫ్రాడ్ చేసి లేదా మిస్ అప్రాప్రియేట్ చేసి ప్రభుత్వం నుండి తీసుకున్న డబ్బు కాదు. ఆ రకంగా తీసుకున్న ఎరియర్స్ కాదు; చట్టపరంగా వచ్చే డబ్బు తీసుకున్నారు; ఇప్పుడు ప్రభుత్వం రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుతో రికవరీ చేస్తే, ప్రభుత్వం వారిని చట్టం దృష్టిలో దొంగలను చేసినట్లుగా అవుతుంది; An Act dore cannot be undone by this retrospective Act. Any amendment to the law made prospectgively is appreciable. The retrospective effect is not appreciable. గౌరవ విద్యాశాఖ మంత్రిగారు 'రిట్రాస్పెక్టివ్' అనడంవల్ల, తప్పు చేయని వారిని తప్పు చేసిన వారిగా చూపడం జరుగుతోంది. ఆ విధంగా వారిని దొంగలుగా ముద్రవేసి, వారి నుండి వసూలు చేస్తామనడం శోచనీయం; విద్యా సంస్థలను, విద్యా వాహకులైన టీచర్స్‌ను

మంత్రుల మట్టా, ముఖ్యమంత్రి మట్టా తిప్పుకోవడం, చివరకు వారికేదో ఫేవర్ చేసినట్లు చూపడం, ఇదంతా రానున్న పంచాయత్ ఎలక్షన్స్‌ను దృష్టిలో వుంచుకునే చేసినట్లుగా కనబడుతోంది. ఇది బాగాలేదు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయులంటే చాలామంది గౌరవ శాసనసభ్యులకు అందరికీ అమితమైన గౌరవం వుంది. అందుకు వారందరికీ కృతజ్ఞతలు. నా పూర్వాశ్రమం కూడా అదే. ఆ గౌరవం నాకు లభించినట్లు నేను భావిస్తున్నాను. చాలా మంది మాట్లాడుతూ బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి పంపించాలని చెప్పారు. సెలెక్టు కమిటీకి పంపవలసిన అవసరం లేదని నేను భావిస్తున్నాను. బ్రతకలేక బడిపంతులుగా చేరుతున్నట్లుగా చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు. బ్రతకడం నేర్పేవాడు బడిపంతులు. ఆ విధంగా సామెతను మార్చాలి. రికవరీస్ విషయంలో సభ్యులు ఎక్కువగా ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఫ్యూచర్‌లో అయినా అడిషనల్ క్లెయిమ్స్ రాకుండా వుండడం కోసం ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా పేద ఉపాధ్యాయుల నుండి బలవంతంగా రికవరీ చేయాలనేది ప్రభుత్వ వుద్దేశం కాదు. మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. యాక్టులో ఈ ప్రొవిజన్ పెట్టుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఎడిషనల్ క్లెయిమ్స్ కంటిన్యూ చేయడానికి ఇది అవసరం. రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా బిల్ తెచ్చాము. రికవరీస్ ప్రభుత్వపరంగా మేము చేయము అని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు యిష్యూ చేసిన యిన్‌స్ట్రక్షన్స్‌లో లకూనాస్ వున్నాయి. వాటిని ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేసి, కోర్టుకు వెళ్లి ఎడిషనల్ క్లెయిమ్స్ చేస్తున్నారు. ఆ లూప్‌హోల్స్‌ను ప్లగ్ చేయడానికి ఈ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది. పేద ఉపాధ్యాయుల నుండి రికవరీ చేయాలనేది ప్రభుత్వ వుద్దేశం కాదు. మరొకసారి రిపీట్ చేస్తున్నాను. ఏ ఉపాధ్యాయుని నుండి కూడా గతంలో డ్రా చేసిన శాలరీస్, ఎడ్వాన్సెస్, ఆటోమేటిక్ ఎడ్వాన్స్ స్కీమ్స్ డబ్బు వసూలు చేయము అని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తూ బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

5.40 సా. శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారేమో తమ ద్వారా సభకు చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుతో వసూలు చేయనున్నట్లు వారు చెబుతున్నారు. మంత్రిగారికి, నాకు 15 సంవత్సరాల అనుభవం ఈ సభలో వున్నది. మంత్రులు ఇచ్చిన మాటను ఎంతవరకు ఎంత మంది మంత్రులు నిలబెట్టుకున్నారు? ఇవాళ ఈ మంత్రిగారు వుండవచ్చు, ఈ గవర్నమెంట్ వుండవచ్చు రేపు గవర్నమెంట్ పోయే దానికి అవకాశం వున్నది. ఈ పరిస్థితులలో ఈ రకంగా వారు మాట యివ్వడం అనేది పరిగణనలోకి తసుకోడానికి ఏ పరిస్థితులలోను వీలులేదు. ఖచ్చితంగా చట్టం చట్టంగానే వుండాలి తప్ప మరొకటి కాదు. వారి ఉద్దేశ్యం ఏమిటో మంచిగానే తెలియజెబుతున్నారు. కానీ చట్టంలో పొందుపరచడానికి వారికి వున్న అభ్యంతరం ఏమిటి? సెలెక్టు కమిటీకి పంపేదానిలో వారికి వచ్చే ప్రమాదం ఏమిటి? ఇవాళే, ఈ నిమిషంలోనే చట్టం

కావాలనేటంత ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి లేదు. ఖచ్చితంగా ఇది సెలెక్ట్ కమిటీకి పంప వలసిందే. వారు ఏ ఉద్దేశ్యంతో చెబుతున్నారో వాటిని చట్ట రూపేణా తీసుకురావడం సమంజసం. దానిలో లోపాలు వున్నాయనే మాట వారు చెబుతున్నారు. ఆ లోపాలను తొలగించడానికే సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపాలని మేము కోరుతున్నాము. ఖచ్చితంగా దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపాలి.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణఖేడ్) :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో సదుద్దేశ్యం లేదు. దీనివలన లక్షలాది అర్హులైన వారికి నష్టం జరిగే ప్రమాదం వున్నది. దీనిలో రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ అని పెట్టారు. 10-1-1980 నుంచి రిట్రాస్పెక్టివ్ అని పెట్టారు. దీనివలన లక్షలాది మందికి నష్టం జరుగుతుంది కాబట్టి ఇది సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపవలసిన అవసరం వున్నది మరొకసారి స్టడీ చేయాలి. స్టడీ చేసి సరైన అమెండ్‌మెంట్ తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ కె. హరిబాబు :- అధ్యక్షా, రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా వసూలు చేయనున్నట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. హౌస్‌లో చెప్పిన దానికి, రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా వసూలు చేయడాన్ని ఇంటర్‌ప్రెట్ చేయడానికి ప్రొవిజన్ వున్నదో వారు ఇవాళ ఏ విషయం చెప్పినప్పటికి కూడా రాబోయే రోజులలో అధికారుల చేతులలో అది ఒక ఆయుధంగా తయారు అవుతుంది. ప్రతి రోజు వారి ఆ ఆయుధాన్ని ఉపయోగించి ఉపాధ్యాయులను భయపెట్టే అవకాశం వున్నది, ఆ చట్ట ప్రకారం వచ్చే చట్టంలో గనుక రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా వసూలు చేయము అనే క్లాజును దీనిలో పొందుపరచినట్లయితే మాకు అంగీకారంగా వుంటుంది తప్పితే వారు చెప్పిన మాట మీద జీవో లేకుండా అధికారుల చేతికి ఒక రాయి ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి దానిని తప్పనిసరిగా మార్పు చేయవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, చాలా కేసులు కోర్టులో పెండింగ్‌లో వున్నాయి. వారు క్లెయిమ్స్‌కు పెట్టుకున్నారు. గవర్నమెంట్ నుంచి అడిషనల్ ఫ్లో వుండకూడదు. ఆ క్లెయిమ్స్‌కు అడిషనల్‌గా పేమెంట్ చేయకూడదు. గవర్నమెంట్‌మీద అదనంగా భారం పడుతుందనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. నేను సభకు ఎస్యూరెన్స్ యివ్వడం జరుగుతున్నది. పెద్దలు దివాకరరెడ్డిగారు చెప్పారు. మంత్రులు, ప్రభుత్వాలు మారిపోతాయని ఎస్యూరెన్స్ ఇస్తే లాభం లేదని అన్నారు. నేను తమ ద్వారా సభకు మరొకసారి ఎస్యూరెన్స్ ఇస్తున్నాను. రికవరీస్ మాత్రం చేయము. ఒకవేళ మా ఎస్యూరెన్స్‌ను నిలుపుకోకపోతే సభ మా మీద చర్య తీసుకోడానికి అవకాశం వున్నది.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- మంత్రిగారు చెప్పేది ఏమిటండీ? ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చిన తరువాత ఒకవేళ వారు మాట తప్పితే ఎస్యూరెన్స్ కమిటీకి రెఫర్ చేయమని చెబుతున్నారు.

ఇదేమీ మాట అధ్యక్షా. ఒకసారి చట్టం చేసిన తరువాత ఇంప్లిమెంట్ చేసే అధికారం అధికారులకు వుంటుంది. అధికారులు చేసేటప్పుడు వీరు ఏమి చేస్తారు? ఇందాక రత్నాకర రావుగారు చాలా వ్యాలిడ్ పాయింట్ చెప్పారు. ఇవాళ ఇస్తున్న గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్‌కు పోతుంది కానీ పర్టిక్యులర్ టీచర్‌కు వెళ్లదు. కానీ రేపు ఆ టీచర్ నుంచి వసూలు చేయవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తే ఇవాళ యాక్చువల్‌గా రూ.500 లు పాపం ఆ టీచరు తీసుకుంటున్న పరిస్థితులలో ఆయన తీసుకోని దానికి కూడా పెనాల్టీగా ప్రభుత్వానికి కట్టవలసి వుంటుంది. ఇవన్నీ లొసుగులు వుంటాయి. ఇప్పుడే ఇంత అర్జంట్‌గా పెట్టవలసిన పని లేదు. సెలెక్టు కమిటీకి రెఫర్ చేయండి. 15 రోజుల లోపల పూర్వాపరాలన్నీ స్టడీ చేసి వచ్చే శాసనసభలో ఆమోదం పొందవచ్చు. ప్రతీ దానికి పట్టుదలకు పోతే ఎలా? లూప్‌హోల్స్ వున్నాయని వారే ఒక ప్రక్కన చెబుతూ ఇది ప్రాస్పెక్టివ్, రిట్రాస్పెక్టివ్ కాదనే మాట చెబుతూ ఇవాళే కావాలని చెప్పడంలో ఏ మాత్రం న్యాయం వున్నది? సభ ఆమోదం పొందాలని వారు చేసిన ప్రయత్నం న్యాయమైనది కాదు. టీచర్స్ ఇంటరెస్ట్‌ను దృష్టిలో వుంచుకోవాలి. బడుగువర్గాలకు అన్యాయం జరగకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో సెలెక్టు కమిటీకి పంపాలని మరొకసారి చెబుతున్నాము. వారు దయచేసి పట్టుదలకు పోవద్దని కోరుతున్నాను. ఇది న్యాయమైనది. వారికి కూడా సానుభూతి వున్నటువంటిది. వారే దీనిలో తప్పులు వున్నాయని చెబుతున్నప్పుడు మరి సెలెక్టు కమిటీకి పంపడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, కోర్టులో కొన్ని కేసులు వున్నాయి కాబట్టి వాటి విషయంలో గవర్నమెంట్‌కు వ్యతిరేకంగా వస్తుంది కాబట్టి గవర్నమెంట్ ఫర్‌దర్‌గా పే చేయవలసిన అవసరం వస్తుందని ఇది రిట్రాస్పెక్టివ్ అని తీసుకువస్తున్నామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇంకా మనం ఫర్‌దర్‌గా పే చేయకుండా అదే రకంగా పే చేసిన వాళ్ల దగ్గర నుంచి వసూలు చేయకుండా బిల్లును ఆ రకంగా మార్చి రీన్యూడ్ చేసి తీసుకురండి. సెలెక్టు కమిటీకి పంపించండి. సెలెక్టు కమిటీకి పంపడానికి వారికి ప్రెస్టిజ్ అయితే నాలుగు రోజుల తరువాత క్లాజెస్ ఛేంజ్ చేసి తీసుకరమ్మనండి. అప్పుడు మేము దానిని సపోర్టు చేస్తాము.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్ (డోర్నకల్):- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియని విషయం కాదు. వారు కూడా ఆ ఫీల్డులో పని చేసి వచ్చిన వారే. ఎప్పుడో గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇచ్చిన డబ్బులు తిరిగి ఆ ఉపాధ్యాయుల నుంచి వసూలు చేయడం అనేది పూర్తిగా చట్ట వ్యతిరేకం. ఉపాధ్యాయ లోకానికే వ్యతిరేకమయిన విషయం. అక్కడున్న ఇన్స్టిట్యూషన్స్‌కు డైరెక్టుగా డబ్బు పోతుంది. యాజమాన్యం ఇక్కడ చెప్పేది ఒకటి అక్కడ చేసేది మరొకటి. ఇక్కడ రూ.1000 లని చెప్పి అక్కడ రూ.400 లు ఇచ్చి పని చేయించుకున్న సందర్భాలు వున్నాయి. అలాంటిది ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి వసూలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చట్టం తీసుకురావడం అనేది పూర్తిగా చట్ట విరుద్ధం. వాస్తవంగా ఇది

విత్‌డ్రా చేసుకోవలసిన బిల్లు. ఇది సెలెక్టు కమిటీకి కూడా పోవలసిన అవసరమే లేదు. దీనివలన ఉపాధ్యాయులకు నష్టం జరుగుతుంది. ఒక్క రూపాయి కూడా వసూలు చేయము, నమ్మండని ఒక ప్రక్కన ముఖ్యమంత్రి చెబుతూ మరో ప్రక్కన రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుతోటి చట్టంలోకి తీసుకువస్తే ఇది ఎంతవరకు సమంజసం? వారి జవాబులో రెండు అర్థాలు వున్నాయి. రెండు విధాలుగా జవాబు చెబుతున్నారు. అసలు ఈ బిల్లు సెలెక్టు కమిటీకి పంపవలసిన అవసరమే లేదు. బిల్లు విత్‌డ్రా చేసుకోండి.

శ్రీ పి. వేణుగోపాలరెడ్డి:- అధ్యక్షా, బడి పంతులు అంటే ఏదో బ్రతకలేక జీతానికి బడి పంతులు అనేది చాలా బాధాకరమైన విషయం. మంత్రిగారు కూడా ఆ ఫీల్డులోనే మాజీ లెక్చరర్‌గా పని చేశారు. మనం పొద్దున లేస్తూనే మొట్టమొదటిగా 'ఆచార్య దేవోభవ, పితృ దేవో భవ, మాతృ దేవో భవ, అతిథి దేవో భవ', అని ఉచ్చరించిన తరువాతనే భోజనం చేస్తాము. ఆచార్య దేవోభవ అంటే పిల్లవాళ్ల అజ్ఞానాన్ని పోగొట్టి జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించే గురువుకే మనం పంగనామాలు పెట్టే పరిస్థితికి దయచేసి తీసుకురావద్దు. మహానుభావా తమరు తెచ్చిన దానిలో క్లారిటీ లేదు. కావాలంటే మిమ్మల్ని 'శ్రీహరి దేవోభవ' అంటాము. బిల్లు వెనక్కు తీసుకోడానికి వారికి ఇష్టం లేకపోతే సెలెక్టు కమిటీకి అయినా పంపించే దానికి తయారుకమ్మని వారిని కోరుతున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు పాఠశాలల్లో అన్ ఎయిడెడ్ ఇంక్రిమెంట్సు కలిపి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ మంజూరు చేయాలని మెమో నెం.3866/ఎస్.2/78, తేదీ 6-11-1980న ఉత్తర్వు జారీ చేయబడ్డది. ఇందులో ఉపాధ్యాయులు చేసిన తప్పు కానీ, దొంగతనం కానీ ఏమయినా వున్నదా? ప్రభుత్వం ఒక ఉత్తర్వు ఇష్యూ చేసింది. ఆ ఉత్తర్వు మేరకు వారికి జీతాలు యివ్వడం జరిగింది. ఆ రోజు చాలా కన్సిడరేషన్‌లో చేసింది. అంతకు ముందు అన్ ఎయిడెడ్ పీరియడ్‌లో వాళ్ళు పని చేశారు. ఆ పని చేసిన పీరియడ్ అన్ ఎయిడెడ్ అయినా కూడా మేనేజ్‌మెంట్ ఇంక్రిమెంట్లు యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. ఒకవేళ మేనేజ్‌మెంట్‌కు ఏమయినా ఆర్థిక ఇబ్బందులు వుండి స్కేల్సు కానీ, లేకపోతే ఇంక్రిమెంట్లు కానీ ఇవ్వకపోయినా మరొకసారి ప్రభుత్వోద్యోగులు అయిన తరువాత అంతకు ముందు వున్న అన్ ఎయిడెడ్ సర్వీసును కూడా తప్పకుండా లెక్కలోకి తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం అన్ని విధాల ఆలోచన చేసి 1980వ సంవత్సరంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇంప్లిమెంట్ చేసింది. ఇన్ని సంవత్సరాలు వారి జీతాలతోబాటు ఇంక్రిమెంట్సు ఇచ్చారు. 20 సంవత్సరాల నుంచి ఇచ్చిన దానిని ఇప్పుడు వెనక్కు తీసుకుందామని అంటే ఇంతకంటే దుర్మార్గం మరొకటి వుండదు. ఇది చాల
5.50 సా. దుర్మార్గమైనది. ఉపాధ్యాయులు చేయని తప్పుకు వారికి ఉరిశిక్ష వేస్తామంటున్నారు. ఇంతటి డ్రాక్యులా లా మరొకటి ఉండదు. మీరు దయచేసి సెలక్టు కమిటీకి అయినా పంపించండి. లేదా పంపించడానికి ఇష్టం లేకపోతే మీరు అమెండ్‌మెంట్ తీసుకొనిరండి. బిల్లులో ఆ అమెండ్‌మెంటును పొందుపరచండి. ఏది ఏమైన ఎట్టి

పరిస్థితులలోనూ ఏ ఒక్కరి నుండి రికవరీ చేయమనే విషయం ఖచ్చితంగా బిల్లులో పొందుపరచండి. అంతేగాని మేము అస్యూరెన్స్ ఇస్తున్నాం కాబట్టి అస్యూరెన్స్ కమిటీ చూసుకొంటుంది అంటే సరిపోదు. ఎవరూ శాశ్వతం కాదు. బిల్లులో ఖచ్చితంగా ఇటువంటి అమెండ్‌మెంటును పొందుపరచడం చాల అవసరం. అందులో ఎటువంటి తేడా ఉండకూడదు.

శ్రీ ఎన్. నరసింహయ్య:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులోని క్లాజ్-2లో it shall be deemed to have come into force with effect from the 10th day of January, 1980. అని ఉంది. ఈ క్లాజ్‌కే ఇంకొక క్లాజ్ చేరుస్తామంటున్నారు. గవర్నర్ అసెంట్ అయిన తరువాత ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఏదయితే అస్యూరెన్స్ ఇస్తున్నారో మేము రికవరీ చేయమని అది కొంతవరకు అయినా నిలుపుతుంది. లేదా సెలక్టు కమిటీకి అయినా పంపండి. క్లాజులో చేర్చకుండా, నోటి మాటలు అంటే మీకు తెలియంది కాదు. బిల్లు పాస్ అయిపోయిన తరువాత ఎవరి పని వారు చేస్తారు. మంత్రిగారికి అన్ని విషయాలు తెలుసు. తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేసేదేమిటంటే పంతుళ్లు ఇప్పటికే 398 రూ.లు తీసుకొని ఉసూరుమని బ్రతుకుతున్నారు. అటువంటప్పుడు 1980 నుండి రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టివ్‌తో వసూలు చేసే విధంగా బిల్లు తీసుకొనిరావడం అన్యాయం. ఇక అప్పుడు టీచర్ల పరిస్థితి ఎంత దయనీయంగా ఉంటుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. ఈ బిల్లు ద్వారా వారి సేవలు తీసుకొని, ఎదురు వారి దగ్గర నుండి డబ్బు వసూలు చేయడం ఎంత దారుణమో ఆలోచించండి. కాబట్టి మీరే ఒక అఫీషియల్ అమెండ్‌మెంట్ తీసుకొని అయినా రండి, లేదా సెలక్టు కమిటీకి అయినా పంపమని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజున దాదాపు 400, 500 ఇండివిద్యుయల్ కేసులు కోర్టులో పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. క్లెయిమ్స్ చాల వున్నాయి.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- ఇంకొక రెండు మాసాలు పోస్ట్‌పోన్ చేసుకోండి.

Sri J.C. Diwaker Reddy:- you can pospone it for two months. What is the hurry for it?

Mr. Deputy Speaker:- What I understand from the statements of the Hon'ble Members is that as to how are you going to ensure that the Government will not resort to recover the amounts paid to the teachers with retrospective effect?

Sri Kadiam Srihari:- Sir, that is already part of the amendment. మీరు అలా చేస్తే అమెండ్‌మెంట్‌లో ఉంది. నేను పేజ్ 5, పేరా 3 చదివి వినిపిస్తాను. The Government have to incur a huge expenditure of more than Rs.100 crores.

(Interruptions)

ఇందులో రూ.33 కోట్లు అని వ్రాశారు. మళ్ళీ దానిని మాడిఫై చేయించాం. This unintended financial commitment and misapplied expenditure is not effectively stopped; అయితే, 1980లో ఏదయితే మెమో ఇచ్చారో, దానికి 1987లో సవరణలు తీసుకొనిరావడం జరిగింది. ఆ సవరణల మీద కోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టు వారికి అనుకూలంగా తీర్పునిచ్చింది. ఆ సవరణలను క్యాన్సిల్ చేస్తూ, 1997లో మేము 341 జి.ఓ.ను తీసుకొని వచ్చాం. దానిమీద కూడ కోర్టుకు వెళ్ళారు. ఈ విధంగా కేసులు ఎన్నో ఉన్నాయి. కాబట్టి గవర్నమెంట్ నుండి అడిషనల్ ఫ్లో ఫర్దర్‌గా ఉండ కూడదనే ఉద్దేశ్యంతో the Government has to incure అని చెపుతున్నాం. వచ్చే రోజుల్లో గవర్నమెంట్‌కు వ్యతిరేకంగా కోర్టు నుండి డెసిషన్ వచ్చినట్లయితే ఇంకా ఎక్కువ ఎక్స్‌పెండేచర్ ఇంకర్ కావలసి ఉంటుంది. కాబట్టి దానిని ఆపడానికి మాత్రమే బిల్లును తీసుకొని వచ్చాం. గతంలో ఎవరు తీసుకొన్నా, ఈ అమౌంట్స్‌ను వారి నుండి రికవరీ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. తమరు డైరక్షన్ ఇచ్చిన విధంగా గతంలో కెరీర్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీమ్ ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీమ్ క్రింద ఎవరయితే క్లెయిమ్ చేశారో, వారి దగ్గర నుండి రికవరీ చేయకుండా బిల్లులో ప్రొవిజన్ పెట్టమంటున్నారు. రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేసేటప్పుడు మేము తప్పనిసరిగా సభకు ఇచ్చిన అస్యూరెన్స్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొని రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- ఇంకా శాసనసభ ఆరు రోజులపాటు జరుగుతుంది కాబట్టి, మేము ఖచ్చితంగా దీనిని సెలక్టు కమిటీకే పంపి తీరాలని కోరుతున్నప్పటికీ, మేము రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టివ్‌తో వసూలు చేయమని చాల స్పష్టంగా చెపుతున్నారు కాబట్టి, ఆ మాటనే మీరు అఫీషియల్ అమెండ్‌మెంట్ తీసుకొని వచ్చి అందులో పొందుపరచండి. ఆ విధంగా తీసుకొనిరావడానికి మీకేమిటి అభ్యంతరం? Still we have six days and you can bring an amendment on any day.

Sri Kadiam Srihari:- There is a legal problem in it. లీగల్ ప్రాబ్లమ్ ఉంది. ఆఫ్‌కోర్సు కేసులు కోర్టులో ఉన్నందున అవన్నీ డిటేల్డ్‌గా మాట్లాడటానికి ఇబ్బందిగా ఉంటుంది.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- ఇంకా ఆరు రోజుల టైమ్ ఉంది. ఈ బిల్లు ఒకవేళ పాస్ ఐనా గవర్నర్ అసెంట్ అయి చట్టంగా తయారవడానికి ఇంకా టైమ్ పడుతుంది. కాబట్టి ఈ సెషన్‌లోనే మేము చెప్పిన అమెండ్‌మెంట్ తీసుకొని రండి. We are ready to accept this Bill. Still we have six days time. ఇప్పుడు మేము చెప్పిన దానికి మంత్రిగారు ఎక్కడా వ్యతిరేకించడంలేదు. వారు చాల స్పష్టంగా చెపుతున్నారు రిట్రాస్పెక్టివ్

ఎఫెక్టివ్ లేదని. అదే మాటను అమెండ్‌మెంట్ ద్వారా బిల్లులో పొందుపరచి, రేపే తీసుకొని రండి. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇంత స్పష్టంగా చెప్పిన తరువాత కూడ తాను పట్టిన కుందేలుకు మూడే కాళ్ళు అనే పద్ధతి ఏమి న్యాయమండీ?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- ఇప్పుడు హౌజ్‌లో బై అండ్ లార్జ్ డిసకషన్‌లో డిఫరెన్స్ ఆఫ్ ఒపీనియన్ ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. నా సజేషన్ ఏమిటంటే, మీరు ప్రెస్టేజ్‌కు పోకుండా మీరు సెలక్టు కమిటీకి అయినా రిఫర్ చేయండి. లేదా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ప్రకారం రేపే అమెండ్‌మెంట్ తీసుకొనిరండి, డిస్కస్ చేద్దాం. లేకపోతే రేపు ఉదయం మీ ఛాంబర్స్‌కు ఆల్ పార్టీ లీడర్స్‌ను, అడ్వకేట్ జనరల్‌ను పిలిపించి, ఏ క్లాజు ఉండాలి, ఏది ఉండకూడదని డిస్కస్ చేసి పాస్ చేసుకొద్దాం. ఇక్కడ చెప్పడానికి ఏమైన ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులుంటే, మీ ఛాంబర్స్‌లో కూర్చొని సార్టవుట్ చేద్దాం.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం చాల స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అడిషనల్ ఎక్స్‌పెండేచర్‌ను కంటేన్ చేయడానికి మాత్రమే, ఫర్దర్‌గా వచ్చే క్లెయిమ్స్‌ను కంటేన్ చేయడానికి మాత్రమే ఈ బిల్లును తీసుకొని రావడం జరిగింది. గతంలో ఎవరయితే ఉపాధ్యాయులు ఎ.ఎ.ఎస్., సి.ఎ.ఎస్. క్రింద ఏరియర్స్ తీసుకొన్నారో, వారి దగ్గర నుండి రికవరీ చేయడంలేదు. కాబట్టి బిల్లును ఆమోదించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- మేము మీ స్టాండ్‌ను అపోజ్ చేయడం లేదు. మేమంతా ఏకాభిప్రాయంతో ఉన్నాం. కాని అదే మాటను బిల్లులో పొందుపరుస్తూ అమెండ్‌మెంట్ తీసుకొని రమ్మని చెపుతున్నాం.

Mr. Deputy Speaker:- I have given ample chance to all the Members and the Leaders of various political parties also spoke on this subject. Still some of the Members are raising their hands.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- మేము ఎవరూ అపోజ్ చేయడంలేదు......

Mr. Deputy Speaker:- The Minister is very very clear in his answer that the Government is not going to recover anything. He has even gone to the extent that while framing the rules and while issuing the G.Os., he would take care of the suggestions given by various Hon'ble Members.

(Interruptions)

The Minister does not want to yield, but you are requesting to add a Clause.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- మంత్రిగారు రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేసేటప్పుడు చేద్దామని చెప్పారు. ఇప్పుడే మీరు చదివేటప్పుడు చదివితే సరిపోతుంది.

6.00 సా. శ్రీ ఎన్. నరసింహయ్య:- అధ్యక్షా, మునిస్వామిగారు ఒప్పుకున్నది చెబుతున్నాను. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. They are not going to recover any amount from any teacher, prospectively from the date of assent by the Governor అని క్లాజు 2లో ఒక మాట చేర్చమనండి. మీరు చెప్పిన మాటనే చేర్చండి.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు:- అధ్యక్షా, గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ యిస్తున్నదానికి మంత్రి గారికి అభ్యంతరం లేదనుకుంటాను. సంస్థల పేరుమీద యిస్తే వందకు వెయ్యి రూపాయలకు 500 రూపాయలు యిస్తున్నారు. ఇలా కాకుండా ఎవరి పేరుమీద ఉంటే వారికి యిచ్చేలా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి - అధ్యక్షా, రత్నాకరరావుగారు చెప్పిన దానికి సంబంధించి జీ ఓ 62 యిష్యూ చేశాము. గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ యిస్తున్న ఇన్‌స్టిట్యూషన్సులో పని చేస్తున్నవారికి నేరుగా జీతాలు యివ్వడానికి ఈ జి.ఓ. యిష్యూ చేశాము. దానిని ఇంప్లి మెంటు చేయబోతున్నాము. గవర్నమెంటు స్టాండు క్లియర్‌గా చెబుతున్నాను. పెద ఉపాధ్యాయులను యిబ్బంది పెట్టి వారినుంచి రికవరీ చేయాలనే ఆలోచన కాదు. చాలా క్లెయిమ్సు ఉన్నాయి పేజీ 5లో స్పష్టంగా చెప్పాము. ప్రభుత్వంకు యికముందు వచ్చే ఎక్స్‌పెండిచర్‌ను కంట్రోల్ చేయడానికి ఈ బిల్లు తీసుకువస్తున్నాను. దయచేసి సహృదయంతో అర్థం చేసుకోవాలి. ఇది పేద ఉపాధ్యాయులను యిబ్బంది పెట్టడానికి కాదు

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- ఇది కాలేజీ లెక్చరర్లకు అప్లయి చేయలేదు. అంటే కాలేజీ లెక్చరర్లకు ఒక రూలు, టీచర్సుకు ఒక రూలా?

Mr. Deputy Speaker:- What more you want to discuss? నాలు గ్గుదు సార్లు డిస్కస్ చేశారు. Now the question is:

(Interruption)

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- ఇంతమంది సభ్యులు ఏకాభిప్రాయంతో సెలక్టు కమిటీకి పంపించమని, లేకపోతే అఫీషియల్ ఎమెండుమెంట్లు తీసుకోమని చెబుతున్నారి. అయినా వినడం లేదు. We want voting. We are pressing for division on this issue.

శ్రీ ఎస్. నరసింహాయ్య:- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నరసింహాయ్య గారూ, the main opposition has demanded for voting. Arrangements are being made. You please wait. ఈ బిల్లుపై మీరు ఐదారుసార్లు మాట్లాడేరు.

శ్రీ ఎస్. నరసింహాయ్య:- వోటింగ్‌కు డిమాండు చేస్తున్నాను సార్. మంత్రిగారు రికవరీ చేయడానికి కాదంటున్నారు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మెయిన్ అపోజిషన్ డివిజన్ కోసం ప్రెస్ చేశారు We are going for voting. Just wait.

(Interruption)

Sri K.P. Suresh Reddy:- Speaker Sir, as the Bill is being put for voting, as we have the electronic system of voting here, we would like to avail that system. We would appreciate if you kindly allow us to use the electronic system of voting.

Mr. Deputy Speaker:- It is a good suggestion from the Hon'ble Member. We will try to do that. There is no problem. But not now.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, this electronic system was installed in the year 1985. From the year 1985, I have been here in the IX, X and XI Assembly. No Member has ever relied upon this. We know what happened once. That is why after electronic voting we went back to physical voting or standing up in our seats. We are all aware of it. Let all Hon'ble Members vote openly. I think that is the better way.

(Interruption)

Mr. Deputy Speaker:- The suggestion given by Sri K.R. Suresh Reddy was indeed a good suggestion. It has been taken in a good spirit. Let us leave it here. What more you want?

Sri K.R. Suresh Reddy:- Speaker Sir, the Hon'ble Minister for Revenue has said that the system was installed in the year 1985. Today we are in the 21st Century. Sir, this Government day in and day out talks about the electronic Government and internet. In a situation like this, the message should go from this August House. We have a facility here and therefore we want to avail the facility.

Mr. Deputy Speaker:- Yours is a good suggestion. Had it been thought of earlier, we would have gone for electronic voting. But as such, we cannot go for electronic voting.

6.10 సా. Mr. Deputy Speaker:- Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Private Aided Educational Staff (Regulation of Pay) Bill, 1999" be taken into consideration."

Sri K. Suresh Reddy pressed for division and the House divided thus.

Ayes - 90
Noes - 39
Neutrals-11

The Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 and 3

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 and 3 which are before the House. The question is:

"That Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

CLAUSE 4

Sri Kadiam Srihari:- Sir I beg to move:

"That for Clause 4, substitute the following:-

"Repeal of Ordinance No.9 of 1999.	The Andhra Pradesh Private Aided Educational Staff (Regulation of Pay) Second Ordinance, 1999 is hereby repealed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That for Clause 4, substitute the following:-

"Repeal of Ordinance No.9 of 1999.	The Andhra Pradesh Private Aided Educational Staff (Regulation of Pay) Second Ordinance, 1999 is hereby repealed."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 4 as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 4 as amended was added to the Bill.

CLAUSE - 1

Sri Kadiam Srihari:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (1) of Clause 1 for "1999" substitute "2000".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in sub-clause (1) of Clause 1 for "1999" substitute "2000".

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Sri N. Narsimhaiah:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (2) of Clause 1 for the words "with effect from the Tenth day of January of 1980" substitute the words "prospectively from the date of assent by the Governor".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in sub-clause (2) of Clause 1 for the words "with effect from the Tenth day of January of 1980" substitute the words "prospectively from the date of assent by the Governor."

(Pause)

The motion was negatived and the amendment was lost.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 1 as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 1 as amended was added to the Bill.

EANCTING FORMULA

Sri Kadiam Srihari:- Sir, I beg to move:

"That in the Enacting Formula for the words "Fiftieth Year" substitute the words "Fifty-first Year."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in the Enacting Formula for the words "Fiftieth Year" substitute the words "Fifty-first Year."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

PREAMBLE

"That the Enacting Formula as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Enacting Formula as a amended was added to the Bill.

Sri Kadiam Srihari:- Sir, I beg to move:

"That in the Preamble at Page 5 in Para 2 for the words "of more than thirty three crores of rupees" substitute the words "which is likely to be rupees one hundred crores or more."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in the Preamble at Page 5 in Para 2 for the words "of more than thirty three crores of rupees" substitute the words "which is likely to be rupees one hundred crores or more."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Preamble, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the preamble, as amended, was added to the Bill.

TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to the Long Title. The question is:

"That the Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Long Title was added to the Bill.

Sri Kadiam Srihari:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Private Aided Educational Staff (Regulation of Pay) Bill, 1999 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Private Aided Educational Staff (Regulation of Pay) Bill, 1999 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

3. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయిల్ పామ్ (ఉత్పత్తి, ప్రాసెసింగుల క్రమబద్ధీకరణ) (సవరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 1/2000)

Sri V. Sobhanadreeswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Oil Palm (Regulation of Production and Processing) (Amendment) Bill, 2000 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

6.20 సా. బిల్లు యొక్క సేలియంట్ ఫీచర్స్ ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేస్తే మెంబర్స్ మాట్లాడతారు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మన భారత దేశం ఎడిబుల్ ఆయిల్స్ ప్రొడక్షన్‌లో తగినంత ప్రగతిని సాధించలేకపోయింది. పెర్ క్యాపిటా అవైలబిలిటీ ఆఫ్ ఎడిబుల్ ఆయిల్స్ గణనీయంగా, కనీసావసరాలకు తగినంతగా పెరగలేదు. కాబట్టి ఇతర దేశాలనుంచి ప్రతి సంవత్సరమూ కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయల వంట నూనెలను దిగుమతి చేసుకోవడం జరుగుతూ వచ్చింది. ఆ పరిస్థితులలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మన భారత దేశంలో ఎడిబుల్ ఆయిల్ ప్రొడక్షన్‌ను బాగా ఎంకరేజ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 'టెక్నాలజీ మిషన్ ఆన్ ఆయిల్ సీడ్స్ అండ్ పల్సెస్' కార్యక్రమాన్ని తీసుకుంది.

పామ్ ఆయిల్ విషయంలో చాలా ఎక్కువ ప్రొడక్టివిటీని సాధించవచ్చు. ఇతర ఆయిల్ సీడ్స్ పంటలు ఒక హెక్టారుకు సుమారుగా ఒక టన్ను దిగుమతి వచ్చేటట్లయితే ఈ ఆయిల్ పామ్‌లో 4 నుంచి 6 టన్నులు రావడానికి అవకాశం వుంది. అందువల్ల దీనిని ఎంకరేజ్ చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. అందులో ఇది వేసిన తరువాత కొన్ని సంవత్సరాలకు కాని క్రమేపి దీని దిగుబడి పెరుగుతూ రాదు. జెస్టేషన్ పీరియడ్‌లో రైతాంగానికి ఆర్థికంగా లాభసాటిగా వుండాలి కాబట్టి హెక్టారుకు రూ.25,000/- వరకు కూడా మొక్కలు వేయడానికి, పెంచడానికి, సహాయం చేస్తూ వచ్చింది. దానిమూలంగా మన రాష్ట్రంలో ఆయిల్ పామ్ కల్టివేషన్ బాగా పెరిగింది మొట్టమొదట్లో కేవలం 132 హెక్టార్లతో ప్రారంభమైతే, ఈ రోజు 28,000 హెక్టార్లతో మన దేశంలోనే మొట్టమొదటి స్థానంలో వుంది. 28,974 హెక్టార్లలో ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో పామాయిల్ పంట వుంది.

మన రాష్ట్రంలో ఆయిల్ పామ్ గ్రోయర్స్ యొక్క ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి ప్రభుత్వం ఒక చట్టాన్ని కూడా తీసుకురావడం జరిగింది. Oil Palm (Regulation of Production and Processing) Act. ను తీసుకొచ్చారు. ఈ సంవత్సరం, ఇప్పుడు ఈ అమెండ్‌మెంట్ బిల్లు యొక్క ఆవశ్యకత ఎందుకు ఏర్పడిందంటే, ఈ ఆయిల్ పామ్‌ను గత సంవత్సరం ఎడిబుల్ ఆయిల్ ధరలు, ఆయిల్ పామ్ దిగుబడి ధరలు, చూస్తే, ఆరోజులలో క్రూడ్ పామ్ ఆయిల్ రేటు దాదాపు రూ.30,000, రూ.32,000 వుంది. ఆ సంవత్సరంలో ఆయిల్ పామ్ గ్రోయర్స్‌కు రూ.3,000/- ధర ఒక టన్నుకు ఇవ్వడం జరిగింది. అనంతరం కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని కారణాలవల్ల ఇంపోర్టు డ్యూటీ 60 నుంచి 35 శాతానికి, చివరకు 16.5 శాతానికి కూడా తగ్గించింది. ఇతర దేశాలనుంచి ఈ ఎడిబుల్ ఆయిల్‌ను ముఖ్యంగా పామ్ ఆయిల్ ఒ.జి.ఎల్ లో పెట్టి ఎక్కువ క్వాంటిటీ దిగుమతి చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించింది. దీనివల్ల మన భారతదేశంలో క్రూడ్ పామ్ ఆయిల్ రేటు దాదాపు రూ.16,000, రూ.18,000కు పడిపోయింది. ఆ పరిస్థితులలో ఇక్కడ ఆయిల్ పామ్ ప్రాసెసర్స్ రూ.2,160/- రేటు మాత్రమే ఇవ్వగలమని చెప్పారు. నిరుడు రూ.3,000/- ఇచ్చి, ఈ సంవత్సరం రూ 2,160/- ఇస్తామంటే, రైతులు చాలా నష్టపోతారు. ఉత్పత్తి వ్యయం ఎంతో కొంత పెరుగుతోంది; కాని తగ్గడంలేదు. ఈ పరిస్థితులలో ఆయిల్ ఫామ్ రైతులు రూ.3,200/- అడిగారు. కనీసం రూ.3,000/- అంటే, నిరుడు ధరైనా ఇవ్వమని చెప్పి అడిగారు. దానిమీద ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడడం జరిగింది రూ.3,000/- ఇవ్వమని ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

తరువాత కర్నాటకలో వున్న హార్టికల్చర్ మినిస్టర్‌గారు హైదరాబాదుకు వచ్చారు. వారితో మనం ఇక్కడ ఒక సమావేశం నిర్వహించాం ఎందుకంటే మన తరువాత, మన కంటె తక్కువ ఏరియాలో అంటే సెకండ్ ప్లేస్‌లో కర్నాటక వుంది. ఆ పరిస్థితులలో కేంద్ర

ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి, మనం రూ 3,000/- రేటు రైతులకు వచ్చేటట్లుగా చేయాలని అనుకున్నాము. దానిపైన ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్లీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి జాబు వ్రాసారు. మేము ఢిల్లీ వెళ్లాము. అక్కడ అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్, నితీష్ కుమార్ గారిని కలిసాము. మన రాష్ట్రంయొక్క గౌరవ పార్లమెంటు సభ్యులు కూడా చాలా మంది వచ్చారు. వారితో మార్కెట్ ఇంటర్‌వెన్షన్ స్కీమ్ మొట్టమొదటి పర్యాయం ఆయిల్ పామ్ విషయంలో ఏర్పాటు చేయవలసిన ఆవశ్యకత వుందని చెప్పి నొక్కివక్కాణించడం జరిగింది.

ముఖ్యంగా మన దేశంలో సుమారుగా 8 లక్షల హెక్టార్లలో ఆయిల్ పామ్ పంటను పండించడానికి అనుకూలంగా వుంటుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క సర్వేలో తేలింది దాంట్లో సగానికి సగం మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే పండించడానికి అనుకూలంగా వుంటుందని తేలింది. ఈ పరిస్థితులలో మన భారతదేశం యొక్క ప్రయోజనాలను జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలంటే, ఇతర దేశాల నుంచి దిగుమతుల మీద పెద్దగా ఆధారపడకుండా మనం సెల్ఫ్-సఫీషియన్సీని సాధించుకోవాలంటే, క్రమేపీ ఈ పంటను కాపాడుకుంటూ ఇంకా ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం వుందని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో అక్కడ మాట్లాడడం జరిగింది. అప్పుడు మన రాష్ట్రం నుంచి కేంద్రంలో వుండే మంత్రులు కూడా వచ్చి - నేను కూడా గతంలో రెండు పర్యాయాలు పార్లమెంటులో సభ్యునిగా వున్నాను - అంతమంది పార్లమెంటు సభ్యులు ఒకే ఇష్యూలో వచ్చి మంత్రిగారిపై, కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చిన సందర్భంలేదు చివరకు నితీష్ కుమార్‌గారు కూడా అంగీకరించారు.

ఆ తరువాత మార్కెట్ ఇంటర్‌వెన్షన్ స్కీమ్‌ను చివరకు ఆమోదించారు. మన రాష్ట్రంలో ఆయిల్ ప్రాసెసింగ్ ప్లాంట్స్, ఆయిల్ పామ్ గ్రోయర్స్‌కు ఎంత ఇవ్వాలి అనేది నిర్ణయించడానికి చట్ట ప్రకారం ఒక కమిటీ వుంది. దానికి ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీగారు అధ్యక్షులుగా వుంటారు, హార్టికల్చర్ కమీషనర్‌గారు, డైరక్టర్, హార్టికల్చర్, ఆయిల్‌ఫెడ్ ఎండిగారు వుంటారు. వారు క్రూడ్ పామ్ ఆయిల్ రేటును, గత సంవత్సరం వున్న యావరేజ్‌ను తీసుకుని అంతకు ముందు అనుసరిస్తున్న ఒక ఫార్ములాను తీసుకుని లెక్కలు వేస్తే రూ.2,300/- రేటు వచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.2,750/- రేటు మార్కెట్ ఇంటర్‌వెన్షన్ ప్రైస్‌గా నిర్ణయించారు. ఈ రూ.2,300/- పోను, మిగిలిన రూ.450/- చెరిసగం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భరించేటట్లుగా ఒక అవగాహన కుదిరింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం మార్కెట్ ఇంటర్‌వెన్షన్ స్కీమ్‌ను అమలు చేయాలంటే కేంద్రం కాని, రాష్ట్రం యొక్క కాని ఆధీనంలో వున్న ఒక ప్రభుత్వరంగ సంస్థను ఒక డెజిగ్ నేటెడ్ ఏజన్సీగా నిర్ణయించి దాని ద్వారా ఈ కొనుగోలు జరగాలి. అంతకు ముందు మన రాష్ట్రంలో ఈ చట్టంలో సెక్షన్ 11 ప్రకారం ఒక్కొక్క ఫ్యాక్టరీకి ఒక ఏరియాని మనం ఎలాట్ చేస్తాము. ఆ ఏరియాలో పండే ఆయిల్ పామ్ ఫ్రెష్ క్రూడ్ బంచెస్‌ను ఆ ఫ్యాక్టరీ

కొనుగోలు చేయాలి. డైరెక్ట్‌గా ఆ ఫాక్టరీ కొనేటట్లయితే అది మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ స్కీమ్ పరిధిలోకి రాదు. అందువేత సెక్షన్ 11 (ఎ)ను పెట్టడం జరిగింది. దాని ప్రకారం— ఇప్పుడు ఆయిల్ ఫెడరేషన్ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రంగంలో వున్న సంస్థ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆయిల్ ఫెడరేషన్‌ను డెజిగ్నేటెడ్ ఏజన్సీగా నిర్ణయించింది.

అన్ని జోన్స్‌లో వున్న రైతులు ఆయిల్‌ఫెడ్‌కు ఇస్తారు. ఆయిల్ ఫెడ్ నుంచి సెంట్రలైజ్డ్ ప్లేసెస్‌లో వుండే ఆయిల్ ప్రాసెసింగ్ ప్లాంట్స్‌కు వెళుతుంది. ప్లాంట్స్ వాడు రూ. [illegible] ఇవ్వగా, మిగిలిన రూ.450/- ఆయిల్‌ఫెడ్ కలిపి రూ.2,[illegible]/- రైతులకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ ఉద్దేశ్యంతో, రైతులను ఆదుకోవాలనే సంకల్పంతో, ఈ స్కీమును పెట్టడం జరిగింది. దీనికి, 6 మాసాల కాలానికి సుమారుగా 45,000 మెట్రిక్ టన్నులు [illegible] చేయవలసి వస్తుంది. అందుకు రూ.1,12,50,000/- ఖర్చు అయ్యే అవకాశం వుంటుంది. ఇది రైతుల యొక్క ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు. దీనికి సభ మొత్తం అంగీకారం తెలపాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. జి.చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి). - అధ్యక్షా, గౌరవ వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగారు ఈ రోజు రైతుల సంక్షేమాన్ని పరిరక్షించడానికి ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు అని మనవి [illegible] జరిగింది. నేను మనవి చేసేదేమంటే, ఆయిల్ పామ్ పంట మన దేశానికే కొత్త పంట. ఇది ఎక్కువగా ఆఫ్రికా దేశాలలో పండిస్తున్న పంట. దాని తరువాత సౌత్ ఈస్ట్ ఆసియా కంట్రీస్ ఈ పంటను 'అక్లిమటైజ్' చేసుకోవడం వల్ల చాలా పెద్ద ఎత్తున పండిస్తూ ఈ రోజు ప్రపంచమంతటికి కూడా ఈ పామ్ ఆయిల్‌ను ఎగుమతి చేయడం జరుగుతోంది. మలేషియా

6.30 సా. పామ్ ఆయిల్‌ని ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న దేశం. భారతదేశం ఎక్కువగా పామ్ ఆయిల్‌ని దిగుమతి చేసుకొంటున్న దేశంగా గుర్తించబడినదని తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ఆనాడు ప్రధానిగా ఉన్నప్పుడు భారతదేశంలో వ్యవసాయ విప్లవం తీసుకు రావడం జరిగింది. కానీ, పప్పుధాన్యాలు, వంటనూనెలలో ఇంకా షార్ట్‌ఫాల్ ఉంది. చాలా వరకు దిగుమతి చేసుకొంటున్నాము. వేలాది, కోట్లాది రూపాయలు మనం దిగుమతులపై ఖర్చు చేస్తున్నాము. ఇటువంటి దిగుమతులను తగ్గించుకోడానికి టెక్నాలజీ మిషన్‌ని ఏర్పాటు చేసి పప్పు దినుసులలో స్వయం సమృద్ధిని సాధించడం జరిగింది. అది మన గొప్పతనం. కానీ, వంటనూనెల విషయంలో అది సాధ్యం కాలేదు. ఈనాడు రెండు వేల కోట్లకు పైబడి వంటనూనెలను దిగుమతి చేసుకొంటున్నాము. సోయాబీన్, గ్రౌండ్‌నట్, సన్‌ఫ్లవర్, కోకోనట్ ఆయిల్ తదితర పంటల ఆవరేజ్ ఈల్డ్ పర్ హెక్టేర్ మాత్రం పెంచుకో లేకపోతున్నాము. ఎక్కువ ఈల్డ్ ఇచ్చే ఆయిల్ పామ్ పంటని మన దేశంలో సాగు చేయాలన్న మంచి ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నాము. 8 లక్షల హెక్టార్లలలో ఈ పంటని వేయడానికి అవకాశం వుంది. అందు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 4 లక్షల 10 వేల హెక్టార్లను గుర్తించడం జరిగింది. 1986-87వ సంవత్సరం నుండే ఈ పంటను వేయడం మొదలు పెట్టారు.

మొదటినుంచి ఇప్పటివరకు గడచిన 14 సంవత్సరాల కాలంలో కేవలం 28 వేల హెక్టార్లలో మాత్రమే ఈ పంటని విస్తరింపచేయడం జరిగింది. ఇంకా ఎంతో ప్రగతి సాధించాల్సిన అవసరం ఉంది. 1993లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మొట్టమొదటిసారిగా ఈ పంటని రెగ్యులేట్ చేయడానికి ఒక చట్టాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. దానికి ఈరోజు అమెండ్‌మెంట్ తీసుకు రావడం జరుగుతోంది. నేను మంత్రిగార్ని అడిగేదేమంటే మీరు ఫ్రెష్ ఫ్రూట్ బన్‌ఛెస్‌ని పర్చేజు చేసి ఫ్యాక్టరీలను జోన్స్ వారీగా డివైడ్ చేసి కొనడానికి చేశారు. దీనివల్ల ఉత్పత్తికి ఏమన్నా ఇబ్బంది ఉందా? తెలపండి. నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ ఆయిల్ ఫ్రెష్ ఫ్రూట్స్ కి సంబంధించి ఒకసారి హార్వెస్టు చేసిన తరువాత 24 గంటలలో తప్పకుండా ఫ్యాక్టరీకి పంపించాలి. ఒక గంట ఆలస్యం జరిగినా దానిలో ఉండే కెమెస్ట్రీ మారిపోతుంది. ఎసిడిటీ పెరిగి, లాక్టిక్ ఆసిడ్స్ కాంపోజిషన్ మారుతుంది. అప్పుడవి హ్యూమన్ కన్‌జంప్షన్‌కి పనికిరావు 24 గంటలలో ఫ్యాక్టరీకి చేరాలనే నిబంధన ఉంది. ఫ్యాక్టరీలకు మీరు ఈ బాధ్యతని పెడితే వారే ఖచ్చితంగా ఈ ఫ్రెష్ ఫ్రూట్ బన్‌చెస్‌ని రైతుల నుండి కొని హార్వెస్టు షెడ్యూల్‌ని ఒక నిర్దిష్ట కార్యక్రమం ప్రకారంగా ఏర్పాటు చేసుకొని క్రష్ చేయడానికి వీలుంటుంది మధ్యలో ఏజన్సీని ఏర్పాటు చేసి ఆ ఏజన్సీ రైతుల నుంచి కొని ఫ్యాక్టరీకి సప్లయి చేయాలంటే, అక్కడ ఆలస్యం జరిగితే మనం ఉత్పత్తి చేసిన ఆయిల్ ఉపయోగించడానికి పనికి రాకుండా పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మంత్రిగారేమో మధ్యలో ఏజన్సీగా ఆయిల్ ఫెడ్‌ని ఏర్పాటు చేస్తామని చెపుతున్నారు. ఈ విషయమై ఆలోచించాలని కోరుతున్నాము. టొబ్యాకో బోర్డు తదితర కొన్ని పంటలకు బోర్డులు ఉన్న మాదిరిగానే ఆయిల్ పామ్ బోర్డుని ఏర్పాటు చేయండి. మధ్యలో ఆయిల్ ఫెడ్‌ని ఏజన్సీగా ఏర్పాటు చేసే కంటే ఆయిల్ పామ్ బోర్డుని ఏర్పాటు చేయండి. ఇజ్రాయిల్ పద్ధతి మాదిరి కావాలని కోరుకొంటున్నాము. ఇజ్రాయిల్ కమాడిటీ బోర్డు స్ట్రక్చర్‌ని మనం చూస్తే అందు 50 శాతం రైతులు ఉన్నారు. పంటని పండించే రైతుకి ధర నిర్ణయించే అధికారం ఉంది. ఏ టైంలో వారు పంటని హార్వెస్టు చేసి ఎవరి పంటని ముందుగా 24 గంటలలో ఫ్యాక్టరీకి పంపాలి తదితరాలు నిర్ణయించే అధికారం రైతులకు ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాము. ఈ పనినే ఆయిల్ ఫెడ్‌కి అప్పజెప్పినట్లయితే, వ్యవసాయ శాఖ కార్యదర్శికో, ముఖ్య కార్యదర్శికో మీరు అధికారం ఇస్తే వారు ఒక్కనాడు పొలానికి వచ్చి, ఆ పంటని చూసి రారు. ఆ ఫ్రూట్ బన్‌ఛెస్ చెట్టుకి కాస్తాయో, క్రింద కాస్తాయో తెలియని వారు. ఈ ప్రిన్సిపాల్ సెక్రెటరీలకు ధర నిర్ణయించే అధికారం ఇవ్వకుండా రైతులకే ఇచ్చినట్లయితే క్రొత్త ప్రయోగం చేసినవారం అవుతాము. టొబ్యాకో ఫార్మర్స్ గారు పోలిడీ తీసుకోవాలని మీరు మనవి చేశారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. పంటమీనె పార్టీ ఉండడంవల్ల దిగుమతి చేసుకొంటున్నాము కాదని అనడం లేదు. దిగుమతి చేసుకొన్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం రైతు యొక్క విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ధర నిర్ణయం చేస్తే బాగుంటుంది. ఈనాడు సుంకాన్ని 60 శాతం నుండి 30 శాతానికి, 30 శాతం నుండి 16 శాతానికి తగ్గించడంవల్ల మలేషియా నుండి ఇంపోర్టు చేసుకొన్న పామ్ ఆయిల్ మనం ఉత్పత్తి చేసే పాం ఆయిల్ ధరకంటే తక్కువ ధరకి అమ్మే

ఆయిల్ పామ్ (ఉత్పత్తి, ప్రాసెసింగుల
క్రమబద్ధీకరణ) (సవరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 1/2000).

పరిస్థితి రావడంవల్ల రైతు చాలా నష్టాల్లో ఉన్నాడు. వేరుశెనగ పంట పండించడానికి ముందుకు రావడంలేదు. వేరుశెనగ ధర రూ.40 కిలోకి ఉంటే పామ్ ఆయిల్ ధర కేజీకి రూ.20 ఉంటే కన్స్యూమర్ తక్కువ ధర ఉన్న పామ్ ఆయిల్‌నే తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఇంకా కొంతకాలం పోతే గ్రౌండ్ నట్ ఆయిల్ పండించే పరిస్థితి ఉండదు. బి.జె.పి. ప్రభుత్వం కేంద్రంలో ఉంది. బి.జె.పి. సభ్యులు సభలో ఉన్నారు కాబట్టి రైతుల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇంపోర్ట్ పాలసీని పెడితే బాగుంటుందని వారు కేంద్రప్రభుత్వానికి నచ్చ చెపితే బాగుంటుంది. ఈనాడు ఆయిల్ పామ్ ఇంపోర్ట్ పాలసీని సడలించడంవల్లే ఇది వచ్చింది. రెండు సంవత్సరాల క్రితం కర్నాటక రాష్ట్రంలో రైతులు పెద్దఎత్తున ఆనాడు కామర్స్ మినిస్టర్‌గా ఉన్న రామకృష్ణ హెగ్డే ఇంటిపై దాడి చేశారు. కర్నాటకలో సిల్క్ ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. చైనా వారు సిల్క్‌ని ఉత్పత్తి చేయడంవల్ల ఇంపోర్ట్ పాలసీని రెగ్యులేట్ చేయకపోవడంవల్ల, వారి రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి చేసిన సిల్క్ ధర పడిపోవడంవల్ల మంత్రిగారి ఇంటిపై రైతులు దాడి చేశారని చెపుతున్నాను. ఇంపోర్ట్ పాలసీని రెగ్యులేట్ చేయకపోతే ఈ పాలసీలను ఎన్నిసార్లు మార్చినా ఉపయోగం ఉండదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఆయిల్ ఫెడ్‌కి పెత్తనం ఇస్తామని అంటున్నారు. దీనివల్ల రైతుకి నష్టమేతప్ప లాభంలేదు. దీనివల్ల ఫ్యాక్టరీకి లాభం జరుగదు. వీలైతే ఫ్యాక్టరీలను ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేయండి. ... ఓపెన్ చేయండి. ఫ్యాక్టరీలపై బాధ్యత పెట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ రాష్ట్రప్రభుత్వం గానీ రైతుకి, పడిపోయినన ధరలను కాంపెన్‌సేట్‌చేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తున్నారు. ఇది హర్షించతగిన విషయమే. ఈ ప్రయత్నాన్ని ఎవరో మధ్యవర్తికి ఇవ్వకుండా ఫ్యాక్టరీలకు చేస్తే బాగుంటుంది. ఒకవేళ అది సాధ్యంకాకపోతే ఆయిల్‌ఫెడ్ కన్నా ఆయిల్‌పామ్ బోర్డు ఏర్పాటు చేయండి. ఇది దేశంలోనే ప్రయోగాత్మకంగా ఉంటుంది. దీంట్లో 50 శాతం రైతులకు అవకాశం ఇవ్వండి. వారే ధర నిర్ణయం చేసుకొని, ఆ రైతులే ... షెడ్యూల్ ఏర్పాటు చేసుకొని రేపు అమ్మేటటువంటి ఆయిల్ ధరని నిర్ణయం చేసుకొనే విధంగా చేస్తే అలా ప్రయోగాత్మకంగా చేసే పని సఫలీకృతం అయితే మిగతా పంటలకు కూడా ఈ ప్రయోగాన్నే చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

6.40 సా. ఇక్కడ ఏర్పాటు చేసినటువంటి మధ్యవర్తిత్వం అంటున్నాము దానికి బదులు ఫ్యాక్టరీ కాని లేకపోతే కమాడిటీస్ బోర్డు కాని ఏర్పాటు చేయవలసింది. ఆయిల ఫెడ్ పరిస్థితి బాగాలేదు ఆయిల్‌ఫెడ్ ఈ రాష్ట్రంలో ఏమాత్రం సరిగా పనిచేయడం లేదు వాళ్లకి పెత్తనం ఇవ్వకుండా మీరు కమాడిటీ బోర్డు కాని ఫ్యాక్టరీకి కాని అప్పచెప్పాలని మీ ద్వారా మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో పండించేటటువంటి పంటలలో కొన్నిటి మీద రైతులకు పట్టులేదు. ఎందుకంటే వారు పండించే పం

[illegible] పనికి విలువలేదు. కేవలం దానిని ప్రాసెసింగ్ చేసేటటువంటి ఫ్యాక్టరీస్ ఉన్నాయో వాళ్ళకి [illegible]మే అమ్ముకోవాలి. ఈరోజు చెరకు ఉంది. అంటే చెక్కర ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళు [illegible] కనీసం బెల్లం తయారు చేసుకోడానికి వారు ముందుకు వస్తారు. ఈ [illegible] సామ్ రైతులు, వాళ్ళు పండించినటువంటి పంట ఖచ్చితంగా ఆయిల్ ఫ్యాక్టరీస్‌కే అమ్మాలి [illegible] కూడా [illegible] టైము లోపల అక్కడికి సరఫరా చేయాలి. ఈ ఆయిల్ పామ్ గ్రోయర్స్ ఎంకరేజ్ చేయడం[illegible] ప్రభుత్వమే మీకు ఇంత ధర వస్తుందని చెప్పి వాళ్ళని ఎంకరేజ్ చేశారు. ఆ రకంగా గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి మూడు వేల రూపాయలు అని చెబుతూ మొన్న ఎన్నికలు అయిన తరువాత మొట్టమొదటిసారి [illegible] జరిగినప్పుడు ఉన్నట్టుండి ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళు మీయొక్క పండ్లను కొనం. [illegible] ఇస్తారా? రూ 2300/-- ఇస్తారా? ఇంకా ధర తగ్గిపోతుందని చెప్పి [illegible] విషయాలు మనం ఆలోచించాలి. ఈ యొక్క ఆయిల్ పామ్ గ్రోయర్స్ ముఖ్యమంత్రిగారికి రిప్రజంటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టరీస్ ఖచ్చితంగా 3 వేల రూపాయలకు తక్కువ లేకుండా కొనాలని చెప్పి ప్రభుత్వం వారు [illegible] ఆర్డరు తీశారు. అక్టోబరు 31వ తేదీతో ఆ ఉత్తర్వు అయిపోవడంవలన మళ్ళీ [illegible] రిప్రజంటేషన్ చేశాము. ఆ తరువాత మంత్రిగారు కేంద్రానికి రిప్రజంటేషన్ చేసి ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళని ఇంఫోర్స్ చేస్తున్నాము తప్ప మాకు పడదు ఇవి అన్నీ చెప్పడంవల్ల ఈ యొక్క [illegible] ఉంటే [illegible] ఫ్యాక్టరీకి ఇస్తునటువంటిది ఫైనల్‌గా రైతుకు రావలసిన [illegible] 50 శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వం, 50 శాతం రాష్ట్రప్రభుత్వం షేర్స్ చేస్తే [illegible]కోవాలని పద్ధతిని వెల్‌కం చేస్తున్నాము. ఇదే సమయంలో కేవలం 6 [illegible] పద్ధతిలో కాకుండా రైతులకు ఎప్పటికప్పుడు వాళ్ళను [illegible] పెట్టి [illegible] తరువాత అంత రేటు వస్తుందని ఆ దృక్పథంతో [illegible] పెడుతున్నటువంటి ఖర్చులను దృష్టిలో పెట్టుకొని మనం [illegible] మెకానిజం డవలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ [illegible] ప్రభుత్వం తరఫున చొరవ తీసుకొని ఆ రకమైన క్లాజ్ ఈ యొక్క [illegible] చేరిస్తే బాగుంటుందని చెప్పి నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ యొక్క ఆయిల్ ఉత్పత్తి పెరగాలంటే ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు దీనికి ఖచ్చితమైన రేటు ఇస్తున్నామన్న విశ్వాసం కల్పించినప్పుడే రైతులు ముందుకు వస్తారు. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టరీస్ కూడా [illegible]తాయి. దానవల్ల [illegible] చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తూ దీని కూడా ఇన్‌క్లూడ్ చేయమని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. నరసింహయ్య: అధ్యక్షా, ఆయిల్ పెంపకందార్లను కాపాడేందుకు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఈ బిల్లు మంచిదే. కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్నటువంటి సబ్సిడీలతోటే గ్రోయర్స్‌ను ఎంతకాలం అక్కడ నిలబెడతారు? ఎంతకాలం వాళ్ళను ఆదుకో గలుగుతారు? [illegible] ఇవ్వలేని పరిస్థితి వస్తే, ఇప్పుడు పొగాకు రైతుల పరిస్థితి వస్తే, ఏమాత్రం ఆదుకోగల్గుతారు? అసలు బయట దేశాలనుంచి దిగుమతిచేసుకొనే ఆయిల్

తగ్గించివేసి మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఆయిల్ ఉత్పత్తులు పెరగడానికి ఆయిల్‌కు సంబంధించి అన్ని రకాలైన ప్రొడక్టును పెంచుకోడానికి కోసం ప్రయత్నం చేస్తే ఉపయోగంగా ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య:- అధ్యక్షా, ఉదయం అంతా చాలా ఆందోళన జరిగింది. మంత్రిగారు మధ్యాహ్నం ఆయిల్ ఫామ్ విషయంలో బిల్లును తీసుకొని వస్తున్నారు చాలా సంతోషం. వారిని అభినందించాలి. కాని కేవలం 28 వేల హెక్టార్లలో సాగులో ఉన్నటువంటి ఆయిల్ ఫార్మ్ లాస్‌లో 50 శాతం కేంద్రప్రభుత్వం 50 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. What is tne smallest holding of tne oil-palm farmer? ఇందులో ఎంతమంది దళితులు. గిరిజనులు, బలహీనవర్గాల రైతులకు మేలు చేకూరుతుంది. అది కూడా క్లారిఫికేషన్ చేస్తే సంతోషిస్తాను అనే మాట చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేసినందుకు నేను వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చిన్నారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఆయిల్ ఫెడరేషన్, మీరు రైతులకు ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు మధ్యలో ఉంచడంవలన ఆశించిన ప్రయోజనం చేకూరుతుందా అనే మాట వారు అన్నారు. అది వేరే ఉద్దేశ్యంతో కాదు యాక్సువల్‌గా సెక్షన్ 11(1) ప్రకారంగా ఆ ఏరియాలో ఒక జోన్‌లో ఒక ఫ్యాక్టరీకి ప్రభుత్వం లైసెన్సు ఇస్తుంది. ఆ జోన్ ఏరియాలో ఉన్నటువంటి ఆ ఫ్యాక్టరీకే డైరక్టుగా ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు ఈ అదనంగా ఇస్తున్న 450/- రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం భరిస్తాయి. ఇది ఎక్కడ మిస్‌యూజ్ కాకుడదు. ఒకవేళ ఏ పరిస్థితులో అన్నా, అంటే అందరూ చేస్తారని కాదు, ఏట్లా తప్పు జరగడానికి ఆస్కారం ఇవ్వకూడదని ఆయిల్ ఫెడరేషన్ పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్ గాబట్టి దానిని ఈ ఆర్డినెన్సు రూపంలో డిజిగ్నేటెడ్ ఏజెన్సీగా పెట్టి దాని ద్వారా ఇప్పిస్తున్నాము. ఈ స్కీమ్ ఆపరేటు అయ్యేంత కాలం మాత్రం ఆయిల్ ఫెడ్ డబ్బు రైతులకు చేరుతుంది. అంతేకాని రైతులకు ఫ్యాక్టరీకి మధ్య ఇంకో వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలనేటువంటి ఉద్దేశ్యంతో పెట్టినటువంటిది కాదు అని ముందుగా సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం లోగడ ఘాట్ ఒప్పందం మీద సంతకం పెట్టిన తరువాత వాంట్లో కొన్ని షరతులు అంగీకరించిన తరువాత మనమీద కొన్ని బాధ్యతలు పెట్టినటువంటి నేపధ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అక్కడ అనుసరించినటువంటి కొన్ని విధానలలో క్వాంటిటేటివ్ రెస్ట్రిక్షన్స్ తీసివేసేటటువంటి పరిస్థితి కూడా వుంది. సిల్కు కాని గ్రౌండునెట్ కాని భవిష్యత్తులో ఇతర కమాడిటీస్ విషయంలో కూడా ఇటువంటి పరిస్థితి తలెత్తడానికి ఆస్కారం లేకపోలేదు. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మన భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి రైతుల ప్రయోజనాలు కాపాడటంకోసం, ఇంపోర్టు అయ్యేటటువంటి వస్తువులను మనం ఆపడానికి అవకాశలు వుండవు. మన ఇంపోర్టు కమాడిటీసును అవసరమైనంతమేరకు రెగ్యులేటు

వేసుకొంటూ మన డొమెస్టిక్ ఫార్మర్స్ యొక్క ప్రయోజనాలు కాపాడడం వంటి ఒక పాలసీ వాళ్ళు తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది; మేము కేంద్ర ప్రభుత్వంలో అక్కడ ఉన్నటువంటి బాధ్యత కల్గినటువంటి పెద్దలకు చెబుతూవున్నాము; కమాడిటీస్ బోర్డ్సు ఏర్పాటు అవసరం అని కూడా మేము అనుకొంటున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం వేర్వేరు పంటలకు వేర్వేరు కమాడిటీస్ బోర్డ్సు ఏర్పాటు చేయాలి; దాంట్లో కొంతమంది టెక్నీషియన్సు, సైంటిస్టులు, మార్కెటింగ్‌కు ఒక వ్యవస్థ కూడా ఏర్పడి వాళ్ళు డొమెస్టిక్ ప్రొడక్షన్ ఇతర దేశాలలో మార్కెటింగ్ ఇంటలిజెన్సు అది స్పెషలైజ్ చేయడానికి వీలుగా వుంటుంది; అట్లాగే మిర్చి అట్లాగే కొన్ని ఇతర పంటల విషయంలో చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. అది చేయమని మేము కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరే ఆలోచనలు బలపరుస్తూ మేము కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నామని మనవిచేస్తున్నాను; తరువాతి జోన్‌లో ఫ్యాక్టరీకే అవకాశం
6.50 సా. ఉంటుంది. వేరే వారికి అవకాశం ఉండదు; తరువాత ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఇది ఆరు నెలలకే అని చెప్పారు, ఇప్పుడు దీంట్లో ఆరు నెలల కాలానికని పెట్టడం జరిగింది; గతంలో ఉల్లిపాయలకు ఒకసారి, ఇంకొక కమొడిటీకి ఒకసారి ప్రాబ్లం వచ్చింది. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా కొద్దికాలం మార్కెట్‌లో ఉంటుంది; కడప జిల్లా కృష్ణపట్నంలో ఇబ్బందులు వచ్చినప్పుడు నాఫెడ్ ద్వారా కొనుగోలు చేయించాము. ఇవి నెల, రెండు నెలలు మాత్రమే ఉంటాయి. కాని ఆయిల్ ఫామ్ ఎక్కువ కాలంలో నిల్వ ఉండదు; ముందు 30.6.2000కు ఆరు నెలల కాలపరిమితి తీసుకున్నాము; ఫర్దర్‌గా ఎక్స్‌టెండ్ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా అంగీకరిస్తుందని పరిపూర్ణ విశ్వాసం మాకు ఉంది. కంట్రీ ఇంటెరెస్టులో కూడా ఈ పంట చాలా అవసరం. ఆయిల్ పామ ఫార్మర్స్‌ను తప్పనిసరిగా ఆదుకోవాలి, ఎందుకంటే మనం తక్కువ విస్తీర్ణంలో ఎక్కువ నూనెను ఉత్పత్తి చేసుకోవటానికి వీలుగా ఉంటుంది. ఆయిల్ ఫామ్ గ్రోయర్స్ ఇంటెరెస్టు కాపాడటానికి అవసరమైన అన్ని చర్యలు మేము తీసుకుంటాము; గౌరవసభ్యులు ఎంతమంది ఫార్మర్స్ వీకర్ సెక్షన్స్ వారు ఉన్నారని అడిగారు; ఆ వివరాలు ఇప్పటికిప్పుడు వెంటనే చెప్పలేము. భవిష్యత్తులో మీకు ఆ సమాచారం అందచేస్తాము; దయచేసి ఈ బిల్లును అందరూ ఆమోదించవలసినదిగా కోరుతున్నాను;

డా జి చిన్నారెడ్డి:— అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు మాట్లాడుతూ ఆయిల్‌ఫెడ్ ఇన్‌వాల్వ్‌మెంట్ కేవలం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇచ్చే సబ్సిడీని రెగ్యులేట్ చేయటానికి మాత్రమేనని వారు చెప్పటం జరిగింది నేను కోరేదేమంటే ఈ దేశంలో ఆయిల్ పామ్ కల్టివేషనును ఒక చట్టం ద్వారా రెగ్యులేట్ చేసింది మన ఆంధ్రరాష్ట్రం ఒక్కటే; అది కూడా కేవలం 28,000 హెక్టార్లలో మాత్రమే ఈ పంటను పండించటం జరుగుతోంది. మిగిలిన రాష్ట్రాల్లో ఎక్కడా ప్రభుత్వమే ధరను నిర్ణయిస్తున్నట్లు లేదు కేవలం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మాత్రమే ప్రభుత్వమే ధరను నిర్ణయిస్తుంది అయినా రైతుకు గిట్టుబాటు ధర రావటంలేదు ఇంపోర్టు చేసుకుంటున్న ఆయిల్ తక్కువ ధరకు లభించటం ఇందుకు ముఖ్య కారణం రైతును కొంత కాంపెన్సేట్ చేద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో సబ్సిడి ఇస్తున్నారు,

సంతోషం. ప్రయోగాత్మకంగా ఈ పంట 28,000 హెక్టార్లలో మాత్రమే ఉంది కాబట్టి ఇక్కడ ఒక కమొడిటీ బోర్డు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. అందులో రైతుకు పెద్ద పీట వేయాలి. ఆయిల్ పామ్ రైతులందరూ పెద్ద రైతులే, లక్ష్మయ్యగారు చెప్పినట్లు గిరిజనులు, హరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతులవారు ఇందులో చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. ఎందుకంటే ఇనీషియల్‌గా ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ చాలా ఎక్కువగా వుంది కాబట్టి కొద్దిగానైనా ఉన్నవారు మాత్రమే ముందుకు వస్తున్నారు. ఇందులో చదువుకున్నవారు కూడా ఎక్కువగా ఉన్నారు. కమొడిటీ బోర్డు ఏర్పాటుచేసి అందులో 50 శాతం రైతులకు అవకాశం కల్పిస్తే, ఈ పంటను రెగ్యులేట్ చేస్తే, ఈ పంటను సక్సెస్‌ఫుల్‌గా చేయగలిగితే మిగిలిన పంటలకు కూడా వర్తింపచేయవచ్చు. ఆయిల్ ఫెడరేషన్ ద్వారా గాని, హార్టికల్చర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌ల ద్వారాగాని ఈ పంటలను రెగ్యులేట్ చేస్తాము. ఆ డిపార్ట్‌మెంట్స్ ద్వారా సబ్సిడీలు రైతులకు అందుతాయి. కమొడిటీ బోర్డు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం రోజురోజుకీ రైతులు ఏ పంట వేసుకునే పరిస్థితి లేకుండా చేస్తోంది. ఎందుకంటే ఎడిబుల్ ఆయిల్‌ను దేశ విదేశాలనుండి భారీగా లక్షలాది టన్నులు దిగుమతి చేసుకుని దానిమీద కేంద్ర ప్రభుత్వం విధించే సుంకాన్ని సైతం తీసేసి ఆయిల్ అగ్రిమెంట్ చేసుకుని ఇక్కడ రైతులు పండించిన వేరుశెనగ, పామాయిల్ లేక ఇతర నూనెగింజలు రైతులు తిరిగి పండించే పరిస్థితి లేకుండా చేస్తున్నారు. ఇది మన భారతదేశ రైతు అభివృద్ధికి తీవ్ర విఘాతం. వారు వ్యవసాయం చేసుకునే పరిస్థితి, పంటలు పండించే పరిస్థితి లేకుండా చేసి చివరకు విదేశాలమీద ఆధారపడి బ్రతకవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అందువల్ల ఇక్కడి రైతుకు రక్షణ కల్పించ వలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. వారు పంటలు వేసుకుని మరలా వ్యవసాయం చేసుకుని జీవనోపాధి చూసుకునే అవకాశం కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. వారు పెట్టిన పెట్టుబడికి, చేసిన కష్టానికి, కూలికి అన్ని విధాలా గిట్టుబాటు ధర కల్పించి మరలా వ్యవసాయం చేసుకునే పరిస్థితి కల్పించాలి. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ధాన్యాగారంగా పేరొందిన రాష్ట్రం. అయితే ఈనాడు ఇతర దేశాలమీద ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. మీరు కోటి రూపాయల పనికి లక్ష రూపాయలు కేటాయించి రైతులను రక్షిస్తామంటే సాధ్యం కాదు. వారి పెట్టుబడి, వారి ఖర్చు, వారి శ్రమ దృష్టిలో పెట్టుకుని వారికి ఖచ్చితమైన గిట్టుబాటు ధర కల్పించి మరలా పంటలు వేసుకునే పరిస్థితి కల్పించవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గ్రౌండ్‌నట్ వేసిన రైతులు కూడా ఈనాడు చాలా దీనావస్థలో ఉన్నారు. గత 10 సంవత్సరాల క్రితం గ్రౌండ్‌నట్‌కు ఎంత ధర ఉండేదో ఈనాడూ అంతే ధర ఉంది. ఆరోజు క్వింటాలుకు రూ.1500/- రూ.1600/- ధర ఉంటే నేడది రూ.1200/-, రూ.1300/- మాత్రంగానే ఉంది. దిగుబడి లేదు. వచ్చిన దిగుబడిని రైతులు అమ్మే పరిస్థితి లేదు. రోజురోజుకు ప్రభుత్వం బయటనుండి దిగుమతులు

చేసుకుంటూ మన రైతుల నడి విరగ్గొడుతున్నది. మనందరం రైతులమే, ఇక్కడ ఉన్న శాసనసభ్యుల్లో అధిక శాతం గ్రామాలనుండి వచ్చినవారమే. దేశం మొత్తం దాదాపు 70 శాతం వ్యవసాయంమీద ఆధారపడి ఉంది. ఈనాడు మిర్చి మార్కెట్‌లో మంచిది రూ.2500 వరకు ఉంటే మిగిలింది అంతా రూ.2000కు పోతుంది. రైతుకు గిట్టుబాటు ధరలేదు. ఎడిబుల్ ఆయిల్స్ పండించే రైతులకు రక్షణ కల్పించాలి. ఏదో కంటితుడుపు చర్యగా రూ. ఒక కోటి పన్నెండు లక్షలు ఇస్తామంటే సరిపోదు. వ్యవసాయమంత్రిగారికి రైతు గురించి తెలుసు, మీరు పూర్తిగా ఆలోచించాలి. చిన్నారెడ్డిగారు సూచించిన సలహాను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, వాస్తవానికి ఏ ఇతర రాష్ట్రంలోకన్నా మన రాష్ట్రంలో ఈ ఆయిల్ పామ్ కల్టివేషన్‌కు ప్రభుత్వం బాగా ప్రోత్సాహం ఇస్తుంది. దాని మూలంగానే ఇప్పటికే ఆయిల్‌పామ్‌ను 28,944 హెక్టార్లలో సాగుచేయగలుగుతున్నాము. కర్ణాటకలో 8,000 హెక్టార్లలో, తమిళనాడులో 2,000 హెక్టార్లలో మాత్రమే ఇది సాగులో ఉంది. మన రాష్ట్రంలోనే ఇది ఎక్కువ శాతం కల్టివేషన్‌లో ఉంది. రైతులు ముందుకువస్తున్నారు, ప్రభుత్వం కూడా ప్రోత్సహిస్తోంది. రెడ్యానాయక్‌గారు మాట్లాడుతూ ఫార్మర్స్ సఫర్ అవుతున్నారని చెప్పారు, వాస్తవమే. దీనిపై గతంలో కూడా నెగోషియేషన్స్ జరిగినప్పుడు చాలామంది రైతాంగం ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోని విషయంకాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం డంకెల్ డ్రాఫ్ట్ నెగోషియేషన్స్‌లో పాల్గొన్నప్పుడు మనకు మల్లే కొన్ని వర్ధమాన దేశాలు కూడా పాల్గొన్నాయి. వాటి సహాయం కూడా తీసుకుని ఆ డంకెల్ డ్రాఫ్ట్‌లో మన రైతాంగానికి అపకారం కలిగించే అంశాలపట్ల మరింత జాగ్రత్త వహించి వాటిని లేకుండా చేయటమో లేక మార్పు చేయటమో చేసిన తరువాత మనం సంతకం చేసి ఉంటే కొంత ప్రమాదం తప్పి ఉండేది. అట్లా జరగనందువల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఇప్పటికైనా మనకున్న అవకాశాల మేరకు జాగ్రత్తపడాల్సిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా వారు మిర్చి పంట విషయం ప్రస్తావించారు. మొత్తం ప్రపంచంలో భారతదేశం అత్యధికంగా మిర్చి పండిస్తుంది. భారదేశంలో మన రాష్ట్రం ఎక్కువ మిర్చి ఉత్పత్తి చేస్తోంది. కాని మనదేశం నుండి బయటకు వెళ్ళేది చాలా తక్కువ. కారణం చెబితే మీరు ఆశ్చర్యపడతారు. దాదాపు ఎకరానికి రూ.25,000 నుండి రూ.30,000 వరకు పెట్టుబడి పెట్టి, ఎరువులకొరకు రూ.1200 లేక రూ.1300 ఖర్చు పెట్టి, రూ.10,000 పురుగుమందుల కొరకు ఖర్చుచేసి పంట పండిస్తారు. అయితే పంటలో కెమికల్ రెసిడ్యూస్ ఉండటంవల్ల ఇతర దేశాలు దిగుమతిచేసుకోవటానికి తిరస్కరించటం జరుగుతోంది. యాక్చువల్‌గా దాంట్లో కెమికల్ పెస్టిసైడ్స్ రెసిడ్యూస్

7.00 రా. లేకుండా చేసి ఎగుమతి చేస్తే చాలా విదేశీ మారకద్రవ్యం సంపాదించవచ్చు. ప్రభుత్వం దీనిగురించి ఆలోచిస్తోంది. రైతాంగంలోని ఆలోచన విధానాల్లో కొంత మార్పు తీసుకొచ్చి, పంటలు పండిస్తున్న విధానంలో కొన్ని మార్పులు తీసుకొచ్చి వీలైనంతమేరకు రైతాంగానికి మేలు చేయాలన్నదే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన అని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Now, the Question is:

"That the Andhra Pradesh Oil Palm (Regulation of Production and Processing) (Amendment) Bill 2000", be taken into Consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

CLAUSES

Mr. Deputy Speaer:- I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2, 3, 1, Enactig Formula and Long Title and they are before the House.

Now, the Question is:

"That Clauses 2,3,1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 2,3,1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri V. Sobhanadreeswara Rao:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Oil Palm (Regulation of Production and Processing) (Amendment) Bill 2000", be passed.

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

Now, the Question is:

"That the Andhra Pradesh Oil Palm (Regulation of Production and Processing) (Amendment) Bill 2000", be passed.

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was Passed.

4. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనకబడిన తరగతుల కమిషన్ (సవరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 3/2000)

Sri N. Narasimha Rao:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Commission for Backward Classes (Amendment) Bill 2000", be taken into Consideration.

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. మినిష్టర్ ఫర్ బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ వెల్ఫేర్, బిల్లుయొక్క సేలియంట్ ఫీచర్స్‌ను ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారావు:- అధ్యక్షా, ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనుకబడిన తరగతుల కమీషన్‌ను 26.1.94 (వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ, పి-11, జి.ఓ.ఎంఎస్. నెం.9) ద్వారా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 31.3.94వ తేదీ నుంచి ఈ కమీషన్ పని చేయడం ప్రారంభించింది. 31.3.97 తేదీన వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ జి.ఓ. ఎంఎస్.నెం.10 ద్వారా ఈ కమీషన్‌ను ప్రభుత్వం తిరిగి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. తిరిగి ఏర్పాటుచేయబడిన కమీషన్ యొక్క కాలపరిమితి 30.3.2000న ముగిసింది. కాని ఈ కమీషన్ నివేదికను రూపొందించలేదు. సెప్టెంబర్, 2000 నాటికి ఈ కమీషన్ నివేదికను రూపొందించాలి కాబట్టి అప్పటివరకు ఆరు నెలలు కాల వ్యవధిని పొడిగించడానికి ఈ ప్రభుత్వం అనుమతి యివ్వాలని, ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా సభ్యులందరూ ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జగన్మోహన్‌రావు:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో పొందుపరచబడిన ఈ కమీషన్ మెంబర్స్ తాలూకు టెర్మ్ ఎక్స్‌టెండ్ చేయడమన్నది అనవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ కమీషన్‌కు మూడు సంవత్సరాల కాలపరిమితి యిచ్చిన తర్వాత, ఆ కాలపరిమితిలో వారు పనిని పూర్తి చేయాలి. ముఖ్యంగా ఈ బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ వారు చాలా అట్టడుగు ప్రజానీకం. దారిద్ర్య రేఖకు అడుగున ఉన్న ప్రజానీకాన్ని ఈ బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ క్రిందకు తీసుకొచ్చి వారికి గుర్తింపు యివ్వడం కోసం ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఒక కార్యక్రమం యిది. ఆ పనిని వారు మూడు సంవత్సరాల్లో పూర్తి చేయాలి, వాస్తవంగా చెప్పాలంటే, ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే, మూడు సంవత్సరాల్లో పూర్తి చేయాలి, వాస్తవంగా ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే, మూడు సంవత్సరాల్లో ఆ కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని పేద ప్రజానీకానికి యిచ్చే గుర్తింపు పనిని పూర్తిచేసి వున్నట్లయితే గుర్తింపు పొందిన వారికి ప్రభుత్వం తరఫున అనేక రాయితీలు వచ్చి ఉండేవి. The Bill gives permission to extend the term of office for every six months.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I want to bring to the notice of the Hon'ble Member that the Chairman of the Commission has to come from the judiciary. It is not that nobody else can come. That is the act. When we are having at that level a judicial officer, the Government is not expected to interfere or influence. This is the problem. The Member is aware of this.

Sri P. Jaganmohan Rao:- This is about the Commission which is appointed by the Government. But you want to continue the term of office of those persons for every six months. months. It has given like that. బిల్లును మీరు ఒకసారి చదవండి,

ప్రతి ఆరు నెలలకు ఒకసారి ఈ కమిషన్ కాలపరిమితిని పెంచే వీలు కల్పించడానికి ఉద్దేశించిన బిల్లు మాత్రమే యిది.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారావు:- కాదు, నెక్స్ట్ సెప్టెంబర్ వరకే. ఒక్క ఆరు నెలలవరకే.

శ్రీ పి. జగన్మోహన్‌రావు:- ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే కాలపరిమితిని పెంచిన తర్వాత అయినా పని పూర్తి అయ్యేలా చూడండి. మళ్ళీ ఈవిధమైన లొసుగులు ఏర్పాటు చేసుకోకూడదు. మీకు అనుకూలంగా ఉంటే ఉంచేస్తారు, అనుకూలంగా లేకపోతే టెర్మినేట్ చేస్తారు. ఇది మీకు వీలు కల్పించే విధంగా ఉందే తప్ప ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఉందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. కమిషన్ కాలవ్యవధి పెంచాలన్నారు, ఒకవేళ మీ అనుభవాల ప్రకారం కమిషన్ కాలపరిమితిని ఎక్కువ చేయాలనుకుంటే చేయండి, అయితే ఆరు నెలల ముందే ఒక ప్యానల్‌ను తయారుచేసుకోండి. సమర్థవంతంగా పనిచేయకపోతే మళ్ళీ ప్యానల్‌ను రీనామినేట్ చేయండి, కాదనలేదు. కాని ఈ విధంగా ప్రతిసారీ ఆరునెలలు పొడిగించుకుంటూ పోతే ప్రజలకు మేలు జరిగే వ్యవహారం కాదు యిది. మంత్రిగారు దీనికి సరైన వివరాలు యివ్వాలి. రెండవ విషయం ఏమంటే ఈ విధంగా కాలవ్యవధి పొడిగించే అవకాశం లేకుండా చేయమని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. కె. లక్ష్మణ్:- అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు పెట్టినటువంటి ఈ బిల్లు ఏ విధంగా ఉందంటే బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ కమిషన్ మెంబర్స్ టెర్మ్‌ను ప్రతి ఆరు నెలలకొకసారి ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలని చెప్పే రీతిలో ఉంది. Sir, I just go through one sentence. "It is decided to amend the said sub-section-1 of Section-4 enabling the Government to extend the term of three years of the Member of the Commission for a period not exceeding six

7.10 రా. months at a time." ఆరునెలలు టైమ్ అనే దానిని సరిచేయాలి. దేర్ ఈజ్ ఎ ప్రొవిజన్ ఫర్ సెకండ్ టర్మ్‌ను కూడా ఎక్స్టెండ్‌చేసే అర్థం వచ్చే విధముగా ఈ సెంటెన్స్ ఉంది. ఈ కమిషన్ సమాజములో అణగారిన ప్రజానీకానికి, సామాజికముగా, ఆర్థికముగా వెనుకబడ్డ వర్గాలకు సమాజములో సముచితమైన స్థానం కల్పించడానికి ఏర్పడింది. వారికి విద్యా, ఉద్యోగ రంగాలలో ప్రాధాన్యతను కల్పించాలి. వారికి రిజర్వేషన్ సౌకర్యం కల్పించినప్పటికీ అనేకమంది చేతివృత్తులమీద ఆధారపడ్డ వర్గాలు నేత, గీత, మత్స్య మొదలైన వర్గాలకు సామాజిక న్యాయం కలుగలేదు. ఇంకా అసమానతలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. విద్యార్థులకు కనీసం ప్రాథమిక విద్యను కల్పించలేని దుస్థితిలో ఉన్నాము. వారిలో సామాజిక పరివర్తన తేవాలనే లక్ష్యముతో ప్రభుత్వం దీనిని ఏర్పాటు చేసింది. ఆ ఉద్దేశ్యం ఇంకా నెరవేరలేదని, దాని కాలపరిమితిని పెంచాలని కోరుతున్నాము. ఎవరినో ఒకరిని సర్దిపెట్టడానికి ప్రతి ఆరు మాసాలకు ఒకసారి పెంచడం సమంజసం కాదని భావిస్తూ, వారికి సామాజిక న్యాయం కల్పించడానికి చిత్తశుద్ధితో పనిచేసే నిష్ణాతు

లైన వారిని నియమించాలని, వారినే సభ్యులుగా నియమించాలని కోరుతూ, కేవలం ఆరు మాసాలు మాత్రమే పొడిగిస్తూ, ఆ బిల్‌ను అమెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహయ్య:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ఒక కోటి ఎనభై మూడు లక్షల కుటుంబాల వారు చేతి వృత్తులకు సంబంధించి వెనుకబడ్డ, అణగారిన, బాధలకు గురి అవుతున్న వారు ఉన్నారు. వారిలో గీత కార్మికులు, గొర్రెల పెంపకందారులు, క్షౌర, రజక, వడ్డెర కులాలకు చెందిన వారు ఎక్కువగా ఉన్నారు. వారు సామాజికముగా అనేక రకాల అవమానాలకు, బాధలకు గురి అవుతున్నారు. వారి పిల్లలకు కనీస అవసరాలు లేని పరిస్థితి ఉంది. వాటిని మెరుగుపరచడం కోసం కమీషన్‌ను వేశారు. ఆ కమీషన్ సభ్యులకు సంబంధించిన కాలపరిమితిని పెంచడం సంతోషించదగ్గ విషయమే. ఆ కమీషన్ రిపోర్టు ఇప్పటివరకు రాలేదు. ప్రభుత్వం వైపు నుంచి ఇవ్వవలసిన సహాయసహకారాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. అట్టడుగున వున్న వారు అనేక రకాల అవమానాలకు గురి అవుతున్నారు. ఈ కమీషన్ రిపోర్టు ఎంత తొందరగా వెల్తైతే అంత తొందరగా వస్తే, వారికి ఉన్న ఇబ్బందులను కమీషన్ ప్రభుత్వం ముందు ఉంచుతుంది. వారికి ఉన్న ఇబ్బందులను తీర్చడంకోసం, వారికి ఆ రకమైన రాయితీలు ఇచ్చి, వారి జీవన విధానాన్ని మెరుగుపరచడంకోసం అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకోవాలని, ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుందని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ కమీషన్ పేరుతో కాలం వెళ్ల బుచ్చకుండా, ఈ రిపోర్టు సాధ్యమైనంత త్వరగా రావడానికి ప్రభుత్వం సరైన సహకారం అందించాలని కోరుతున్నాను. వెనుకబడ్డకులాల వారిమీద దాడులు, అవమానాలు సాగుతున్నాయి. మహిళలు అనేక రకాల సామాజిక అవమానాలకు గురి అవుతున్నారు. వీటి అన్నిటి విషయంలో ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరించాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వం దృష్టికి, సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణగౌడ్ (చొప్పదండి):- అధ్యక్షా, ఈ కమీషన్ యొక్క కాలపరిమితి తేది 30.3.2000 వరకు అని చెప్పారు. కమీషన్ నివేదిక అందలేదు. కాబట్టి ఆరు నెలలు పొడిగించడానికి సవరణ కావాలని కోరారు. ఆ సవరణకు మాకు అభ్యంతరం లేదుకాని 52 శాతం ఉన్న వెనుకబడ్డవర్గాల ప్రజల పట్ల ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వైఖరిని సూచిస్తుందని తెలియచేస్తున్నాను. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నవారి అభివృద్ధి కోసం, వారి సామాజిక న్యాయం కోసం ఏర్పాటు చేయబడిన ఈ కమీషన్‌ను వెనుకబడ్డ తరగతుల సంక్షేమ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. వారు వెనుకబడ్డవర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. కాబట్టి మా జిల్లాలో తొమ్మిదవ విడత జన్మభూమిలో పదహారు లక్షల గొర్రెల యూనిట్స్‌ను సహకార సంఘం ఆధ్వర్యంలో ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ప్రభుత్వం 450 యూనిట్లు మంజూరు చేస్తే, వాటిలో 102 యూనిట్లు మాత్రమే శాంక్షన్ చేశారు. ఇప్పటికి పదమూడు కూడా గ్రౌండింగ్ కాలేదు. నూటికి పది శాతం కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని పేద ప్రజలకు రాయితీలు అందటం లేదనేది ఎంత సిగ్గు చేటైన విషయమో ఆలోచన చేయవలసి ఉంది. ఎస్.సి. కార్పోరేషన్ ద్వారా 1025 ఎకరాల భూమి

కొనుగోలు చేయడంకోసం ప్రభుత్వం నిర్ణయంతో ఉంది. దానికి రూ.2 కోట్లు మంజూరు చేశారు. రూ.3.80 కోట్లు పేమెంట్ జరుగవలసి ఉంది. రూ.7 కోట్లతో వారికి అభివృద్ధి పథకాలు చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంటే ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఎందుకు చిన్నచూపు చూస్తోందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

గీత కార్మికులకు, రజకులకు సమస్యలున్నాయి. కాని ఇది వేదిక కాదు. 52 శాతం కంటె పై చిలుకు ఉన్న వెనుకబడ్డ వర్గాలవారి మీద నిర్లక్ష్యం ఎందుకు? నివేదిక అంద లేదు అని అంటున్నారు. ఇన్ని రోజులు ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది. ఈ నిర్లక్ష్య వైఖరిని తీవ్రంగా ఖండిస్తూ, భవిష్యత్తులో అలా జరుగకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉందని తెలియచేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో బ్యాక్‌వర్డ్‌క్లాసెస్ అంబ్రెల్లా క్రిందకు రానటువంటి, ఆర్థికంగా, సామాజికముగా వెనుకబడ్డ కులాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, ఆ కులాలను బ్యాక్‌వర్డ్‌క్లాసెస్ క్రిందకు తేవాలని, రిటైర్డ్ హైకోర్టు జడ్జి పుట్టుస్వామిగారి ఆధ్వర్యంలో ఒక కమీషన్‌ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలలో వారి యొక్క రిపోర్టు ఇవ్వవలసి ఉంది. ఆ రిపోర్టు ఆధారముగా ఏఏ కులాలను దానిలో చేర్పించడానికి అర్నెల్లలో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంది. కాని ఆరు సంవత్సరాలు దాటినా ఇంతవరకు అది ఒక కార్య రూపం దాల్చలేదంటే, ప్రభుత్వం నుంచి కమీషన్‌కు సరైన సహకారం లభించలేదు. అందువల్లనే ఆ కమీషన్ ఇంతవరకు రిపోర్టును అందించలేకపోయింది. కమీషన్ వారు జిల్లాలకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఉన్న జిల్లా అధికారులు కూడా వారికి సహకరించలేదు. ఆ కమీషన్‌ను ఆరు నెలలు ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఆ కమీషన్ రిపోర్టు రావాలి, సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడ్డ వారికి, రాయితీలు కల్పించి, వారు అభివృద్ధి చెందాలని మాకు కూడా ఉంది. ఆరు నెలల్లో అయినా రిపోర్టు ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం సహకరిస్తుందా? అటువంటి కమిట్‌మెంట్ మాత్రం కనపడటం లేదు. మంత్రిగారు సభలో చెప్పేటప్పుడు కొత్తవారు చాలా మంది ఉన్నారు. ప్రతిని కూడా ఇప్పుడే ఇచ్చారు కాబట్టి అందరూ చదివి ఉంచకపోవచ్చు. What is this Commission అనేది లేకుండా డిస్కషన్ ఎటోపోయే పరిస్థితి ఉంది. కనీసం మంత్రిగారు అయినా ముందు దీని గురించి చెప్పి ఉంటే బాగుండేది. బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ జాబితాలోకి ఏ కులాలను చేర్చాలో, దానికి సంబంధించినదని చెప్పి ఉంటే డిస్కషన్ ఇంత సైడ్‌ట్రాక్ అయేది కాదు.

7.20 నేను కోరేది ఏమిటంటే సీనియర్ మంత్రులు వున్నారు, వారు జూనియర్ మంత్రులకు

రా. ట్రయినింగ్ క్లాసెస్ పెట్టి ఏదైనా సబ్జెక్టును ఇనిషియేట్ చేసేటప్పుడు కరెక్టుగా చేయమని చెప్పండి. ఇప్పుడు అనవసరంగా ఒక గంట వేస్ట్ అయిపోయింది. పుట్టుస్వామి కమిషన్ టర్మ్‌ను ఎక్స్‌టెండ్ చేయడానికి మాకు అభ్యంతరంలేదు. మీరు 6 నెలలు ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇవ్వండి. అందుకు ఒప్పుకొనడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. కాని లెట్ ది

మినిస్టర్ ఎస్యూర్ దిస్ ఆగస్ట్ హౌజ్ – ఈ ఆరు నెలల లోపల ఖచ్చితంగా వారికి అన్ని విధాలుగా సహకరించి కమీషన్ రిపోర్టు వచ్చి మిగిలిన కులాలకు కూడా జస్టిస్ జరిగే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. అలాంటి ఎస్యూరెన్స్ ఇవ్వాలి. ఆ తరువాత ఫర్దర్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇవ్వకూడదు. ఎందుకంటే ఇప్పటికే కమీషన్లకు కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం జరుగుతున్నది మనకు తెలియని విషయం కాదు. ప్రజాస్వామ్యం దుర్వినియోగం జరిగితే కూడా మంచిదికాదు. 3 సంవత్సరాలలో జరగవలసింది 6 సంవత్సరాలు అయింది. అయినా మళ్ళీ ఆరు నెలలు ఇస్తామంటున్నారు. Anyway, let this be the last extension.

- శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (ఇందుర్తి):– అధ్యక్షా, కొన్ని కమ్యూనిటీస్‌ను బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌గా గుర్తించి వారికి ప్రభుత్వపరంగా వెల్ఫేర్ స్కీమ్స్‌ను చేపట్టడం, ఇతర ఫెసిలిటీస్ కల్పించడం, ఇంకా అండర్ ప్రివిలేజ్డ్ కమ్యూనిటీస్‌కు ఇచ్చే సదుపాయాలను ఇవ్వాలన్న ఉద్దేశంతో బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ కమీషన్ ఏర్పాటు చేయబడింది. దానికి ఎలాంటి సంశయం అక్కరలేదు. కమీషన్ ఏర్పాటు చేసినప్పటినుంచి డిలే జరుగుతూ గత 6 సంవత్సరాలనుంచి బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌కు చెందవలసిన వెల్ఫేర్ స్కీమ్స్‌గాని, ఇతర ఫెసిలిటీస్‌గాని కల్పించడం లేదు. హెల్పింగ్ హ్యాండ్‌గాని ప్రభుత్వం ఇవ్వదలచుకోలేదన్న సంగతి చెప్పకుండానే చెపుతున్నది. ఒకవేళ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వున్నట్లు వుంటే డిలే జరగకూడదు. ఇప్పుడు టైం ఎక్స్‌టెండ్ చేయడంలో ఉద్దేశం ఏమిటంటే బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌కు అమలు చేయవలసిన పథకాలను ఆరు నెలలు పోస్ట్‌పోన్ చేయాలన్న ఉద్దేశం కనపడుతున్నది. అంతే తప్ప కమీషన్ ఎక్స్‌టెన్షన్‌కు టైం అడిగే ఉద్దేశం కనపడడంలేదు. కమీషన్ కొత్తగా బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌గా గుర్తించవలసిన కమ్యూనిటీస్ వుంటే గుర్తించనివ్వండి, కాని ఇదివరకే గుర్తించబడిన కమ్యూనిటీస్‌కు సదుపాయాలను కల్పించాలని ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుంటే దానిని మనస్ఫూర్తిగా అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వెనుకబడిన తరగతులుగా గుర్తించేది ఏదో మెట్రిమోనియల్ రెలయన్స్‌కొరకు కాదు, ప్రభుత్వపరంగా అమలుపరిచే స్కీమ్స్‌కోసం కాబట్టి వారికి తప్పక స్కీమ్స్‌ను అమలు చేయాలి. అదేవిధంగా రాష్ట్రంలో బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌కు ఎడ్యుకేషనల్ స్కాలర్‌షిప్స్ ఇవ్వాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. స్కాలర్‌షిప్స్‌కు ఎలిజిబిలిటీ వున్నవారి లిస్టులను కన్సర్న్ కలక్టర్లు పంపించారు అయితే వారికి స్కాలర్‌షిప్స్ మంజూరు చేయడానికి ఎంత డబ్బు అవసరమో అందులో 20 శాతం కూడా డబ్బు పంచడంలేదు. ఉదాహరణకు కరీంనగర్ జిల్లాలో స్కాలర్‌షిప్స్‌కు ఎలిజిబిలిటీ వున్నవారికి 2 కోట్ల 48 లక్షల రూపాయలు కావాలని ఎలిజిబిలిటీ వున్నవారి లిస్టు పంపితే అందులో ఇంతవరకూ 1 కోటి 45 లక్షల రూపాయలు కూడా పంచలేదు. అదేవిధంగా రాష్ట్ర వ్యాపితంగా లెక్కలు చూస్తే 20 శాతమే పంచారు, ఇంకా 80 శాతం పంచడంలేదు. ఇక ఇతరత్రా వెనుకబడిన వారికిగాని, ఎస్.సి.లకుగాని, ఎస్.టి.లకుగాని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఇచ్చారు. వెనుకబడిన తరగతులవారికి 14 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఇచ్చారు. మొత్తం రాష్ట్రంలో అయితే గత 10 ఏళ్ళలోపల ఒక్క రెసిడెన్షియల్ స్కూలు కూడా ఇవ్వలేదు

అందువల్ల మీ ద్వారా నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే ప్రతి నియోజకవర్గానికి బేక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ పేరిట ఒక రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ చొప్పున పెట్టి అందులో 10, 15 శాతం అప్పర్ కాస్ట్స్‌కు ఇచ్చినా అభ్యంతరంలేని విధంగా చేయాలి. అదేవిధంగా వీవర్స్‌కుగాని, టాడీ టాపర్స్‌కుగాని, షెపర్డ్స్‌కుగాని – ఈ విధమైన ప్రొఫెషనల్ కమ్యూనిటీస్‌కు వెల్ఫేర్ స్కీమ్స్ అమలుచేసి అభివృద్ధి చెందేటట్లు చూడాలి. ఇదివరకు వారు వెనుకబడిన తరగతులవారు అని చెప్పడం తప్పించి వారికి ఎలాంటి సహాయం చేసిన ప్రస్థాన పోలేదు. కాబట్టి మీద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే ఆఖరి గడువుగా కమీషన్‌కు ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇచ్చి ఆలోగా రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసేటట్లు చూడాలి. ఆ రిపోర్టు రాకముందు కూడా ఇదివరకు గుర్తించిన కులాలవారికి సహాయ కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని మనవిచేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. మారప్ప (ఆలూరు):– అధ్యక్షా, ఒకే రాష్ట్రంలో ఒకే కులాన్ని కొన్ని జిల్లాలలో ఎస్.టి.లుగాను, కొన్ని జిల్లాలలో బి.సి.లు గాను గుర్తించారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలో బోయలను వాల్మీకులుగాను, ఎస్.టి.లుగాను నిర్ణయించారు. మిగిలిన జిల్లాలలో – అంటే రాయలసీమ, తెలంగాణాలోను, అదేవిధంగా ఆంధ్రలోని మిగతా జిల్లాలలో 1956లో నిమ్న జాతులుగా నిర్ణయించి బి.సి. లిస్టులో చేర్చారు. వారికి కుల వృత్తిలేదు. బి.సి.లలో అధిక శాతం రాయలసీమలో ఉన్నారు. బి.సి.లలోని 93 కులాల లోనూ కులవృత్తులు వున్నాయి, అయితే వాల్మీకులకు కుల వృత్తి ఏదీ లేదు. వారు సాంఘికంగా, రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడి వున్నారు. వారు రాయలసీమలో ఫ్యాక్షన్లలో ఇరుక్కొని వారి కుటుంబాలు చాలా హీన స్థితికి చేరుకొన్నాయి. వాల్మీకులు రాయలసీమలో చాలా అట్టడుగు పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వారు ఫ్యాక్షన్ల నుంచి బయట పడాలంటే నక్సలైట్లు ప్రభుత్వానికి లొంగిపోతే ఏ రకంగా ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారో, బాల కార్మికులు వెట్టి చాకిరీ నుంచి విముక్తి కావడానికి ఏరకమైన ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారో అదేవిధంగా ఫ్యాక్షన్లనుంచి బయటపడేందుకు వాల్మీకులకు ఎందుకు సహాయం చేయరు? అలా చేసినట్లయితే ప్రభుత్వంనుంచి వారు మంచి బెనిఫిట్ పొంది సాంఘికంగా, రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా ఎదుగుదలకు అవకాశం వుంటుందని నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

श्री प्रेम सिहं राठोड़ : अध्यक्ष महोदय ! ब्याकवर्ड कलास के विषय में जो, 6 महीने का टर्म बताया गया है विवारन मे बढ़ादेना नही हैं। सिर्फ 6 महीने के लिऐ बढाइये। क्योंकि जो ब्याकवर्ड है उनके साथ न्याय पुरी तरीके से नहीं हो रहा है। मेरे विधान सभा

के क्षेत्र महाराज गंज में पास में कारवान विधान सभा क्षेत्र मे लोघ क्षत्रिय जाती बहुत ज्यादा मात्रा मे रहती है। आज पूरे शहर मे लोघ क्षत्रिय के नामसे सरकार और जनता उन पर सिमपाती रखते है। एन. टी. रामाराव जी के सरकार मेंभी उनहें आश्वासन दिया गया था कि लोघ क्षत्रियों के जीवन में सुघार लाया जायेगा। तथ पश्चात हमारे मुख्य मंत्रीजी चंद्रबाबू नायुडू जीने भी उनके जीवन में सुधार लानेके लिये उनका ब्यकवर्ड कलास में लेने के लिये बात कही थी। अश्चर्य कि बात ये है कि अभी तीन सदि तीन महीने पहले केंन्द्र सरकार ने लोक क्षत्रिय जाती को, अनुमति दी है। अध्यक्ष महोदय मेरे कहने का मारुजा गुजारिश यह है कि महाराज गंज धुलपेठ के अंदर अशिाक्षित लोग हैं जिने शिक्षा नहीं मिलरही हैं। इसी तरहा रोजगारी की समस्या हैं। कयोंकि वेह लोग पदे लिखे नहीं है और पढाई लिखाई में अगर ब्याकवर्ड कलास में होनेके नाते उनको रिज़रवेशन मिलजातातो वेह जरुर तरक्की करते अगर उनको ब्यकवर्ड कलास का दर्जा मिलजाता तो उन्हें अच्चे पढाई के लिये रिज़रवेशन मिलजाता तो उन्हैं नोकरियां मिलजाती तो उनके सतवर में सुधार होजता। आज महाराज गंज में लोघ क्षत्रिय लोग अपनेंमे इतने निपुण है इतने अच्चे कारिगार है कि जब जानवरी का महीना आता है जब संक्रांती का महीना आता है तो बहुत सुंदर सुंदर पतंगे बनाकर छोटे से कारोबार से अपनी जिन्दगी गुजारते है। जब गणेश उत्सव अताहै तो, इतनी सुंदर सुंदर मूरतियां वेह बनाकर के ज्यदा से ज्यादा पैसा गर्जाले इन्टरास्ट रेट पर पैसा कर्जा लेकरके जो कमाते है उसका ज्यदा हिस्सा उनका वृधा चले जाता है। में आपके द्वारा मंत्रि महोदय से प्रार्थना करता हुँ कि जल्दी से जल्दी इस जातो को केंद्र सरकार के ध्धरा अनुमति मिलने के पश्चात तुरंत इसपर चर्चा लेकर के इसपर ध्यान दिया जाये।

बहुत बहुत धन्यवाद।

శ్రీ ఎన్. నరసింహారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీ కమీషన్ దృష్టికి తీసుకువస్తాము. జగన్మోహనరావుగారు కమీషన్ టర్మ్ ఎక్స్‌టెన్షన్ అవసరం లేదని చెప్పారు.

7.30 శ్రీ పి. జగన్మోహనరావు:- నేను క్లారిఫై చెయ్యాలి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంతో రా. వచ్చింది. ప్రతిసారీ 6 నెలలకు తీసుకోవడం తప్పు అన్నాము. ఇప్పుడు ఆరు నెలలకు ఇస్తారు. మళ్ళీ ఆరు నెలలకు ఇస్తారు. ఈ టర్మ్ పెయ్యండి.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారావు:- కమీషన్ దృష్టికి తెచ్చి త్వరగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తాము. ఇంకా అంచెలం [illegible] పరంగా చెయ్యవలసిన పనులు కూడా ఈ కమీషన్ దృష్టికి తెమ్మని చెప్పారు. శాఖాపరంగా తీసుకువచ్చి, ఇవ్వవలసినవి అన్నీ ఇస్తాము. 1993-94లో జరిగింది. 1994-95లో కమీషన్ సమావేశాలు 30 జరిగాయి. 1995-96లో 29 జరిగాయి. 26 బహిరంగ సమావేశాలు పెట్టాము. ప్రభుత్వం సహకరించడం లేదన్నారు. రూ.2 కోట్ల 5 లక్షలు బడ్జెట్ ఎలొకేట్ చేసి వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. జిల్లాలకు వెళ్ళినప్పుడు కలెక్టర్స్‌కు ఆదేశాలు ఇచ్చాము. తప్పకుండా కమీషన్ దృష్టికి ఈ విషయాలు తెచ్చి త్వరలోనే రిపోర్టు సబ్మిట్ వేయాలని కోరతాను.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Commission for Backward Classes (Amendment) Bill, 2000 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES

There are no amendments to clauses 2, 1 Enacting Formula and Long Title.

"That Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri N. Narasimha Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Commission for Backward Classes (Amendment) Bill, 2000 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Commission for Backward Classes (Amendment) Bill, 2000 be passed.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

Sri T. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move......

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- Let the Minister move the motion.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- స్పీకర్‌గారు చెప్పారు. ఒక గంట బిల్స్ చూసుకుని, తరువాత బడ్జెట్ గురించి చర్చ తీసుకుంటామన్నారు. 30 మంది మెంబర్స్ మా వాళ్ళు ఉన్నారు. చర్చలో పార్టిసిపేట్ చెయ్యాలనుకుంటున్నారు. బిల్ రేపు తీసుకోండి. డిస్కషన్ ఎలవ్ చెయ్యండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker:- This is not the way, I am not allowing you.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- మా వైపు కొత్త మెంబర్స్. బడ్జెట్‌మీద మాట్లాడాలని ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. అది ముఖ్యం. బిల్స్ కోసమే సాయంత్రం పెట్టుకున్నారా?

Mr. Deputy Speaker:- You cannot stall the proceedings like this. Let the Minister move the motion after that you can take the opportunity.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- ఈ రోజు ఉదయం స్పీకర్‌గారి వద్ద సురేష్‌రెడ్డిగారు, మంత్రిగారు కూర్చున్నప్పుడు ఈవినింగ్ సెషన్ జరగాలి, 7 గంటలవరకూ ఎన్ని బిల్స్ అయితే అన్ని తీసుకుని తరువాత 1 గంటపాటు బడ్జెట్ డిస్కషన్ జరగాలి అనేది నిర్ణయం అయింది. ఇప్పుడు గం. 7.30 అయింది. గంట అయినా ఎలవ్ చెయ్యండి. ఎల్లుండి ఈవినింగ్ ఉంది కనుక బిల్లు ఆ రోజు తీసుకోండి. లేదా రేపయినా సరే తీసుకోండి. చాలా మంది కొత్తవారున్నారు. బడ్జెట్‌లో పార్టిసిపేట్ చెయ్యాలని ఉత్సాహంగా ఉన్నారు.

Mr. Deputy Speaker:- My request to you is that let the Minister move the motion. Another twenty five minutes will be taken for passing this Bill. After that you can debate on the vote on account.

Sri J.C. Diwakar Reddy:- You have to give opportunity to the new Members.

శ్రీ ఎన్· రఘువీరారెడ్డి:– బడ్జెట్‌మీద మాట్లాడడానికి మాకు అవకాశం ఇవ్వండి· అధికార పక్షం వారికే లేనట్టున్నది· 4 బిల్స్‌కు మేము సహకరించాము· ఇది రేపు పెట్టుకుందాము·

Mr. Deputy Speaker:- You can discuss on the Budget also, please co-operate with the chair.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

5· 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆబ్కారీ (సవరణ) బిల్లు

(ఎల్·ఎ·బిల్లు 2/2000)

Sri T. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move·

"That the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 2000 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

(Interruptions)

Sri N. Raghuveera Reddy:- The Bill can be taken up any time but the discussion on Budget should be completed within three days.

Mr. Deputy Speaker:- You are a senior Member and worked as Minister also. Tomorrow, we can arrange working lunch so that more Members can get opportunity to speak on the Budget.

Sri K.R. Suresh Reddy:- This is unfair.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- We will try to accommodate as many Members as possible. Please co-operate.

శ్రీ కె·ఆర్· సురేష్‌రెడ్డి:– కేవలం బిల్స్‌కే ఈవినింగ్ పెడతారా? ఇంతవరకూ ఒక్క మెంబర్‌కే ఇచ్చారు·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– బిల్లు తొందరగానే అయిపోతుంది· తరువాత బడ్జెట్ డిస్కషన్ తీసుకుందాము· కూర్చోండి·

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది కేవలం సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన జడ్జిమెంట్‌కు అనుగుణంగా వచ్చిన అమెండ్‌మెంట్. గతంలో ఇండస్ట్రియల్ పర్పస్‌కు తయారుచేసే స్పిరిట్ కానీ సేవించడానికి తయారు చేసే స్పిరిట్ కానీ అన్నీ కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉన్నాయి. బీహార్ డిస్టిలరీస్‌కు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు ఒక జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది. ఇండస్ట్రియల్ లైసెన్స్ విధానం కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉండాలి. రెగ్యులేషన్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉంచుకోండి అని అన్నారు. ఇక్కడగల ఇండస్ట్రియల్, పోటబుల్ ఆల్కహాల్ తయారు చేసే దాని మీద లైసెన్స్ విధానం కేంద్రంలో ఉన్నా, రెగ్యులేషన్ ఇక్కడే ఉండడానికి ఈ సవరణ పెట్టాము. ఇక్కడ ఆంధ్రా షుగర్స్ మాత్రం ఉంది. రెగ్యులేషన్ మన కంట్రోల్‌లో ఉండడానికి ఇది పెట్టాము. వెంటనే సవరణ ఒ.కె. చేస్తే బడ్జెట్‌కు పోవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. ఉదయభాను (జగ్గయపేట్):- ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో డిస్టిలరీస్ ఫ్యాక్టరీలలో తయారు చేసే స్పిరిట్ రాష్ట్ర అవసరాలకు సరిపోను తయారు అవుతోంది. తిరిగి క్రొత్త డిస్టిలరీస్‌కు ప్రభుత్వం ఎందుకు లైసెన్సు ఇవ్వనున్నదో అర్థం కావడంలేదు. నూతన ఎక్సైజ్ విధానంలో ఏవిధంగా ప్రవేశపెట్టబోతున్నారు? మార్చి 31న ముగియబోయే పాత విధానానికి బదులు క్రొత్త విధానం ఎట్లా చేస్తారు? ప్రస్తుతం ఉన్న ఎక్సైజ్ విధానం ప్రకారం లైసెన్స్ తీసుకుని వైన్ షాప్స్ రన్ చేస్తున్నారు చట్టవిరుద్ధంగా బార్ షాప్స్ కూడా రన్ చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ఎక్సైజ్ వారిని అడిగినా సరైన సమాధానం చెప్పడం లేదు. శాసనసభ్యుడిగా నేను వెళ్లి 175 షాప్స్ 8 మండలాలలో ఉన్నాయని ఎక్సైజ్ సూపరింటెండెంట్‌కు కంప్లయింట్ ఇచ్చినా ఎటువంటి సమాధానం లేదు. ఎక్సైజ్ అధికారులు ఇటువంటివి చట్టవిరుద్ధంగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. చట్టాలను రక్షించవలసిన అధికారులు అవినీతిని ప్రోత్సహిస్తూ చట్టవిరుద్ధంగా కొన్ని షాప్స్ రన్ చేస్తున్న విషయాన్ని మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. క్రొత్త చట్టంలో మండల కేంద్రాలలో ప్రవేశపెడతారా? మండలానికి ఎన్ని షాప్స్ పెట్టబోతున్నారు. చెప్పాలి.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు:- ఈ అమెండ్‌మెంట్ క్రొత్త డిస్టిలరీస్‌కు పర్మిషన్ ఇచ్చేది కాదు. ఇవ్వడంలేదు. ఉన్న వాటికి కంట్రోలింగ్ రాష్ట్రప్రభుత్వం వద్ద ఉండాలని సవరణ. పాలసీ విషయంలో రెండు, మూడు రోజులలో పేపర్ అసెంబ్లీలో పెడతాము. ఆందోళన అవసరం లేదు.

7.40 **Mr. Deputy Speaker:- The question is:**
రా.

"That the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 2000 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 and 3 Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill

Sri T. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 2000 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 2000 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

2000-2001 సంవత్సరానికి బడ్జెట్ (ఓట్ ఆన్ అకౌంటు)పై సాధారణ చర్చ
(కొనసాగింపు)

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్ (హిమాయత్‌నగర్):- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం, మనందరం కూడా ఎంతో సంతోషంగా నూతన శతాబ్ది వేడుకలు జరుపుకున్నాము. ఈ యొక్క నూతన శతాబ్దిలో ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌ను నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇది పేదలకు, బలహీనవర్గాలకు, వెనుకబడిన తరగతులకు, రైతాంగానికి అనుగుణంగా ఉన్న బడ్జెట్.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- ఇది ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్.

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్:- ఏదయినా బడ్జెట్. రెడ్యానాయక్‌గారు సీనియర్ మెంబర్. వారు కొంత సేపు ప్రశాంతంగా ఉండాలని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- శతాబ్దం, సహస్రాబ్దం? డౌట్ క్లియర్ చెయ్యండి. ఇది సహస్రాబ్ది.

శ్రీ కె. నరేంద్రకుమార్:- దయచేసి మధ్యలో అంతరాయం కలిగించకండి. ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌లో ఈ ప్రభుత్వం కొన్ని లక్ష్యాలను ఏర్పాటు చేసుకుంది. ప్రభుత్వాలు ఏర్పడుతూ ఉంటాయి. ఏ ప్రభుత్వమయినా సరే కొన్ని లక్ష్యాలను ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన్న అవసరం ఉంది. దాని కోసం ఆయా ప్రభుత్వాలు కృషి చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. గతంలో ఎన్నో ప్రభుత్వాలు వచ్చినా సరైన దృక్పథం లేక, సరైన నిర్దేశిత లక్ష్యాలు లేక వెనుకబడి ఉన్నామంటే అందులో సందేహం లేదు. ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం కొన్ని లక్ష్యాలు నిర్దేశించుకుని, ప్రత్యేకంగా నాలుగు అంశాల మీద దృష్టి నిలిపింది. సంపూర్ణ అక్షరాస్యత, దారిద్ర్య నిర్మూలన, ఉపాధికల్పన అనేవి ఆ అంశాలు, పవర్ కన్సర్వేషన్ అనే దానికి ఈనాడు ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత ఇచ్చిందనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రభుత్వం జీరో బేస్డ్ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టాలని అనుకోవడం చాలా సంతోషకరం. ఎందుకంటే గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ చెప్పారు. వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ ప్రవేశపెట్టడం, ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రవేశపెట్టడం జరిగిందన్నారు. ఒక విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. తెలుగుదేశంపార్టీ ఎన్నికలకు ఎప్పుడూ భయపడలేదు. తెలుగు దేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నా కూడా, స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలను నిర్వహించిందనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తెస్తున్నాను. జీరో బేస్డ్ బడ్జెట్ ఈనాడు ప్రవేశపెట్టడం చాలా ముదావహం. గతంలో ఎన్నో బడ్జెట్‌లను చూశాము. బడ్జెట్ అంటే కేవలం ఉన్న పద్దులను పెంచడమో, తగ్గించడమో జరిగిన పరిస్థితులు చూశాము. ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన పథకాలను సమీక్షించవలసిన అవసరం ఉందా, లేదా? అవసరమైన నిధులు ఇస్తున్నామా, లేదా అనేది ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజలకు అవసరమైన అంశాలు, ప్రజాభివృద్ధికోసం కావలసిన కార్యక్రమాలు ఏవి ఉన్నాయో వాటికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, ఆర్థిక కేటాయింపులు జరగాలని అనుకున్నది. చాలా సంతోషం. ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేశారు అనేది కాదు. కేటాయించిన డబ్బు ప్రజల కోసం ఖర్చు చేసి, ప్రతి ఒక్క రూపాయి ప్రజల సంక్షేమంకోసం ఉపయోగిస్తోందా, లేదా అనేది మనం ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉంది. ఈ బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన లక్ష్యాలను సాధించడానికి అనుగుణంగా కేటాయింపులు జరిగాయి. ఒకసారి మనం ఆలోచిస్తే, ప్రభుత్వం కేటాయించిన వాటిలో 50 శాతం ప్రాధాన్యతా రంగాలకు కేటాయించడం జరిగింది. సేద్యపు నీటిరంగం, విద్యుత్ రంగం వంటివి. బడ్జెట్‌లో ఒక ప్రత్యేకమైన అంశం ఉంది. ప్రత్యేక ప్రాంతాల అభివృద్ధికోసం రూ.500 కోట్లు కేటాయించడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. సమాజంలో అట్టడుగు వర్గాల ప్రజలకు, దళితులు, గిరిజనులు, మైనారిటీవర్గాలు, వెనుకబడిన తరగతుల వారందరి సంక్షేమంకోసం ఈ కేటాయింపులలో 25 శాతం బడ్జెట్‌ను కేటాయించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉందనేది మనం అర్థం చేసుకోవాలి. సమాజంలో అట్టడుగు వర్గాల వారి సంక్షేమం కోసం 25 శాతం కేటాయింపులు చేయడం జరిగిందని తెలియచేస్తున్నాను. సాగునీటి రంగానికి ఈ ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రాధాన్యత

ఇచ్చింది. గతంలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఖర్చు చెయ్యని విధంగా ఈ ప్రభుత్వం నిధులు ఈ రంగానికి కేటాయించింది. ఖర్చు చేస్తోంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత భారతదేశంలో మొత్తం 254 ప్రాజెక్ట్స్ చేపట్టాలని అనుకుంటే, స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలయినా కానీ, కేవలం ఈనాటి వరకు 62 ప్రాజెక్ట్స్ పూర్తి చేశామంటే ఏ స్థితిలో మనం ఉన్నామో ఒకసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. మాటలు చెబుతున్నాము కానీ దానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదు. అందువల్ల మనదేశం ఎంతో అభివృద్ధి సాధించవలసి ఉన్నా కానీ ఎంతో వెనుకబడి ఉన్నామని తెలియచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో ఎవరయితే ఉన్నారో వారి భాగస్వామ్యంతో నీటి వినియోగ సంఘాలను ఏర్పాటుచేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. దీనిద్వారా ప్రభుత్వం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేసి టేలెండ్ రైతులకు వారి చివరి ఎకరానికి కూడా నీరు ఇవ్వాలని సంకల్పించింది.

(శ్రీ ఎమ్.వి. క్రిష్ణారావు అధ్యక్షా స్థానంలో ఉన్నారు)

7.50 రా. ఈనాడు మేజర్, మీడియమ్ డ్రైన్స్ గురించి మనం ఒక్కసారి ఆలోచించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి రూ.700 కోట్లు తీసుకువచ్చారు. ఆ డబ్బుతో కాలువలు పనులు చేపట్టడం జరిగింది, రికార్డ్స్ ఎక్కడికీపోవు, అన్నీ అంకెలతోసహా వివరాలు ఉంటాయి. ఒక్కొక్క టెండర్ 120 శాతం నుండి 200 శాతం వరకు ఎక్సెస్‌కు తీసుకున్నారు. రాజకీయ నాయకుల బంధువులకు, కాంట్రాక్టర్లకు టెండర్స్ ఇప్పించి అవినీతికి, ఆశ్రిత పక్షపాతానికి పాల్పడ్డారు తప్పితే దానివల్ల రైతులకు ప్రయోజనం కలుగలేదు. ఎందుకంటే మా జిల్లాను ఉదాహరణకు తీసుకుంటే మా ప్రాంతానికి ప్రధానమైన కొల్లిమర డ్రైయిన్, నల్లమడ డ్రైయిన్, ఇ.టి.టి., ఓగేరు వాగు మొదలగువాటి పనులు జరగనందువల్ల గత వరదల్లో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టపోయాము. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో అవినీతివల్ల పేరుకుపోయిన మురుగును మొన్నే మధ్యనే శుభ్రంగా చేసుకోవటానికి వీలైనది. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంది. రైతుల ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చి అందుకొరకు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నది. ఈనాడు ప్రభుత్వం టెండర్ విధానాలను పూర్తిగా మార్చివేసింది. గతంలో 150, 200 శాతం ఎక్సెస్‌కు ఇచ్చినప్పుడు ఎందుకు ఎక్సెస్‌కు ఇచ్చారంటే ప్రపంచ బ్యాంక్ నిధులన్నారు అధ్యక్షా, దానిపై మన శాసనసభలోనే చర్చ జరిగింది. టెండర్స్ ఎక్సెస్‌గా కోట్‌చేసుకోవటానికి ప్రపంచ బ్యాంక్ నియమనిబంధనలు ఒప్పుకున్నా రాష్ట్రానికి నష్టం జరుగుతుంది కాబట్టి తిరిగి రీటెండర్స్ రపిలిపించింది ఈ ప్రభుత్వమేనని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ప్రపంచ బ్యాంకునుండి తెచ్చిన అప్పులను ఏ విధంగా వాడుకుంటున్నారని చెబుతున్నారు. ప్రపంచ బ్యాంక్‌నుండి కానీయండి, ఎక్కడనుండైనా కానీయండి ప్రతి రూపాయి ప్రజలకు మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించటానికి ఈ ప్రభుత్వం ఖర్చుపెడుతున్నది. ప్రపంచ బ్యాంక్‌నుండి తెచ్చిన అప్పులుచూస్తే రూ.3320 కోట్లు ఎ.పి.ఆర్.ఇ.పి., సి.ఇ.ఆర్.పి. క్రింద తీసుకురావటం జరిగింది. ఇందులో

65 శాతం వరల్డ్ బ్యాంక్ షేర్‌కాగా 35 శాతం మన స్టేట్ షేర్. ఇందులో ఇరిగేషన్ కొరకు రూ 568 కోట్లు, రోడ్ల కొరకు రూ.450 కోట్లు, ఎడ్యుకేషన్ కొరకు రూ.549 కోట్లు, న్యూట్రిషన్‌కొరకు రూ.298 కోట్లు, ప్రైమరి హెల్త్ కొరకు రూ.233 కోట్లు కెటాయించటం జరిగింది. ఈ ఖర్చు ప్రభుత్వం ప్రజలకు మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు చేసిందే తప్ప వేరేదీకాదు ఈనాడు ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్ రంగానికి ఎంతో ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది 1990-91 నుండి 1993-94 వరకు ఇరిగేషన్‌మీద రూ 3957 92 కోట్లు ఖర్చుపెడితే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అనగా 1994-95 నుండి 1997-98 వరకు రూ.6,322 31 కోట్లు ఖర్చు చేసిందని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో ఖర్చుపెట్టిన దానికంటే మా ప్రభుత్వ హయాంలో 60 శాతం ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టడం జరిగిందని తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం వచ్చే ప్రతి రూపాయిని మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించటానికి ఖర్చుచేస్తుంది. సభలో ఉన్న శాసన సభ్యులలో 70 శాతంమంది గ్రామీణ ప్రాంతాలనుండి వచ్చిన శాసనసభ్యులమని చెప్పుకుంటాము. అయినప్పటికి మనం ఈనాటివరకు ఒక వ్యవసాయ విధానం రూపొందించు కోలేకపోయాము. మొట్టమొదటిసారి మన రాష్ట్రానికి ఒక సమగ్ర వ్యవసాయ విధానం ఈ ప్రభుత్వం రూపొందించిందనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. మన వ్యవసాయం వర్షాధార వ్యవసాయం. మనం సాగునీటిని నిర్లక్ష్యం చేయటంవల్లే వ్యవసాయం వర్షాధారంగా ఉండాల్సి వచ్చింది. ఈ పరిస్థితి మారాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రిగారు వాటర్‌షెడ్ ప్రోగ్రామ్సుకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చి ఆ పరిస్థితులు పోవాలని కృషి చేశారు. అదేవిధంగా వ్యవసాయంలో నూతన సాంకేతిక విజ్ఞానం రైతులకు చేరాల్సిన అవసరం ఉంది. గతంలో ఎప్పుడూ ఎవరూ ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈరోజు మార్కెట్ కమిటీలద్వారా రైతు సదస్సులు, మండల స్థాయిలో ప్రదర్శనా క్షేత్రాలను ఏర్పాటు చేయటం జరుగుతోంది. ఆయా క్షేత్రాల్లో వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞుల సూచనలను వాడుకుంటూ తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ దిగుబడి సాధించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కర్షక విజ్ఞాన వేదికలను ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. లేబరేటరీల్లో జరిగే పరిశోధన రైతుకు చేరి రైతుకు దానిమీద నమ్మకం ఏర్పడినప్పుడే రైతు ఆ పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగిస్తాడు. ప్రభుత్వం 'ల్యాబ్ టు ల్యాండ్' అనే ప్రత్యేక కార్యక్రమం తీసుకుని రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీలను, వాటి అనుబంధ సంస్థలను కలిపింది. వీరు ఒకొక్క గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకుని ఆ గ్రామంలో రైతులందరికీ ఈ నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకునే విధంగా వీరు ఎడ్యుకేట్ చేసి అధికంగా దిగుబడులను సాధించటానికి కృషిచేస్తారు. మన రాష్ట్రంలో కరువు, వరదలు ఎన్నో వచ్చాయి. ఈనాడు మనందరం ఒక విషయం ఆలోచించాలి. వర్షాధార వ్యవసాయంవలన పడాల్సిన వర్షం సమయంలో పడకపోయినట్లయితే ఇబ్బందులు వస్తాయి. గత సంవత్సరం మన రాష్ట్ర రైతాంగానికి మొత్తం రూ.2,566 కోట్లు నష్టం వాటిల్లింది.

Sri K.R. Suresh Reddy:- The Hon. Member is trying his best to defend the Budget. వారు డిఫెండ్ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కానీ ఇప్పుడు సభలో ఫైనాన్స్ మినిష్టర్‌గారు లేరు. Who is making note of it?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I have been making a note on behalf of my colleague because he rushed to visit a casuality where four people died. That is why, he asked me and I am noting.

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్:- అధ్యక్షా, వర్షాలు పడకపోవటంవల్ల మన రాష్ట్రం రైతాంగానికి రూ.2,566 కోట్లు నష్టంవచ్చింది. రావాల్సిన దిగుబడి, పంట వసూళ్ళు అనుకున్న మేరకు రాకపోవటంవల్ల రైతాంగానికి ఇంతమేర నష్టం వచ్చింది. ఈ రాష్ట్రంలో వరదలు వచ్చినప్పుడు, ప్రజానీకం ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురైనప్పుడు అధికారులకంటే ముందుగా ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుగా అక్కడకు వెళ్ళి ఆపదలో ఉన్న ప్రజలకు ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగించి, ఈ ప్రభుత్వం అన్ని విధాలా సహాయసహకారాలు అందిస్తుంది కాబట్టి మీరు ఆత్మ విశ్వాసంతో ఉండండని చెప్పి తిరిగి వారందరూ జనజీవన స్రవంతిలో కలవటానికి ఎంతో కృషిచేశారు. గతంలో ఒకసారి ఈ సభలోనే చర్చ జరిగింది. వరదలు వచ్చినప్పుడు రైతులకు ఎకరాకు ఇచ్చే నష్టపరిహారాన్ని రూ.615కు పెంచింది ఈ ప్రభుత్వమే. అట్లానే పంటపోయిన రైతులకు మొట్టమొదటిసారిగా చెక్కుల ద్వారా డబ్బులు ఇచ్చే విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది, మధ్య దళారీలకు అవకాశం లేకుండా చేసింది ఈ ప్రభుత్వమే. గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ ఒక విషయం చెప్పారు. ఆనాడు అంజయ్యగారు
8.00 ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్‌గా అయ్యపురెడ్డిగారు వుండే
రా. వారు. అంజయ్యగారిని కలవాలంటే అసెంబ్లీలో అయితే అయ్యపురెడ్డిగారు, ఇంటిలో అయితే ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు, ప్రయివేటుగా అయితే ప్రభాకరరెడ్డిగారు, జనంలో అయితే జనార్ధనరెడ్డిగారు వుండి, పాపం అంజయ్యగారు మంచి పనులు చేయాలంటే కూడా కొన్ని పరిస్థితులు, కొన్ని శక్తులు చేయనియ్యకుండా వుండేవని తెలియజేస్తున్నాను. మా ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర అలాంటి శక్తులు ఏమీ లేవు. అలాంటి మధ్యవర్తులు ఎవ్వరు లేరు. కాబట్టి ఇది రైతు సంక్షేమ ప్రభుత్వం. ఈ ప్రభుత్వం రతీసుకున్న చర్యల వలన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత, ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలోనే అత్యధిక దిగుబడి 149.05 లక్షల టన్నుల పంట దిగుబడి సాధించింది. అది ఈ ప్రభుత్వ హయాంలో జరిగిందని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. ఎక్కువ దిగుబడి సాధించడమే కాదు. రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర యివ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారు కృషి చేస్తున్నారు. రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేక రైతులు ఎన్నో ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్న పరిస్థితులు మనం చూశాము. 1994వ సంవత్సరం తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొట్టమొదటిసారిగా 1995వ సంవత్సరంలో ప్రత్తికి గిట్టుబాటు ధర లేదని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగ ఆందోళన చేశారు. ఆనాడు కేంద్రంలో పి.వి. నరసింహారావుగారు వున్నారు.

50 వేల టేళ్ల ఎగుమతికోసం పర్మిషన్ యివ్వమని ఆనాడు ప్రతి రైతాంగం అంతా కోరింది. దిగుబడి ఆపమన్నది. రైతుకు లాభం చేకూరదని ఆందోళన చేసినప్పుడు తగిన స్పందన రాలేదు. మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా క్వింటాలు రూ.1500లతో ఈ ప్రభుత్వం రైతుల దగ్గర నుంచి ప్రతి కొనుగోలు చేసింది. అలాగే మిర్చి ధరలు పడిపోయినప్పుడు దాదాపు రూ.2,500 నుంచి రూ.3,000ల వరకు మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా కొనుగోలు చేసింది. ప్రభుత్వ సంస్థ ఏదయినా కొనాలంటే మధ్యవర్తులనో, దళారులనో రమ్మని మనం అడుగుతూ వుంటాము. కానీ ఈ ప్రభుత్వ హయంలో మొట్టమొదటిసారిగా మార్క్‌ఫెడ్ అధికారులే రైతుల ఇళ్ల దగ్గరకు వెళ్లి మిర్చి కొనుగోలు చేశారు. అలా మా జిల్లాలో జరిగింది. నిన్నగాక మొన్న వచ్చిన అధిక వర్షాలవలన మిర్చి తడిసిపోతే తిరిగి మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా మిర్చిని కొనుగోలు చేయించడం జరిగింది. అలాగే సోయా చిక్కుడు ధరలు పడిపోతే ఆ రైతులను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ప్రభుత్వం ఎ.పి. ఆయిల్ గ్రోయర్స్ ఫెడరేషన్ ద్వారా రైతుల దగ్గర నుంచి సోయా చిక్కుడు కొనుగోలు చేసింది. అందుకే ఇది రైతు సంక్షేమ ప్రభుత్వం. ఈ ప్రభుత్వ హయాంలో రైతులు అన్ని విధాల ముందుకు వెళ్లడం జరిగింది. 1991వ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో వరదలు వచ్చినప్పుడు మా జిల్లాలో రైతులకు నష్టపరిహారం అందలేదనే ఉద్దేశ్యంతో రైతులంతా ఆందోళన చేసినప్పుడు రైతులమీద పోలీసులచేత కాల్పులు జరిపించారు. పోలీసు కాల్పులు జరిగినప్పుడు రూ.5,00,000లు యివ్వాలని నిన్న సభలో డిమాండ్ చేశారు. ఆ రోజు చనిపోయిన రైతు కుటుంబాలకు రూ.25,000ల నష్టపరిహారం అందాలంటే ఎంతో ఆందోళన చేస్తే తప్ప అది రాలేదు. ఈనాడు ప్రతి రైతులు చనిపోయినప్పుడ కానీ, ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నప్పుడు కానీ తక్షణమే ఈ ప్రభుత్వం స్పందించి ఆ కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం అందిస్తున్నదనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే యూరియా ధరలు పెరిగాయి. ఆనాడు కేంద్రంలో యూరియా ధరలు పెరిగినప్పుడు ప్రజలు ఆందోళన చేస్తే లాఠీ ఛార్జి చేసి ప్రజలను కొట్టించిన సందర్భాలు కూడా చూసాము.. కలిదారిలో కాల్పులు జరిగాయి. స్వయాన ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లి రైతులకు సానుభూతి చెప్పి, ధైర్యం చెప్పారు. మరి ఆనాటి ముఖ్యమంత్రులు ఎవ్వరయినా అక్కడకు వెళ్లారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎవ్వరికి ఎలాంటి ఇబ్బంది కలిగినా సరే తక్షణమే ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు స్పందించి వారికి రఅన్ని విధాల సహాయ సహకారాలు అందిస్తున్నారు. మనకు స్వతంత్రం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు అయింది. ఎంతో మంది పేదవారు వున్నారు. రాజ్యాంగం వచ్చిన తరువాత పెద్దలు అనుకున్నారు. రాజ్యాంగం ప్రవేశపెట్టిన తరువాత 10 సంవత్సరాల కాలంలో దేశంలో అందరికి విద్య అన్నారు. 50 సంవత్సరాలు గడచినా సరే ఈనాటికి కూడా అందరికి విద్య అనేది ఎంతవరకు సాధ్యపడుతుందని చాలామంది అనుకుంటున్నారు. ఇది సక్సెసివ్ ప్రభుత్వాల వైఫల్యాలు కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే ప్రభుత్వాలు ఎప్పుడు కూడా విద్యకు ప్రాధాన్యత యివ్వలేదు. మనకు స్వాతంత్రం వచ్చినప్పుడు 16 శాతం వుంటే ఈనాటి వరకు ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసి 54 శాతం వరకే చేరుకోగలిగాము అంటే ఏ విధమైన శ్రద్ధ

ప్రభుత్వాలు తీసుకున్నది గుర్తు వుంచుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ ప్రభుత్వం విద్యకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి అక్షర దీప్తి లాంటి కార్యక్రమాల ద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వున్న ప్రజానీకాన్ని చైతన్యం చేసి వారికి చదువుకోవాలనే స్పృహ కలిగించే విధంగా ఈనాడు కార్యక్రమాలు తీసుకొంటున్నది ఈనాడు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అమలు చేస్తున్న ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి పథకం క్రింద కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మౌలిక సదుపాయాలు లేని పాఠశాలల్లో సదుపాయాలు, పాఠశాలలు లేని గ్రామాలలో స్కూల్ భవన నిర్మాణం ఈ ప్రభుత్వం చేపడుతున్నదనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. తల్లిదండ్రుల భాగస్వామ్యం తీసుకుని పాఠశాల విద్యా కమిటీలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. స్కూల్ పర్యవేక్షణ కూడా విద్యా కమిటీలకు ఇచ్చి ఉపాధ్యాయులను కూడా వార్ల కమిటీల పరిధిలోకి తీసుకుని అవి సమర్థవంతంగా పనిచేసే విధంగా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. దాదాపు 80 వేల మంది
8.10 ఉపాధ్యాయులను ఈ ప్రభుత్వం నియమించింది. ఎన్నో ప్రభుత్వాలు అధికారంలోకి
రా. వచ్చాయి కానీ ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఎప్పుడూ కూడా ఉపాధ్యాయుల నియామకం జరగలేదు అనేది ఒక్కసారి మనం అత్మ పరిశీలన చేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఎందుకంటే సమాజం ముందుకు పోవాలంటే అందరికీ చదువు వుండాలి. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈనాడు విద్యకు ఎంతో ప్రాధాన్యతను ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తున్నారు. ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పాలి. స్కూల్స్‌లో ఎన్‌రోల్‌మెంట్ ఆఫ్ చిల్డ్రన్ 1994వ సంవత్సరంలో 72.9 శాతం వుంటే అది 1999వ సంవత్సరానికి 32.7 శాతానికి చేరింది. అలాగే స్కూల్స్‌లో పిల్లలు చేరడంతోపాటు పిల్లల రిటెన్షన్ రేట్ కూడా ఒకసారి మనం చూస్తే 1994వ సంవత్సరంలో 49 శాతం వుంటే 1999వ సంవత్సరంలో 55.4 శాతంకు చేరింది. ఈ ప్రభుత్వ లక్ష్యం ఒక్కటే 2005వ సంవత్సరానికి సంపూర్ణ అక్షరాస్యత ఈ రాష్ట్రంలో వుండాలనే కృత నిశ్చయంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు నడుస్తున్నది. దానికి అన్ని విధాల మనం సహాయ సహకారాలు అందించవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ సమాజంలో పేద వర్గాల వారు కానీ, వెనుకబడిన వర్గాల వారు కానీ ఎంతో మంది వున్నారు. వారికి ఈనాడు అత్యధిక శాతముగా 25 శాతం బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు ప్రభుత్వం చేసింది. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా నిర్లక్ష్యానికి గురి అయిన మహిళలకు ఈ ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యతను ఇచ్చింది. ఎవ్వరు మహిళల గురించి ఇంతవరకు ఆలోచించ లేదు. సమాజంలో సగభాగంగా వున్న మహిళలు సమాజ అభివృద్ధిలో పాలుపంచుకోకపోతే ఈ దేశంకానీ, రాష్ట్రం కానీ ముందుకు పోదనే విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు గుర్తించి మహిళలకు ప్రాధాన్యతను యివ్వడం జరిగింది. ఉద్యోగాలలో 33 1/3 శాతం రిజర్వేషన్ సౌకర్యం కల్పించారు. అలాగే రాజకీయ రంగంలో కూడా స్థానిక సంస్థల్లో 33 1/3 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించింది. ఏ గ్రామానికి వెళ్ళినా, ఏ ప్రాంతానికి వెళ్ళినా డ్వాక్రా గ్రూప్స్ ఎంతో సమర్థవంతంగా పని చేస్తున్నాయి. మహిళలలో సామాజిక స్పృహ కలిగించి, వారిలో మానసిక వికాసానికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్యక్రమాలు ఎంతో తోడ్పడ్డాయి. డ్వాక్రా సంఘాలు కేవలం పొదుపు వరకే పరిమితం కాదు. ఈనాడు వారు ఒక సంఘటిత శక్తులుగా సమాజంలో రూపొందుతున్నారు. వారి స్వయం శక్తి, వారి

శక్తి సామర్థ్యాలు గుర్తు నుంచుకుని వారి కాళ్ళమీద వారు నిలబడాలనే దృక్పధంతో ముందుకు నడుస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా వారికి ఎంతో ప్రోత్సాహం ఇచ్చి గ్రూప్ లోన్స్ కానీ సి.ఎం.ఇ.వై. గ్రూప్స్ యివ్వడంలో కానీ ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది. ఎందుకంటే ఏ మహిళ అయినా ముందుకు నడవాలంటే ఆర్థికంగా వారి కాళ్ళమీద వాళ్ళు నిలబడవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. అలాగే నిరుపేద మహిళలకు దీపం కార్యక్రమం క్రింద వంట గ్యాస్ యివ్వాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. గత అసెంబ్లీలో ఈ విషయంమీద చర్చ జరిగింది. ఇది ఎన్నికలకోసం చేపడుతున్నారు, మహిళలమీద ప్రేమతో కాదని ఎన్నో రకాలైన విమర్శలు వచ్చాయి. కేవలం చంద్రబాబునాయుడుగారే ఈ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అయితే తప్ప మహిళలకు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలుకావని వారు మళ్ళీ తెలుగుదేశం పార్టీకి వారి అండదండలు అందించి తిరిగి అధికారంలోకి రావడానికి తోడ్పడ్తారనే అనడంలో ఎలాంటి సందేహంలేదు. మొన్న అమెరికా అధ్యక్షుడు క్లింటన్ వచ్చారు అప్పుడు కాంగ్రెస్ మిత్రులు కూడా చాలామంది వచ్చారు. క్లింటన్ మాట్లాడుతూ ఒక మాట చెప్పారు. వారు చెప్పిన ఎన్పవర్‌మెంట్ సూత్రాన్ని తూచా తప్పకుండా అమలు చేస్తున్నది ఈ చంద్రబాబునాయుడిగారి ప్రభుత్వం అని తెలియజేస్తున్నాను. కేవలం వ్యక్తి అభివృద్ధికాదు. వ్యక్తితో వున్న సమాజ అభివృద్ధి కూడా ఎంతో అవసరం అని గుర్తించి ముఖ్యమంత్రిగారు కృషి చేస్తున్నారు. అలాగే ఎస్.సి.ల కోసం ముందడుగు కార్యక్రమం కానీ, వారిలో చదువుకున్న అన్ ఎంప్లాయిడ్ యూత్‌కోసం ప్రభుత్వం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి కంప్యూటర్ ట్రెయినింగ్ ప్రోగ్రాములు ఇస్తున్నారు. అలాగే మొట్టమొదటిసారిగా బి.సి.లకు కూడా స్థానిక సంస్థలలో రిజర్వేషన్ సౌకర్యం ఈ ప్రభుత్వం కల్పించింది. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఎంతో మంది ఎన్నో మాటలు చెప్పారు కానీ మైనారిటీ సంక్షేమంకోసం ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఏ కార్యక్రమాలు తీసుకోలేదు. మైనారిటీ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ స్వర్గీయ అన్న నందమూరి తారకరామారావు వున్నప్పుడు 198_వ సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈనాడు మసీదుల నిర్మాణం కానీ, షాదీఖానాల నిర్మాణం కానీ, అలాగే ముస్లిం వితంతు మహిళలకు 'తత్కాల్' అనే కార్యక్రమం క్రింద ఆర్థిక సహాయం అందిస్తున్నది. అలాగే ప్రతి ఒక్క దానిలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం 10 శాతం కేటాయింపులు చేసి అన్ని విధాల మైనారిటీ సోదరులకు అండదండలు అందిస్తున్నదనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఆరోగ్య విషయంలో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి హాస్పటల్ భవన నిర్మాణం కానీ, మౌలిక సదుపాయాల కల్పన కానీ చేస్తున్నది. చంద్రబాబునాయుడిగారి దృక్పదం ఒక్కటే అధ్యక్షా. సమాజంలో వున్న పౌరులందరు కూడా మానసికంగా ఆరోగ్యంగా వున్నప్పుడే సమాజ అభివృద్ధి సాధ్యపడుతుందని నమ్మి ఈనాడు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటిసారిగా పాపులేషన్ పాలసీని ఇన్‌వాల్వ్ చేయడం జరిగింది. ఈనాడు ప్రభుత్వం ఆరోగ్య రక్షా పథకం అనే ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని తీసుకుంది. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా 5 సంవత్సరాల కాలంలో రూ.20,000/-లు వారి

వైద్య ఖర్చులకోసం ఇచ్చే విధంగా ఈ ఆరోగ్య రక్షా కార్యక్రమాన్ని తీసుకు వచ్చారు. ఇది చాలా మంచి కార్యక్రమం. దీనికి అందరం కూడా సమర్థించవలసిన అవసరం వున్నది. ఈనాడు మనకు జనాభా నియంత్రణ లేకపోతే మనం ఎంత అభివృద్ధి చేసినా ఆ అభివృద్ధి మనకు కనిపించదు కాబట్టి జనాభా నియంత్రణ మన అభివృద్ధికి ఎంతో అవసరం. ఇప్పుడు ఈనాడు 1.36 శాతముగా వున్న పెరుగుదల రేటును రాబోయే రోజులలో 0.5 శాతానికి తీసుకురావాలని పెట్టుకున్నారు. దానికి కావలసిన అన్ని కార్యక్రమాలు ఈనాడు ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఒక సామాన్య కుటుంబం జీవనం గడపాలంటే ధరల స్థిరీకరణ ఎంతో అవసరం. సామాన్యుడు జీవితాన్ని గడపాలంటే అన్ని వస్తువులు సరసమైన ధరలకు అందుబాటులో వుండాలి. దానికోసం ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీ వ్యవస్థను పటిష్టపరచి దాదాపు దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా 113 లక్షల కుటుంబాలకు నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీ పథకం ద్వారా సహాయం అందిస్తున్నది. రైస్ సబ్సిడీ విషయం ఈనాడు ఒకసారి ఆలోచిస్తే ఈ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టినప్పుడు 60 కోట్ల రూపాయలు అయితే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయంలో 1992-93వ సంవత్సరంలో 245 కోట్ల రూపాయలు రైస్ సబ్సిడీ వున్నది. కానీ ఈనాడు 1999-2000 సంవత్సరానికి 1100 కోట్ల రూపాయలకు చేరింది. సామాన్యులకు న్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ కార్యక్రమం చేపడుతున్నది. గతంలో ఏ ప్రభుత్వాలు కూడా చేయని కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వం క్రింద ఎన్నడూలేని విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో ప్రోత్సాహ కార్యక్రమాలు ఇచ్చారు. ఉచితంగా విద్యుత్, ఉచితంగా కార్యక్రమాలు ఇస్తాము, ఎవరు అర్హులో చెప్పండని ఎన్నికలప్పుడు కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకులు చెప్పారు. కానీ ప్రజలు నమ్మలేదు. ప్రజలు చాలా ఆలోచనాపరులు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు పేదవాడి ఇంటిలో టి.వి. వుంటే పక్కా ఇల్లు అని కార్డులు తీసివేశారు. ఏ పేదవాడికి కార్డు యివ్వలేదు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రజలు ఒక నిర్ణయాత్మకమైన నిర్ణయం ఇచ్చారు. తిరిగి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని అధికారంలోకి తీసుకువచ్చారు. ఈనాడు చంద్రబాబునాయుడుగారు తాము చేసిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను గురించి చెప్పుకుని ఎన్నికలలోకి వెళ్ళారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ మీద విమర్శలతో వెళ్ళలేదు. పాజిటివ్ ఓటుతో ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. అలాగే జన్మభూమి కార్యక్రమం. మా మిత్రుడు మైసూరారెడ్డిగారు పాపం ఆయన చిన్నప్పుడు జన్మభూమి కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ఫోటో సభలో అందరికి చూపించారు. చాలా సంతోషం. మేము కూడా వారిని అభినందిస్తున్నాము. పెద్దవారు అయిన తరువాత ఇప్పుడు చూపించుకోడానికి వారి దగ్గర ఏదయినా ఫోటో వుంటే చూపిస్తే తప్పనిసరిగా మేము కూడా వారికి సగర్వంగా దండవేసి మంచి పని చేస్తున్నారని చెప్పే వారము. ఎందుకంటే వారికి చిన్నప్పుడు మంచి ఆలోచనలు వుండేవి. పాపం వారికి ఇంత వయస్సు వచ్చిన తరువాత ఏ శక్తులు పని చేశాయో మాకు తెలియదు కానీ వారు ఇప్పుడు జన్మభూమి కార్యక్రమంలో పాల్గొనకపోవడంవలన అవగాహన తగ్గింది

[illegible] ఏ పరిస్థితిలో అయినా ఇంత విచక్షణాధికారాలను వదులుకున్న ఏ రాజకీయ [illegible] నాయకుడు అయినా ఉన్నారా అని అడుగుతున్నాను· కాని ఈనాడు ఈ రాష్ట్ర [illegible] ముఖ్యమంత్రి తనకు ఎటువంటి విచక్షణాధికారాలు ఉండకూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే 'కౌన్సిల [illegible] ప్రవేశపెట్టారు అదే విధంగా ఎఫ్·ఎస్·ఐ· విధానంలో కాని, ఇన్ఫర్మేషన్ [illegible] టెక్నాలజీ విధానంలో కాని ఎన్నో మార్పులు తీసుకొని వచ్చారు· కాంగ్రెస్ వాళ్ళను అడిగితే [illegible] దేశంలో సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీని ఎవరు తీసుకొనివచ్చారంటే, ఖచ్చితంగా రాజీవ్‌గాంధీ [illegible] చెప్తారు దాంట్లో సందేహం లేదు కాని ఈ రాష్ట్రంలో ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీని [illegible], సాంకేతికపరమైన మార్పులుగాని తీసుకొని వచ్చింది చంద్రబాబునాయుడుగారే [illegible] దానికి మాత్రం వాళ్ళు ఒప్పుకోరు దీనిని బట్టి వారి వైఖరి ఏమిటో అర్థం [illegible] ఈనాడు చంద్రబాబునాయుడుగారు క్రింది స్థాయి అధికారుల నుండి పై [illegible] అధికారులవరకు వారి యొక్క సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవడానికి శిక్షణా [illegible]ను నిర్వహించడం జరుగుతున్నది అట్లాగే, ఈనాడు మేము సగర్వంగా [illegible] ఐ టి సి ఎం అంటే "ఐడియా ట్రాన్స్‌ఫర్ టు కామన్ మెన్"· దాంట్లో ఎటువంటి సందేహం లేదు మరి కాంగ్రెస్ వాళ్ళ భాష్యం ఏమిటో తెలియదు ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ అనేది సామాన్య మానవుడికి అందాలనేది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క దృక్పథం· దాని కోసం ముఖ్యమంత్రిగారు కృషి చేశారు చేస్తున్నారని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను· అట్లాగ, రామకృష్ణుడు గారు స్పీకర్‌గా ఉన్నప్పుడు నైతిక విలువలు కమిటీని వేశారు, ఎందుకంటే ప్రజాప్రతినిధులకు నైతిక విలువలు పాటించాలని, అలా పాటించినపుడే సమాజంలో ఉన్న అవినీతిని పారద్రోలడానికి సాధ్యం అవుతుందని నమ్మారు· అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు వివిధ శాఖలకు సంబంధించిన సిటిజన్ ఛార్టర్స్‌ను ప్రవేశపెట్టారు· ఈ సమాజం సుఖ శాంతులతో సుభిక్షంగా · · ·

ఛైర్మన్ – రాజ్యలక్ష్మిగారు మాట్లాడండి · ··

శ్రీ డి నరేంద్రకుమార్ – సార్, ఒక్క నిమిషంలో అయిపోతుంది· · · ·

ఛైర్మన్:– తొందరగా కన్‌క్లూడ్ చేయండి·

శ్రీ డి నరేంద్రకుమార్:– అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడుగారు నమ్మిన సిద్ధాంతాల్లో శ్రమశక్తి ఒకటి· శ్రమశక్తితోనే ఈ రాష్ట్రంలో ఏదైన సాధించగలమనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన కష్టపడటమే కాకుండా, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలు కూడ కష్టపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో శ్రమపడే శక్తి ఉన్న, లక్ష్యం ఉన్న, చిత్త శుద్ధి ఉన్న వ్యక్తి ఆయన శ్రమశక్తితో ఏదైన సాధించగలమనే నమ్మకం ఉంది కాబట్టి చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఈనాడు స్వచ్ఛమైన పరిపాలన అందిస్తున్నారని మనవి చేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకొంటున్నాను·

శ్రీమతి ఎన్· రాజ్యలక్ష్మి·– అధ్యక్షా, మాన్య ఆర్థిక మంత్రిగారు ఈ నూతన మిలీనియంలో సభలో ప్రవేశపెట్టిన ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ మీద మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేసుకొంటున్నాను·

అధ్యక్షా, తోటి శాసనసభ్యులు అంకెల గారడీతో, నూతన పథకాల గూర్చి ఈ సభకు తెలియచేస్తూ, చంద్రలోకంలో విహరింపచేశారు· చాల కృతజ్ఞతలు· మరి ఆ చంద్రలోకం నుండి ఈ అసెంబ్లీ హాలుకి రావడానికి ఎంత సమయం పడుతుందో నాకు అర్థం కావడంలేదుకాని, అవన్నీ నిజంగా వాస్తవాలేనా? అవన్నీ జరుగుతున్నాయా? లేకపోతే మాటల్లోనే ఉన్నాయా, చేతల్లో ఉన్నాయా అని నేను మిమ్మల్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను· మీ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన జన్మభూమి వంటి అనేక కార్యక్రమాల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్ళు కూడ పాలుపంచుకున్నారు· మీరు ప్రవేశపెట్టిన పథకాలు చూశాం· ఈరోజున అవన్నీ ఏ విధంగా అమలుజరుగుతున్నాయో చూస్తున్నాం·

బడ్జెట్ అంటే మీ అందరికీ తెలుసు· ఇది జమా ఖర్చులు పట్టీ కాదు· ఏ ప్రభుత్వం అయినా ఒక బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెడితే, ఆ బడ్జెట్ దిశగా పయనింపచేస్తుంది రాష్ట్రాన్ని· ఒక నిర్దేశికత ఉండాలి దానికి· ఆ నిర్దేశికత అన్నది ఈ బడ్జెట్‌లో నాకు కనిపించడంలేదని చెప్పడానికి నాకు చాలా బాధాకరంగా ఉంది· మీరు చెప్పవచ్చు ఇది పూర్తి బడ్జెట్ కాదు, ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ అని· అన్నం ఉడికిందా లేదా చూసే దానికి అన్ని మెతుకులు పట్టుకుని చూడనక్కర్లేదు, ఒక్క మెతుకు పట్టుకుని చూస్తే తెలిసి పోతుంది· అట్లాగే మీరు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌ను చూస్తూ ఉంటే మీ పోకడ ఏమిటో, రైతుల ఎడల మీ దృక్పథం ఏమిటో, విద్యుత్ ఛార్జీల విషయంలో మీ ఆలోచన ఏమిటో, మహిళలకు మీరు చేసేటటువంటి ఉపకారం ఏమిటో, రైతుకూలీలకు మీరు అందించే సహాయం ఏమిటో, అన్ని రంగాలలోనూ మీ దృక్పథం ఏమిటో బాగా అర్థం అయింది· మీకు కూడ అర్థం అవుతున్నది· పొద్దునే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది ఎవరు ఏ అద్దాలు పెట్టుకొంటే ఆ రంగే కనిపిస్తుందని· అందువల్ల మావి తెల్ల అద్దాలు, మీవి పచ్చ అద్దాలు· కాబట్టి మీకే స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది ఇక్కడ జరిగే అభివృద్ధి ఏమిటో? జీరో బేస్డ్ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టేందుకే సమయం తీసుకొనేందుకుగాను ఈ రోజున ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగిందని చెప్పారు· మరి దానిని నిజమని నమ్మమంటారా? రాబోయే పంచాయితీ ఎన్నికలకు ముందు మీ నిజస్వరూపం ఏమిటో రాష్ట్ర ప్రజలకు తెలియకుండా ఉండేందుకే, పన్నుల వడ్డింపును దాచిపెట్టి, దోబూచులాడటానికే ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ఇది· మీకు సమయం లేక కాదు, మీ దగ్గర వనరులు లేక కాదు, లేదా మీ దగ్గర ఉన్న లెక్కలు అర్థం కాక కాదు ఈ ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టింది అనేది మా భావన అని మీకు సవినయంగా తెలియచేసుకొంటున్నాను·

గత అక్టోబరులోనే మీరు ప్రభుత్వానికి వచ్చారు· మన ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు బాధ్యతలు స్వీకరించి ఆరు నెలలయింది· దేశంలోనే [illegible] ప్రభుత్వం [illegible]· అమెరికా అధ్యక్షులు బిల్ క్లింటన్‌గారు మన రాష్ట్రానికి వస్తే [illegible] యుడైన ఆయన యొక్క బ్లడ్ గ్రూప్ పరీక్షించి, ఆయన డ్రైవింగ్ సత్తా పరీక్షించి అరనిమ్మర నిమిషంలోనే డ్రైవింగ్ లైసెన్సు ఇప్పించగలిగిన ఘనత దేశంలోనే, ప్రపంచంలోనే మన రాష్ట్రానికి దక్కిందన్న మీరందరూ కూడ తెలుసుకోవలసిన విషయం·....

ఉండండి; కంటిన్యూయేషన్ వినండి. అటువంటి హై టెక్ పరిపాలన కల్గిన ఈ రాష్ట్రం ఆరు నెలలు అయిన కూడ పూర్తిస్థాయి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టడానికి కావలసిన లెక్కలను సంపాదించలేకపోయారంటే ..

("షేమ్" "షేమ్" అంటూ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు అన్నారు)

ఇది ఎంత ఆశ్చర్యకరంగా ఉందో అనమంటారా, అర్థం కాలేదని అనమంటారా, ఏ విధంగా దీనిని నమ్మమంటారో చెప్పండి. నాతో ఒక ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త అన్నారు.......

(అంతరాయం)

ఎందుకు లేరు? మాకు కూడ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలున్నారు. మాకు మాత్రం లేరనుకున్నారా? ఆయన అన్నాడు కొత్త పదాల మీద ఉండే మోజు తప్పితే, జీరో బేస్డ్ బడ్జెట్‌లో కొత్తదనం ఏమీ ఉండదు అన్నారు.

(ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త పేరేమిటో చెప్పమని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు అడగడం జరిగింది)

పేరు చెప్పమంటారా? అధ్యక్షా, ఉత్పత్తికి సహకరించని పథకాలను రద్దు చేసి,
8.30 ఆదాయంతో ముడిపడిన పథకాలను ప్రారంభించే బడ్జెట్ జీరో బేస్డ్ బడ్జెట్ అని నా
రా. అభిప్రాయం. ఏమైనా అటువంటి పథకాలను రద్దు చేయగలిగే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉందా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను; గత నాలుగేళ్ళుగా మన బడ్జెట్ చూస్తే అంచనాలు ఒకవైపు, ఖర్చులు ఒక వైపు వెడుతున్నాయి. బడ్జెటులో మీరు చెప్పిన లెక్కలు నమ్మి సభ ఓటు చేస్తారు. అయితే ఖర్చు ఆ వైపు కాక మరో వైపు పోతుంది. అందువల్ల బడ్జెటుకు గౌరవం ఏముంటుందని మీ ద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను. మన రాష్ట్ర ఆదాయం, ఖర్చు చూస్తే ఖర్చు విపరీతంగా పెరిగిపోతోంది. ఇది మంచి విషయం కాదని ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు. మరి ఇలాంటి విషయాన్ని అదుపు చేసే దానికి కేంద్రం ఒక చట్టం తెచ్చే ఆలోచనలో ఉందని విన్నాం, వింటున్నాం. ఇటువంటి చట్టం వచ్చి కేంద్రం మనలను మందలించే లోపు మన ఖర్చులను మనం తగ్గించుకుని కేంద్రం వద్ద మంచి ప్రభుత్వంగా పేరు తెచ్చుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆర్థిక మంత్రిగారి ఉపన్యాసం నేను వినలేదుగాని, పూర్తి పాఠాన్ని చదవడం జరిగింది. భూతద్దంలో పెట్టుకుని చూసినప్పటికీ నాకు ఈ బడ్జెటులో వ్యవసాయం గురించిగాని, రైతు సంక్షేమం గురించి గాని, రైతు -కూలీల శ్రేయస్సు గురించిగాని, మహిళాభ్యుదయం గురించి గాని, బడుగువర్గాల ప్రయోజనాల గురించి గాని ఒక్క కొత్త పథకం కూడా కనిపించలేదని సభ్యులకు మరీ మరీ మనవి చేస్తున్నాను. అదేమని అడిగితే విజన్ 2020 ద్వారా రాష్ట్ర స్వరూపాన్ని పూర్తిగా మార్చి వేస్తామని అంటున్నారు. గత నాలుగేళ్ళుగా పరిపాలిస్తున్న ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విజన్ 2020లో ఏమి సాధించిందో ప్రభుత్వం

వారిచ్చిన ఎకనామిక్ సర్వేలో నాకు ఎక్కడా కనిపించలేదు. నాకు తెలిసి ఈ నాలుగేళ్ళుగా మన ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందీ అంటే అప్పుచేసి పప్పు కూడు చేసింది. అది మాత్రం చేసింది. పేదరికాన్ని నిర్మూలించాలంటే పేదల్ని నిర్మూలించడంకాదు. కాని జరిగిందదే. బిచ్చగాళ్లను దాచిపెట్టేస్తే భిక్షాటన ఆగిపోదని మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రతి ఎన్నికల ముందు ఒక్కొక్క పథకంతో ముందుకు వస్తోంది ఈ ప్రభుత్వం. మనకు తెలుసు శాసనసభ ఎన్నికలకు ముందు 'ఆదరణ' పేరుతో కొంతమందిని నమ్మించారు. 'దీపం' పేరుతో మహిళలను నమ్మించారు. 'రోష్ని' పేరుతో ముస్లిం సోదరులను నమ్మించారు. ఎన్నికలైపోయాయి. దీపం ఆరిపోయింది. ఆదరణ కరువైంది. రోష్ని పథకం ఎక్కడ ఉందో కనిపించడంలేదు. అందరి కళ్లు గప్పి రాజ్యానికి మాత్రం రాగలిగేరు. మీ సామర్థ్యానికి నిజంగా నా జోహార్లు అర్పిస్తున్నాను. తిరిగి మునిసిపల్ ఎన్నికలొచ్చాయి. దీపం మళ్లీ గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి మునిసిపల్ ఏరియాలకు తరలి వచ్చింది. ఆ ఎన్నికలు కూడా అయిపోయాయి. కేంద్రం సామాన్యుడి మీద ఒక బండ రాయిని వేసింది. మీకు తెలుసు, కిరోసిన్ ధర పెరిగింది. గ్యాస్ ధర పెరిగింది. సామాన్య ప్రజలకు అవసరమైన బియ్యం, చక్కెర, గోధుమల ధరలు పెరిగాయి. మీరంతా కేంద్రానికి మద్దతు యిస్తున్నారు. వీటి విషయంలో తీవ్ర నిరసనలు తెలుపుతున్నారు గానీ, మొసలికన్నీరు కారుస్తున్నారు. ఇంతకన్న ఏం చర్య తీసుకున్నారు. పేద ప్రజలకు మీ ద్వారా న్యాయం జరుగుతోందా అని అధ్యక్షుల ద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

ఆదాయంలో 90 శాతం పరిపాలనా ఖర్చులకు పోగా, యింకా 15 శాతం చేసిన అప్పులకు వడ్డీలు కట్టవలసిన పరిస్థితి ఉంది. అరకొర అభివృద్ధి పనులు జరిగితే అవి కేంద్రం యిచ్చిన నిధులతో జరుగుతున్నాయి. వాటితోనే సాధిస్తున్నాము. కొన్ని కేంద్ర పథకాలు యింకా ఉన్నా వాటిలో రాష్ట్ర వాటా ఇవ్వలేక అటువంటి పథకాలు మూలన పడ్డాయి. అధ్యక్షా, అందువల్ల నా మాటలు విమర్శగా తీసుకోకుండా మేలుకొలుపుగా భావించి, రాష్ట్రాన్ని కాపాడమని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను. నాకు యిచ్చిన కాగ్ రిపోర్టు టూకీగా చూశాను. సేల్సుటాక్సు డిపార్టుమెంటు వాళ్లకు కొన్ని కోట్ల రూపాయల ఆదాయానికి గండి పడిందని అర్థం చేసుకున్నాను. ఇటువంటి అసమర్థ పరిపాలనకు స్వస్తి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ప్రజలు మీ కిచ్చిన మద్దతుకు న్యాయం చెయ్యండి. మీరు చేసే మంచి పనులకు మా సహకారం ఎప్పటికీ ఉంటుందని హామీ యిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు చెప్పబోయే మాటలు నా మాటలు కావు. "రాష్ట్రంలోని మూడింట ఒక వంతు ప్రజలకు కనీస అవసరాలు అందుబాటులో లేవు. వీరు నరకప్రాయమైన, దయనీయమైన పరిస్థితులలో నివసిస్తున్నారు. అది మన అభివృద్ధి ప్రక్రియలో అతిపెద్ద అడ్డంకి". ఈ మాటలను మొన్ననే రాష్ట్ర గవర్నరుగారు అన్నారు. అలాగే ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని గ్రామాలకు ఐ.టి. కనెక్షన్సు యివ్వడం కాదు, త్రాగునీరు కనెక్షన్సు అన్ని

గ్రామాలకు యివ్వాలన్నది ప్రధానం అని మన ముఖ్యమంత్రిగారు వేనోళ్ల పొగిడిన బిల్ క్లింటన్‌గారన్న మాటలివి ఆర్థికవేత్త అయిన గవర్నరుగారి మాటలను, ప్రపంచాధినేత బిల్ క్లింటన్‌గారు అన్న మాటలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, సామాన్య ప్రజలందరికీ న్యాయం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను అందుకనుగుణంగా లేని ఈ బడ్జెటుకు నా నిరసన తెలుపక తప్పదని విన్నవిస్తూ నాకీ అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను

Chairman:- The House is adjourned to meet again tomorrow at 9.00 A.M.

(The House then adjourned at 8.39 p.m. to meet again at 9.00 a.m. on Wednesday, 29th March, 2000.)